

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനാലാം സമ്മേളനം

2019 ജനുവരി 31, വ്യാഴം

സ്പീക്കർ

ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ

ശ്രീ. വി. ശശി

സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. വി. കെ. ബാബുപ്രകാശ്

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ശ്രീമതി വി. ചെറുപുഷ്പം

എഡിറ്റിംഗ് ബ്രാഞ്ച്

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾ

- മുഖ്യമന്ത്രി : ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
- പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ
- റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ
- ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഹും ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ
- വ്യവസായവും സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ
- ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
- വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എം. എം. മണി
- മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിക്ക്ട്ടി അമ്മ
- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ
- വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. രാജു
- ഇരമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി
- തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ
- പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി : പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്
- ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ
- ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വനിത-ശിശു വികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ
- പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ
- കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ
- സഹകരണവും വിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ
- ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ
- ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

I ധനകാര്യം

2019-2020 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റേയും അവതരണം—

ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി
(ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്)1

II. അറിയിപ്പ്

ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനം —
മി. സ്പീക്കർ109

അനുബന്ധം

ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ110

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനാലാം സമ്മേളനം

2019 ജനുവരി 31, വ്യാഴം

വാല്യം 175]	ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്	[നമ്പർ 4
-------------	----------------------	----------

നിയമസഭ 2019 ജനുവരി മാസം 31-ാം തീയതി വ്യാഴാഴ്ച രാവിലെ 9 മണിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ നിയമസഭാ ഹാളിൽ യോഗം ചേർന്നു.

I ധനകാര്യം

2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റിന്റെയും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടിന്റെയും അവതരണം

മി. സ്പീക്കർ: ഓർഡർ..... ഓർഡർ..... 2018-2019 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബഡ്ജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ അന്തിമ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിന്റെ സമർപ്പണവും 2019-2020 സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റും വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രിക്ക് അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി (ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്):

സർ,

1. നാം രണ്ട് ദൂരന്തങ്ങളെ അതിജീവിച്ച വർഷമാണ് കടന്നുപോയത്. ആദ്യത്തേത് ജൂലൈ-ആഗസ്റ്റ് മാസങ്ങളിലുണ്ടായ പേമാരിയും പ്രളയവും. ഈ തലമുറ കണ്ട ഏറ്റവും വലിയ വെള്ളപ്പൊക്കം. വിഭവസമാഹരണവും ആസൂത്രണത്തിന്റെ കൃത്യതയും നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ചട്ടലതയും മേൽനോട്ടത്തിന്റെ ജാഗ്രതയും സൂക്ഷ്മമായി ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രളയം അതിജീവിക്കാൻ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രൂപംകൊണ്ട ഒരുമയെ ലോകം വിസ്മയത്തോടെയാണ് വീക്ഷിച്ചത്. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളും യുവാക്കളും പ്രവാസികളും സാധാരണ ജനങ്ങളും ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഒരേ മനസ്സോടെ ദൂരന്തത്തെ നേരിടാൻ കൈകോർത്തു. തുടർന്നുള്ള അടിയന്തര പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങളും വിജയകരമായും

മാതൃകാപരമായും നാം നടപ്പാക്കി. ഇനി പുനർനിർമ്മാണത്തിന്റെ ഘട്ടമാണ്. സർ, ഈ ചുമതല ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബജറ്റ് സഭയ്ക്ക് മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

2. “ മനുഷ്യരുടെ മതം, വേഷം, ഭാഷ മുതലായവ എങ്ങനെയിരുന്നാലും അവരുടെ ജാതി ഒന്നാണ് എന്ന ശ്രീനാരായണഗുരുദർശനം ഏറ്റവും പ്രസക്തമായ കാലമാണിത്. ഗുരു വിഭാവന ചെയ്ത "മനുഷ്യജാതി" യിലുള്ളവരായി നവോത്ഥാനം മലയാളികളെ പുനഃസൃഷ്ടിച്ചു. മനുഷ്യനെ നവീകരിക്കുന്നതിനൊപ്പം നവോത്ഥാനം കേരളത്തിനെ ആധുനീകരിക്കുന്നതിനും മുതിർന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് മഹാകവിയായ കുമരനാശാനെക്കൊണ്ട് നാരായണഗുരു ഓട്ടുകമ്പനി തുടങ്ങിച്ചത്. മനുഷ്യർക്ക് വൃത്തിയും ആരോഗ്യവും ഉണ്ടാവാനാണ് ഗുരു ശിഷ്യനായ സി ആർ കേശവൻ വൈദ്യരെ കൊണ്ട് സോപ്പ് കമ്പനി തുടങ്ങിച്ചത്. അമ്പലങ്ങളല്ല ഇനി പള്ളിക്കൂടങ്ങളും വ്യവസായങ്ങളുമാണ് വേണ്ടതെന്ന് ഗുരു പറഞ്ഞു. അയ്യൻകാളിയും ചാവറയച്ചനും മന്നത്ത് പത്മനാഭനും മക്കി തങ്ങളും ഒക്കെ വിദ്യാലയ നിർമ്മിതിക്കായി പുറപ്പെട്ടതും ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ്. അത്തരം മുൻകൈകളുടെ അടുത്ത ഘട്ടമാണ് നവകേരള സൃഷ്ടിക്കായി മുനിട്ടിറങ്ങുമ്പോൾ നമ്മുടെ മനസ്സിലുണ്ടാകേണ്ടത്.

3. എന്നാൽ, പ്രളയം അതിജീവിക്കാൻ രൂപപ്പെട്ട ജനകീയ ഐക്യം തകർക്കാനുള്ള നിക്ഷിപ്തതാൽപ്പര്യക്കാരുടെ ശ്രമമാണ് നാം പിന്നീട് കണ്ടത്. ആരാധനയ്ക്കുള്ള സ്ത്രീകളുടെ തുല്യാവകാശം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് ശബരിമലയിൽ യുവതി പ്രവേശനം അനവദിച്ച സുപ്രീംകോടതി വിധിയെ, വർഗ്ഗീയധ്രുവീകരണത്തിനുള്ള സുവർണ്ണാവസരമായി ഉപയോഗിക്കാൻ വർഗ്ഗീയവാദികൾ അരയും തലയുംമുറുക്കി ഇറങ്ങി. ഇതായിരുന്നു രണ്ടാമത്തെ ദുരന്തം. തെരുവിൽ അഴിച്ചുവിട്ട അക്രമപരമ്പരയിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ നവോത്ഥാന മൂല്യങ്ങളെയാകെ അട്ടിമറിക്കാമെന്നായിരുന്നു അവരുടെ വ്യാമോഹം. അതേസമയം, നവോത്ഥാന ആശയങ്ങളെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെയും മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നതിൽ നമുക്കുണ്ടായിരുന്ന അലംഭാവവും ദൗർബല്യവും വെളിപ്പെട്ട അവസരം കൂടിയായിരുന്നു ഇത്. തീക്ഷ്ണമായ ആശയസംവാദവും സംഘർഷവുമാണ് സുപ്രീംകോടതി വിധിയെ തുടർന്ന് കേരളം കണ്ടത്. നവോത്ഥാന

മൂല്യങ്ങളിൽ അടിയറച്ചുനിൽക്കുമെന്ന് പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള മഹാമുന്നേറ്റത്തിലേയ്ക്കാണ് ആ സംവാദം വളർന്നത്.

4. നരന്ദ നരന്ദശുദ്ധവസ്തുപോലും/ധരയിൽ നടപ്പുള്ള തീണ്ടലാണു പോലും/നരകം ഇവിടമാണ് ഹന്ത കഷ്ടം/ഹര ഹര ഇങ്ങനെ വല്ല നാടുവേറെയുണ്ടോ എന്ന് പഴയ കേരളത്തെ നോക്കി കമാരനാശാൻ നടത്തിയ വിലാപം നാം മറന്നിട്ടില്ല. ഈ ശുദ്ധാശുദ്ധ സങ്കല്പത്തെ നല്ലൊരളവ് തുടച്ചുനീക്കിയാണ് നവോത്ഥാന കേരളം വികസിച്ചത്. സർ, കേരള നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മഹാകവിയാണ് കമാരനാശാൻ.
5. ആശാന്റെ എക്കാലത്തെയും മഹത്തായ കൃതിയായ ചിന്താവിഷ്ണുയായ സീത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിന്റെ നൂറാം വാർഷികമാണിത്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട് കണ്ട ഏറ്റവും വലിയ മലയാള സാഹിത്യകാരന്, ശ്രീനാരായണ ധർമ്മ പരിപാലന യോഗത്തിന്റെ സ്ഥാപക സെക്രട്ടറിക്ക്, മിടുക്കനായ വ്യവസായിക്ക്, ഉന്നതശീർഷ്ണനായ പത്രാധിപർക്ക് ചിന്താവിഷ്ണുയായ സീതയുടെ നൂറാം വാർഷികത്തിൽ അഭിവാദ്യം അർപ്പിക്കുന്നു.
6. “ ശരി! പാവയോ ഇവൾ!” എന്ന് ആശാന്റെ സീത രാമനോട് ചോദിച്ചതിന്റെ നൂറാം വാർഷികത്തിലാണ് "തങ്ങൾ അശുദ്ധകളല്ല " എന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കാൻ കേരളത്തിലെ ലക്ഷോപലക്ഷം സ്ത്രീകൾ തെരുവിലിറങ്ങിയത്. അവർ തീർത്ത പ്രതിരോധത്തിന്റെ വന്ദതിൽ തങ്ങൾ പാവകളല്ല എന്ന ധീരമായ പ്രഖ്യാപനമായിരുന്നു.
7. മതനിരപേക്ഷതയുടെയും പുരോഗമന ചിന്താഗതിയുടെയും ഊർജ്ജം പ്രസരിക്കുന്ന ഭൂമിയായി കേരളം തുടരുന്നെന്ന് പ്രഖ്യാപനമായിരുന്നു വനിതാമതിൽ. ആശാന്റെ സീത പറയുന്നതുപോലെ, “ എൻ മനവും ചേതനയും വഴങ്ങിടാ” എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ച ആ മതിൽ ലോകത്തിന് മുന്നിൽ മലയാളിയുടെ ആത്മാഭിമാനം വാനോളമുയർത്തി. അതിന്റെ തുടർച്ചയായി തുല്യതയുടെയും നീതിബോധത്തിന്റെയും കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ പ്രബുദ്ധമായ ഒരു സമൂഹനിർമ്മിതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള സംഭാവന കൂടിയാകണം ഈ ബജറ്റ് എന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.
8. സർ, കേരള നവോത്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സമഗ്ര പഠന മ്യൂസിയം തിരുവനന്തപുരത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. വനിതാ മതിൽ ഉയർന്ന പാതയിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിലും കലാകാരികൾ ചരിത്ര സ്മൃതികളെ

ശാശ്വതമാക്കുന്ന സ്റ്റാരുക മതിലുകൾ സൃഷ്ടിക്കും. ഇതിന് ലളിതകലാ അക്കാദമി മുൻകയ്യെടുക്കും. ഇതിനുള്ള പദ്ധതി തയ്യാറായാൽ ആവശ്യമായ അധിക പണം അനുവദിക്കും. സ്ത്രീശാക്തി കരണത്തിനും പാർശ്വവൽക്കൃതരുടെ ഉന്നമനത്തിനുംവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ത്രീകളിൽ ഒരാൾക്ക് ദാക്ഷായണി വേലായുധന്റെ പേരിൽ വാർഷിക അവാർഡ് നൽകുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ ട്രഷറിയിൽ ഡെപ്പോസിറ്റ് ചെയ്യുന്നു.

പുനർനിർമ്മാണവും കേന്ദ്ര സർക്കാരും

9. പ്രളയകാലത്ത് ജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കാനായി നമ്മോടൊപ്പം കൈകോർത്ത കേന്ദ്ര സൈനിക വിഭാഗങ്ങളോടും കേന്ദ്രസർക്കാരിനോടും നമുക്ക് നന്ദിയുണ്ട്. പക്ഷെ ആ മഹാപ്രളയം സൃഷ്ടിച്ച ആഘാതത്തിൽനിന്നും കരകയറ്റാൻ സഹായകരമായ നിലപാടല്ല പിന്നീട് കേന്ദ്രസർക്കാർ സ്വീകരിച്ചത്. ദേശീയ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽനിന്നും മൂവായിരത്തിൽപ്പരം കോടി രൂപ മാത്രമാണ് കേന്ദ്രം അനുവദിച്ചത്. സുഹൃദ് രാജ്യങ്ങൾ വാശാനം ചെയ്ത സഹായം ലഭ്യമാക്കാനല്ല, നിഷേധിക്കാനാണ് കേന്ദ്രം ഇടപെട്ടത്. പ്രവാസി മലയാളികളെ സഹായം തേടി സമീപിക്കാൻ മന്ത്രിമാരെ അനുവദിച്ചില്ല. പുനർനിർമ്മാണത്തിനവേണ്ടി വാർഷിക വായ്പാപരിധിക്ക് പുറത്ത് വായ്പ എടുക്കാനും ഇതുവരെ അനുവാദം തന്നില്ല. ലോകബാങ്കിൽനിന്നും എ.ഡി.ബി.-യിൽനിന്നും ഈ ഇനത്തിൽ എടുക്കുന്ന വായ്പ സാധാരണ ഗതിയിൽ അനുവദിക്കുന്ന വായ്പ തുകയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം എന്നാണ് കേന്ദ്രത്തിന്റെ നിലപാട്. എന്നുവെച്ചാൽ പ്രളയക്കെടുതികളിൽനിന്ന് കരകയറ്റാൻ നമുക്ക് അധികമായി ഒരു പണവും ലഭിക്കുകയില്ല. കേരള ജനതയോട് എന്തിനീ ക്രൂരത എന്ന ചോദ്യം ഓരോ മലയാളിയുടെയും മനസ്സിൽ മുഴങ്ങുന്നുണ്ട്.

10. വായ്പ പരിധി ഉയർത്തുന്നതിന് കേന്ദ്രത്തിന് സമ്മതമല്ല. എന്ന് മാത്രമല്ല, ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്കിലെ ഡെപ്പോസിറ്റിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധന വായ്പയായി കണക്കാക്കി അംഗീകൃത വായ്പ വെട്ടിച്ചുരുക്കുകയാണ് കേന്ദ്രസർക്കാർ ചെയ്തത്. ജനുവരി, ഫെബ്രുവരി, മാർച്ച് മാസങ്ങളിലായി ആറായിരത്തിൽപ്പരം കോടി രൂപ വായ്പയെടുക്കാൻ ബാങ്കിയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ രണ്ട്

മാസത്തെ ചർച്ചകൾക്കുശേഷം 1800 കോടി രൂപ വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുകയാണ് കേന്ദ്രം ചെയ്തത്. ഈ സമീപനം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയെ വളരെ നെരുക്കിയിരിക്കുകയാണ്.

- 11. ധന ഉത്തരവാദിത്ത നിയമപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും കേന്ദ്രത്തിന്റെയും ധനക്കമ്മിയുടെ പരിധി ദേശീയ വരുമാനത്തിന്റെ മൂന്ന് ശതമാനമാണ്. പക്ഷെ, ആഗോളമാന്ദ്യം പോലുള്ള സാമ്പത്തിക ദുരന്തങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ നിയമം എന്തുതന്നെ ആയാലും കമ്മി പരിഗണിക്കാതെ മാന്ദ്യത്തിൽ നിന്ന് കരകയറാനാണ് രാജ്യങ്ങൾ ശ്രമിക്കുക. 2008-ലെ മാന്ദ്യത്തെ തുടർന്ന് എല്ലാ രാജ്യങ്ങളിലും കമ്മി ഗണ്യമായി ഉയർന്നു. ഇന്ത്യ സർക്കാരിന്റെ 2009-10-ലെ ധനക്കമ്മി 6.46 ശതമാനമായിരുന്നു. 2008-09 മുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള ധനക്കമ്മിയെടുത്താൽ ശരാശരി 4.76 ശതമാനമാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രകൃതിദുരന്തം നേരിട്ട കേരളത്തിൽ, പുനർനിർമ്മാണത്തിനുള്ള വായ്പ, സാധാരണ വായ്പാ പരിധിക്ക് പുറത്തായി കണക്കാക്കണമെന്നും അല്ലെങ്കിൽ വായ്പാ പരിധി ഉയർത്തണമെന്നുമുള്ള ആവശ്യത്തെ തള്ളിക്കളയുന്ന നിലപാട് വിലയിരുത്തേണ്ടത്. കേരളത്തിന് മാത്രമായുള്ള ഒരു പ്രത്യേക ആനുകൂല്യമായിട്ടല്ല, നാം ഇത് ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. പ്രകൃതിദുരന്തം നേരിടുന്ന ഏത് സംസ്ഥാനത്തിനും പുനർനിർമ്മാണത്തുകയെ വിലയിരുത്തി അധികവായ്പ അനുവദിക്കാൻ കേന്ദ്രസർക്കാർ തയ്യാറാകണം. ഈ ആവശ്യം നാം ജി. എസ്. ടി. കൗൺസിലിൽ ഉന്നയിച്ചു. ധനമന്ത്രിമാരുടെ സബ്കമ്മിറ്റി തത്വത്തിൽ ഇത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ നിലപാടിൽ മാറ്റമൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ധനാവശ്യത്തിൽ കൂടുതൽ ഉദാരമായ സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു സർക്കാർ കേന്ദ്രത്തിൽ രൂപംകൊള്ളേണ്ടത് കേരളത്തിന്റെ മാത്രമല്ല, എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും വികസനത്തിന് ആവശ്യമാണ്.

- 12. “ മുഷ്കിനു കീഴടങ്ങാതെ” എന്നാണ് ആശാൻ പറയുന്നത്. പരിമിതികൾ മറികടന്നുകൊണ്ടാണ് പുനർനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുന്നേറുന്നത്. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസനിധിയിലേക്ക്

രാജ്യത്തിനകത്തും പുറത്തുമുള്ള വ്യക്തികളും സ്ഥാപനങ്ങളും ഉദാരമായി സംഭാവന നൽകി. ഇതേവരെ 3229 കോടി രൂപ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പണം ദുരിതാശ്വാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽനിന്ന് നൽകുന്ന സഹായങ്ങൾ കേന്ദ്രമാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരമേ പറ്റൂ. എന്നാൽ നാം നൽകുന്ന ആനുകൂല്യം ഇതിന്റെ രണ്ട് മുതൽ നാല് മടങ്ങുവരെ ഉയർന്നതാണ്. ഈ വമ്പിച്ച ബാധ്യത മുഴുവൻ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നാണ് നൽകുന്നത്.

13. ഇതിനകം ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽനിന്ന് 1732.70 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇതിനുപുറമെ വീട് നിർമ്മാണത്തിന് ഇനിയുള്ള ഗഡുക്കൾ, മാർച്ച് 31 വരെ സംരംഭകർക്കും കുടുംബശ്രീക്കും നൽകുന്ന വായ്പകളുടെ പലിശ തുടങ്ങിയ ഇനങ്ങളിൽ 395 കോടി രൂപയുടെ കമ്മിറ്റഡ് ചെലവുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ സി.എം.ഡി.ആർ.എഫി-ന് പുറത്ത് റോഡുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും പുനർനിർമ്മാണത്തിനും പൊതുമരാമത്തിനും തദ്ദേശഭരണ വകുപ്പിനും 1000 കോടി രൂപ വീതം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജീവനോപാധി വികസന പാക്കേജ്

14. സ്വത്തുക്കൾ മാത്രമല്ല, അനേകലക്ഷങ്ങളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കൂടി പ്രളയം കവർന്നു. പ്രളയ മേഖലകളിലെ കൃഷി, കൈത്തൊഴിലുകൾ, ചെറുകിട തുടങ്ങിയ സംരംഭങ്ങൾ, എന്നിവയെല്ലാം തകർന്നു. രണ്ടുമാസക്കാലത്തിലേറെ കേരളത്തിൽ പൂർണ്ണതൊഴിൽ സ്ട്രോമമായിരുന്നു. സ്വത്തുനഷ്ടത്തിന് പുറമെ, 15000 കോടി രൂപയുടെയെങ്കിലും വരുമാന നഷ്ടവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ജീവനോപാധി വികസനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക പരിഗണനയാണ് ഈ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യേകത.
15. 2019-20-ലെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ വിവിധ മേഖലകളിലായി സ്വയംതൊഴിൽ, കൂലിവേല തൊഴിൽ, നൈപുണ്യ വികസനം എന്നിവയ്ക്കായി 118 സ്കീമുകൾ ഉണ്ട്. ഇവയിൽ ജീവനോപാധി വികസനത്തിന് 4700 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതിലേറ്റവും പ്രധാനം ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയാണ്. 2018-19-ൽ 10 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. രണ്ടായിരത്തി അഞ്ഞൂറുകോടിയിൽപ്പരം രൂപ വേതനമായി വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ടു എന്നാണ് മതിപ്പ്. ഇത് മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഏതാണ്ട് 65 ശതമാനത്തിന്റെ

വർദ്ധനയാണ്. 2019-20-ലും 10 കോടി തൊഴിൽ ദിനങ്ങളാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 230 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അയ്യങ്കാളി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 50 കോടിയിൽ നിന്നും 75 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.

- 16. പ്രളയമൂലം ജീവനോപാധികൾക്കുണ്ടായ നാശനഷ്ടം പരിഗണിച്ചിട്ടാണ് ഈ വർഷത്തെ ജില്ലാ ക്രെഡിറ്റ് പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. വിവിധ ഉപജീവന പുനരധിവാസ വായ്പാ പദ്ധതിയുടെ ആകെ തുക 11000 കോടി രൂപയാണ്. വായ്പാ തുകയുടെ 60 ശതമാനം കൃഷിക്കും 20 ശതമാനം ചെറുകിട വ്യവസായ മേഖലയ്ക്കാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനാടിസ്ഥാനത്തിൽ സമഗ്ര ജീവനോപാധി പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രളയബാധിത പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി 250 കോടി രൂപ പ്രത്യേകമായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സർ, പ്രളയം തകർത്ത ജീവനോപാധികൾ 2019-20-ൽ നാം തിരിച്ചുപിടിച്ചിരിക്കും. സംശയമുള്ളവർക്ക് പ്രളയത്തിനുശേഷം കട്ടനാട്ടിലെ പുഞ്ചകൃഷിയുടെ അളവ് പരിശോധിക്കാം.

റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ്

- 17. നാം ഇതുവരെ പറഞ്ഞത് നഷ്ടപരിഹാരവും അടിയന്തര പുനർനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളുമാണ്. എന്നാൽ, സ്ഥായിയായി പുനഃസൃഷ്ടി ലക്ഷ്യമിട്ടാണ് പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളുടെയും ജീവനോപാധികളുടെയും പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കേണ്ടത്. പാരിസ്ഥിതിക പരിഗണന നമ്മുടെ വികസന കാഴ്ചപ്പാടിലും പ്രവൃത്തിയിലും ഉൾക്കൊള്ളണം. അതോടൊപ്പം ഉൽപ്പാദനവും നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളും നൂതനങ്ങളായ ആധുനിക സങ്കേതങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാവണം. വെറും പുനർനിർമ്മാണമല്ല. കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട പുനർനിർമ്മാണമാണ് മൂദ്രാവാക്യം. ഈ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിൽ പ്രളയകാലത്തെ ഇടപെടലിന്റെ ചടുലതയെയും കാര്യക്ഷമതയെയും മാതൃകയാക്കണം. ജനങ്ങളുടെ വിപുലമായ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഇതിനാവശ്യമായ വിഭവ സമാഹരണത്തിന് വിദേശ ഏജൻസികൾ അടക്കമുള്ളവരോട് ചർച്ച പുരോഗമിക്കുന്നു. ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയായിരിക്കും ഈ പദ്ധതികൾക്ക് അവസാനരൂപം നൽകുക. 1000 കോടി രൂപ ഇപ്പോൾ റീബിൽഡ് കേരളയ്ക്കായി വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

II

നവകേരളത്തിന് 25 പദ്ധതികൾ

18. സർ, ഈ ബജറ്റിന്റെ മൊത്തം ചെലവ് 1.42 ലക്ഷം കോടി രൂപയാണ്. സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയിലും പദ്ധതി അടങ്കൽ 2018-19-ലെ പ്രതീക്ഷിത ചെലവായ 32564 കോടി രൂപയിൽനിന്നും 39807 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. പദ്ധതിയിൽ മാത്രം മൊത്തം 1200-ൽപ്പരം സ്കീമുകളുണ്ട്. ഇവയിൽനിന്ന് നമ്മുടെ ഭാവിയിലെ ഗാഢമായി സ്വാധീനിക്കുന്ന 25 പദ്ധതികൾ ഈ ബജറ്റിന്റെ ആമുഖമായി അവതരിപ്പിക്കട്ടെ. റീബിൽഡ് പദ്ധതി, വാർഷിക പദ്ധതി, കിഫ്ബി എന്നിവയുടെ സംയോജിത പരിപാടികളായിട്ടാണ് ഇവയോരോന്നും യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നത്.

(ഒന്ന്) വ്യവസായ പാർക്കുകളും കോർപ്പറേറ്റ് നിക്ഷേപങ്ങളും

19. കേരളത്തിൽ ഇന്ന് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന വ്യവസായപാർക്കുകളുടെ സ്വഭാവത്തിൽ രണ്ട് പ്രത്യേകതകളുണ്ട്. ആദ്യത്തേത്, പാർക്കുകളുടെ വലിപ്പത്തിലുള്ള വിസ്തൃതകരമായ കുതിച്ചുചാട്ടമാണ്. രണ്ടാമത്തേത്, വൻകിട പശ്ചാത്തലസൗകര്യ നിക്ഷേപവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ബോധപൂർവമായ സമീപനം.

20. കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് മാത്രം ഇപ്പോൾ 6700 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും വ്യവസായ പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടി 15600 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളത്തിന്റെ സാധ്യത പ്രയോജനപ്പെടുത്തി പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യവസായ സമൃദ്ധ്യയങ്ങളുടെ ഭീമൻ ശൃംഖല സൃഷ്ടിക്കും. വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിന് പാരിപ്പള്ളി - വെങ്ങോട് - അരുവിക്കര - വിഴിഞ്ഞം റൂട്ടിൽ ഔട്ടർ റിംഗ് റോഡും അതോടുബന്ധപ്പെട്ട് ഗ്രോത്ത് കോരിഡോറും സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും. വ്യവസായ മേഖലകളുടെയും വൈജ്ഞാനിക ഹബ്ബുകളുടെയും പുതിയ ടൗൺഷിപ്പുകളുടെയും ഒരു ശൃംഖലയായിരിക്കും അത്. കൊച്ചി റിഫൈനറിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പെട്രോ കെമിക്കൽ പാർക്കിനായി 2019-20-ൽ എഫ്.എ.സി.ടി.യുടെ 600 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കും. കൊച്ചി - കോയമ്പത്തൂർ വ്യവസായ ഇടനാഴിയാണ് മറ്റൊരു പ്രധാന പദ്ധതി. ജി.സി.ഡി.എ. കീഴ്ക്കൽ നഗരപ്രാന്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ അമരാവതി മാതൃകയിൽ ടൗൺഷിപ്പുകളുടെ

പുതിയൊരു ശൃംഖലയ്ക്ക് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നുണ്ട്. അഴീക്കൽ പോർട്ടിന് സമീപം കോസ്റ്റ് ഗാർഡ് കേന്ദ്രത്തിന്റെ 150 ഏക്കർ വ്യവസായ പാർക്കിനായി ഏറ്റെടുക്കും. വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ വ്യവസായ പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടി 141 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

21. കുടിയൊഴിപ്പിക്കലുകൾ ഒഴിവാക്കി ക്ഷയിച്ച പ്ലാന്റേഷനുകളും തരിശുഭൂമികളും കേന്ദ്രീകരിച്ച്, ഭൂവുടമസ്ഥരുടെ സന്നദ്ധതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആകർഷകമായ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ സ്കീമുകൾക്ക് രൂപം നൽകും. കിഫ്ബി ധനസഹായത്തിനുപുറമെ ലാൻഡ് ബോണ്ടുകൾ, ലാൻഡ് പൂളിംഗ് തുടങ്ങിയ നൂതനമായ രീതികളും അവലംബിക്കും.

22. അമ്പതുലക്ഷത്തോളം ചതുരശ്ര അടി ഐടി. പാർക്കാണ് ആദ്യ മൂന്ന് വർഷം ഈ സർക്കാർ പൂർത്തീകരിച്ചത്. സ്മാർട്ട് സിറ്റിയിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഓഫീസ് സ്പേസ് ഉൾപ്പെടെ അടുത്ത രണ്ട് വർഷംകൊണ്ട് ഒരു കോടി പതിനാറ് ലക്ഷം ചതുരശ്ര അടി സ്ഥലംകൂടി പുതുതായി സൃഷ്ടിക്കും. സർ, ഐടി. പശ്ചാത്തല സൗകര്യ സൃഷ്ടി മാനിഫെസ്റ്റോയിലെ വാഗ്ദാനത്തെക്കാൾ എത്രയോ കാതം മുന്നിലാണ്.

23. മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസായ പാർക്കുകളിലേയ്ക്ക് കോർപ്പറേറ്റ് നിക്ഷേപം ആകർഷിക്കണം. ഇന്ത്യയിലെ കോർപ്പറേറ്റ് നിക്ഷേപം കേരളത്തിൽ നിന്ന് വഴിമാറിയാണ് ഒഴുകുന്നത്. ആ സ്ഥിതിക്ക് മാറ്റമുണ്ടാകുകയാണ്. പ്രമുഖ കോർപ്പറേറ്റുകൾ കേരളത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കാൻ തയ്യാറായി മുന്നോട്ടുവരുന്നുണ്ട്.

- നിസാൻ കമ്പനി ടെക്നോപാർക്കിൽ ഇതിനകം 300 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. അവരുടെ വൈദ്യുതിവാഹനങ്ങളുടെ സിരാകേന്ദ്രം പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ 2000 പേർക്ക് പ്രത്യക്ഷ തൊഴിൽ ലഭിക്കും.
- ടോറസ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് 57 ലക്ഷം ചതുരശ്ര അടി ടെക്നോപാർക്കിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് കരാർ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ട്.
- എച്ച്. ആർ. ബ്ലോക്ക് എന്ന ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനി നാൽപ്പതിനായിരം ചതുരശ്ര അടി സ്ഥലത്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇപ്പോൾ അവർ 550 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകിക്കഴിഞ്ഞു.

- സ്പെസ് ആൻഡ് എയ്റോ സെന്റർ ഓഫ് എക്സലൻസ് നിർമ്മിക്കാൻ പോകുന്ന രണ്ട് ലക്ഷം ചതുരശ്ര അടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സ്ഥാപനത്തിൽ മൂവായിരം പേർക്ക് തൊഴിൽ ലഭിക്കും. ഇന്റർനെറ്റ് ഓഫ് തിങ്സ്, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ്, വെർച്വൽ റിയാലിറ്റി എന്നിവയിലാണ് ഇവർ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്.
- ടെക് മഹീന്ദ്ര 200 പേർക്ക് തൊഴിൽ നൽകാവുന്ന പന്തിരായിരം ചതുരശ്ര അടി വിസ്തീർണ്ണമുള്ള കെട്ടിടം എടുത്തിട്ടുണ്ട്.
- കോഴിക്കോട് സൈബർ പാർക്കിൽ ആറ് കമ്പനികളിലായി 150 പേർക്ക് ഇതിനകം തൊഴിൽ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പാർക്ക് പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ രണ്ടായിരം പേർക്ക് പ്രത്യക്ഷ തൊഴിൽ ലഭിക്കുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷ.
- ഏണസ്റ്റ് ആൻഡ് യംഗ് എന്ന പ്രമുഖ കൺസൾട്ടിംഗ് കമ്പനി മാനേജ്ഡ് സർവീസ് എന്ന രീതിയിൽ എമെർജിംഗ് ടെക്നോളജിയിൽ ഊന്നി ആയിരത്തിലേറെ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- ടെറാനെറ്റ് എന്ന കനേഡിയൻ കമ്പനിയും തിരുവനന്തപുരത്ത് വരുന്നതിന് ധാരണയായിട്ടുണ്ട്.
- എയർ ബസ് കമ്പനിയുടെ ബിസ് ലാബ് എന്ന എയ്റോസ്പേസ് ഇൻക്വിബേറ്റർ തിരുവനന്തപുരത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ധാരണാപത്രം ഒപ്പുവെച്ചു.
- ഇന്ത്യൻ വാർത്താ വിനിമയ രംഗത്തെ പ്രമുഖരായ തേജസ്, ഓമെന്റഡ് റിയാലിറ്റി മേഖലയിലെ യൂണിറ്റി എന്ന സിംഗപ്പൂർ കമ്പനി, കമ്പ്യൂട്ടർ എയ്ഡഡ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് മേഖലയിലെ ആൾട്ടെയർ എന്ന കമ്പനി എന്നിവ കൊച്ചിയിലാണ് വരുന്നത്.
- ഇന്റൽ കോർപ്പറേഷന്റെ സഹകരണത്തോടെ കെൽടോൺ, കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി, യു.എസ്.ടി. ഗ്ലോബൽ, ആക്സലറോൺ എന്നിവരടങ്ങുന്ന ഒരു സംയുക്ത സംരംഭം കോക്കോണിക്സ് എന്ന പേരിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്പ്യൂട്ടർ ഹാർഡ്‌വെയർ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള ഒരു ചലനോന്മുഖ മേഖലയായി കേരളത്തെ മാറ്റുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

- ശ്രീചിത്തിര തിരുനാൾ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടും കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.- യും ചേർന്ന് മെഡിക്കൽ ഡിവൈസുകൾ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കിൽ 230 കോടി രൂപയുടെ മെഡ്സ് പാർക്കിന്റെ നിർമ്മാണം 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും.
- ഫ്യൂജിത്യ, ഹിറ്റാച്ചി തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ കമ്പനികളുമായി ചർച്ചകൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്.

ഒരു ലക്ഷം പേരാണ് ഐ.ടി. പാർക്കുകളിൽ ജോലി ചെയ്തിരുന്നത്. ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്തുതന്നെ ഇവരുടെ എണ്ണം രണ്ട് ലക്ഷമായി ഉയരും.

(രണ്ട്) സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ

24. സർ, നാളത്തെ ലോകം ഇന്നത്തെ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളാണ്. നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യാശേഷികൾ അതിവേഗം ആർജ്ജിക്കാനും അവ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാനും പുതിയ ബിസിനസ് മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിക്കാനുമുള്ള യുവതയുടെ ശേഷിയാണ് ലോകത്തുടനീളം സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ പ്രധാന ചാലകശക്തിയായി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ മാറ്റിയിരിക്കുന്നത്. ചിലി, എസ്റ്റോണിയ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളുടെ അനുഭവം നമുക്ക് മാതൃകയാകേണ്ടതാണ്. 2010-ൽ ആരംഭിച്ച സ്റ്റാർട്ടപ്പ് വളരെ കൃത്യമായ ആക്സിലറേറ്റർ പരിപാടിയിലൂടെ ലോകത്തെമ്പാടുമുള്ള സംരംഭകരെ അങ്ങോട്ടേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിൽ ചിലി വിജയിച്ചു. സമാനമായൊരു പരിപാടി ഇന്നൊവേഷൻ സോണിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ രൂപംനൽകുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

25. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വ്യവസായ വാണിജ്യ മന്ത്രാലയം 2018-ൽ നടത്തിയ റാങ്കിംഗിൽ കേരളമാണ് ടോപ്പ് പെർഫോമർ. സർക്കാർ പ്രോജക്റ്റുകളിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ പങ്കാളികളാക്കുക, ആകർഷകമായ വ്യവസ്ഥകളിൽ അവയ്ക്ക് വെഞ്ചർ മൂലധനം ലഭ്യമാക്കുക, ഇൻക്യുബേഷൻ ആക്സിലറേഷൻ നൽകുക, മാർക്കറ്റുകൾ, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ സമ്മിറ്റുകളും സമ്മേളനങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുക എന്നിവയിലെ വിജയമാണ് നമ്മെ മുന്നിലെത്തിച്ചത്. കേരള സ്റ്റാർട്ടപ്പ് മിഷന്റെ യൂത്ത് എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ്

പ്രോഗ്രാമിന് 70 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് ഇനൊവേഷൻ സ്റ്റാറ്റജി കൗൺസിലിന്റെ (കെ-ഡിസ്കൂ) യങ് ഇനൊവേറ്റേഴ്സ് പ്രോഗ്രാം മറ്റൊരു ശ്രദ്ധേയമായ പരിപാടിയാണ്. കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-യും യുവ സംരംഭക പ്രോത്സാഹന പരിപാടികൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. യുവ സംരംഭക സമ്മിറ്റ് 2019-ൽ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന യുവ സംരംഭകർക്ക് സീഡ് ഫണ്ടിംഗ് നൽകുന്നതാണ്.

- 26. 2019 ജനുവരി 13-ന് എറണാകുളത്ത് സംയോജിത സ്റ്റാർട്ടപ്പ് കോംപ്ലക്സ് സ്ഥാപിച്ചതോടെ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഇക്കോസിസ്റ്റമായി കേരളത്തിലെ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംവിധാനം മാറിക്കഴിഞ്ഞു. ക്യാൻസർ രോഗനിർണ്ണയം, ആതുര സേവനം, റോബോട്ടിക്സ്, ഓഗ്മെന്റഡ് റിയാലിറ്റി, ബഹിരാകാശ സാങ്കേതികവിദ്യ, നിർമ്മിതബുദ്ധി തുടങ്ങി വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിൽ സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ഇവിടെ ഒരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 10 കോടി രൂപ ഇനൊവേഷൻ സോണിന് വകയിരുത്തുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തെ ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്കിൽ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് ഒരു ബയോടെക് ഇൻക്യൂബേഷൻ സെന്റർ ആരംഭിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടെക്നോസിറ്റിയിലെ നോളഡ്ജ് സിറ്റി ഇക്കോ സിസ്റ്റത്തിനും പള്ളിപ്പുറത്തെ നാനോ സ്പെയ്സ് പാർക്കിനും 1 കോടി രൂപ വീതം അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

(മൂന്ന്) മലബാർ കാപ്പിയും കാർബൺ ന്യൂട്രൽ വയനാടും

- 27. കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയിൽ വലയുന്ന വയനാട്ടിലെ ജനങ്ങളുടെ വരുമാനം ഇരട്ടിയാക്കുന്നതിന് ഒരു പദ്ധതി മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുകയാണ്. ഇന്ന് കാപ്പിപ്പൊടിയുടെ ചില്ലറ വിലയുടെ പത്തുശതമാനം മാത്രമാണ് വയനാട്ടിലെ കാപ്പിക്കുരു കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. ഇത് 20 ശതമാനമായെങ്കിലും ഉയർത്താനാവണം. ഇതിനെ വയനാട്ടിലെ കാപ്പിപ്പൊടി “ മലബാർ” എന്ന പേരിൽ ബ്രാൻഡ് ചെയ്ത് വിൽക്കുന്നതിനാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
- 28. ഇതിന് മൂന്ന് തലത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ ഉണ്ടാകും. ഒന്ന്, ആദ്യബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടുള്ള 150 കോടി രൂപയുടെ കിൻഫ്രാ മെഗാ ഫുഡ് പാർക്ക് 2019-20-ൽ സ്ഥാപിക്കും. ഇവിടെ കാപ്പിയുടെ പൊതുസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളൊരുക്കും.

- 29. രണ്ട്, പ്രാദേശിക കാർഷിക കാലാവസ്ഥാ ഘടകങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് കാപ്പിത്തോട്ടങ്ങളെ തരംതിരിക്കുകയും ശാസ്ത്രീയ പരിപാലനം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യും. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള തരംതിരിവ് ടാഗോടെ പ്രാദേശിക സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കാപ്പിക്കുരു എത്തിക്കണം. ഇതിനുള്ള ചുമതല കൃഷിക്കാരുടെ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കും പ്രൊഡ്യൂസർ കമ്പനികൾക്കുമായിരിക്കും. പഴുത്ത കാപ്പിക്കുരുവാണ് കൃഷിക്കാരിൽ നിന്ന് സംഭരിക്കുക. കുരു വാങ്ങുമ്പോൾത്തന്നെ കമ്പോള വിലയേക്കാൾ 25 ശതമാനം മുതൽ 100 ശതമാനം വരെ ഉയർന്ന വില കൃഷിക്കാരുടെ അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് നൽകും.
- 30. മൂന്ന്, കാർബൺ ന്യൂട്രൽ വയനാട് കണങ്ങളിൽ വിളയുന്ന കാപ്പിപ്പൊടി എന്നതായിരിക്കും മലബാർ കാപ്പിപ്പൊടിയുടെ ആഗോള ബ്രാൻഡിംഗിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷത. ജില്ലയിലെ കാർബൺ ബഹിർഗമനം പരമാവധി കുറയ്ക്കുന്നതിനും അവശേഷിക്കുന്ന കാർബൺ വാതകങ്ങൾ വലിച്ചെടുക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായത്ര മരങ്ങൾ നടുന്നതിനും ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കും. ഇതിനുള്ള രീതിസമ്പ്രദായം മീനങ്ങാടി പഞ്ചായത്തിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മരങ്ങൾ നടുന്നതിന് ജിയോടാസ് അടക്കമുള്ള ഡോക്യുമെന്റേഷനുകൾ കൃത്യമായി നടത്തി അന്തർദ്ദേശീയ മാർക്കറ്റിൽ കാർബൺ ക്രെഡിറ്റ് നേടുന്നതിനുള്ള സംവിധാന മൊരുക്കും. മരം ഒന്നിന് 50 രൂപ വർഷംതോറും ബാങ്ക് വായ്പയായി ലഭിക്കും. മരം വെട്ടുമ്പോൾ വായ്പ തിരിച്ചടച്ചാൽ മതിയാകും. ഇതിനുള്ള ഗ്യാരണ്ടി ബാങ്കുകൾക്ക് സർക്കാർ നൽകും.
- 31. ഇതോടൊപ്പം ചക്ക പോലുള്ള മറ്റ് കാർഷിക വിഭവങ്ങളുടെ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും പദ്ധതിയുണ്ടാക്കും. വയനാടിനെ പൂ കൃഷിയ്ക്കുള്ള പ്രത്യേക അഗ്രികൾച്ചറർ സോണായി തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. കുരുമുളക് കൃഷിയുടെ പുനരുദ്ധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 10 കോടി രൂപ വയനാട് പാക്കേജിൽ പ്രത്യേകമായി വകയിരുത്തുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ വർദ്ധനയും മരവൽക്കരണവും ഇക്കോ ടൂറിസത്തിന് പ്രോത്സാഹനമാകും. ക്യാമ്പിംഗ് ഗ്രൗണ്ടുകൾ, വഴിയോര ഭക്ഷണശാലകൾ തുടങ്ങിയവ ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ടെറിംഗ് ട്രെയിലുകൾക്ക് രൂപംനൽകും. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തിന്

രാജ്യത്തിനാകെ മാതൃകയാവുന്ന പ്രതിരോധം ഉയർത്തിക്കൊണ്ടും ജനങ്ങളുടെ വരുമാനത്തിൽ എടുത്തുചാട്ടം സൃഷ്ടിക്കാനാകുമെന്ന് വയനാട് തെളിയിക്കാൻ പോവുകയാണ്.

- 32. കനത്ത പ്രളയ നാശനഷ്ടങ്ങൾക്ക് ഇരയായ മലയോര മേഖലകൾക്ക് റീബിൽഡ് പദ്ധതിയിൽ സവിശേഷ പരിഗണന ലഭിക്കും. കാർഷികദായ നികുതിയും പ്ലാന്റേഷൻ നികുതിയും ഒഴിവാക്കിയത് പ്ലാന്റേഷൻ മേഖലയ്ക്ക് ചെറിയൊരു ആശ്വാസം നൽകും. പക്ഷെ തോട്ടം കൂടുതൽ ആദായകരമാക്കുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രാധാന്യം മനസിലാക്കിവേണം ഇതിനായി ഇടപെടാൻ. പാരിസ്ഥിതിക സത്തുലനാവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ വരുമാനം എങ്ങനെ ഉയർത്താം? ഇതിനൊരു മാതൃകയാണ് വയനാട് പദ്ധതി. ഇടുക്കിയടക്കം മറ്റ് മലയോര മേഖലകളിലും ഇതിന് സമാനമായ സമഗ്ര പദ്ധതികൾ റീബിൽഡ് കേരളയിൽ ആവിഷ്കരിക്കും.

(നാല്) കേരംതിങ്ങും കേരളനാട്

- 33. സർ, നാളികേരത്തിന്റെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളിലൂടെ തേങ്ങയ്ക്ക് 20 ശതമാനമെങ്കിലും ഉയർന്ന വില ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഒരു പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. പ്ലാനിൽ ഇതിന് 70 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു 100 കോടി രൂപ, സഹകരണ ബാങ്കുകൾ, തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ, കയർ വകുപ്പ് എന്നിവയിൽനിന്ന് ലഭ്യമാക്കും.
- 34. കേരള നാളികേര കൗൺസിലിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ വർഷംതോറും 10 ലക്ഷം തെങ്ങിൻ തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കും. ഗുണനിലവാരമുള്ള തെങ്ങിൻ തൈകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് ടിഷ്യൂ കൾച്ചറിന്റെ സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. കേരഗ്രാമം പദ്ധതിയെ ആസ്പദമാക്കി തെങ്ങിന്റെ ശാസ്ത്രീയ പരിപാലനം ഉറപ്പുവരുത്തും. കേരഗ്രാമം സ്കീമിന് 43 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 35. കേരഗ്രാമങ്ങളെ സഹകരണ ബാങ്കുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കും. തെങ്ങുകയറ്റവും പരിചരണവും ബാങ്കുകളുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേര സർവ്വീസ് സംഘങ്ങൾ നടത്തും. വിട്ടുവളപ്പിൽനിന്നും തേങ്ങ കൊണ്ടുപോകുന്ന സമയത്തുതന്നെ കൃഷിക്കാരുടെ അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് ഉയർന്ന വില ഓൺലൈനായി നൽകും.

36. ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കണമെങ്കിൽ നാളികേരം മാത്രമല്ല, ഉപഉൽപ്പന്നങ്ങളും സംസ്കരിക്കാൻ സംവിധാനങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടതുണ്ട്. തെങ്ങ് കയറുന്നതിനും തേങ്ങ പൊളിക്കുന്നതിനുമുള്ള നവീകരിച്ച യന്ത്രങ്ങൾ, തൊണ്ട് ചകിരിയാക്കുന്നതിനുള്ള യന്ത്രങ്ങൾ എന്നിവ 90 ശതമാനം സബ്സിഡിയിൽ സ്റ്റീമിൽ ചേരുന്ന സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് കയർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് നൽകും. ചകിരിയും ചകിരിച്ചോറ്റും ന്യായമായ ലാഭം ഉറപ്പുവരുത്തി കയർഫെഡ് വാങ്ങും. മറ്റ് മൂല്യവർദ്ധിത നാളികേര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ കൃഷിക്കാരുടെ പ്രൊഡ്യൂസർ കമ്പനികളോ സഹകരണ ബാങ്കുകളോ പ്രാദേശികമായി ബ്രാൻഡ് ചെയ്ത് വിൽക്കും. അല്ലെങ്കിൽ കേരഫെഡിന്റേയോ കുടുംബശ്രീയുടേയോ മറ്റെതെങ്കിലും സംവിധാനത്തിന്റേയോ കീഴിൽ സംസ്ഥാനതല ബ്രാൻഡായി വിപണനം നടത്താൻ സൗകര്യമുണ്ടാക്കും.

(അഞ്ച്) സംയോജിത റൈസ് പാർക്കുകളും റബ്ബർ പാർക്കും

37. നെൽകൃഷിയുടെ വിസ്തൃതി മൂന്നലക്ഷം ഹെക്ടർ കൈവരിക്കണമെങ്കിൽ കൃഷി കൂടുതൽ ആദായകരമാകണം. ഇതിനുള്ള മാർഗ്ഗം മൂല്യവർദ്ധനയുടെ നേട്ടം കൃഷിക്കാർക്ക് ലഭ്യമാക്കുകയാണ്. പാലക്കാട്, തൃശൂർ, ആലപ്പുഴ എന്നീ മൂന്ന് ജില്ലകളിൽ അന്തർദേശീയ നിലവാരത്തിലുള്ള റൈസ് പാർക്കുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കിഫ്ബിയിൽനിന്നും അധികമായി പണം ലഭ്യമാക്കും. നെൽകൃഷിയുടെ അടങ്കൽ 91 കോടി രൂപയാണ്.

38. കേരള സർക്കാർ സംഭരിക്കുന്ന നെല്ലിൽ നല്ലൊരു പങ്ക് ഇവിടെയായിരിക്കും സംസ്കരിക്കുക. മാത്രമല്ല, അരിയിൽനിന്ന് അരിപ്പൊടിയും അതിൽനിന്ന് റെഡി ടു ഈറ്റ് ഉൽപ്പന്നങ്ങളും തവിടെണ്ണയും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കും. ഉമി, വൈക്കോൽ എന്നിവയുടെ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, കന്നുകാലി-കോഴിത്തീറ്റകൾ, ജൈവവളം തുടങ്ങിയ ഉപോൽപ്പന്നങ്ങളും പാർക്കിൽ നിർമ്മിക്കും.

39. സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കുള്ള ഇൻകുബേഷൻ സെന്ററായിട്ടുള്ള പാർക്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കും. നിർദ്ദിഷ്ട രീതിയിൽ അരിയാക്കി, പായ്ക്ക് ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് ചെയ്തുകൊടുക്കും. നെല്ലും അരിയും ഉൽപ്പന്നങ്ങളും സൂക്ഷിക്കുന്ന വിപുലമായ ഗോഡൗൺ സൗകര്യങ്ങൾ, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ

സംവിധാനങ്ങൾ, ട്രേഡ് സെന്റർ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുന്ന തായിരിക്കും ഈ പാർക്ക്. ദേശീയ അന്തർദ്ദേശീയ തലത്തിലെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ബ്രാൻഡ് ചെയ്ത് വിപണിയിലിറക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തിയുള്ള ഒരു കമ്പനിയുടെ കീഴിലായിരിക്കും പാർക്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുക. ഇപ്പോൾത്തന്നെ നെൽകൃഷിക്കാർക്ക് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ താങ്ങുവിലയെക്കാൾ 7.80 രൂപ കൂടുതൽ നാം നൽകുന്നുണ്ട്. പാർക്കുകൾ യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നതോടെ ഈ വില വർദ്ധിപ്പിക്കാനാകും. സഹകരണ ബാങ്കുകളിലൂടെ കൃത്യമായി പണം നൽകാനും കഴിയും.

40. റബ്ബറിനുള്ള താങ്ങുവിലയ്ക്ക് 500 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. റബ്ബറിന്റെ മുഖ്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളിലേയ്ക്ക് പ്രവേശിച്ചു കൊണ്ടല്ലാതെ ഇന്നത്തെ പ്രതിസന്ധി മറികടക്കാനാവില്ല. ഇതിന് സിയാൽ മോഡലിൽ ഒരു കമ്പനി 2019-20-ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യും. അതിനുള്ള വിശദമായ രേഖകളെല്ലാം കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 26 ശതമാനം ഓഹരി കേരള സർക്കാരിനും ബാക്കി സ്വകാര്യ നിക്ഷേപകർക്കുമായിരിക്കും. 200 ഏക്കർ ഭൂമി കോട്ടയം ജില്ലയിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന് കിൻഫ്രയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു വൻകിട ടയർ നിർമ്മാണ കമ്പനിയെ പാർക്കിലെ മുഖ്യനിക്ഷേപകരായി കണ്ടെത്തുന്നതിനാണ് ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതോടൊപ്പം ചെറുകിട റബ്ബർ ഉൽപ്പാദകർക്കുള്ള പൊതുസംസ്കരണ സൗകര്യങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ടാകും. ബലൂൺ മുതൽ ടയർ വരെയുള്ള എല്ലാത്തരം ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും ഒരു വ്യവസായ സമുച്ചയം നിർമ്മിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

(ആറം) പുതിയ കുട്ടനാട് പാക്കേജ്

41. ആയിരം കോടി രൂപയുടെ രണ്ടാം കുട്ടനാട് പാക്കേജ് പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. പാക്കേജിന്റെ ഭാഗമായി കായലും ജലാശയങ്ങളും ഒറ്റത്തവണ ശുചീകരിക്കും. പ്ലാസ്റ്റിക് മറ്റ് മാലിന്യങ്ങളും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നീക്കംചെയ്യും. എക്കൽ അടിഞ്ഞ് കായൽത്തട്ടിന്റെ ഉയരം ഗണ്യമായി വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചെളി വാരി കായലിന് ആഴം കൂടുകയും പുറംബണ്ടുകൾ പുനർനിർമ്മിക്കുകയും ബലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും. പുറംബണ്ട് അറ്റകുറ്റപ്പണി ചെയ്യുന്നതിനവേണ്ടി 47 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന 250 കോടി രൂപയുടെ കട്ടനാട് കുടിവെള്ള പദ്ധതി 2019-20-ൽ യാഥാർത്ഥ്യമാകും.

42. തണ്ണീർമുക്കം ബണ്ട് ഒരു വർഷത്തേയ്ക്കെങ്കിലും തുറന്നുവച്ച് ഉപ്പുവെള്ളം കയറ്റി ശുചീകരിക്കണം. ആവശ്യമായ പാരിസ്ഥിതി കാലാത പഠനവും കാർഷിക കലണ്ടറും പൂർത്തീകരിക്കുകയും പൊതുഅഭിപ്രായ സമന്വയം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞാൽ 2019-20-ൽ ഒരു വർഷം ബണ്ട് തുറന്നുവയ്ക്കാം. കൃഷിയിലുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം നികത്താൻ 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

43. ശുചീകരിച്ച കട്ടനാട് വീണ്ടും മലിനപ്പെടില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം. കായലിന് ചുറ്റുമുള്ള പട്ടണങ്ങളിലെയും ഗ്രാമങ്ങളിലെയും മലിനജലം മുഴുവൻ കായലിലേയ്ക്കാണ് വരുന്നത്. ഇത് അവസാനിപ്പിക്കണം. തോടുകളെല്ലാം ഒറ്റത്തവണ വൃത്തിയാക്കും. തുടർന്നും അവ ശുചിയായി നിലനിൽക്കും എന്നുറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് കനാൽ പ്രദേശത്ത് സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക് കള്ളുകുളി ഉറവിടത്തിൽ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണവും നടപ്പാക്കും. സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകൾ ഉണ്ടായത് കൊണ്ടായില്ല, സെപ്റ്റേജ് സംസ്കരണത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഉണ്ടാകണം. ആലപ്പുഴ ജില്ലയിൽ നിന്നുമാത്രം പ്രതിദിനം ഏതാണ്ട് മൂന്നുലക്ഷം ലിറ്റർ സെപ്റ്റേജാണ് മൊബൈൽ സെക്ടറുകൾ ശേഖരിക്കുന്നത്. ഇവ മുഴുവൻ ആത്യന്തികമായി കായലിലേയ്ക്കാണ് എത്തിച്ചേരുന്നത്. സ്ഥിരം സെപ്റ്റേജ് കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പരിസരവാസികളുടെ എതിർപ്പുമൂലം സാധിക്കുന്നില്ല. ഇതിന് പരിഹാരം മൊബൈൽ സെപ്റ്റേജാണ്. ഇപ്പോൾ 50000 ലിറ്ററിന്റെ മൊബൈൽ സെപ്റ്റേജ് യൂണിറ്റുകൾ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഹൗസ് ബോട്ടുകൾക്ക് വേണ്ടി റേഡ്യാട്ടിംഗ് സെപ്റ്റേജ് യൂണിറ്റുകളും ഉണ്ടാക്കാം. സെപ്റ്റേജുകൾ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംരംഭങ്ങളാകണം. ഇതിന് 25 ശതമാനം മൂലധന സബ്സിഡി സർക്കാർ നൽകും. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അധിക സബ്സിഡി നൽകാൻ അനുവാദമുണ്ടാകും. ഹോട്ടലുകളിലും വിവാഹ മണ്ഡപങ്ങളിലുമുള്ള ജലമാലിന്യസംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾക്കും 25 ശതമാനം സബ്സിഡി നൽകും. വെറ്റ് ലാന്റ് അതോറിറ്റിയുടെ കേന്ദ്രസഹായ ഫണ്ട് ഇതിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കും.

- 44. ഇതോടൊപ്പം കായലിലെ മത്സ്യസമ്പത്ത് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മീൻകുഞ്ഞുങ്ങളെ സ്ഥിരമായി നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കും. മത്സ്യകൃഷിക്ക് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അമിതവും അശാസ്ത്രീയവുമായ കീടനാശിനി, വളപ്രയോഗം ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള കാർഷിക പാക്കേജ് നടപ്പാക്കും. 16 കോടി രൂപ ചെലവിൽ കട്ടനാട്ടിൽ പുതിയ താരാവ് ബ്രീഡിംഗ് ഫാം സ്ഥാപിക്കുകയും ഇൻഷുറൻസ് ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.
- 45. ആലപ്പുഴ ചങ്ങനാശേരി കനാലിന്റെ (എ.സി) നവീകരണത്തിനും തോട്ടപ്പള്ളി സ്പിൽവേയുടെ ലീഡിംഗ് ചാനലിന് വീതിയും ആഴവും കൂട്ടുന്നതിനും 2019-20-ൽ 40 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും. പ്രളയത്തെ അതിജീവിക്കാൻ ഒരുങ്ങുന്ന രീതിയിൽ എ.സി. റോഡ് പുനർനിർമ്മിക്കാൻ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.
- 46. കട്ടനാട്ടിലെ പൊതുമരാമത്ത് പദ്ധതികളെല്ലാം പ്രളയത്തെ അതിജീവിക്കാനുതകുന്ന രീതിയിലുള്ള നിർമ്മിതികളായിരിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന് കട്ടനാട്ടിലെ എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നിർമ്മിക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹാളുകൾ പ്രളയകാലത്ത് ഫ്ലഡ് ഷെൽറ്ററായി ഉപയോഗിക്കാൻ പറ്റുന്നവയായിരിക്കും. പ്രളയകാലത്ത് മൃഗങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഉയരത്തിലുള്ള മൃഗസംരക്ഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിർമ്മിക്കും. ഹെലിക്കോപ്റ്റർ ഇറക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യത്തോടെയാണ് പുളിങ്കുന്നിലെ ബഹുനില ആശുപത്രി കീഫ്ബിയുടെ പിന്തുണയോടെയാകും പണിയുക. ഇതിന്റെ മതിപ്പുചെലവ് 150 കോടി രൂപയാണ്. വെറ്റ്ലാന്റ് അതോറിറ്റിയുടെ സഹായമടക്കം 500 കോടി രൂപയെങ്കിലും 2019-20-ൽ കട്ടനാട് പാക്കേജിനായി വിനിയോഗിക്കപ്പെടും.

(ഏഴ്) നദി പുനരുജ്ജീവനവും നീർത്തട വികസനവും

- 47. പ്രളയം നദികളുടെയും നദീതടങ്ങളുടെ ജല ആവാഹനശേഷിയുടെയും പ്രാധാന്യത്തെ അടിവരയിട്ടു. പമ്പയിലെ പ്രളയജലത്തെ മണിമല നദീതടത്തിലേയ്ക്ക് ഒഴുക്കി വിടുന്നതിന് വരട്ടാറിന് കഴിഞ്ഞതു കൊണ്ടാണ് ഇടനാട് പോലുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിന് പ്രദേശവാസികളുടെ അനുഭവം. നദി പുനരുജ്ജീവനത്തിനായി

ഹരിതമിഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരളത്തിൽ രൂപപ്പെടുന്ന ജനകീയ പദ്ധതികൾ മറ്റൊരു കേരള മാതൃകയായി മാറുകയാണ്. വരട്ടാർ, കട്ടംപേരൂറാർ, കോലറയാർ, മീനച്ചിലാർ - കോട്ടൂർ - മീനന്തറയാർ, കാനമ്പുഴ, കിള്ളിയാർ, പള്ളിക്കലാർ, കരിപ്പേൽ ചാൽ ഇങ്ങനെ എത്രയോ ആവേശകരമായ അനുഭവങ്ങൾ. ഇങ്ങനെ 24 പുഴകൾ 1017 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യത്തിൽ പുനർജനിക്കുകയാണ്. ഇത്തരം ജനകീയ മുൻകൈകളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിന് 25 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

48. വരട്ടാർ നദീതടത്തിലെ ജൈവവൈവിധ്യ വികസന പദ്ധതിക്ക് കേന്ദ്ര ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് 25 കോടി രൂപ വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ നദീതടങ്ങളിൽ സമഗ്രനീർത്തട പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് ഹരിത മിഷൻ മുൻകയ്യെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇവ നടപ്പാക്കാൻ നബാർഡ് തുടങ്ങിയ കേന്ദ്ര ഏജൻസികളിൽനിന്ന് അധികവിഭവം ലഭ്യമാക്കും. ജലസംരക്ഷണം - മാലിന്യസംസ്കരണം - പച്ചക്കറികൃഷി സായോജിത പരിപാടിയുടെ ഉത്തമ മാതൃകകളായി ഈ നീർത്തട പരിപാടികളെ മാറ്റാനാകണം. ഇപ്പോൾ പുനരുജ്ജീവനത്തിനായി ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത് ചെറുനദികളാണ്. താമസംവിനാ പമ്പ, പെരിയാർ, നീള നദീതട പരിപാടികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. റിവർ ബെയ്സിൻ അതോറിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം ഇതിന് ഉത്തേജകമാകും.

(എട്ട്) തീരത്തെ പുനരധിവാസവും പുനരുദ്ധാരണവും

49. സർ, പ്രളയക്കെടുതിയിൽപ്പെട്ട കൂടപ്പിറപ്പുകളുടെ ജീവൻ രക്ഷിക്കാൻ ദുരന്തമുഖത്തേയ്ക്ക് ഇരമ്പിയെത്തിയ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ കേരളത്തിന്റെ സ്വന്തം സൈന്യമാണ്. ഇവരുടെ സമഗ്ര വികസനം ലക്ഷ്യമിട്ട് തീരദേശത്തിന് 2000 കോടി രൂപയുടെ പാക്കേജ് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഇത് വിപുലീകരിച്ച് റീബിൽഡ് കേരളയിൽ ഒരു സമഗ്ര പരിപാടിയാക്കും. 2019-20-ൽ തീരദേശത്തെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ആയിരത്തിലേറെ കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും.

50. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ ആദ്യ ഇര തീരദേശമായിരിക്കും. സമുദ്രത്തിൽനിന്നും അവത് മീറ്റർ പരിധിക്കുള്ളിൽ പതിനെണ്ണായിരത്തിൽപ്പരം വീടുകളുണ്ട്. ഇവയിൽ പതിനായിരം വീടുകളെയെങ്കിലും അടിയന്തരമായി പുനരധിവാസിപ്പിക്കണം.

അതിന് സന്നദ്ധത അറിയിക്കുന്നവർക്ക് ഇരുന്തു മീറ്ററിനുപുറത്ത് ഭൂമി വാങ്ങി വീട് പണിയുന്നതിന് പത്ത് ലക്ഷം രൂപ വീതം നൽകും. മറ്റുള്ളവർക്ക് മുട്ടത്തറയിലെമ്പോലെയെ ലൈഫ് മിഷൻ വഴി പുനരധിവാസത്തിന് ഫ്ലാറ്റുകൾ പണിയും. വിട്ടുകൊടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥാവകാശവും കൈവശാവകാശവും നിലനിർത്തും. പക്ഷെ, കടലാക്രമണത്തിനെതിരെ ജൈവപ്രതിരോധ മേഖലയായിട്ടാണ് ഈ പ്രദേശത്തെ നിലനിർത്തുക. പുനരധിവാസം റി ബിൽഡ് കേരളയിൽ ഒരു പ്രധാന അജണ്ടയായിരിക്കും. പുനരധിവാസത്തിന്റെ അടിയന്തര ചെലവുകൾക്കായി 100 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. തീരപ്രദേശത്ത് പാർപ്പിടത്തിന് അർഹരായ മുഴുവൻ പേർക്കും ലൈഫ് മിഷനിൽ നിന്ന് ഈ വർഷം വീട് ഉറപ്പാക്കും.

51. കടലാക്രമണം തടയാൻ കടൽഭിത്തി, പുലിമുട്ട് തുടങ്ങിയ പരമ്പരാഗത സംവിധാനങ്ങൾക്ക് 227 കോടി രൂപയുടെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് അനുമതി നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഈ വർഷം അത് നടപ്പാകും. തീരത്തുനിന്ന് 400-500 അടി ദൂരെ കടൽത്തട്ടിൽ ഓഫ് ഷോർ ബ്രേക്ക് വാട്ടർ നിർമ്മിക്കുന്ന പരീക്ഷണം പൂർത്തിയായി നടക്കുകയാണ്. വിജയകരമെങ്കിൽ ഈ സ്കീം കേരളത്തിൽ വ്യാപകമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിനാവശ്യമായ പണം കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് ലഭ്യമാക്കും. ഇതോടൊപ്പം മത്സ്യബന്ധന യാനങ്ങൾക്ക് സുരക്ഷിതമായി അടുക്കാവുന്ന കൂടുതൽ ഫിഷിംഗ് ഹാർബറുകൾ അനിവാര്യമാണ്. ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള ഹാർബറുകൾ എത്രയും വേഗം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ മെയിന്റനൻസ് നടത്തുന്നതിനാണ് മുൻഗണന. 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ 300 കോടി രൂപ നബാർഡിൽനിന്നും വായ്പയെടുക്കാൻ ചർച്ച നടത്തും. പരപ്പനങ്ങാടി ഹാർബറിന് കിഫ്ബിയിൽ അനുവാദം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഭരണാനുമതി ലഭിച്ച ചെത്തി ഹാർബർ കിഫ്ബി ഏറ്റെടുക്കും. പൊഴിയൂരിൽ പുതിയൊരു തുറമുഖം പണിയുന്നതാണ്. ഇവയോടൊപ്പം മത്സ്യത്തൊഴിലാളിക്ക് സൗജന്യനിരക്കിൽ സാറ്റിലൈറ്റ് ഫോണുകളും ജി.പി.എസ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന നാവിഗേഷൻ ഉപകരണങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- 52. അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്കും മറ്റ് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി 103 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 70 ഫിഷ് മാർക്കറ്റുകൾ നവീകരിക്കുന്നതിനും കോൾഡ് ചെയിൻ ശൃംഖല സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും കിഫ്ബിയിൽ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. തീരദേശ റോഡുകൾക്കു വേണ്ടി 200 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.
- 53. തീരദേശത്തെ 500 കുട്ടികളിൽ കൂടുതലുള്ള എല്ലാ സ്കൂളുകളും കിഫ്ബി ഏറ്റെടുത്തു കഴിഞ്ഞു. ബാക്കിവരുന്ന 71 സ്കൂളുകളുടെ നവീകരണം ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. കോസ്റ്റൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനായിരിക്കും നിർമ്മാണ ഏജൻസി. കോർപ്പറേഷന്റെ പ്രവർത്തന ചെലവിന് പദ്ധതിയിതര അക്കൗണ്ടിൽ 1 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. തീരസമുദ്രത്തിലെ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും 3 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. തീരദേശത്തെ എല്ലാ താലൂക്ക് ആശുപത്രികളുടെയും നവീകരണം ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. കിഫ്ബിയിൽനിന്നും 900 കോടി രൂപയാണ് മൊത്തത്തിൽ തീരദേശത്ത് നിക്ഷേപിക്കുന്നത്. കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ തീരദേശത്തിന് മുൻഗണന നൽകും.
- 54. കോച്ചിംഗിനും പഠനകേന്ദ്രങ്ങൾക്കുമായി 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രതിഭാതീരം വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി പോലെ കുട്ടികൾക്ക് പ്രാദേശിക ലൈബ്രറികളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പൊതു പഠനമുറികൾ ഒരുക്കുകയും പൊതുനിലവാരത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിന് പ്രത്യേക പഠന, പഠനാനുബന്ധ പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കും. ഇത്തരമൊരു പദ്ധതി വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെയും ആദിവാസികളുടെയും തോട്ടം തൊഴിലാളികളുടെയും കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അധികപണം വിദ്യാഭ്യാസ ബഡ്ജറ്റിൽനിന്നു കണ്ടെത്തും.
- 55. പഞ്ഞമാസ സമാശ്വാസ പദ്ധതിക്ക് 28 കോടി രൂപയും ഇൻഷുറൻസിന് 12 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്ത് മീൻ വിൽപ്പനക്കാരായ മത്സ്യത്തൊഴിലാളി വനിതകൾക്ക് കിയോസ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് സബ്സിഡിയോടു കൂടിയ ഒരു പലിശരഹിത വായ്പാ പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

56. മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സംഘങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 10 കോടി രൂപയും പറവൂരിലെ യാൺ ടിസ്റ്റിംഗ് യൂണിറ്റിന് 5 കോടി രൂപയും സഹായം അനുവദിക്കുന്നു. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് പലിശ രഹിത വായ്പ നൽകുന്നതിന് മത്സ്യഫെഡിന് 9 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കും. കൊല്ലത്ത് ബോട്ട് ബിൽഡിംഗ് യാർഡ് സ്ഥാപിക്കും. ഇതിനുപുറമെ മത്സ്യഫെഡിന് സഹകരണ മേഖലയിൽ ചെലവഴിക്കുന്നതിന് 100 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ എൻ.സി.ഡി.സി.-യിൽനിന്നും അടിയന്തരമായി അനുവദിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ദേശീയ പിന്നോക്ക വികസന കോർപ്പറേഷൻ, ദേശീയ ന്യൂനപക്ഷ വികസന കോർപ്പറേഷൻ എന്നീ ഏജൻസികളിൽനിന്നും കൂടുതൽ പണം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. സർ, മൊത്തത്തിൽ 2019-20-ൽ തീരദേശത്ത് ഏതാണ്ട് 1000 കോടി രൂപ പാക്കേജിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കും.

(ഒമ്പത്) പൊതുമേഖലാ വ്യവസായങ്ങൾ

57. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വരുമ്പോൾ, 40 പൊതുമേഖലാ വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളിൽ 8 എണ്ണം മാത്രമെ ലാഭത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ധനകാര്യ വർഷം അവസാനിക്കുമ്പോൾ 20 സ്ഥാപനങ്ങൾ ലാഭത്തിലാകും. വിറ്റുവരുമാനം 2800 കോടിയിൽ നിന്നും 3800 കോടിയായി ഉയരും. 123 കോടി രൂപ മൊത്തത്തിൽ നഷ്ടത്തിലായിരുന്ന പൊതുമേഖല 160 കോടി രൂപ ലാഭത്തിലാകും. കേരള സർക്കാർ സ്വകാര്യനികേഷനത്തെ അകമഴിഞ്ഞ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. ഒപ്പം പൊതുമേഖലയെ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. കേരളത്തിൽ കാര്യക്ഷമവും ലാഭകരവുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്വകാര്യനികേഷനുകൾക്കും പ്രചോദനമാണ്.

58. വൻകിട ഇടത്തരം വ്യവസായങ്ങൾക്ക് 2019-20-ൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള 527 കോടി രൂപയിൽ 299 കോടി രൂപ പൊതുമേഖലയ്ക്കാണ്. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി അടങ്കൽ താഴെ പറയുന്നു:

1. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഗ്രൂപ്പ് ആൻഡ് ആൻഡ് ഫാർമസ്യൂട്ടിക്കൽ - 27 കോടി രൂപ
2. മലബാർ സ്പിന്നിംഗ് ആൻഡ് വീവിംഗ് മിൽസ് - 25 കോടി രൂപ
3. ട്രാവൻകൂർ ടൈറ്റാനിയം പ്രോഡക്ട്സ് - 24 കോടി രൂപ
4. കെൽട്രോൺ - 19 കോടി രൂപ

5. ഓട്ടോകാസ്റ്റ് - 17 കോടി രൂപ
6. കേരള സിറാമിക്സ് - 17 കോടി രൂപ
7. കോമളപുരം സ്പിന്നിംഗ് ആൻഡ് വീവിംഗ് മിൽസ് - 13 കോടി രൂപ
8. സിഡ്കോ - 11 കോടി രൂപ
9. കെൽട്രോൺ കമ്പോണന്റ്സ് - 10 കോടി രൂപ
10. കേരള ഇലക്ട്രിക്കൽ & അലൈഡ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് കമ്പനി -
10 കോടി രൂപ
11. ട്രാൻസ്ഫോർമേഴ്സ് ആൻഡ് ഇലക്ട്രിക്കൽസ്, കേരള - 10 കോടി രൂപ
12. ട്രാക്കോ കേബിൾ കമ്പനി - 9 കോടി രൂപ
13. യുണൈറ്റഡ് ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് - 9 കോടി രൂപ
14. സ്റ്റീൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ്, കേരള - 8 കോടി രൂപ
15. ട്രിവാൻഡ്രം സ്പിന്നിംഗ് മിൽസ് - 7.5 കോടി രൂപ
16. കോട്ടയം മിൽസ് - 7 കോടി രൂപ
17. കേരള ഓട്ടോമൊബൈൽസ് ലിമിറ്റഡ് - 6 കോടി രൂപ
18. സീതാരാം ടെക്സ്റ്റൈൽസ് - 5 കോടി രൂപ
19. പ്രഭുറാം മിൽ - 5 കോടി രൂപ
20. സ്റ്റീൽ ആൻഡ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഫോർജിംഗ്സ് - 3.5 കോടി രൂപ
21. ഇടരിക്കോട് മിൽസ് - 3 കോടി രൂപ
22. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എന്റർപ്രൈസസ് - 2.5 കോടി രൂപ
23. സിമന്റ് - 2 കോടി രൂപ
24. കേരള ക്ലേയ്സ് ആൻഡ് സിറാമിക്സ് പ്രോഡക്ട്സ് - 2 കോടി രൂപ
25. ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് ട്രാവൻകൂർ - 2 കോടി രൂപ
26. കേരള ആർട്ടിസാൻസ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ -
1 കോടി രൂപ
27. കേരള സ്റ്റേറ്റ് മിനറൽ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ -
50 ലക്ഷം രൂപ
28. കെൽപാം - 50 ലക്ഷം രൂപ

ഇതിനുപുറമെ പൊതുമേഖലയ്ക്ക് പ്രവർത്തന മൂലധനമായി 30 കോടി രൂപ തുക നീക്കിവെയ്ക്കുന്നു.

59. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിപുലീകരണവും വൈവിധ്യ വൽക്കരണവുമാണ് പ്രധാന അജണ്ട. കെ.എസ്.ഡി.പി.യുടെ നോൺബീറ്റാ ലാക്സം പ്ലാന്റ് ഈ വർഷം ഫെബ്രുവരിയിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കും. 54 കോടി രൂപയുടെ മുതൽമുടക്കുള്ള ഇഞ്ചെക്യൂബിൾ ഫാക്ടറിയുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഓങ്കോളജി പാർക്കിന്റെ നിർമ്മാണം 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും. കേരള ജൈനിക എന്ന ബ്രാൻഡിൽ ജൈനിക മരുന്നുകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കും. ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വരുമ്പോൾ ഈ ഫാക്ടറിയിലെ ഉൽപ്പാദനം 24 കോടി രൂപയായിരുന്നു. 2018-19-ൽ ഇത് 55 കോടി രൂപയാകും. അടുത്ത വർഷം ഇഞ്ചെക്യൂബിൾസ് പ്ലാന്റ്കൂടി കമ്മീഷൻ ചെയ്യുമ്പോൾ ഉൽപ്പാദനശേഷി 300 കോടി രൂപയാവും. മുഖ്യമന്ത്രി പ്രവർത്തന മൂലധനമില്ലായ്മയാണ്. മെഡിക്കൽ സർവീസസ് കോർപ്പറേഷന്റെ വകയിരുത്തലിൽനിന്ന് അഡ്വാൻസായി 50 കോടി രൂപ കെ.എസ്.ഡി.പി.ക്ക് നേരിട്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്.

60. തിരുവനന്തപുരത്തെ ട്രൈറ്റാനിയം ഫാക്ടറി 75 വർഷം പിന്നിടുകയാണ്. ഫാക്ടറിയിലെ എസ്റ്റബ്ലിഷ്മെന്റ് മുഴുവൻ ഉപഉൽപ്പന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റി ആധുനീകരിക്കുന്നതിന് വിപുലമായ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കെ.എം.എം.എൽ.-മായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ട്രൈറ്റാനിയം മെറ്റൽ കോംപ്ലക്സിന്റെ രൂപരേഖ തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. ഇതിനിടയിൽ ട്രൈറ്റാനിയം സ്റ്റേഷന്റെ ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അത് മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നമാക്കി മാറ്റുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കും. 2010-ൽ ഉപേക്ഷിച്ച ഓട്ടോക്കാസ്റ്റ് ബോധി നിർമ്മാണ പദ്ധതി പുനരജ്ജീവിപ്പിക്കും. സിൽക്കിനെ സങ്കീർണ്ണമായ ഫാബ്രിക്കേഷനുകൾക്ക് പ്രാപ്തമായ യൂണിറ്റായി വിപുലീകരിക്കും. ഇങ്ങനെ ഓരോ വ്യവസായശാലയ്ക്കും കൃത്യമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ഫാക്ടറികൾ സ്വകാര്യവൽക്കരിക്കുന്ന പ്രശ്നമില്ല. പക്ഷെ പുതിയ മേഖലകളിൽ സ്വകാര്യസംരംഭകരുമായി ചേർന്ന് സംയുക്ത സംരംഭങ്ങൾ ആവശ്യമെങ്കിൽ ആരംഭിക്കും. ഇന്റേലും കെൽടോണും ചേർന്നുള്ള സംയുക്ത സംരംഭം ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്.

(പത്തം) ഊർജ്ജമിഷൻ

- 61. നവകേരളത്തിന് ആവശ്യമായ മുഴുവൻ വൈദ്യുതിയും ഉറപ്പുവരുത്തും. ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന 30 ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളുടെ പ്രതീക്ഷിത അധിക ഉൽപ്പാദനം ആകെ 11 കോടി യൂണിറ്റ് മാത്രമാണ്. അതേസമയം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ട 500 മെഗാവാട്ട് പുരപ്പുറ സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ, 500 മെഗാവാട്ട് ജലതല, ഭൂതല സൗരോർജ്ജ നിലയങ്ങൾ എന്നിവയിൽനിന്നും 130-150 കോടി യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാകും. ഇതിൽ 200 മെഗാവാട്ടിന്റെ പുരപ്പുറ ശേഷിക്ക് വീട്ടുകാർ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുകഴിഞ്ഞു.
- 62. സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളായ ആശുപത്രികൾ, സ്കൂളുകൾ എന്നിവയുടെ മേൽക്കൂരയിൽ സൗരോർജ്ജ പാനലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് പണം നൽകും. വൈദ്യുതി ചാർജിൽ നിന്ന് ലാഭിക്കുന്ന തുക മതി അഞ്ച് വർഷംകൊണ്ട് തിരിച്ചടവ് പൂർത്തീകരിക്കാൻ. ഇടുക്കി പോലുള്ള വൻകിട നിലയങ്ങളിൽ പീക്ക് ലോഡ് സമയത്ത് ഉത്പാദനശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ അഡീഷണൽ നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനും പരിപാടിയുണ്ട്.
- 63. ബദൽ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള ഉത്പാദനം നമ്മുടെ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അപര്യാപ്തമായിരിക്കും. പുറത്തുനിന്നുള്ള വൈദ്യുതിയിൽ കേരളത്തിന്റെ ആശ്രിതത്വം വർദ്ധിക്കും. അതുകൊണ്ട് നഷ്ടമില്ല. ഏറ്റവും ചെലവുകുറച്ച് വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്ന് വൈദ്യുതി വാങ്ങുന്നതാണ് ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ലാഭകരം. ഈ വൈദ്യുതി സുഗമമായി എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ട്രാൻസ്മിഷൻ ഗ്രിഡുകൾ സുപ്രധാനമാവുകയാണ്.
- 64. ഇതാണ് കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന 6375 കോടി രൂപയുടെ ട്രാൻസ്ഗ്രിഡ് 2.0-ന്റെ പ്രാധാന്യം. വിതരണത്തിലെ നഷ്ടം 10 ശതമാനത്തിൽ താഴെയായി കുറയ്ക്കുന്നതിന് ദൃതി 2020-21 എന്നൊരു നവീകരണ പദ്ധതി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസരണനഷ്ടം കുറയ്ക്കാനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്.
- 65. ഇതിനോടൊപ്പം ഡിമാന്റ് മാനേജ്മെന്റ് മേഖലയിലും ശക്തമായി ഇടപെടും. 60 വാട്ടിന്റെ ഒരു ഫിലമെന്റ് ബൾബിന് പകരം 9 വാട്ടിന്റെ എൽഇഡി ബൾബ് ആക്കിയാൽ 51 വാട്ട് ലാഭിക്കാം. ഒരു 14 വാട്ട് സിഎഫ്എൽ ലാമ്പിനുപകരം 9 വാട്ട് എൽഇഡി ആക്കിയാൽ 5 വാട്ടും ലാഭിക്കാം. മെർക്കറി മലിനീകരണവും

ഒഴിവാകും. കേരളത്തിലെ വീടുകളിൽ 75 ലക്ഷത്തോളം ഫിലമെന്റ് ബൾബുകളും 8 കോടി സിഎഫ്എൽ ബൾബുകളും ഉണ്ടെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഇവ മുഴുവൻ എൽഇഡി ബൾബുകളാക്കിയാൽ 50 കോടി യൂണിറ്റ് വൈദ്യുതി ലാഭിക്കാം. പീക്ക് ലോഡ് സമയത്ത് ആണ് ഈ കുറവുവരുന്നത്. ഇത്രയും വൈദ്യുതി അധികമായി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ 150-200 മെഗാവാട്ട് ശേഷിയുള്ള ഒരു പുതിയ വൈദ്യുതി നിലയം സ്ഥാപിക്കേണ്ടി വരും.

66. എൽഇഡി ബൾബുകൾ ഒരുമിച്ചു വാങ്ങുന്നതിന് കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് വൈദ്യുതി ബോർഡിന് ധനസഹായം ഉറപ്പാക്കും. പഞ്ചായത്തിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർവഴി വീടുകളിൽ എൽഇഡി ബൾബുകൾ എത്തിക്കുകയും പഴയ ബൾബുകൾ തിരിച്ചുവാങ്ങുകയും ചെയ്യും. പഴയ ബൾബുകൾ സുരക്ഷിതമായി നശിപ്പിക്കാൻ മാർഗ്ഗമൊരുക്കും.

67. എൽഇഡി ബൾബിന് ഉപഭോക്താവ് മുൻകൂർ പണം മുടക്കേണ്ടതില്ല. മൂന്ന് വർഷത്തിൽ താഴെ മാത്രം ആയുസ്സുള്ള സിഎഫ്എൽ ബൾബുകൾക്ക് 120 രൂപയാണ് വില. എന്നാൽ 65 രൂപ വിലവരുന്ന എൽഇഡി ബൾബിന് 10 വർഷമാണ് ആയുസ്സ്. സിഎഫ്എൽ മാറ്റി പകരം എൽഇഡി ബൾബ് ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ വൈദ്യുതി ഉപഭോഗം കുറയുന്നതുമൂലം ഉപഭോക്താവിനു ലഭിക്കുന്ന നേട്ടത്തിന്റെ ഒരു പങ്ക് ബൾബിന്റെ വിലയായി ബില്ലിനൊപ്പം തവണകളായി അടച്ചാൽ മതി. എസ്സു അക്കൗണ്ടിലൂടെ കിഫ്ബിക്ക് രണ്ടുവർഷത്തിനുള്ളിൽ പണം തിരിച്ചുനൽകും.

68. ഇതിനോടൊപ്പം ഊർജ്ജക്ഷമത കുറഞ്ഞ ഫാനുകൾ, പമ്പുകൾ, എന്നിവ മാറ്റിസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സ്കീമുകളും തയ്യാറാക്കും. പഞ്ചായത്തുകളുടെ മുൻകൈയിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക. പീലിക്കോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഇതിനൊരു മികച്ച മാതൃക സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഊർജ്ജ ദുർവ്യയത്തിനെതിരായ അതിബൃഹത്തായ ഒരു പ്രചരണ കാമ്പയിന് കേരളം സാക്ഷ്യംവഹിക്കും. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി അമ്പതിനായിരം ഊർജ്ജ ക്ലാസുകൾ കേരളത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കും.

69. 2019-20-ൽ വൈദ്യുതി മേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 1781 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 476 കോടി രൂപ പ്രസരണത്തിനും 563 കോടി രൂപ ഉൽപ്പാദനത്തിനുമാണ്.

(പതിനൊന്ന്) ഡിസൈൻഡ് റോഡുകൾ

- 70. അടുത്ത രണ്ടുവർഷം കൊണ്ട് കേരളത്തിലെ റോഡ് ശൃംഖലയുടെ മുഖഛായ മാറ്റും. 2018 ഡിസംബർ അവസാനം വരെയുള്ള മൂന്നു വർഷത്തെ കണക്കെടുത്താൽ 1601 കിലോമീറ്റർ ബി.എം & ബി.സി റോഡുകളും 2516 കിലോമീറ്റർ സാധാരണ റോഡുകളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത രണ്ടുവർഷം കൊണ്ട് 6000 കിലോമീറ്റർ റോഡ് നിർമ്മാണംകൂടി പൂർത്തിയാകും. മൊത്തം റോഡിന്റെ ദൈർഘ്യത്തിൽ മാത്രമല്ല, ഗുണനിലവാരത്തിലും ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടം ഉണ്ടാകുവാൻ പോവുകയാണ്.
- 71. റീബിൽഡിന്റെ ഭാഗമായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന റോഡുകൾ പുതിയ സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന ഡിസൈൻഡ് റോഡുകളായിരിക്കും. ഇന്ത്യൻ റോഡ് കോൺഗ്രസ്സിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ കർശനമായി പാലിച്ച് ഗതാഗതം, സുരക്ഷ, കാൽനടക്കാരുടെ സൗകര്യങ്ങൾ, ഉപരിതല നിർവ്വാരച്ച, ദീർഘകാല മെയിന്റനൻസ് എന്നീ ആവശ്യങ്ങളെല്ലാം ഉൾച്ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള ആധുനിക റോഡ് നിർമ്മാണ സങ്കേതമാണ് പ്രളയാനന്തര പുനർനിർമ്മിതിയിൽ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. ഫുൾ ഡെപ്ത് റിക്ലമേഷൻ, കോൾഡ് റീസെക്ലിംഗ് തുടങ്ങിയ ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യകളായിരിക്കും ഇത്തരം ഡിസൈൻഡ് റോഡുകളുടെ സവിശേഷത. ജിയോ ടെക്സ്റ്റ്യൂറൽസ്, ജിയോസെൽസ് തുടങ്ങിയവയുടെ ഉപയോഗവും വ്യാപകമാക്കും. മൈക്രോ സർഫസിംഗ് തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകളും വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കും. ആരംഭത്തിലെ ചെലവ് സാമാന്യം ഗണ്യമായി ഉയർന്നതാകുമെങ്കിലും ദീർഘകാല പരിപാലന ചെലവ് കുറഞ്ഞതും ഉയർന്ന ഊട്ടുള്ളതുമായിരിക്കും ഡിസൈൻഡ് റോഡുകൾ. പുതിയ കാലം, പുതിയ നിർമ്മാണം എന്നാണ് നമ്മുടെ മുദ്രാവാക്യം.
- 72. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന് 1367 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇതിനേക്കാൾ വലിയൊരു സംഖ്യ ചജനാവിൽ നിന്ന് ചെലവഴിക്കേണ്ടി വരും. ഉദാഹരണത്തിന് കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷം പൊതുമരാമത്തു വകുപ്പിന് വകയിരുത്തിയത് 2770 കോടി രൂപയാണ്. എന്നാൽ ചെലവഴിച്ചത് 5388 കോടി രൂപയാണ്. എന്നിട്ടും കരാറുകാർക്ക് കുടിശ്ശികയാണ്. ഈ പ്രശ്നം സംസ്ഥാന ബജറ്റിലെ റവന്യൂ കമ്മി ഗണ്യമായി കുറച്ചുകൊണ്ടുവരുമ്പോഴേ പരിഹൃതമാകൂ. വിവിധ വർഷങ്ങളിലെ ബജറ്റ് പ്രകാരം ഭരണാനുമതി നൽകിയ ഏതാണ്ട് 10000 കോടിയുടെ പാലങ്ങളും റോഡുകളും

കെട്ടിടങ്ങളും ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധഘട്ടങ്ങളിലാണ്. ഇതിനുപുറമെ ഇതുവരെ 11000 കോടി രൂപയുടെ പൊതുമരാമത്തു പ്രവൃത്തികൾക്ക് കീഫ്ബിയിൽ നിന്ന് അന്തിമ അനുമതി ലഭിച്ച ടെൻഡറിന്റെയും നിർമ്മാണത്തിന്റെയും വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. ഇതിനുപുറമെ റീബിൽഡ് കേരളയിൽനിന്നും പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിന് വിഹിതമുണ്ടാകും. എന്നിട്ടും റോഡുകൾക്കുള്ള ജനകീയാവശ്യത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്നില്ല. ബഹുമാനപ്പെട്ട എം.എൽ.എ.-മാർ നൽകിയതുൾപ്പെടെ നിർമ്മാണപ്രവൃത്തി നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഏതാണ്ട് 2500 കോടി രൂപയ്ക്കുള്ളത് 20 ശതമാനം പ്രൊവിഷൻ നൽകി ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ടോക്കൺ പ്രൊവിഷനായും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(പന്ത്രണ്ട്) കേരളം ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളിലേയ്ക്ക്

- 73. സംസ്ഥാന ഇലക്ട്രിക് വാഹന നയത്തിന് അനുസൃതമായി 2022 ആകുമ്പോഴേയ്ക്കും ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം പത്തുലക്ഷമാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കും. പ്രോത്സാഹനാർത്ഥം (ഒന്ന്) സ്വകാര്യ ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങൾക്ക് റോഡു നികുതിയിൽ ഇളവു നൽകും. (രണ്ട്) ഇ-മൊബിലിറ്റി പ്രൊമോഷൻ ഫണ്ട്ന് രൂപം നൽകും. 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ വർഷം 10000 ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോകൾക്ക് ഇതിൽനിന്ന് സബ്സിഡി നൽകും. (മൂന്ന്) ചാർജ് ചെയ്ത ഇലക്ട്രിക് ബാറ്ററികൾ മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രങ്ങൾ നഗരത്തിൽ സ്ഥാപിക്കും. ഇതുവഴി ഉടമസ്ഥർക്കുള്ള ചെലവ് കുറയ്ക്കാനാവും. വാഹനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകത കണക്കിലെടുത്ത് ആവശ്യമായ ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്വകാര്യ സംരംഭകരുടെ സഹായത്തോടെ സ്ഥാപിക്കും. പടിപടിയായി പ്രമുഖ പട്ടണങ്ങളിൽ പുതുതായി ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകൾ മാത്രമെ അനുവദിക്കൂ.

- 74. ഒരു മാതൃക സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് കെഎസ്ആർടിസി ഇലക്ട്രിക് ബസുകളിലേയ്ക്ക് മാറ്റം. ഈ പരിവർത്തനം കെണ്ട് കെഎസ്ആർടിസിക്ക് ലാഭമേ ഉണ്ടാകൂ എന്ന് ശബരിമല സീസണിൽ പമ്പ-നിലയ്ക്കൽ പരീക്ഷിച്ചു വൈദ്യുതി ബസുകൾ തെളിയിച്ചു. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷന്റെ മുഴുവൻ സർവീസും ഇലക്ട്രിക് ബസിലേയ്ക്ക് മാറ്റം. മുഴുവൻ ബസുകളും ഇ-വാഹനങ്ങളിലേയ്ക്ക് മാറ്റുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ നഗരമായി തിരുവനന്തപുരം മാറ്റം. സോളാർ ബോട്ടുകൾ വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷൻ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

75. ഇതോടൊപ്പം ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ഫാക്ടറികളും ഗവേഷണ സൗകര്യങ്ങളും കേരളത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കും. കേരള ഓട്ടോ മൊബൈൽസിൽ ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോകൾ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ നിർമ്മിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഇലക്ട്രിക് ബസ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സ്വിസ് കമ്പനിയുമായി സംയുക്ത സംരംഭത്തിന് ചർച്ചകൾ ആരംഭിച്ചു. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. വലിയ തോതിൽ ഇലക്ട്രിക് ബസിലേയ്ക്ക് പോകുമ്പോൾ സപ്ലൈയർ കമ്പനിയോട് കേരളത്തിൽ ഉൽപ്പാദനകേന്ദ്രം തുടങ്ങുന്നതിന് ആവശ്യപ്പെടാം. ബോധപൂർവ്വം അനുബന്ധ വ്യവസായങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കും.

(പതിമൂന്ന്) വെസ്റ്റ് കോസ്റ്റ് കനാൽ

76. സർ, 585 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ ബേക്കൽ മുതൽ കോവളം വരെയുള്ള ജലപാത പൂർത്തീകരിക്കുന്ന വർഷമായിരിക്കും 2020. കോവളം മുതൽ കൊല്ലം വരെയും കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുതൽ ബേക്കൽ വരെയുമുള്ള ഭാഗത്തെ ജലപാതയുടെ നിർമ്മാണം സിയാൽ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള കേരള വാട്ടർ വെയ്സ് ആൻഡ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഏറ്റെടുത്തതോടെയാണ് ഏതിവലിഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്ന നിർമ്മാണപ്രവൃത്തികൾക്ക് പുതുജീവൻ വന്നത്. 26 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ മാഹി-വളപട്ടണം കനാൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ കിഫ്ബിയിൽനിന്നും 600 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ 10 മേഖലകളിൽ നിർമ്മാണപ്രവൃത്തികൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

77. 240 പാലങ്ങളും മറ്റും പൊളിച്ചുപണിയേണ്ടി വരും. 108 കോടി രൂപ പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പാലങ്ങളുടെ പുനർനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും കനാലിന്റെ വീതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലും കയ്യേറ്റം ഒഴിപ്പിക്കുന്നതുമെല്ലാം സമ്പൂർണ്ണമായി പൂർത്തിയാകുന്നതിന് 2022 വരെ സമയമെടുക്കും. ജലപാതയിലുള്ള ജെട്ടികളുടെയും മറ്റും പൂർണ്ണ നവീകരണവും ടൂറിസം കേന്ദ്രങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനും മറ്റൊരു മൂന്ന് വർഷംകൂടി എടുക്കും. ദേശീയ ജലപാത നിർമ്മാണത്തിലും സിയാൽ ടച്ച് വളരെ പ്രകടമാണ്. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ 2500 കോടി രൂപ വരെ നിർമ്മാണച്ചെലവ് പ്രതീക്ഷിച്ചത് ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

- 78. വെസ്റ്റ് കോസ്റ്റ് കനാലിന്റെ പൂർത്തീകരണം സംസ്ഥാന ഗതാഗത ഘടനയിൽ വലിയൊരു പൊളിച്ചെഴുത്താകും. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുമുമ്പ് സംസ്ഥാനത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ചരക്കുകടത്തു മാർഗ്ഗം ജലഗതാഗതമായിരുന്നു. ഇന്ന് ജലഗതാഗതത്തിന്റെ പങ്ക് നിസ്സാരമാണ്. ഈ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിന് മാറ്റം വരുത്തേണ്ടത് പാരിസ്ഥിതികമായും ചരക്കുകടത്ത് മേഖലയിലെ ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും അനിവാര്യമാണ്. കായൽ ടൂറിസം, ഇപ്പോൾ ആവിഷ്കരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മലബാർ റിവർ ക്രൂയിസ് പദ്ധതി തുടങ്ങിയ ടൂറിസം പദ്ധതികൾക്കും ഇത് വലിയ ഉത്തേജനമാകും.
- 79. കൊച്ചി ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് 76 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ 16 റൂട്ടുകളിലെ ജലപാത വികസിപ്പിക്കുകയും അതിനെ കൊച്ചി മെട്രോപ്പൊളിറ്റൻ ഓർമിനലുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. ജർമ്മൻ സഹായത്തോടെയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്.

(പതിനാല്) തെക്ക് - വടക്ക് സമാന്തര റെയിൽപാത

- 80. 2020-ൽ തെക്ക് വടക്ക് സമാന്തര റെയിൽപാതയുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കും. ഇടത്തരം വേഗതയിലുള്ള ട്രെയിനുകൾക്കുവേണ്ടി പുതിയൊരു ഗ്രീൻഫീൽഡ് പാതയെന്ന നിർദ്ദേശം സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചു. നിലവിലുള്ള പാതയിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രമായ എലവേറ്റഡ് ഡബിൾ ലൈൻ പാതയായിരിക്കും ഇത്. പുതിയ പാതയുടെ ദൈർഘ്യം 515 കിലോമീറ്റർ അഥവാ നിലവിലുള്ള പാതയേക്കാൾ 65 കിലോമീറ്റർ കുറവായിരിക്കും. 180 കിലോമീറ്റർ സ്പീഡിൽ ഓടുന്ന ട്രെയിനുകൾക്ക് തിരുവനന്തപുരം - കാസർഗോഡ് യാത്ര നാല് മണിക്കൂർകൊണ്ട് പൂർത്തീകരിക്കാനാകും. നിലവിലുള്ള പാതയുമായി തിരുവനന്തപുരം, കാസർഗോഡ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ മാത്രമേ പുതിയ പാത ബന്ധപ്പെടുന്നുള്ളൂ.
- 81. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ സംയുക്ത സംരംഭമായ കേരള റെയിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്. 55,000 കോടി രൂപയാണ് മൊത്തം ചെലവു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. വിദേശ വായ്പകളും നാട്ടിൽ നിന്നുള്ള ധനാഗമ മാർഗ്ഗങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തും. ഏഴ് വർഷംകൊണ്ട് നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കാനാകും. പ്രതിവർഷം 10 ശതമാനംവച്ച് വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന റോഡ് ട്രാഫിക്കിന്റെ കുരുക്ക് അഴിക്കുന്നതിന് ഇത്തരമൊരു പാത സഹായിക്കും.

(പതിനഞ്ച്) കേരള ബോട്ട് ലീഗ്

82. പ്രളയത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയ ഒരു വമ്പൻ ടൂറിസം പദ്ധതിയായിരുന്നു കേരളബോട്ട് ലീഗ്. ഓഗസ്റ്റ് രണ്ടാം ശനിയാഴ്ചയിലെ നെഹ്രു ടോഫി മുതൽ നവംബർ 1-ലെ പ്രസിഡന്റ് കപ്പ് വരെയുള്ള മൂന്നു മാസക്കാലം എല്ലാ വാരാന്ത്യത്തിലും ഏതെങ്കിലും ഒരു കേന്ദ്രത്തിൽ ബോട്ട് റേയ്സ് ഉണ്ടാകും. ഈ കാലം പുതിയൊരു ടൂറിസം സീസണായി മാറും. പുതിയ ബോട്ട് സീസൺ സംബന്ധിച്ച് വ്യാപകമായ പരസ്യപ്രചരണം വിദേശത്തും മറ്റും നടത്തുന്നതിന് തയ്യാറെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. യുനെസ്കോ സാംസ്കാരിക പൈതൃകപദവി കേരളത്തിലെ വള്ളംകളിക്ക് ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കൈക്കൊള്ളും.

83. മുൻവർഷത്തെ നെഹ്രു ടോഫി വള്ളംകളിയിൽ മികച്ച സമയം കൈവരിച്ച ഒമ്പത് ചുണ്ടൻ വള്ളങ്ങളായിരിക്കും ലീഗിൽ മാറ്റുരയ്ക്കാൻ ഉണ്ടാവുക. കേരള ബോട്ട് ലീഗിനുള്ള മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി ടെൻഡർ വിളിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പരസ്യത്തിൽ നിന്നും സ്പോൺസർഷിപ്പിൽനിന്നുമെല്ലാം ഇവന്റ് മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനം സമാഹരിക്കുന്ന റവന്യൂവിൽ എത്ര ശതമാനം സർക്കാരിനു നൽകും എന്നുള്ളതാണ് ടെൻഡർ ഉറപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡം. ലീഗ് മത്സരങ്ങളുടെ വാണിജ്യ സാധ്യതകളെല്ലാം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നടത്തുന്നതുകൊണ്ട് കളിക്കാർക്കും വള്ളങ്ങൾക്കും മെച്ചപ്പെട്ട പ്രതിഫലം നൽകാൻ കഴിയും. അടിസ്ഥാന സൗകര്യമൊരുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ബജറ്റിൽനിന്ന് 20 കോടി രൂപ ചെലവഴിക്കും.

(പതിനാറ്) സ്പെസസ് റൂട്ടും ഹെറിറ്റേജ് പദ്ധതികളും

84. ടൂറിസം മേഖലയിലെ ഏറ്റവും നൂതനവും വിപുലവുമായ പദ്ധതി സ്പെസസ് റൂട്ടാണ്. അന്തർദ്ദേശീയ സ്പെസസ് വ്യാപാരത്തിന്റെ ഭാഗമായി കേരള തീരത്ത് അതിപുരാതനകാലം മുതൽ ഉയർന്നുവരികയും ക്ഷയിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള തുറമുഖങ്ങളെ മധ്യേഷ്യയിലെയും യൂറോപ്പിലെയും തുറമുഖങ്ങളുമായി കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സഞ്ചാരപദ്ധതിയാണിത്. ചൈനയിലെ സിൽക്ക് റൂട്ടിന് സമാനമായ ഒന്ന്. ഈയൊരു ആശയത്തിന് തുടക്കംകുറിച്ചത് മുസിരിസ് പൈതൃകപദ്ധതിയാണ്. ഇപ്പോൾ തലശ്ശേരിയും

ആലപ്പുഴയും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. തലശ്ശേരി പൈതൃക പദ്ധതിയുടെ വിശദമായ രേഖ തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. 2019-20-ൽ പൊന്നാനിയും തങ്കശേരിയും ഉൾപ്പെടുത്തും. കേരളത്തിലെ തുറമുഖ നഗരങ്ങളെയെല്ലാം ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് 6000 കോടി രൂപ കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ സൈക്കിൾ ട്രാക്കോടു കൂടിയ തീരദേശ ഹൈവേയുടെ നിർമ്മാണം സ്പെസസ് റൂട്ടിന് വലിയ ഉത്തേജകമാകും.

85. മാരിടൈം മ്യൂസിയം ഒഴികെ മുസിരിസ് പദ്ധതി 2020-21-ൽ പൂർത്തീകരിക്കും. സ്പെസസ് റൂട്ടിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതിന് താൽപ്പര്യപ്പെടുന്ന വിദേശരാജ്യങ്ങളടക്കം പങ്കെടുക്കുന്ന ഒരു സെമിനാർ ജൂൺ മാസത്തിൽ കൊച്ചിയിൽ നടത്തും.

86. സ്പെസസ് റൂട്ട് പദ്ധതി നമ്മുടെ പഴയ തുറമുഖ പട്ടണങ്ങളെ എങ്ങനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തും എന്നതിന് ആലപ്പുഴ ഒരു മാതൃകയായിരിക്കും. കനാൽ നവീകരണം, പഴയ ഫാക്ടറി തുറമുഖ കെട്ടിടങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം, ഒരു ഡസനോളം പൈതൃക മ്യൂസിയങ്ങൾ എന്നിവ അടങ്ങിയ ഒന്നാംഘട്ടം 2019-20-ൽ പൂർത്തിയാകും. റോഡുകളുടെയും പാലങ്ങളുടെയും നവീകരണത്തിനും ട്രാൻസ്പോർട്ട് ഹബ്ബിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനും ബാക്കി മ്യൂസിയങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിനും ഒരു വർഷം കൂടിയെടുക്കും. പുരാതന കെട്ടിടങ്ങളുടെ മാത്രമല്ല, അസ്പഷ്ടമായ സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തിന്റെ കൂടി പ്രദർശന മേഖലയായി ആലപ്പുഴയുടെ കനാൽപ്രദേശം മാറും. ഇതോടെ കട്ടനാടൻ കായലുകൾ സന്ദർശിക്കുന്ന അഞ്ചുലക്ഷം പേരിൽ പകുതിയെങ്കിലും യാത്രികരെ ആലപ്പുഴയിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇത് നഗരത്തിന്റെ പുനരുജ്ജീവനത്തിനും വലിയതോതിൽ തൊഴിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കും.

(പതിനേഴ്) തടിക്ക പകരം കയറിന്റെ ബോർഡുകൾ

87. കേരളത്തിലെ ചകിരി ഉൽപ്പാദനം അടുത്ത രണ്ടു വർഷം കൊണ്ട് പത്തു മടങ്ങായും കയർ ഉൽപ്പാദനം മൂന്ന് മടങ്ങായും കയർ ഉൽപ്പന്ന ഉൽപ്പാദനം രണ്ട് മടങ്ങായും ഉയർത്തും. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 400 ചകിരി മില്ലുകളും 5000 ഓട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിംഗ് മെഷീനുകളും

അടുത്തൊരു വർഷംകൊണ്ട് സ്ഥാപിക്കും. നൂറാമത്തെ മില്ല് ഫെബ്രുവരി മൂന്നാം വാരം ആലപ്പുഴയിൽ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെടുകയാണ്. ഈ കുതിച്ചുചാട്ടത്തിന് തടസ്സം നിൽക്കുന്നത് ഉപോൽപ്പന്നങ്ങളായ ചകിരിച്ചോറിനും കുഞ്ഞുനാരുകൾക്കും കേരളത്തിൽ 3-5 രൂപ മാത്രം വില ലഭിക്കുന്നുള്ളൂ എന്നതാണ്. എന്നാൽ തമിഴ്നാട്ടിൽ 18 രൂപ ലഭിക്കും. നമ്മുടെ ചകിരിച്ചോര് കയറ്റുമതി യോഗ്യമല്ല. കുഞ്ഞുനാരുകൂടെ, കയറ്റുപിരിക്കാനായി ഉപയോഗിക്കാനാവില്ല. ഇവ രണ്ടിനും പുതിയ ഉപയോഗം കണ്ടുപിടിച്ചുകൊണ്ടില്ലാതെ കേരളത്തിലെ കയർ വ്യവസായത്തിന് മത്സരശേഷി നേടാനാവില്ല.

88. ഈയൊരു വിഷമസന്ധിയിലാണ് നെതർലൈൻഡ്സിലെ വാനിഗൻ സർവകലാശാലയുടെ ഒരു കണ്ടുപിടിത്തം പ്രസക്തമാകുന്നത്. ചകിരിയും ചകിരിച്ചോറ്റും വളരെ ഉയർന്ന ഊഷ്മാവിൽ കടുത്ത സമ്മർദ്ദത്തിനുവിധേയമാക്കി നല്ല ബോർഡുകൾക്കായി മാറ്റുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ അവർ വികസിപ്പിച്ചു. ഇത് തടിക്ക് പകരമുള്ള ഉൽപ്പന്നമായി ഉപയോഗിക്കാനാകും. ഈ സാങ്കേതികവിദ്യ എൻ.സി.ആർ.എം.ഐ.-ക്ക് കൈമാറുന്നതിന് ഒരു ധാരണാപത്രം വാഗ്ദാനം സർവകലാശാലയുമായി ഒപ്പിട്ടുകഴിഞ്ഞു. ഇതിനുള്ള ഒരു വിപുലമായ ഫാക്ടറി ആലപ്പുഴയിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രാരംഭപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യ ചകിരിച്ചോറിന്റെയും കുഞ്ഞുനാരുകളുടെയും വില ഗണ്യമായി ഉയർത്തുന്നതിനും ചകിരി ഉൽപ്പാദനം വളരെ ആദായകരമായ വ്യവസായമായി മാറ്റുന്നതിനും സഹായിക്കും. ഇത് കേരളത്തിലെ കയർ വ്യവസായത്തിന് ഒരു പുനർജന്മം നൽകും.

(പതിനെട്ട്) പ്രവാസി നിക്ഷേപവും സുരക്ഷയും

89. പ്രവാസികളും നാടുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിലും പ്രവാസി നിക്ഷേപത്തിലും ക്ഷേമത്തിലും ഒരു വഴിത്തിരിവായിരുന്ന ലോക കേരളസഭയും തുടർപ്രവർത്തനങ്ങളും. 81 കോടി രൂപ വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു ലക്ഷത്തിൽ താഴെ വരുമാനമുള്ള തിരിച്ചുവന്ന പ്രവാസികൾക്ക് അടിയിന്റാലട്ടങ്ങളിൽ ധനസഹായം നൽകുന്ന സാന്ത്വനം

പദ്ധതിക്ക് 25 കോടി രൂപയും പ്രവാസി സംരംഭകർക്ക് മൂലധന സബ്സിഡിയും പലിശ സബ്സിഡിയും നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 15 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ലോക കേരളസഭയ്ക്കും ആഗോള പ്രവാസി ഫെസ്റ്റിവലിനും 5 കോടി രൂപ വീതം വകയിരുത്തുന്നു. ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലെ മലയാളികൾ മരണപ്പെട്ടാൽ മൃതദേഹം വീട്ടിലെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് ഇനിമേൽ നോർക്ക വഹിക്കും.

90. പ്രവാസികൾക്കുള്ള 2,000 രൂപ പ്രതിമാസ പെൻഷൻ പദ്ധതി തികച്ചും അപര്യാപ്തമാണെന്ന വിമർശനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പ്രവാസിക്കുപേരിൽ ഓർഡർ ഓൺലൈൻ നിക്ഷേപ ഡിവിഡന്റ് പദ്ധതിക്ക് രൂപംനൽകിയിരിക്കുകയാണ്. 5 ലക്ഷം രൂപയോ അതിന്റെ ഗുണിതങ്ങളോ സ്ഥിര നിക്ഷേപിച്ചാൽ അഞ്ച് വർഷം കഴിയുമ്പോൾ പ്രവാസിക്കോ അവകാശിക്കോ നിക്ഷേപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിശ്ചിത തുക മാസവരുമാനമായി ലഭിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. നിക്ഷേപം കിഫ്ബി പോലുള്ള ഏതെങ്കിലും സ്ഥാപനത്തിൽ മുതൽമുടക്കി ലഭിക്കുന്ന പലിശയാണ് ഡിവിഡന്റായി നൽകുന്നത്. ക്ഷേമപദ്ധതി പെൻഷൻകൂടി ഇതുമായി ലയിപ്പിച്ച് ധനസഹായം നൽകുന്നതും പരിഗണിക്കും.

91. നിക്ഷേപ ഡിവിഡന്റ് പദ്ധതി പോലെയെന്ന പ്രവാസി നിക്ഷേപം സംസ്ഥാന വികസനത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് കെ.എസ്. എഫ്.ഇ. ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് പ്രവാസി ചിട്ടി. പ്രവാസി ചിട്ടിയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന സെക്യൂരിറ്റി, ഫ്ലോട്ടിംഗ് പണം, ലേലം വിളിച്ചവരുടെ ഡെപ്പോസിറ്റ് എന്നിവ കിഫ്ബി ബോണ്ടുകളിലാണ് നിക്ഷേപിക്കുക. ചിറ്റാളൻമാർക്ക് അവരുടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള സമ്പാദ്യം ഏത് കിഫ്ബി പ്രോജക്ടിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് വിനിയോഗിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കാനും അവകാശമുണ്ട്. 2019-20-ൽ കിഫ്ബിയിലേയ്ക്കുള്ള ധനസമാഹരണത്തിൽ ഒരു നിർണ്ണായക പങ്ക് പ്രവാസി ചിട്ടികൾക്കുണ്ടാകും. ഇപ്പോൾ യു.എ.ഇ.-ൽ മാത്രമാണ് ചിട്ടി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഫെബ്രുവരി മാസം മുറ്റ് ഗൾഫ് രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കുകൂടി പ്രവർത്തനം വ്യാപിപ്പിക്കും. ഏതാനും മാസങ്ങൾകൂടി കഴിയുമ്പോൾ ലോകത്ത് ഏത് രാജ്യത്തുനിന്നും ചിട്ടിയിൽ ചേരാനാകും.

(പത്തൊമ്പത്) കേരള ബാങ്ക്

92. 2019-20-ലെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ സംഭവം കേരള ബാങ്കിന്റെ രൂപീകരണമായിരിക്കുമെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അത് അതിശയോക്തിയാവില്ല. റിസർവ് ബാങ്ക് മുന്നോട്ടുവച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ചർച്ച ചെയ്ത് അംഗീകരിച്ചതിനെ തുടർന്ന് ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ റിസർവ് ബാങ്ക് കേരള ബാങ്ക് രൂപീകരണത്തിന് തത്വത്തിൽ അനുമതി നൽകി. നബാർഡ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ സമവായം ഉണ്ടാക്കാൻ പ്രയാസം ഉണ്ടാവില്ല. റബ്കോയുടെയും മാർക്കറ്റ്ഫെഡ്സിന്റെയും കിട്ടാക്കടം 306 കോടി രൂപ സർക്കാർ നൽകിയതോടെ പരിഹരിച്ചു. ഈ നിയമസഭാ സമ്മേളനത്തിൽ സഹകരണ നിയമത്തിൽ ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുന്നതോടെ ബാങ്ക് രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടാകും. കേരള സഹകരണ നിയമവും ചട്ടവും സമ്പൂർണ്ണമായും പാലിച്ച് കൊണ്ടായിരിക്കും ലയനം നടത്തുക.

93. കേരള ബാങ്കിന്റെ രൂപീകരണത്തോടെ സംസ്ഥാന സഹകരണ ബാങ്ക്, ജില്ലാ ബാങ്ക്, അവയുടെ എണ്ണുറിലധികം ശാഖകൾ എല്ലാംകൂടിച്ചേർന്ന് കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ബാങ്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിലാണ് രൂപംകൊള്ളുക. ഇന്ത്യയിലെ സഹകരണ മേഖലയിലെ ആദ്യത്തെ ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്കായിരിക്കും കേരള സഹകരണ ബാങ്ക്. നിലവിലുള്ള സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി കേരള സഹകരണ ബാങ്കിന് പ്രവാസി ഡെപ്പോസിറ്റുകൾ ശേഖരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നതുകൊണ്ട് പുതിയ ബാങ്കിന്റെ ഡെപ്പോസിറ്റ് ശേഷി 57761 കോടി രൂപയിൽനിന്നും 64741 കോടി രൂപയായി ഉയരുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇതുമാത്രം കാര്യങ്ങൾ, വ്യവസായ രംഗത്ത് പുതിയ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ശക്തമായ പിന്തുണ നൽകാൻ ബാങ്കിന് കഴിയും. അതോടൊപ്പം, കേരളത്തിലെ 1542 പ്രാഥമിക ക്രെഡിറ്റ് സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക്/ബാങ്കുകൾക്ക് അപ്ലൈഡ് ബോഡിയെന്ന നിലയിൽ സുരക്ഷിതവലയം ഒരുക്കാനാകും. ഇത്തരത്തിൽ പൂർണ്ണ ബാങ്കിംഗ് അവകാശങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു മേൽത്തട്ട് ഇല്ലാതിരുന്നതിന്റെ ദോഷങ്ങളെന്തെന്ന് നാം നോട്ട് നിരോധന സമയത്ത് തിരിച്ചറിഞ്ഞതാണ്. പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങളിലെ

അക്കൗണ്ടുകളുടെ മിറർ അക്കൗണ്ട് കേരള ബാങ്കിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതോടെ അതിന്തുതനമായ ബാങ്കിംഗ് സേവനങ്ങൾ സഹകരണ മേഖലയിലെ ഉപഭോക്താക്കൾക്കെല്ലാം ഉറപ്പു വരുത്താനാകും. കേരളവികസന ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ഇവിടുത്തെ പ്ലാനേഷനുകളുടെയും വ്യവസായങ്ങളുടെയും വളർച്ചയിൽ പ്രാദേശിക ബാങ്കുകൾ വഹിച്ചിട്ടുള്ള പങ്ക് വ്യക്തമാകും. എന്നാൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനവുമായി ജൈവബന്ധമുള്ള ബാങ്കുകളെല്ലാം പുറത്തുള്ളവർ ഏറ്റെടുത്തു കഴിഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. പലതും മറ്റ് ബാങ്കുകളുമായി സംയോജിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇത് വലിയൊരു ധനകാര്യ വിടവാണ് സംസ്ഥാനത്ത് സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരള ബാങ്ക് ഇത് നീക്കത്തി വികസനത്തിൽ ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടം സൃഷ്ടിക്കാൻ സഹായിക്കും.

(ഇരുപത്) വിശപ്പരഹിത കേരളം

94. ലോക ഹംഗർ സൂചികയിൽ ഇന്ത്യയുടെ സ്ഥാനം 2014-ൽ 55 ആയിരുന്നത് 2018-ൽ 103 ആയി താഴ്ന്നിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങനെ വിശപ്പുകൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിൽ വിശപ്പരഹിത സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ മാറ്റുമെന്ന വെല്ലുവിളി നാമെല്ലാം ഒറ്റക്കെട്ടായി ഏറ്റെടുത്തേ തീരൂ. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പദ്ധതി പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആലപ്പുഴ, ചേർത്തല മണ്ഡലങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു. സർക്കാരിന്റെ സഹായമൊന്നും വാങ്ങാതെ തന്നെ ഏതാണ്ട് ആയിരത്തോളം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഒരു വർഷമായി രണ്ടുനേരം ഭക്ഷണം ആലപ്പുഴ, ചേർത്തല മണ്ഡലങ്ങളിൽ നൽകിവരികയാണ്. ഡി.വൈ.എഫ്.ഐ.-യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രോഗികൾക്കും കൂട്ടിരിപ്പുകാർക്കും ഒരു വർഷമായി ഭക്ഷണ പ്ലാതികൾ എത്തിക്കുന്ന അനുഭവവും നമുക്കുണ്ട്. ഓരോ പ്രദേശത്തെയും പട്ടിണിക്കാരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് അവിടങ്ങളിലെ ജനകീയ കൂട്ടായ്മകൾക്ക് കഴിയും എന്നാണ് ഇത് തെളിയിക്കുന്നത്. ഇതാണ് കേരളത്തിന്റെ വിശപ്പരഹിത പദ്ധതിയുടെ മാതൃക. ഈ പദ്ധതിയിൽ പങ്കാളികളാകുന്ന സന്നദ്ധസംഘടനകൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സിവിൽ സപ്ലൈസ് കോർപ്പറേഷനിൽനിന്ന് സഹായവിലയ്ക്ക് ഭക്ഷ്യസാമഗ്രികൾ നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജയിലുകളിൽ നിന്നുള്ള ഭക്ഷ്യകിറുകളുടെ ഉൽപ്പാദനവും ഗണ്യമായി ഉയർത്തും.

(ഇരുപത്തിയൊന്ന്) സ്ത്രീശാക്തീകരണവും കുടുംബശ്രീ ബ്രാൻഡിംഗും

95. സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥയിൽ കേരളത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമായ പുരോഗതി കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സ്ത്രീപദവിയുടെ കാര്യത്തിൽ നാം ഇപ്പോഴും ഏത് സംസ്ഥാനവുംപോലെ പിന്നിലാണെന്നാണ് സമകാലീന വിവാദങ്ങൾ കാണിക്കുന്നത്. സ്ത്രീശാക്തീകരണം ലക്ഷ്യമിട്ടു കൊണ്ടാണ് ഈ സർക്കാരിന്റെ ആദ്യബഡ്ജറ്റിൽത്തന്നെ ജെൻഡർ ബഡ്ജറ്റിംഗ് പ്രഖ്യാപിച്ചത്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബജറ്റിലെ സ്ത്രീ പരിഗണനയിൽ ശ്രദ്ധേയമായ പുരോഗതി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 2016-17-ൽ പൂർണ്ണമായും സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സ്ത്രീമുക്തളുടെ അടങ്കൽ 760 കോടി രൂപയും പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 4 ശതമാനവും മാത്രമായിരുന്നു. സർ, 2019-20-ലെ ബജറ്റിൽ ഈ തുക 1420 കോടി രൂപയായും പദ്ധതി വിഹിതം 6.1 ശതമാനമായും ഉയർത്തുന്നു. പൊതുവികസന സ്ത്രീമുക്തളിൽ സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ഘടകംകൂടി കണക്കിലെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ മൊത്തം വനിതാവിഹിതം 16.85 ശതമാനമാണ്. 2017-18-ൽ ഇത് 11.5 ശതമാനം ആയിരുന്നു. വകയിരുത്തലിലായാലും പരിപാടികളിലെ വൈപുല്യത്തിലായാലും സ്ത്രീശാക്തീകരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും ജനകീയമായ ഇടപെടൽ മേഖല കുടുംബശ്രീയാണ്. കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള വരുമാനദായക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഗുണപരമായ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിന് 2019-20-ൽ താഴെപ്പറയുന്ന പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കും.

96. സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളിലെ വികേന്ദ്രീകൃത ഉൽപ്പാദനം വിപണന മേഖലയിൽ വിജയിക്കണമെങ്കിൽ ബ്രാൻഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കേന്ദ്രീകൃതമായ മാർക്കറ്റിംഗ് അനിവാര്യമാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വിപണന തന്ത്രത്തിന്റെ കടക്കീഴിലേ സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ വിജയിക്കൂ. പ്രളയാനന്തര ജീവനോപാധി വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഇത്തരമൊരു വിപുലമായ വികസന തന്ത്രത്തിന് കുടുംബശ്രീ രൂപംനൽകുകയാണ്. താഴെപ്പറയുന്ന 12 ഉൽപ്പന്നങ്ങളാണ് ഇതിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്:

1. ന്യൂട്രിമിക്സ് പോഷകഭക്ഷണം
2. മാരി കട
3. സൂടികുഴി നാളികേര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ
4. ശ്രീ ഗാർമെന്റ്സ്
5. കേരള ചിക്കൻ

- 6. കയർ കേരള
- 7. കരകൗശല ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ
- 8. ഇനംതിരിച്ച തേൻ ബ്രാൻഡുകൾ
- 9. ഹെർബൽ സോപ്പുകൾ
- 10. കറിപ്പൊടികൾ
- 11. ഉണക്കമീൻ
- 12. ആദിവാസി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ

97. ഈ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ഒന്നോ അതിലധികമോ ക്ലസ്റ്റർ കേന്ദ്രങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരിക്കും പ്രവർത്തിക്കുക. പരിശീലനം നൽകുക, അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുക, ഉൽപ്പന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുക, വാങ്ങൽ വില നിർണ്ണയിക്കുക തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ക്ലസ്റ്റർ കേന്ദ്രങ്ങളായിരിക്കും തീരുമാനിക്കുക. വിപണനത്തിന് സിവിൽ സപ്ലൈസ്, കൺസ്യൂമർഫെഡ്, സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകൾ, സ്വകാര്യ കച്ചവടക്കാർ എന്നിവർക്ക് പുറമെ കുടുംബശ്രീയുടെ 200 ചെറുവിപണന കേന്ദ്രങ്ങളും കുടുംബശ്രീയുടെ ഹോംഷോപ്പ് ശൃംഖലയും സജ്ജമാക്കും. ഇതിനു പുറമേ, മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കെല്ലാംകൂടി സീനിയർ മാർക്കറ്റിംഗ് എക്സിക്യൂട്ടീവിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ കീഴിൽ ഒരു മാർക്കറ്റിംഗ് വിംഗ് രൂപീകരിക്കും.

98. കൊച്ചി മെട്രോയുടെയും റെയിൽവേയുടെയും വിവിധ സേവനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് കുടുംബശ്രീ ഇതിനകം സേവനപാടവം തെളിയിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ മേഖലയുടെ സാധ്യത മനസ്സിലാക്കി താഴെപ്പറയുന്ന ആറ് പുതിയ സേവന ശൃംഖലകൾ 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും:

- (1) 2000 ജെനിയാട്രിക് കെയർ പ്രൊഫഷണൽ സ്ത്രീകളെ പരിശീലിപ്പിച്ച് വിന്യസിക്കും.
- (2) 100 ടേക് എ ബ്രെക്ക് കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴിയോരങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കും. ഇവിടെ ടോയ്ലെറ്റ് സൗകര്യങ്ങളും വിശ്രമമുറികളും, സ്റ്റാക്ക് കൗണ്ടറുകളും ഉണ്ടായിരിക്കും. പെട്രോൾ പമ്പുകളിൽ ഇതര മാതൃകയിൽ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് പെട്രോൾ കമ്പനികളുമായി കരാറിലേർപ്പെടും.
- (3) എല്ലാ സി.ഡി.എസ്.-കളിലും കെട്ടിട നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പ്രാപ്തിയുള്ള വനിതാ മേന്മിരിമാരുടെ സംഘങ്ങളെ രൂപീകരിക്കും.

- (4) എല്ലാ സി.ഡി.എസ്.-കളിലും ഇലക്ട്രിഫിക്കേഷൻ, പ്ലംബിംഗ്, ഗാർഹികോപകരണങ്ങളുടെ റിപ്പയർ തുടങ്ങിയ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പ്രാപ്തരായ യൂട്ടിലിറ്റി സേവന സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കും.
- (5) എല്ലാ സി.ഡി.എസ്.-കളിലും ഈവന്റ് മാനേജ്മെന്റ് ടീമിന് രൂപം നൽകും. വിശേഷ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ക്ഷേണം, പാചകം, വിളമ്പൽ, പന്തൽ, ഡെക്കറേഷൻ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ഇവർ പര്യാപ്തരായിരിക്കും.
- (6) കുടുംബശ്രീ നാട്ടുചന്തകളെ സ്ഥിരം വിപണനകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തും. വൈവിധ്യമായ നാടൻ ഇലക്കറികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള കൂളർ ചേംബർ ഈ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതയായിരിക്കും.

99. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപജീവന ഇടപെടലുകളിലൂടെ 2019-20-ൽ 25000 സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രതിദിനം 400-600 രൂപ വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന സ്ഥായിയായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കും. 2019-20-ൽ 65000 അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് നാല് ശതമാനം പലിശയ്ക്ക് 3500 കോടി രൂപ ബാങ്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കും. സർ, കുടുംബശ്രീക്ക് 258 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 400 കോടി രൂപ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകും. ഇതിനുപുറമെ 315 കോടി രൂപയുടെ വിവിധ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽനിന്നുമുണ്ട്. അങ്ങനെ മൊത്തം 1000 കോടി രൂപയാണ് കുടുംബശ്രീയുടെ ബജറ്റ്. മൃഗപരിപാലനത്തിനും ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾക്കും മറ്റും വായ്പയെടുത്ത് കടക്കണിയിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീസംഘങ്ങൾക്ക് ഒരു പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലേയ്ക്ക് 20 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

(ഇരുപത്തിരണ്ട്) പതിനായിരം പട്ടികവിഭാഗക്കാർക്ക് പ്ലെയ്സ്മെന്റ്

100. ഇന്ത്യയിൽ ഒരു സംസ്ഥാനത്തും ജനസംഖ്യാനുപാതമായി വികസനഫണ്ട് പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ഇന്ന് വകയിരുത്തുന്നില്ല. കേന്ദ്രസർക്കാർ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി വേണ്ടെന്നു വച്ചതോടെ ഇത്തരമൊരു തത്വം തന്നെ അപ്രസക്തമായിരിക്കുകയാണ്. എന്നാൽ കേരളത്തിൽ ജനസംഖ്യാനുപാതത്തേക്കാൾ ഉയർന്ന നിരക്കിൽ പട്ടികജാതി സബ്പ്ലാനിന് പദ്ധതിയുടെ 9.81 ശതമാനവും പട്ടികവർഗ്ഗ സബ്പ്ലാനിന് പദ്ധതിയുടെ 2.83 ശതമാനവും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷത്തെ പദ്ധതിയിൽ പട്ടിക വിഭാഗക്കാർക്ക് സംഘടിത മേഖലയിൽ തൊഴിൽ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുള്ള നൂതനമായ ഒരു സ്കീം നടപ്പാക്കുന്നു.

101. ആധുനിക തൊഴിൽമേഖലകളിലുള്ള പട്ടികവിഭാഗങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ആ സമൂഹത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിൽ നിർണ്ണായകമാണ്. ആധുനിക കേരള വികസനത്തിൽ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ പങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ബോധപൂർവ്വമായ പരിശ്രമം ഉണ്ടാകണം. സ്വകാര്യമേഖലയിൽ സംവരണം ഇല്ല എന്നതാണ് ഇതിനൊരു തടസ്സം. കേരളത്തിൽ ഒട്ടനവധി നൈപുണി പോഷക പരിപാടികളുണ്ട്. അവയിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി വിവിധ തൊഴിൽ മേഖലകളിലെ പ്രവണതകൾ പഠിച്ചുകൊണ്ടും വലിയ കോർപ്പറേറ്റുകളുമായി ധാരണയിലെത്തിക്കൊണ്ടും അവർക്ക് ആവശ്യമായ നൈപുണികൾ ഉറപ്പുവരുത്തി പ്ലെയ്സ്മെന്റിലൂടെ തൊഴിൽ നൽകുകയാണ് സമീപനം. പതിനായിരം പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ വിഭാഗക്കാർക്ക് കസ്റ്റമൈസ്ഡ് നൈപുണി വികസനത്തിലൂടെ സ്വദേശത്തും വിദേശത്തും ആധുനിക വ്യവസായ സേവന മേഖലകളിൽ തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള ഈ പരിപാടി കോഴിക്കോട്ടെ ക്രിസ്റ്റിന്റെയും ഐ.ഐ.എം.-ന്റെയും ആഭിമുഖ്യത്തിലാകും നടപ്പിലാക്കുക. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് വേണ്ടിയും ഇത്തരമൊരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്.

(ഇരുപത്തിമൂന്ന്) സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിടം

102. സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിട സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ മാറ്റുന്നതിനാണ് ലൈഫ് മിഷൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ലൈഫ് മിഷന്റെ ഒന്നാംഘട്ട പ്രവർത്തനമായി ലക്ഷ്യമിട്ട 54,036 അപൂർണ്ണ ഭവനങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിൽ 93 ശതമാനം ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാനായിട്ടുണ്ട്. രണ്ടാംഘട്ട ലൈഫ് മിഷൻ പ്രവർത്തനമായ ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതർക്കുള്ള ഭവനസഹായത്തിനായി പട്ടികപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത് 184255 ഗുണഭോക്താക്കളാണ്. ഇവരിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലുള്ള 79159 പേരുടെ വീടുനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. ഇവയെല്ലാം മാർച്ചുമാസം പകുതിയോടെ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടും. ഹഡ്കോ വായ്പ ലഭ്യമായതിനാൽ ഇതിനാവശ്യമായ പണം ലഭ്യമാണ്. അവശ്യരേഖകളുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് കൂടുതൽ സമയം വേണ്ടിവന്ന 21000-ത്തോളം പേരുടെ വീടുകൾ മേയ് പകുതിയോടെ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടും. ഇവയ്ക്കുപുറമെ നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിലുള്ള 11200-ഓളം വീടുകളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കും. 2019-20 വർഷത്തിൽ ഇവയുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ലൈഫ് മിഷന്റെ മൂന്നാംഘട്ടമായ ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതർക്കുള്ള ഭവന സമുച്ചയങ്ങൾക്കായി 1296 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

(ഇരുപത്തിനാല്) വിദ്യാഭ്യാസ മികവിലേയ്ക്ക്

- 103. ഏറെ അഭിമാനത്തോടെയാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ മുന്നേറ്റത്തിന്റെ ചിത്രം ഞാൻ സഭയ്ക്ക് മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷം 2.5 ലക്ഷം കുട്ടികളാണ് പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളിൽ അധികമായി ചേർന്നത്. ഇവരിൽ 94 ശതമാനംപേരും മറ്റു വിദ്യാലയങ്ങളിൽനിന്നും ടി.സി. വാങ്ങി വന്നവരാണ്. ഇതിനപ്പുറം എന്ത് അംഗീകാരമാണ് ആഗ്രഹിക്കാനാവുക. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളെ നമുക്ക് മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകണം.
- 104. ജനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷകളെ ഉയർത്തിയ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഘടകം പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തെ സൗകര്യങ്ങളുടെ വിപുലീകരണമാണ്. ഇതിനായി കിഫ്ബിയിൽനിന്നും 2037.91 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബി ധനസഹായം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സ്കൂളുകളുടെ പശ്ചാത്തലസൗകര്യ വികസനത്തിന് 170 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾക്കുള്ള മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ് പദ്ധതി ഈ വർഷവും തുടരും. 4775 സ്കൂളുകളിലായി 8 മുതൽ 12 വരെയുള്ള 45000 ക്ലാസ് മുറികൾ ഹൈടെക്കായി. 9941 പ്രൈമറി/അപ്പർ പ്രൈമറി വിദ്യാലയങ്ങൾ ഹൈടെക് ആക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള 292 കോടി രൂപ കിഫ്ബി അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഹയർ സെക്കണ്ടറിക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യവിപുലീകരണത്തിനുള്ള 80 കോടിയിൽ സിംഹപങ്കും ലബോറട്ടറികൾക്കും ലൈബ്രറികൾക്കുമായി മാറ്റിവെക്കുന്നു. ഹൈസ്കൂൾ, ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂൾ ലബോറട്ടറിയും ലൈബ്രറിയും സംയോജിപ്പിക്കണമെന്നാണ് സർക്കാർ നിലപാട്. നിലവിലുള്ള ബജറ്റിൽ നിന്നുതന്നെ സ്കൂളുകളിലെ ഫർണിച്ചറുകൾ നവീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സ്കീമിന് രൂപംനൽകുന്നതാണ്. സ്വന്തം സ്ഥലമില്ലാത്തതോ അത് അപര്യാപ്തമോ ആയ ചില സ്കൂളുകളുണ്ട്. അവയ്ക്ക് അനിവാര്യമായ അധികഭൂമി വാങ്ങുന്നതിനും ഒരു സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്. മാനദണ്ഡപ്രകാരമുള്ള അധ്യാപക തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കും. സർ, ഇതുവരെ 3656 തസ്തികകളാണ് വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ പുതിയതായി ഈ സർക്കാർ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ ഇന്നലെ സൃഷ്ടിച്ച 776 തസ്തികകളും ഉൾപ്പെടുന്നു.

105. അക്കാദമിക് നിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള മാസ്റ്റർപ്ലാനും പ്രവർത്തനങ്ങളും കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ വിശദമായി സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ സ്റ്റീമുകളെല്ലാം തുടരും. ഇപ്പോൾ തുടക്കം കുറിച്ചിരിക്കുന്ന പുതിയ രണ്ട് സമീപനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. ഇന്നത്തെ അധ്യാപക പരിശീലന പരിപാടികൾ തുടരും. പക്ഷെ, അധ്യാപക പരിശീലനത്തിൽ നിന്നും അധ്യാപക പരിവർത്തനം എന്ന സമീപനത്തിലേയ്ക്ക് നാം നീങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി രണ്ടാഴ്ച നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന റെസിഡൻഷ്യൽ അധ്യാപക കോഴ്സുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. അടുത്ത അഞ്ച് വർഷംകൊണ്ട് മുഴുവൻ അധ്യാപകരും ഈ മുശയിലൂടെ കടന്നുപോകും. രണ്ടാമത്തേത്, തൊഴിൽ പരിശീലനം സംബന്ധിച്ചാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയ ദേശീയ സ്കിൽ ക്വാളിഫിക്കേഷൻ ഹ്രെയിം വർക്കിന്റെ അനുഭവം നിരാശാകരമാണ്. പക്ഷെ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് ഇതിൽനിന്നും മാറി നിൽക്കാനാവില്ല. നമ്മുടെ വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകൾ ഇന്നത്തെ രീതിയിൽ നിലനിർത്താനാവില്ല. ഹയർ സെക്കൻഡറിയിലും തൊഴിൽ പരിശീലനം വേണം. ഇക്കാര്യത്തിൽ കേരളത്തിന്റേതായ ഒരു മാതൃക സൃഷ്ടിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയാണ്. കരാറടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളല്ല, മറിച്ച് നമ്മുടെ സാങ്കേതിക ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലെ സന്നദ്ധ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധർ നേതൃത്വം നൽകുന്ന സ്കൂൾ വർക്ക്ഷോപ്പുകളെ കുറിച്ചാണ് നാം ചിന്തിക്കുന്നത്. ഇതിനുപുറമേ, പുറത്തുള്ള തൊഴിൽ പരിശീലനവും വിദ്യാർത്ഥി കേന്ദ്രീകൃത പ്രവർത്തനങ്ങളും അധ്യാപക പരിശീലനവും ഉണ്ടാകും. ഇവയ്ക്കെല്ലാമായി 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
106. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ സുപ്രധാന ഊന്നലുകളിലൊന്ന് അക്കാദമിക് മികവിന്റെ ഉന്നമനമാണ്. 32 കോടി രൂപയാണ് ഇതിനായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇംഗ്ലീഷ്, ഗണിതം, സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം എന്നീ മേഖലകളിലെ അക്കാദമിക് മികവിന് പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രായോഗിക ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാപരിജ്ഞാനം കുട്ടികൾക്ക് പകർന്നുനൽകുന്നതിനുള്ള പ്രാപ്തി അധ്യാപകർക്ക് കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക പരിശീലന പരിപാടി ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കും. ശ്രദ്ധ എന്ന പേരിൽ പരിഹാരബോധന പരിപാടിക്കായി 10 കോടി രൂപ നീക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗണിതത്തിൽ മിനിമം പഠനനിലവാരം കൈവരിക്കാത്ത വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള പരിഹാരബോധന പരിപാടികൾക്ക് ശ്രദ്ധയിൽ പ്രത്യേക ഊന്നൽനൽകുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമെ സ്കൂളിന് പുറത്ത് പിന്നാക്ക മേഖലകളിൽ ഒരു പഠന പിന്തുണ പരിപാടി പുതിയതായി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

107. അനുബന്ധ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടികൾക്ക് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം ഈ വർഷത്തെ ബജറ്റിൽ നൽകുന്നുണ്ട്. അറുപതാം വാർഷിക ഫെലോഷിപ്പ് വാങ്ങുന്ന കലാകാരൻമാരെ ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് എല്ലാ ജില്ലകളിലും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സൂക്ഷ്മകളിൽ അവയി ദിവസങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കലാകേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി ഇത്തരത്തിലുള്ള ആർട്സ്, സ്പോർട്സ് പാർക്കുകൾക്ക് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സ്കൂൾ കലോത്സവത്തിന് 6.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

(ഇരുപത്തിയഞ്ച്) സാർവ്വത്രിക ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതി

108. കഴിഞ്ഞ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ സമഗ്ര ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അതു നടപ്പാക്കാനായിട്ടില്ല. കാരണം, കേന്ദ്രബഡ്ജറ്റിൽ അഞ്ചുലക്ഷം രൂപയുടെ ആയുഷ്മാൻ ഭാരത് പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് അതിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കായി കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ സ്കീമിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ പുറത്തുവന്നപ്പോൾ മല എലിയെ പ്രസവിച്ചു മട്ടിലായി. മുപ്പതിനായിരം രൂപയുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുന്ന ആർ.എസ്.ബി.വൈ.-യ്ക്ക് ഒരാൾക്ക് പ്രീമിയമായി കേന്ദ്രസർക്കാർ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് 1,250 രൂപ വീതമാണ്. അതേസമയം, അഞ്ചു ലക്ഷം രൂപയുടെ പദ്ധതിക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയമായി നൽകുന്നത് 1,100 രൂപ മാത്രവും. മാത്രമല്ല, ഇതിന്റെ 60 ശതമാനമേ കേന്ദ്രസർക്കാർ തരൂ. അഞ്ചുലക്ഷം രൂപയുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്ക് എണ്ണായിരത്തിലധികം രൂപയുടെ പ്രീമിയം വരും എന്നാണ് മതിപ്പ്. ഇപ്പോൾ ആർ.എസ്.ബി.വൈ. സ്കീമിൽ 42 ലക്ഷം പേരുണ്ട്. ആയുഷ്മാൻ ഭാരതിലാകട്ടെ 18 ലക്ഷം കൂടുംബങ്ങൾക്കുമാത്രമേ കേന്ദ്രസർക്കാർ സഹായം നൽകൂ. നമുക്ക് ഏതാണ്ട് 800-1000 കോടി രൂപ ചെലവ് വരുമ്പോൾ കേന്ദ്രത്തിൽനിന്നു ലഭിക്കുക, 100 കോടിയിൽ താഴെ. സാമ്പത്തികഭാരം മുഴുവൻ സംസ്ഥാനത്തിനും ക്രെഡിറ്റ് മുഴുവൻ കേന്ദ്രത്തിനും എന്നതാണ് സമിതി.

109. കേരളത്തിൽ നടപ്പാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സമഗ്ര ആരോഗ്യസുരക്ഷാ പദ്ധതിക്ക് നാല് ഭാഗങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നാമത്തേത്, ഇന്ത്യയിലേയ്ക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച പ്രാഥമിക ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ശൃംഖല. ഇവയിൽ 150 ആശുപത്രികളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തി. അടുത്തുപലതായി 200 ആശുപത്രികൾകൂടി ഈ പദവിയിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തുകയാണ്. പടിപടിയായി മുഴുവൻ പ്രാഥമിക

കേന്ദ്രങ്ങളെയും കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളാക്കും. അങ്ങനെ അസ്സാന ആഗോള ആരോഗ്യ സമ്മേളനത്തിന്റെ പ്രാഥമികാരോഗ്യ സേവനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രഖ്യാപനം പൂർണ്ണ അർത്ഥത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന ഒരു പ്രദേശമായി കേരളം മാറുകയാണ്. കുടുംബാരോഗ്യ ആശുപത്രികളിൽ മൂന്ന് ഡോക്ടർമാരും അതിന് അനുബന്ധമായ മറ്റ് പാരാമെഡിക്കൽ സ്റ്റാഫുമുണ്ടാകും. ഉച്ചകഴിഞ്ഞും ഒ.പി.യുണ്ടാകും. ലാബും ഫാർമസിയും ഉണ്ടാകും. ഈ സംവിധാനം സാർവത്രികമാകുന്നതോടെ ദ്വിതീയ ത്രിതീയ ആശുപത്രികളിലേയ്ക്കുള്ള തിരക്ക് കുറയും. ഈ ആശുപത്രികളുടെ ആധുനികവൽക്കരണമാണ് രണ്ടാംതലം. എല്ലാ മെഡിക്കൽ കോളേജിലും ഓങ്കോളജി, എല്ലാ ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലും കാർഡിയോളജി, എല്ലാ താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലും ടോമാ കെയർ സെന്ററുകളും ഡയാലിസിസ് സൗകര്യങ്ങളും എന്നതാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. ഇതിനാവശ്യമായ ഡോക്ടർമാരെയും നഴ്സുമാരെയും നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സർ, ഇതുവരെ 4,217 തസ്തികകളാണ് ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ പുതിയതായി ഈ സർക്കാർ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജീവിതശൈലീരോഗങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് പൊതു ആരോഗ്യസംവിധാനത്തെ പര്യാപ്തമാക്കലാണ് ഈ ഇടപെടലിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കേരളത്തിലെ സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളെക്കൂടി ദ്വിതീയ ത്രിതീയ ആരോഗ്യസേവനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പക്ഷെ, ന്യായമായ നിരക്കിൽ ഈ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കണം. ഇതിന് തയ്യാറാകുന്ന സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ടുള്ള സാർവത്രിക ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസാണ് മൂന്നാംതലം.

- 110. ഇൻഷുർ ചെയ്യപ്പെടുന്ന മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾക്കും ഒരു ലക്ഷം രൂപയുടെ വരെ ചികിത്സ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയിൽ നിന്ന് നേരിടുന്നതാണ്. ഇതിനുമുകളിൽ ചെലവുവരുന്ന ജീവിതശൈലീരോഗങ്ങളായ കാൻസർ, ഹൃദ്രോഗം തുടങ്ങിയവയുടെ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട ആരോഗ്യനടപടികൾക്ക് പരമാവധി അഞ്ചു ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള ചെലവ് ബന്ധപ്പെട്ട ആശുപത്രികൾക്ക് സർക്കാരിൽനിന്ന് നേരിട്ട് നൽകും. ഇൻഷുറൻസ് എടുക്കുന്ന മുഴുവൻ ആളുകൾക്കും ഇതിനുള്ള അവകാശമുണ്ടാകും. ചുരുക്കത്തിൽ കേരളത്തിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ആർ.എസ്.ബി.വൈ.-യും കാരുണ്യ പദ്ധതിയും സംയോജിപ്പിക്കുകയാണ് നാം ചെയ്യുന്നത്. ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള മറ്റ് സമാന പദ്ധതികളും

ഇതുമായി സംയോജിപ്പിക്കും. 42 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയം സർക്കാർ അടയ്ക്കും. പത്തുലക്ഷത്തിൽപ്പരം ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പെൻഷൻകാർക്കും അവരുടേതായ ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് ഉണ്ട്. ഇ.എസ്.ഐ. ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്ന പത്തുലക്ഷം കുടുംബങ്ങളുണ്ട്. ഇതു കഴിഞ്ഞാൽ ബാക്കിവരുന്ന 20 ലക്ഷം പേർക്ക് സ്വന്തം പ്രീമിയമടച്ച് ഈ ഇൻഷുറൻസ് കം അഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ പങ്കുചേരുന്നതിന് അവകാശമുണ്ട്. അങ്ങനെ കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ കുടുംബങ്ങൾക്കും ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ ഉറപ്പുനൽകുന്ന ഒരു സാർവത്രിക പദ്ധതിയാണ് ഈ വർഷം നമ്മൾ നടപ്പാക്കാൻ പോകുന്നത്.

111. സർ, ഇൻഷുറൻസ് സ്കീമിനുള്ള ടെൻഡർ നടപടികളിലേയ്ക്കു കടക്കുകയാണ്. മേയ് മാസത്തോടെ പുതിയ പദ്ധതി നിലവിൽവരും. കേരള ഭാഗ്യക്കുറിയിൽനിന്നുള്ള വരുമാനം പൂർണ്ണമായും ഇതിനായി നീക്കിവയ്ക്കുകയാണ്. സർ, ആർ.എസ്.ബി.വൈ. പദ്ധതിയുടെ ഇൻഷുറൻസ് ആനുകൂല്യത്തിൽ എൺപതു ശതമാനവും പൊതു ആശുപത്രികൾക്കാണ് ലഭിച്ചിരുന്നത്. ഈ തോത് 'കാരുണ്യ സമഗ്ര ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിലും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഉതകുന്ന നവീകരണം നമ്മുടെ ദ്വിതീയ, ത്രിതീയ മേഖലകളിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

112. സമഗ്ര ആരോഗ്യ സുരക്ഷാപദ്ധതിയുടെ നാലാമത്തെ തലം ജനകീയ ഇടപെടലാണ്. രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും രോഗാതുരത മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും ജനകീയ പങ്കാളിത്തം അനിവാര്യമാണ്. സബ്സെന്ററുകൾ, അവയോട് ബന്ധപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആശാ പ്രവർത്തകർ എന്നിവരുടെ വിപുലമായ ഒരു ആരോഗ്യസേന ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും ഇതിന്റെ ചുമതലയേറ്റെടുക്കണം. ഇതാണ് ആർദ്രം മിഷന്റെ മർമ്മം. ആശാ പ്രവർത്തകരുടെ ഓണറേറിയം 500 രൂപ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, രോഗം വന്നാൽ ചികിത്സ, ചികിത്സ കൊണ്ട് ഫലമില്ലെങ്കിൽ സാന്ത്വന പരിചരണം, ഇതാണ് സർക്കാരിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്. സാന്ത്വന പരിചരണ ശൃംഖലകൾ പ്രാഥമിക ആരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളോടു ബന്ധപ്പെടുത്തി ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും.

കേരള ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ട് ബോർഡ് (കിഫ്ബി)

- 113. കേരളത്തെ മാറ്റിമറിക്കാൻ പോകുന്ന ഏതാണ്ടെല്ലാ പദ്ധതികളിലും കിഫ്ബിയുടെ കൈയൊപ്പ് കാണാം. കിഫ്ബി അംഗീകരിച്ച 30,000 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾ പ്രവർത്തനപഥത്തിലേയ്ക്ക് നീങ്ങുന്ന വർഷമായിരിക്കും 2019-20. പതിനായിരം കോടി രൂപയാണ് ബില്ലുകൾക്ക് നൽകേണ്ടി വരികയെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്.
- 114. സർക്കാരിന്റെ ഭാവി വരുമാനത്തിന്റെ ചെറിയൊരു പങ്ക് വർഷംതോറും കിഫ്ബിക്ക് ഗ്രാന്റായി നൽകിക്കൊണ്ട് നാടിന്റെ പശ്ചാത്തലസൗകര്യ വികസനം ഇന്നുതന്നെ സാധ്യമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യമാണ് നാം നേടുന്നത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ലൈഫ് പദ്ധതിയിൽ വായ്പയെടുക്കുന്നതുപോലെ ഭാവി വരുമാന ഒഴുക്കിനെ ഇന്ന് സെക്യൂരിറ്റിസ് ചെയ്യുക മാത്രമാണ് കിഫ്ബി ചെയ്യുന്നത്. ഇതിന്റെ നേട്ടം പലതാണ്. ഒന്ന്, ഇരുപതോ ഇരുപത്തിയഞ്ചോ വർഷം കാത്തുനിൽക്കാതെ അന്ത്യന്താപേക്ഷിതമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യം ഇന്നുതന്നെ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയും. ഒരു തലമുറയ്ക്കുളി ആ സൗഭാഗ്യങ്ങൾ ലഭ്യമാകും. രണ്ട്, ഇന്ന് നടക്കുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ പത്തോ ഇരുപതോ വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ് നടത്തുമ്പോൾ നിർമ്മാണ ചെലവിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന വർദ്ധനയെന്തെന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. ഇന്ന് എടുക്കുന്ന വായ്പകൾക്ക് നൽകേണ്ടുന്ന പലിശ ഈ ചെലവ് വർദ്ധനയേക്കാൾ എത്രയോ ചെറുതായിരിക്കും.
- 115. സർ, 41,326 കോടി രൂപയുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കാണ് ഇതിനോടകം കിഫ്ബി അനുവാദം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. 2016-17-ലെ ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പദ്ധതികളിൽ 64 ശതമാനത്തിനും 2017-18-ലെ പദ്ധതികളിൽ 74 ശതമാനത്തിനും വിശദമായ പരിശോധനകൾക്കു ശേഷം അനുമതി നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഭരണാനുമതി നൽകിയ പ്രവൃത്തികളിൽ 48.6 ശതമാനം പദ്ധതികൾ ടെണ്ടർ ചെയ്യപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ടെണ്ടർ ചെയ്യപ്പെട്ട പദ്ധതികളിൽ 79 ശതമാനവും കരാറിലേർപ്പെട്ട് പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. കേരളത്തിലെ പശ്ചാത്തലസൗകര്യ നിർമ്മാണത്തിലെ റെക്കോർഡാണ് ഇതെന്ന് പറയുവാൻ അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. റോഡുകളും പാലങ്ങളും

മാത്രമല്ല, ആശുപത്രികളുടെയും സ്കൂളുകളുടെയും പശ്ചാത്തലസൗകര്യ സൃഷ്ടിയിലും കിഫ്ബി വലിയ കുതിച്ചുചാട്ടമാണ് സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ബജറ്റുകളിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നതിൽനിന്നും അധികമായി 13,578 കോടി രൂപയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകമായി കിഫ്ബി അനുവാദം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പ്രധാനമായും വിവിധതരം വ്യവസായ പാർക്കുകളാണ് ഇതിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നത്.

116. സർ, 25 ഇന പരിപാടികൾ വിശദീകരിച്ചപ്പോൾ അവ ഓരോന്നിലും കിഫ്ബിയുടെ പങ്ക് പരാമർശിച്ച് കഴിഞ്ഞതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ കൂടുതൽ വിശദാംശങ്ങളിലേയ്ക്ക് കടക്കുന്നില്ല.

III

വികസന മേഖലകൾ

117. സർ, നാം ഇതുവരെ ചർച്ച ചെയ്ത പദ്ധതികളിൽ നല്ല പങ്കും സംയോജിത പരിപാടികളാണ്. അവയാണ് ഈ ബജറ്റിന്റെ കാതൽ. വളരെ ഹ്രസ്വമായി വിവിധ വികസന മേഖലകൾ വേർതിരിച്ച് ഒരു ഓട്ടപ്രദക്ഷിണം നടത്താൻ ഞാൻ തയ്യാറാവുകയാണ്. ആദ്യം തൊഴിൽ മേഖലകൾ.

കൃഷി

118. സർ, പ്രളയക്കെടുതിയിൽ നിന്നും കൃഷിക്ക് പുനർജന്മം നൽകാൻ 2500 കോടി രൂപ കാർഷിക മേഖലയിൽ ചെലവഴിക്കും. ഇതിൽ 770 കോടി രൂപ പദ്ധതിയിൽ നിന്നാണ്. 282 കോടി രൂപ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽനിന്നും ലഭ്യമാകും. 200 കോടി രൂപയെങ്കിലും വിദേശ ധനസഹായ പദ്ധതികളിൽനിന്നും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതിയടങ്കലിൽ നിന്ന് 1000 കോടി രൂപയെങ്കിലും കൃഷിക്കായി നീക്കിവയ്ക്കും. അങ്ങനെ മൊത്തം 2500 കോടി രൂപ.

119. 167 കോടി രൂപ ഭക്ഷ്യവിളകൾക്കായി വകയിരുത്തുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിൽ റാഗി, ചാമ തുടങ്ങിയവയുടെ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് വലിയ വിജയം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സ്കീം വ്യാപിപ്പിക്കും.

- 120. പച്ചക്കറിക്ക് 71 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഏറ്റവും നല്ല എ ഗ്രേഡ് ക്ലസ്റ്ററുകൾക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകും. ബ്ലോക്ക് തലങ്ങളിൽ ക്ലസ്റ്ററുകളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് ബ്ലോക്ക് തല ഫെഡറേഷനുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. പച്ചക്കറി പ്രൊഡ്യൂസർ കമ്പനികളുടെ കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് ഇർമ്മ പ്രൊഫഷണലുകളെ നിയോഗിക്കുന്നതാണ്.
- 121. മണ്ണിന്റെ സ്വഭാവവും ഫലഭൂയിഷ്ടതയും പ്രളയം കീഴ്ചേൽ മറിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിന്റെ സൂക്ഷ്മഗുണങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് സോയിൽ ഹെൽത്ത് കാർഡുകൾ നൽകുന്നതിനും പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമായി 29 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകളും നടീൽ വസ്തുക്കളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 25 കോടി രൂപയും എക്സ്പ്ലോറേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 45 കോടി രൂപയും ആഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾക്ക് 25 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- 122. കീടനാശിനി പ്രയോഗം ശാസ്ത്രീയമാക്കി കർശന നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കും. ഇതിനാവശ്യമായ പുതിയ സംവിധാനങ്ങളുണ്ടാക്കും. കുരുമുളക്, ജാതി, ഏലം, ഗ്രാമ്പൂ, ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ തുടങ്ങിയ സുഗന്ധവിളകൾക്ക് മൊത്തത്തിൽ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഫലവൃക്ഷകൃഷി പ്രോത്സാഹനത്തിന് 6 കോടി രൂപയും പൂകൃഷിക്ക് 5 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- 123. സംസ്ഥാന ക്രോപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് സ്കീം നടപ്പാക്കുന്നതിന് 20 കോടി രൂപയും അടിയന്തരഘട്ടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് 7.5 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
- 124. മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 20 കോടി രൂപ താങ്ങുവിലയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. കൃഷിയുടെ മൂല്യവർദ്ധിത സംസ്കരണ പ്രോത്സാഹനത്തിന് 19 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരള ആഗ്രോ ബിസിനസ് കമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനം ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. കോൾഡ് ചെയിനപ്പറമെ സീറോ എനർജി കൂൾ ചേംബറുകളുടെ ശൃംഖലയെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും.
- 125. മണ്ണ്-ജല സംരക്ഷണത്തിന് 120 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 48 കോടി രൂപ നീർത്തടാധിഷ്ഠിത പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്

വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. മണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏറ്റവും മാതൃകാപരമായ നീർത്തട വികസന പരിപാടി തളിപ്പറമ്പിലും കാട്ടാക്കടയിലുമാണ്. ഇതുപോലുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് പ്രത്യേക ധനസഹായം നൽകുന്നതാണ്. ഉരുൾപൊട്ടൽ പ്രദേശങ്ങളെ ബലപ്പെടുത്തുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. കേരള ലാൻഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷന് ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്.-ൽനിന്നും വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള 56 കോടി രൂപ തൃശ്ശൂർ, പൊന്നാനി കോൾ നിലങ്ങളുടെയും പാലക്കാട് കൃഷി നിലങ്ങളുടെയും വികസനത്തിനാണ്.

126. കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് 83 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

മൃഗപരിപാലനം

127. മൃഗപരിപാലന മേഖലയ്ക്ക് ആകെ 450 കോടി രൂപയാണ് നീക്കിവയ്ക്കുന്നത്. ഇതിൽ 108 കോടി രൂപ ഡയറി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിനാണ്. ഏതാണ്ട് 100 കോടിയിൽപ്പരം രൂപ ക്രോസ് ബ്രീഡിംഗ് എക്സ്പെൻഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതിക്ക് 60 കോടി രൂപയുണ്ട്. സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായമായി 29 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഡയറി പ്രോത്സാഹനത്തിനും കാലിത്തൊഴുത്ത് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 27 കോടി രൂപ കേരള ഫീഡ്സിനും കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡിക്കും പൂർകൃഷിക്കുമുണ്ട്. വെറ്ററിനറി സർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് 75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഉൾനാടൻ മത്സ്യമേഖല

128. ഏറ്റവും വലിയ വികസന സാധ്യതകളുള്ള ഒരു മേഖലയാണ് ഉൾനാടൻ മത്സ്യകൃഷി. 109 കോടി രൂപയാണ് ഇതിനായി നീക്കിവയ്ക്കുന്നത്. പൊതുജലാശയങ്ങളിലെ മത്സ്യ സംരക്ഷണത്തിനും സ്വകാര്യ അക്വാകൾച്ചർ പ്രോത്സാഹനത്തിനും പ്രത്യേകം പരിപാടികളുണ്ട്. കക്ക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കായി 3 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

129. ഫിഷറീസ് സർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് 41 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കശുവണ്ടി

- 130. സർ, കശുവണ്ടി മേഖലയിലെ ഭൂരിപക്ഷം വ്യവസായസ്ഥാപനങ്ങളും നഷ്ടംമൂലം കടക്കണിയിലായി തകർച്ചയും ജപ്തിയും നേരിടുകയാണ്. ഈ പ്രതിസന്ധി അടിയന്തരമായി പരിഹരിക്കണം. പൂട്ടിക്കിടക്കുന്ന സ്വകാര്യഫാക്ടറികൾ തുറപ്പിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ഒരു പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ കടബാധ്യതകൾ റീ-സ്ട്രക്ചർ ചെയ്യുകയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനം. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ റിസർവ് ബാങ്കും വാണിജ്യബാങ്കുകളും ഇതിന് അനുകൂലമല്ല. ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയിൽ വായ്പകളുടെ ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കലല്ല, റീ-സ്ട്രക്ചറിംഗ് ആണ് വേണ്ടത്. ഇങ്ങനെ പുനഃക്രമീകരിക്കുന്ന വായ്പകളുടെ പലിശ ഒരു വർഷത്തേയ്ക്ക് സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കും എന്ന് ഞാൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഇതിനായി 25 കോടി അധികമായി നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. ഇത് അപര്യാപ്തമെങ്കിൽ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുക വർദ്ധിപ്പിക്കും.
- 131. ന്യായമായ വിലയ്ക്ക് തോട്ടങ്ങി ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് മറ്റൊരു പ്രശ്നം. ഇടത്തട്ടുകാരെ ഒഴിവാക്കി ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലെ കൃഷിക്കാരിൽനിന്നോ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നോ നേരിട്ടു കശുവണ്ടി വാങ്ങുന്നതിന് നമുക്ക് കഴിയണം. ഈ ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് കാഷ്യൂ ബോർഡ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. വേണ്ടത്ര പ്രവർത്തന മൂലധനമില്ലാത്തതാണ് മുഖ്യപ്രതിബന്ധം. കാഷ്യൂ ബോർഡിന് 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല, സ്വകാര്യമേഖലയ്ക്കും ഈ സീസണിൽ ഒരു ലക്ഷം ടൺ തോട്ടങ്ങി ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് കാഷ്യൂ ബോർഡിന് കഴിയണം. ഇതിനായി സർക്കാർ ഗ്യാരണ്ടിയിൽ 250 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ സഹകരണബാങ്കുകളിൽനിന്ന് കാഷ്യൂ ബോർഡിന് ലഭ്യമാക്കും. എസ്റ്റി അക്കൗണ്ട് പ്രകാരം തോട്ടങ്ങിയെടുക്കാൻ തയ്യാറുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കെ തോട്ടങ്ങി ക്രെഡിറ്റിൽ ലഭ്യമാക്കൂ. കാഷ്യൂ ബോർഡിന്റെ വിശ്വാസ്യത നിലനിർത്തുന്നതിന് ഈ നിബന്ധന കർശനമായി പാലിക്കണം.
- 132. ഇതോടൊപ്പം കശുവണ്ടി കോർപ്പറേഷനും കാപ്ലക്സും ആധുനീകരിക്കുകയും ഉൽപ്പന്നങ്ങളെ ബ്രാൻഡ് ചെയ്യുവാനുള്ളതും വേണം. ഇതിനായി 19 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിലെ ആദ്യന്തര കശുവണ്ടി കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തും. ഇതിനോടനുബന്ധിച്ച പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ആർ.കെ.വി.വൈ. ഫണ്ട് അടക്കം 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കയർ

133. കയർ വ്യവസായത്തിന് 142 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ എൻ.സി.ഡി.സി.യിൽ നിന്ന് 89 കോടി രൂപയും വ്യവസായ പുനഃസംഘടനയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കും. മൊത്തം തുകയുടെ പകുതിയിലേറെ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനാണ്. യന്ത്രവൽക്കരണ മേഖലയ്ക്ക് ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയാത്ത തൊഴിലാളികളുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സബ്സിഡി നൽകി സംഭരിക്കുന്നതിന് പ്രൈംസ് ഫ്ലക്ച്യുവേഷൻ ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് 45 കോടി രൂപ നീക്കിവെയ്ക്കുന്നു. നടപ്പുണ്ണി, മീനാക്ഷിപുരം വാണിജ്യനികുതി ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടെ സ്ഥലം ചകിരിച്ചോറ് ബ്രിക്കറ്റിംഗിനായി ഏറ്റെടുക്കും.

കൈത്തറി

134. കൈത്തറി വ്യവസായത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്ക് നടപ്പാക്കിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സ്കീം സ്കൂൾ യൂണിഫോം പദ്ധതിയാണ്. യൂണിഫോം നെയ്യാൻ തയ്യാറുള്ള മുഴുവൻ കൈത്തറിക്കാർക്കും പൂർണ്ണ തൊഴിൽ ഇതിലൂടെ ലഭ്യമാകും. 170 കോടി രൂപയാണ് ഈ വർഷം ഇതിനായി ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. കൈത്തറി, പവർലൂം മേഖലയ്ക്ക് 56 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ടെക്സ്റ്റൈൽ കീഴിലുള്ള എട്ട് മില്ലുകൾക്കായി 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായം

135. ഖാദി വ്യവസായത്തിന് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിൽ വിൽക്കുന്ന ഖാദിത്തുണിയുടെ 30 ശതമാനം സിൽക്കാണ്. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഖാദി സിൽക്ക് നെയ്തു പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഹാൻഡിക്രാഫ്റ്റ്സ്

136. ഹാൻഡിക്രാഫ്റ്റ് വികസന സ്കീമുകൾക്കായി 3.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മുള വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക സ്കീം ആരംഭിക്കുകയാണ്. കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 2 കോടി രൂപയാണ് ലഭിക്കുക.

വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ മേഖല

- 137. ഐ.ടി. മേഖലയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 574 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ നോഡൽ ഏജൻസിയായ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി മിഷൻ 139 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും വിപുലമായ ഐ.ടി. ഭരണ സംവിധാനമുള്ള സംവിധാനങ്ങളിലൊന്ന് കേരളമാണ്. വിവിധങ്ങളായ പാർക്കുകൾക്കുവേണ്ടി 84 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിൽ ഇ-ഗവേണൻസിനെ ജനങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിച്ച അക്ഷയ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ഫ്രണ്ട്സ് തുടങ്ങിയവയുടെ പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു പ്രദേശത്തെ എല്ലാവിധ സർക്കാർ സേവനങ്ങളെയും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ആധാർ എനേബിൾഡ് സേവനങ്ങൾക്കുമുള്ള സ്കീമുകളാണ് പുതിയ പദ്ധതികൾ.
- 138. ടെക്നോപാർക്ക്, ടെക്നോസിറ്റി, ടെക്നോപാർക്ക് (കൊല്ലം), ഇൻഫോപാർക്ക് (കൊച്ചി), തൃശൂർ, ചേർത്തല എന്നിവയ്ക്ക് 84 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ചേർത്തല ഇൻഫോപാർക്കിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് ഹോസ്റ്റലും വ്യായാമകേന്ദ്രവും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 10 കോടി പ്രത്യേകമായി വകയിരുത്തുന്നു. കോഴിക്കോട് സൈബർ പാർക്കിന് 23 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഐ.ടി. പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളുടെ പൊതു ഏജൻസിയായ കെ.എസ്.ഐ.ടി.എൽന് 148 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളത്തിലെ എല്ലാ വീടുകളെയും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കേരള ഫൈബർ ഓപ്റ്റിക് നെറ്റ്വർക്ക് പ്രോജക്ട് ഇവരാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. 50000 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്കിൽ ട്രെയിനിംഗിനുവേണ്ടി എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളിലെ 150 ഹൈടെക് ക്ലാസ് റൂമുകളെ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സ്കിൽ ഡെലിവറി പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ് മറ്റൊരു പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനം.
- 139. ഇക്ഫോസ് ഇന്ന് സ്വതന്ത്ര സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു സുപ്രധാന ഇടം നേടിയിട്ടുണ്ട്. 6 കോടി രൂപ അതിനായി വകയിരുത്തുന്നു. സി-ഡിറ്റിന് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ടൂറിസം

- 140. ടൂറിസം മേഖലയുടെ വിജയത്തിലെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ഘടകം വിജയകരമായ മാർക്കറ്റിംഗാണ്. സർക്കാരിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തിയ ഫലപ്രദമായ പ്രചരണത്തിന്റെ പിൻബലത്തിലാണ് സംരംഭകത്വം കേരളത്തിൽ വിജയിച്ചത്. സമീപകാലത്ത് നിപയും പ്രളയവും നിരന്തരവാദപരമായ ഹർത്താലുകളും സൃഷ്ടിച്ച തിരിച്ചടിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നമ്മുടെ പ്രചാരണം ഇനിയും ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. 2019-20-ൽ ടൂറിസം മേഖലയ്ക്ക് വകയിരുത്തിയ 372 കോടി രൂപയിൽ 82 കോടി രൂപ മാർക്കറ്റിംഗിനുവേണ്ടി നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. വ്യക്തമായ രൂപരേഖയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാർക്കറ്റിംഗ് കൂടുതൽ പണം പിന്നീട് അനുവദിക്കുന്നതാണ്.
- 141. ടൂറിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് 132 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മുഴുപ്പിലങ്ങാട് ടൂറിസം വികസനത്തിന് പ്രത്യേക പദ്ധതി ഈ വർഷം ആരംഭിക്കും. ആക്കളം ടൂറിസം പദ്ധതി കീഫ്ബിയുടെ പരിഗണനയിലാണ്. ഡി.റ്റി.പി.സി.-കൾക്ക് 12 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കെ.ടി.ഡി.സി.-ക്ക് 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ടൂറിസം ഡെസ്റ്റിനേഷനുകളുടെ മാനേജ്മെന്റിൽ പങ്കാളിത്തം കെ.ടി.ഡി.സി.-ക്ക് നൽകുന്നതാണ്.
- 142. ഈ വർഷം ആരംഭിക്കുന്ന പുതിയൊരു സ്കീം കേരളം ടൂറിസം എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് പദ്ധതിയാണ്. നൂതനമായ ആശയങ്ങൾ, പ്രോജക്റ്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ പരിഹാരനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉയർത്തുന്ന അഭ്യസ്തവിദ്യരായ സംരംഭകർക്ക് ഈ ഫണ്ടിൽനിന്ന് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ടൂറിസം സാധ്യതയുള്ള സ്വകാര്യകെട്ടിടങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും സ്വകാര്യസംരംഭകർക്ക് അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനും 4 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കേരള ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ആൻഡ് ഇന്നൊവേഷൻ സ്ട്രാറ്റജി കൗൺസിൽ (കെ ഡിസ്കൂ)

- 143. കൗൺസിൽ ഈ വർഷം ലോകത്തെത്തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ ഒരു ബ്ലോക്ക് ചെയിൻ പരിശീലന പരിപാടിക്ക് നേതൃത്വം നൽകാൻ പോവുകയാണ്. കേരള മെഡിക്കൽ ടെക്നോളജി കൺസോർഷ്യം രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് കേരളത്തെ ഈ മേഖലയിൽ ഒരു മാനുഫാക്ചറിംഗ് ഹബ്ബ് ആക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കും. 60 പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകളെ വിവിധ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സന്നിവേശിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പുതിയ കണ്ടെത്തലുകൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകാൻ ഉദ്ദേശമുണ്ട്. ഇതിനെല്ലാമായി 20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വൻകിടവ്യവസായങ്ങൾ

144. ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്രൊമോഷൻ ഏജൻസിയായ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.-ക്ക് 116 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ് സൂചികയിൽ കേരളത്തിന്റെ സ്ഥാനം ഉയർത്തുന്നതിന് നടത്തുന്ന ചിട്ടയായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലം കണ്ടുതുടങ്ങി. ലൈഫ് സയൻസ് പാർക്ക്, പാലക്കാട് ലൈറ്റ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പാർക്ക്, കോഴിക്കോട്ടെയും കണ്ണൂരെയും ചേർത്തലയിലെയും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഗ്രോത്ത് സെന്ററുകൾ, കൊച്ചിയിലെ ഹാർഡ്‌വെയർ പാർക്ക് എന്നിവയാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രോജക്ടുകൾ. കിൻഫ്രയ്ക്ക് 87 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പാലക്കാട്ടെയും കാക്കനാട്ടെയും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ വാട്ടർ സപ്ലൈ സ്കീമുകൾ, തൊടുപുഴയിലെ സ്പെസസ് പാർക്ക്, കഴക്കൂട്ടത്തെ വീഡിയോ പാർക്ക്, കാക്കഞ്ചേരിയിലെ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പാർക്ക്, ഒറ്റപ്പാലം ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പാർക്ക്, പെട്രോ കെമിക്കൽ പാർക്ക്, രാമനാട്ടുകര അഡ്വാൻസ് ടെക്നോളജി പാർക്ക്, ഒറ്റപ്പാലം ഡിഫൻസ് പാർക്ക്, കാക്കനാട് എക്സ്പോർട്ട് എൻക്ലേവ് എന്നിവയാണ് കിൻഫ്ര ഇപ്പോൾ ഇടപെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട പാർക്കുകൾ. നാല് ലക്ഷത്തിൽപ്പരം സ്ത്രീയർഹിറ്റ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഡിസൈൻ ഫാക്ടറികൾ ഇപ്പോൾ നിർമ്മാണത്തിലാണ്. കണ്ണൂർ എയർപോർട്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മട്ടന്നൂരിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പാർക്കിനും എക്സ്പോർട്ട് എൻക്ലേവിനും 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ബേപ്പൂരിലെ ചാലിയത്ത് ഫിഷ് ലാന്റിംഗ് സെന്റർ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ആധുനിക മരൈൻ പാർക്ക് കിൻഫ്ര സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

ചെറുകിട വ്യവസായം

145. 2019-20-ൽ 1550 കോടി രൂപ മുതൽമുടക്കുവരുന്ന 16000 സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾ കേരളത്തിൽ സ്ഥാപിക്കും. 55000 തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടും. മൊത്തം 163 കോടി രൂപയാണ് ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ 50 കോടി രൂപ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എന്റേറ്റിലെയും മറ്റും സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിലേയ്ക്ക് വേണ്ടിയാണ്. വേളി, ഷൊർണൂർ, ഉഴയ്ക്കൽപ്പാടം, പുനപ്ര, പുതുശ്ശേരി, മഞ്ചേരി, വരവൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബഹുനില വ്യവസായ പാർക്കുകളുടെ നിർമ്മാണം നടക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവിനുള്ള പലിശ സബ്സിഡി, പ്രളയബാധിത ഓഡിറ്റുകൾക്കുള്ള ധനസഹായം, അവർക്കുള്ള പലിശ സബ്സിഡി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു പുതിയ സ്കീമുകളാണ് ഈ വർഷം ആരംഭിക്കുന്നത്.

വാണിജ്യം

- 146. വാണിജ്യ വകുപ്പിന് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേരളാ മാർട്ട് എന്ന പേരിൽ ഒരു സ്ഥിരം എക്സിബിഷൻ മാർക്കറ്റിംഗ് കോംപ്ലക്സ് പണിയുന്നതാണ്. വ്യാപാരി വ്യവസായി ക്ഷേമനിധിക്ക് അധികമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രളയത്തിൽ 12160 വ്യാപാരികൾക്കാണ് നാശനഷ്ടമുണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യാപാരി സംഘടനകളും ക്ഷേമനിധിയും സംയുക്തമായി വിലയിരുത്തിയ കണക്കാണ് ഇത്. ഇവരിൽ ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങളായ 1130 പേർക്ക് ക്ഷേമനിധിയിൽ നിന്നും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് തീരുമാനമായിട്ടുണ്ട്. ബാക്കിയുള്ളവർക്കും ഇതേ മാനദണ്ഡപ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് 20 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. പ്രളയബാധിതരായ ഈ വ്യാപാരികൾ മാർച്ച് 31-നകം എടുക്കുന്ന വായ്പകളുടെ പലിശ ഒരു വർഷത്തേക്ക് സർക്കാർ വഹിക്കുന്നതാണ്. ബെസ്റ്റ് ജഡ്ജ്മെന്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വലിയ അസസ്സ്മെന്റുകൾക്ക് പരിധിയില്ലാതെ അഡീഷണൽ കോർട്ട് ഫീ ഈടാക്കുന്നത് ദുർവഹമായ ഭാരം വ്യാപാരികൾക്ക് സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ഇതിന് പരിധി നിശ്ചയിച്ച് വിജ്ഞാപനം ഇറക്കുന്നതാണ്.
- 147. ആലപ്പുഴയിലെ എക്സൽ ഗ്ലാസ് ഫാക്ടറി 10 വർഷമായി പൂട്ടിക്കിടക്കുകയാണ്. 2010-ൽ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി., കെ.എഫ്.സി. എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉദാരമായ വ്യവസ്ഥയിൽ വായ്പ നൽകി ഈ പീഡിത വ്യവസായത്തെ പുനരുദ്ധരിച്ചതാണ്. എന്നാൽ 2011 വർഷം ഇറന്നുപ്രവർത്തിച്ച ശേഷം വായ്പയുടെ ചെറിയഭാഗം പോലും തിരിച്ചടയ്ക്കാതെ വീണ്ടും ഫാക്ടറി പൂട്ടി. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഫാക്ടറിയുടെ സ്ഥാവരജംഗമ വസ്തുക്കൾ സർക്കാർ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കും. ഇതിനെത്തടർന്ന് റിട്ടയർ ചെയ്തും അല്ലാത്തതുമായ തൊഴിലാളികൾക്ക് സർക്കാരിൽ നിന്ന് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകും. ഇതിനായി 4 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുതിയൊരു ഫാക്ടറി ഇതേസ്ഥലത്ത് 2020-21-ൽ ഇറക്കും.

വയോജന സംരക്ഷണം

148. ജനസംഖ്യയുടെ 13 ശതമാനം വരുന്ന 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ളവരുടെ എണ്ണം അതിവേഗത്തിൽ വളരുകയാണ്. കുടുംബ ഘടനയിലും മറ്റും വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ വയോജനങ്ങൾക്കായുള്ള പരമ്പരാഗതമായ സംരക്ഷണങ്ങളെ ദുർബലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പുതിയ സാമൂഹ്യസംവിധാനങ്ങളെ ബോധപൂർവ്വം നാം കരുപ്പിടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് വയോജന സംരക്ഷണത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഏജൻസി. അവരുടെ പ്ലാൻ ഫണ്ടിന്റെ 5 ശതമാനം അതായത് 375 കോടി രൂപ ഇതിനായി വകയിരുത്താൻ അവർ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. ഈ തുക ഭാവനയോടെയും കരുതലോടെയും ചെലവഴിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ വയോജനക്ഷേമത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ കഴിയും. എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും രണ്ടോ മൂന്നോ വാർഡുകൾക്ക് ഒരു പകൽവീടൊന്നിലും സ്ഥാപിക്കും. കുടുംബശ്രീയുടെയോ സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടെയോ മേൽനോട്ടത്തിലായിരിക്കും ഇവ പ്രവർത്തിക്കുക. വിനോദത്തിനും വിശ്രമത്തിനും മാത്രമല്ല, ഭക്ഷണത്തിനും ചികിത്സയ്ക്കും കൂടിയുള്ള സൗകര്യങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ടാകും. വീടുകളിൽത്തന്നെ കഴിയുന്ന രോഗികളായ വയോജനങ്ങളെ പാലിയേറ്റീവ് നെറ്റ്‌വർക്കിലൂടെ സംരക്ഷിക്കാം. രോഗികളുടെ എണ്ണം അനുസരിച്ച് വയോജന ഫണ്ടിൽനിന്നും ഇതിന് ധനസഹായവും നൽകാം. കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ 20,000 വയോജന അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും. ഓരോ അയൽക്കൂട്ടത്തിനും 5,000 രൂപ ഗ്രാന്റായി നൽകും. ഒറ്റയ്ക്ക് കഴിയുന്ന വയോജനങ്ങളെ സ്നേഹിത കാളിംഗ് ബെൽ സ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർ വീടുകളിൽ സന്ദർശിക്കും. കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ എല്ലാ സി.ഡി.എസ്.-കളിലും വയോജന സംഗമങ്ങളും മേളകളും സംഘടിപ്പിക്കും. എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പെൻഷനേഴ്സ് സംഘടനകൾ, കുടുംബശ്രീ, പാലിയേറ്റീവ്/ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർ തുടങ്ങിയവരുടേതായ വയോജന കൗൺസിലുകൾ രൂപീകരിക്കും.
149. 65 വയസ് കഴിഞ്ഞവർക്ക് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട രോഗങ്ങൾക്കല്ലാതെ തന്നെ അധിക ആരോഗ്യ സഹായം കാരണമു സാർവ്വത്രിക ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ സ്കീമിൽ ലഭ്യമാക്കും. സാമൂഹ്യക്ഷേമ

വകുപ്പിന്റെ സായംപ്രഭ, വയോമിത്രം പരിപാടികൾക്ക് 30 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആശുപത്രികൾ വയോജന സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സാങ്കേതികവൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള റിട്ടയർ ചെയ്തവരുടെ സേവനം വിവിധ മേഖലകളിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് സന്നദ്ധ സാങ്കേതികസേന രൂപീകരിക്കും. കഠിന ദേഹാധ്വാനം ആവശ്യമില്ലാത്ത തൊഴിൽഗ്രൂപ്പുകൾ കുടുംബശ്രീയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആരംഭിക്കും.

150. പാവങ്ങളോടും വയോജനങ്ങളോടും ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യ മുന്നണി സർക്കാരിന്റെ പ്രതിബദ്ധതയുടെ ഏറ്റവും നല്ല തെളിവാണ് ക്ഷേമ പെൻഷനുകൾ. ഇന്ന് പെൻഷൻ വാങ്ങുന്നവരിൽ 42 ലക്ഷം പേരിൽ നാലിലൊന്ന് ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്താണ് ആദ്യമായി പെൻഷൻ വാങ്ങിയിട്ടുള്ളത് എന്ന് അഭിമാനപൂർവ്വം ഞാൻ സഭയെ അറിയിക്കുകയാണ്. കുടിശ്ശിക തീർക്കുക മാത്രമല്ല, പെൻഷൻ 600 രൂപയിൽ നിന്ന് 1,100 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ശരാശരി പ്രതിവർഷം 1964.73 രൂപയാണ് ക്ഷേമപെൻഷൻ ചെലവഴിച്ചത്. 2018-19-ൽ 7533.72 കോടി രൂപയാണ് ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇതിലേയ്ക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാർ ധനസഹായം കഴിഞ്ഞ വർഷം ലഭിച്ചത് കേവലം 150 കോടി രൂപ മാത്രമാണ് എന്നും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. സർ, ക്ഷേമപെൻഷനുകളെല്ലാം 100 രൂപ വീതം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. രാജ്യം ഇന്ന് ബേസിക്ക് ഇൻകം സപ്പോർട്ട് സ്കീമിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുകയാണ്. എന്നാൽ ഈ സങ്കല്പം വയോജന പെൻഷൻ പദ്ധതികളിലൂടെ കേരളം നടപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞുവെന്ന് അഭിമാനപൂർവ്വം അവകാശപ്പെടുകയാണ്.

ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സംരക്ഷണം

151. കാഴ്ചപരിമിതർ, കേൾവിപരിമിതർ, അംഗപരിമിതർ, ഭിന്ന ബുദ്ധിശേഷിക്കാർ തുടങ്ങിയവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം 2018-19-ലെ ബഡ്ജറ്റ് അടങ്കൽകൊണ്ടും പരിപാടികളുടെ സവിശേഷതകൊണ്ടും ഒരു നാഴികക്കല്ലായിരുന്നു. ഈ സമീപനത്തെ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോവുകയാണ്. സാമൂഹ്യനീതി, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, തദ്ദേശഭരണം തുടങ്ങിയ വകുപ്പുകളിലായി 244 കോടി രൂപയാണ് ഈ മേഖലയിലേയ്ക്കായി നീക്കിവയ്ക്കുന്നത്. ഇതിനുപുറമെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ

ചട്ടപ്രകാരം 375 കോടി രൂപയെങ്കിലും നിക്ഷിപ്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. വികലാംഗ പെൻഷൻ 500 കോടി രൂപ വരും. അങ്ങനെ ഏതാണ്ട് ആയിരത്തോളം കോടി രൂപ വരുന്ന അടങ്കൽ ഏകോപിതമായും കമ്പിവോടെയും ചെലവഴിക്കാൻ കഴിയണം. അങ്ങനെ സാർവ്വത്രിക സുരക്ഷ ഉറപ്പുനൽകുന്ന കേരളം എന്ന സങ്കല്പത്തിലേയ്ക്ക് വലിയൊരു കാൽവയ്പ്പ് നാം നടത്തുകയാണ്.

152. ഗർഭാവസ്ഥയിൽത്തന്നെ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനത്തിന് കേരളം മുൻഗണന കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. വൈകല്യങ്ങളെ തടയാൻ എം.എം.ആർ വാക്സിൻ അടക്കമുള്ള രോഗപ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ തുടക്കംകുറിക്കുന്നു. ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന വൈകല്യങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ശൈശവാവസ്ഥയിൽത്തന്നെ സ്ത്രീനിംഗിലൂടെ പരിഹാര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു. ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ പദ്ധതികൾക്ക് ആരോഗ്യകിരണം, എസ്.ഐ.ഡി, കോക്ലിയർ ഇംപ്ലാന്റ് എന്നീ മൂന്ന് പരിപാടികളിലൂടെ 60 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

153. സാധാരണ സൂര്യകിരണ പഠിക്കുന്ന മൈൽഡ് മോഡറേറ്റ് ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികൾക്ക് സഹായത്തിന് പ്രത്യേക റിസോഴ്സ് പേഴ്സണൽ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്. തീവ്രഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി സർക്കാർ സ്പെഷ്യൽ സൂര്യകിരണ പഠിപ്പിക്കുന്ന പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജില്ലയിൽ ഒരു പഞ്ചായത്തുവീതം തിരഞ്ഞെടുത്ത് തീവ്രതയുടെ വ്യത്യാസം പരിഗണിക്കാതെ മുഴുവൻ ഭിന്നശേഷിക്കാരെയും പ്രത്യേക ക്ലാസിലോ പൊതുക്ലാസിലോ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഓട്ടിസം പാർക്ക് എന്ന സ്കീമുണ്ട്. ഇവയ്ക്കെല്ലാമായി 31 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

154. ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 71 ബഡ്സ് സൂര്യകിരണ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 35 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 100 പുതിയ ബഡ്സ് സൂര്യകിരണ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ സന്നദ്ധസംഘടനകളും മറ്റും നടത്തുന്ന 290 സ്പെഷ്യൽ സൂര്യകിരണ ധനസഹായമായി 40 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള പദ്ധതി അടങ്കലിലെ മറ്റ് സ്കീമുകളിൽനിന്നും ഇതിന് ആവശ്യമായ തുക കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

- 155. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ചികിത്സയ്ക്കും പരിചരണത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള സ്കീമുകൾക്ക് 52 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മാനസികാരോഗ്യ പരിപാടികളുടെ അടങ്കൽ 59 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. ബാരിയർ ഫ്രീ കേരളയ്ക്കായി 13 കോടി രൂപയും വീടുകളിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണ സഹായികൾക്കുള്ള അലവൻസായി 42 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. വികലാംഗ കോർപ്പറേഷൻ 13 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. വിവിധങ്ങളായ സർക്കാർ, അർദ്ധസർക്കാർ, ഭിന്നശേഷി പരിശീലന, ഗവേഷണ, ചികിത്സാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗ്രാന്റായി 38 കോടി രൂപ നൽകും.
- 156. കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് ബഡ്ജറ്റുകളിലായി എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിതബാധിതർക്കായി 34.5 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019-20-ലേയ്ക്ക് 20 കോടി രൂപകൂടി അനുവദിക്കുന്നു.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ

- 157. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സമൂഹത്തെ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും പൊതുസമൂഹത്തിൽ സ്വാഭാവിക പങ്കാളികളാക്കുകയെന്ന ദൗത്യം നമുക്ക് പൂർത്തീകരിക്കണം. കഴിഞ്ഞ ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കൊണ്ട് ഈ സമൂഹത്തിന് കൈവന്നിട്ടുള്ള ആത്മാഭിമാനവും ദ്രുത്യതയും പ്രതീക്ഷാനിർഭരമായ മുന്നേറ്റമാണ്. ഈ ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് മഴവില്ല് എന്ന പദ്ധതി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. തൊഴിൽ പരിശീലനം, സ്വയംതൊഴിൽ സഹായം, എല്ലാ ജില്ലകളിലും വാസസ്ഥാനങ്ങൾ, വൈദ്യോപദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശസ്ത്രക്രിയകൾക്കുള്ള സഹായം, പാനപിന്തുണ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, മത്സരപരീക്ഷകൾക്കുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിനുവേണ്ട സഹായം തുടങ്ങി ഭിന്നലൈംഗികതയുള്ള വ്യക്തികൾക്ക് പൊതുസമൂഹത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേരുന്നതിന് ഉതകുന്ന ഒട്ടേറെ പരിപാടികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പദ്ധതിയാണ് മഴവില്ല്. ഇതിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വനിതാ വികസന കോർപ്പറേഷന്റെ സ്കീമുകളിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡേഴ്സിനകൂടി പങ്കാളികളാകാൻ അനുവാദം നൽകും. സമുദായാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വികസന കോർപ്പറേഷനുകൾ എല്ലാവർഷവും ഒരു നിശ്ചിത എണ്ണം സഹായമെങ്കിലും ട്രാൻസ്ജെൻഡേഴ്സിന് ലഭ്യമാക്കണം.

പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതി

- 158. പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിയുടെ മൊത്തം അടങ്കൽ 1977 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 153 കോടി രൂപ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയിരിക്കുകയാണ്.
- 159. പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനതല അടങ്കൽ 1649 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിനപുറമെ 260 കോടി രൂപ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകും. സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയ പരിഗണന പാർപ്പിടത്തിനാണ്. 785 കോടി രൂപയാണ് പാർപ്പിടത്തിനായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളത്. പാർപ്പിടം കഴിഞ്ഞാൽ മുൻഗണന വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാണ്. സംസ്ഥാന പദ്ധതിയിൽ 350 കോടി രൂപയും കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽനിന്നും 200 കോടി രൂപയും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള സ്റ്റോളർഷിപ്പ്, കോച്ചിംഗ്, പരിശീലനം, മോഡൽ റെസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂൾ എന്നിവയ്ക്കായി ചെലവഴിക്കുന്നു. കോളനികളുടെ നവീകരണത്തിന് 100 കോടി രൂപയും കോർപ്പസ് ഫണ്ടിലേയ്ക്ക് മറ്റൊരു 100 കോടി രൂപയും നീക്കിവെക്കുന്നു. ക്ഷേമപദ്ധതികളിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനം പെൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹ ധനസഹായത്തിനുള്ള 70 കോടി രൂപയും വാത്സല്യനിധിക്കുള്ള 10 കോടി രൂപയുമാണ്.

പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി

- 160. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ 663 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിനപുറമെ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളിൽനിന്ന് 50 കോടി രൂപ ലഭ്യമാകും. ഇവിടെയും പാർപ്പിടത്തിനാണ് മുന്തിയ പരിഗണന. 226 കോടി രൂപയാണ് ഈ മേഖലയ്ക്കായി നീക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളത്. അടുത്ത മുൻഗണന 128 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിനാണ്. മോഡൽ റെസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകൾക്ക് 60 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ടൈബൽ സെറ്റിൽമെന്റിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് 100 കോടി രൂപയും ക്ഷേണം, ആരോഗ്യപരിരക്ഷ എന്നിവയ്ക്ക് 25 കോടി രൂപ വീതവും വകയിരുത്തുന്നു. ഏതാണ്ട് മുപ്പതിനായിരം ഏക്കറോളം ഭൂമി വകുപ്പിനുകീഴിലെ ഫാമുകളിലെയും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് സർക്കാർ കൈമാറിയ കൃഷിയിടങ്ങളിലുമായിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ കാർഷികോത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സമഗ്രമായൊരു പരിപാടിയും കൃഷി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിൽ മാനസികാരോഗ്യ പരിരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി ബാനന്യർ എന്ന വിദഗ്ദ്ധ സംഘടനയുമായി ചേർന്ന് ഒരു പ്രത്യേക പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് 25 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പിന്നാക്ക സമുദായക്ഷേമം

161. 114 കോടി രൂപയാണ് പിന്നാക്ക സമുദായങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേകം വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ 53 കോടി രൂപ ഒ.ഇ.സി.-ക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പാണ്. കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 50 കോടി രൂപ ഒ.ബി.സി.-യുടെ സ്കോളർഷിപ്പിനുണ്ട്. പിന്നാക്ക സമുദായ വികസന കോർപ്പറേഷൻ 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പരിവർത്തിത ക്രൈസ്തവ കോർപ്പറേഷൻ 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വിശ്വകർമ്മജന്മയുടെ തൊഴിലുകളെ പരമ്പരാഗത തൊഴിലുകളായി അംഗീകരിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗത തൊഴിലുകളുടെ സഹായമായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

മുന്നോക്കക്ഷേമം

162. കേരള സ്റ്റേറ്റ് മുന്നോക്കക്ഷേമ വെൽഫെയർ കോർപ്പറേഷൻ 42 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 17 കോടി രൂപയും സ്കോളർഷിപ്പുകൾക്കാണ്. സമൂഹത്തിൽ മംഗല്യ സഹായനിധി എന്നൊരു പുതിയ സ്കീം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമം

163. ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമത്തിനായി 49 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേന്ദ്രസ്കീമുകളിൽനിന്നും 11 കോടി രൂപകൂടി ലഭ്യമാകും. ഇതിൽ 10 കോടി രൂപ വിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യങ്ങൾക്കാണ്. കേന്ദ്രഹണ്ടടക്കം 25 കോടി രൂപ ന്യൂനപക്ഷ കേന്ദ്രീകരണമുള്ള ബ്ലോക്കുകളിലെ ബഹുമുഖ വികസനത്തിനുവേണ്ടിയാണ്. ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമ വികസന കോർപ്പറേഷൻ 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോഴിക്കോട് സർവ്വകലാശാലയിൽ ന്യൂനപക്ഷ പഠനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ഹജ്ജിന് പോകുന്ന സ്ത്രീകളുടെ എണ്ണത്തിൽ സമീപകാലത്തുണ്ടായ വർദ്ധന കണക്കിലെടുത്ത് ഹജ്ജ് ഹൗസിൽ സ്ത്രീകൾക്കായി ഒരു പ്രത്യേക ബ്ലോക്ക് നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്.

ശബരിമല

164. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രമാണ് ശബരിമല. കാനനക്ഷേത്രമെന്ന നിലയിൽ ശബരിമലയുടെ പരിമിതികൾ ഏറെയാണ്. ശബരിമലയുടെ പരിസ്ഥിതിയും ആവാസവ്യവസ്ഥയും

സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ശബരിമലയിൽ എത്തുന്ന ലക്ഷക്കണക്കിന് തീർത്ഥാടകർക്ക് തിരുപ്പതി മാതൃകയിൽ പരമാവധി സൗകര്യങ്ങളൊരുക്കുകയാണ് സർക്കാർ ലക്ഷ്യം. ശബരിമലയിലെയും ബെത്ത്സ് ക്യാമ്പായ നിലയ്ക്കലിലെയും പമ്പയിലെയും പ്രധാന ഇടത്താവളങ്ങളിലെയും ആധുനിക സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനായി കിഫ്ബി 141.75 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതികൾ നിർമ്മാണത്തിലേയ്ക്ക് നിങ്ങളു വർഷമായിരിക്കും 2019-20. താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കാണ് കിഫ്ബി മുഖാന്തരം ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നത്:

- (1) പമ്പയിൽ പത്ത് ദശലക്ഷം ലിറ്റർ സംസ്കരണ ശേഷിയുള്ള സീവേജ് ടീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റ് - 39.59 കോടി രൂപ
- (2) നിലയ്ക്കലിൽ വാഹന പാർക്കിംഗ് സൗകര്യം - 4.85 കോടി രൂപ
- (3) നിലയ്ക്കൽ വിരിപ്പന്തൽ - 34.1 കോടി രൂപ
- (4) എരുമേലി ഇടത്താവളം - 19.49 കോടി രൂപ
- (5) പമ്പയിൽ വിരിപ്പന്തൽ - 19.49 കോടി രൂപ
- (6) കീഴില്ലം ഇടത്താവളം - 19.39 കോടി രൂപ
- (7) റാന്നിയിൽ വാഹന പാർക്കിംഗ് സൗകര്യം - 4.84 കോടി രൂപ

165. ശബരിമലയിലെ റോഡ് പ്രവൃത്തികൾക്ക് 2016-17-ൽ 89 കോടി രൂപയും 2017-18-ൽ 140 കോടി രൂപയും 2018-19-ൽ 200 കോടി രൂപയും അനുവദിച്ചു. ശബരിമല റോഡുകളായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ബാക്കിയുള്ള റോഡുകളുടെ ദീർഘകാല അപ്ഗ്രേഡേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 2019-20-ലേയ്ക്ക് 200 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അങ്ങനെ മൊത്തം 629 കോടി രൂപയാണ് ശബരിമല റോഡുകൾക്കായി ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് ചെലവഴിച്ചത്. ഇതിനുപുറമെ ശബരിമല മാസ്റ്റർ പ്ലാനിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ 65 കോടി രൂപയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 17 കോടി രൂപയും ചെലവഴിച്ചു. 2019-20-ൽ 28 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനെ ശബരിമലയ്ക്കുവേണ്ടി മൊത്തം 739 കോടി രൂപയാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത്. ചിലർ ദുഷ്പ്രചരണം നടത്തുന്നതുപോലെ ശബരിമല വരുമാനത്തിൽനിന്നും

ഒരു പൈസപോലും സർക്കാർ എടുക്കുന്നില്ല. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ സർക്കാർ കവരുന്നതുവെന്ന് പറഞ്ഞ് കാണിക്കു തുടങ്ങുന്നതിനെ തടഞ്ഞ് ദേവസ്വത്തെ തകർക്കാനാണ് ഭക്തരുടെ പേരിൽ ചില രാഷ്ട്രീയക്കാർ ശ്രമിച്ചത്. ഈ നീക്കംമൂലം താൽക്കാലികമായി ഉണ്ടായ നടവരമാനത്തിലെ ഇടിവ് ദേവസ്വം ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിന് ഒരു ഭാഗവും വരാൻ സർക്കാർ അനുവദിക്കില്ല. തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വം ബോർഡിന് 100 കോടി രൂപ പ്രത്യേകമായി അനുവദിക്കുന്നു. സർ, ഇതിനുപുറമെ മലബാർ, കൊച്ചി ദേവസ്വങ്ങൾക്കായി 36 കോടി രൂപ ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തുന്നു.

ആരോഗ്യം

- 166. ആരോഗ്യമേഖലയ്ക്കാണ് ഈ ബജറ്റിലെ ഏറ്റവും വലിയ അടങ്കലുള്ളത്. പദ്ധതിയിൽ 1406 കോടി രൂപയുണ്ട്. ഇതിനു പുറമെ എൻ.എച്ച്.എം.-ൽനിന്ന് 600 കോടി രൂപ ലഭിക്കും. തൊട്ടുമുമ്പ് ചർച്ച ചെയ്ത മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസിന് 800 കോടി രൂപയാണ് ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയ ആശുപത്രികൾക്ക് 1000 കോടി രൂപയെങ്കിലും കിഫ്ബിയിൽ നിന്ന് നൽകുന്നതാണ്. അങ്ങനെ ഏതാണ്ട് 4000 കോടി രൂപ. ഇതിനുപുറമെയാണ് ആർ.എസ്.ബി.വൈ.-ൽ നിന്നുകിട്ടുന്ന ആനുകൂല്യം ആശുപത്രികൾക്ക് നൽകുന്നത്. ആരോഗ്യമേഖലയ്ക്ക് ഒരുകാലത്തുമില്ലാത്ത പിന്തുണയാണ് ഈ സർക്കാരിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്നത്. വിശ്വപ്രസിദ്ധമായ നമ്മുടെ ആരോഗ്യമേഖല പുതിയ കാലഘട്ടത്തിലെ വെല്ലുവിളികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പ്രാപ്തമാവുകയാണ്.
- 167. പൊതുആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 788 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തുന്നത്. 14 മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾക്കുംകൂടി 232 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വയനാട് മെഡിക്കൽ കോളജിന് നീക്കിവച്ച സ്ഥലം പ്രളയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ആശുപത്രിക്ക് അനുയോജ്യമല്ലെന്ന് കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. സ്ഥലം വാങ്ങുന്നതിനും കെട്ടിടത്തിന്റെ പ്രാഥമികഘട്ട നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുള്ള പണം കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് ലഭ്യമാക്കും. മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഇ-ഹെൽത്ത് പ്രോഗ്രാം ആരംഭിക്കുന്നതിന് 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- 168. മലബാർ കാൻസർ സെന്ററിന് 35 കോടി രൂപയും ആരോഗ്യ സർവകലാശാലയ്ക്ക് 20 കോടി രൂപയും കൊച്ചി കാൻസർ റിസർച്ച് സെന്ററിന് 15 കോടി രൂപയും ചൈൽഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് സെന്ററിനും നിംഹാൻസിനും 3 കോടി രൂപ വീതവും വകയിരുത്തുന്നു.
- 169. ഭാരതീയ ചികിത്സാ സമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് മൊത്തം 48 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തുന്നത്. ജില്ലാ സ്പോർട്സ് കൗൺസിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സ്പോർട്സ് മെഡിസിൻ സൗകര്യങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ആയുർവേദ മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പേറ്റന്റ് സെല്ലിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അന്തർദ്ദേശീയ നിലവാരത്തിലുള്ള ലബോറട്ടറി ഗവേഷണകേന്ദ്രത്തിന് 7.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 170. ഹോമിയോപ്പതിക്ക് 26 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഹോംകോ ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഹോമിയോ മരുന്ന് നിർമ്മാണശാലയാണ്. 30.26 കോടി രൂപയാണ് ഇപ്പോഴത്തെ ടേണോവർ. വിദേശത്തും പതിനഞ്ച് സംസ്ഥാനത്തും ഇപ്പോൾ മരുന്നു കയറ്റുമതി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇന്ന് ഫാക്ടറിയുടെ ശേഷി ആവശ്യത്തിന് തികയുന്നില്ല. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് കഴിഞ്ഞ വർഷം 100 കോടി രൂപയുടെ ശേഷിയുള്ള പുതിയൊരു ഫാക്ടറിയുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചത്. 2019-20-ൽ ഇവയുടെ പ്രവർത്തനനോൽപാടനം നടക്കും. ഇതിനായി 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 171. റീജിയണൽ കാൻസർ സെന്ററിന് 73 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 14 നിലയുള്ള രണ്ടേമുക്കാൽ ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി വിസ്തൃതിയുള്ള പുതിയ ബ്ലോക്ക് 2020-ൽ പൂർത്തിയാവുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം

- 172. സർ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് 992 കോടി രൂപയാണ് മൊത്തത്തിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 695 കോടി ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും 249 കോടി രൂപ സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയ്ക്കാണ് നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ 2019-20-ൽ സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതം 1938 കോടി രൂപയാണ്.

കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയുടെ പദ്ധതി അടങ്കൽ 3154 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിനുപുറമെ, 2019-20-ൽ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ കിഫ്ബിയിൽനിന്ന് 1000 കോടി രൂപയുടെ ചെലവെങ്കിലും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ആരോഗ്യ മേഖലയെന്ന പോലെ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയും അടുത്ത വർഷം 4000 കോടിയിലേറെ രൂപയുടെ സർവകലാശാല റെക്കോർഡ് ചെലവ് വരുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം

173. സർവകലാശാലകൾക്ക് മൊത്തത്തിൽ 1513 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

- കേരള സർവകലാശാല - 29 കോടി
- കോഴിക്കോട് സർവകലാശാല - 25 കോടി
- മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല - 27 കോടി
- ശ്രീശങ്കരാചാര്യ സംസ്കൃത സർവകലാശാല - 17 കോടി
- കണ്ണൂർ സർവകലാശാല - 25 കോടി
- നാഷണൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് ലീഗൽ സ്റ്റഡീസ് - 7 കോടി
- മലയാളം സർവകലാശാല - 9 കോടി

174. കേരള സംസ്ഥാന ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിലിന് 17 കോടി രൂപയും കേരള കൗൺസിൽ ഫോർ ഹിസ്റ്റോറിക്കൽ റിസർച്ചിന് 10 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. സെന്റർ ഫോർ കോസ്റ്റൽ ഹെറിറ്റേജിന് സ്റ്റഡീസിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കെ. ആർ. നാരായണൻ നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ ഓഫ് വിഷ്യാൽ സയൻസ് ആൻഡ് ആർട്ടിന് 2 കോടി രൂപയും സെന്റർ ഫോർ കണ്ടിന്യൂയിംഗ് എജ്യൂക്കേഷന് 5 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. ഓപ്പൺ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 1 കോടി അനുവദിക്കുന്നു. മലയാളം സർവകലാശാലയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി അടിയന്തരമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതാണ്.

175. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനാണ് ഊന്നൽനൽകിയിട്ടുള്ളത്. ലോകപ്രശസ്ത

ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാരെ കാമ്പസുകൾക്ക് പരിചയപ്പെടുത്താനുള്ള എറ്റഡിറ്റ് പദ്ധതി, മെന്ററിംഗ് പ്രോഗ്രാമായ വാക്ക് വിത്ത് ദി സ്കോളർ, അക്കാദമിക് ഇന്നവേഷന്റെയും ഗവേഷണത്തിന്റെയും ലിങ്കേജ് വളർത്താനുള്ള ഫ്ലെയർ, ബിരുദാനന്തര വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഗവേഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനുള്ള എഫ്.ആർ.എസ്. പദ്ധതി, അന്വേഷണ കൗതുകം ഉണർത്താൻ 35,000 രൂപ വരെ പ്രോജക്ടിന് നൽകുന്ന എൻ.ഐ.ടി. പദ്ധതി തുടങ്ങിയുള്ള സ്റ്റീമുകൾക്കെല്ലാമായി 18 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഗവണ്മെന്റ് കോളേജുകളെല്ലാം നാക് അക്രഡിറ്റേഷൻ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഉയരുന്നതിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇത്തരം കോളേജുകളിൽ ഇന്നൊവേറ്റീവ് ആയുള്ള കോഴ്സുകളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. കുട്ടികൾക്ക് അക്കാദമിക് മികവിനും മാത്രമല്ല, സാഹിത്യം, കല, സ്പോർട്സ് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലും സ്കോളർഷിപ്പുകൾ നൽകുന്നതിന് 9 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോളേജുകളിൽ ഒരു ക്ലാസ് റൂം വീഡിയോ കോൺഫറൻസിംഗ് അടക്കമുള്ള എല്ലാ വിവരവിനിമയ സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കി ഓൺലൈൻ റിസോഴ്സ് ഇനിഷ്യേറ്റീവ് ഓഫ് കോളേജ് എഡ്യൂക്കേഷന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നതിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ലബോറട്ടറികളും ലൈബ്രറികളും ഫർണിച്ചറുകളും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സർക്കാർ ഓട്ടോണമസ് കോളേജുകൾക്ക് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സമീപ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളെ ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ലീഡ് കോളേജുകൾക്ക് രൂപംനൽകും.

- 176. അഡീഷണൽ സ്മിൽ അക്വിസിഷൻ പ്രോഗ്രാമിന് 282 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെയും ലേബർ വകുപ്പിന്റെയും പിന്തുണയോടെയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക. റൂസ പദ്ധതിയിൽ 250 കോടി രൂപ നടപ്പുവർഷം ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയ്ക്ക് ലഭ്യമാകും.
- 177. കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ കോളേജ് കെട്ടിടങ്ങൾ നവീകരിക്കുന്നതിന് 300.74 കോടിയുടെ പദ്ധതി 2019-20-ൽ ആരംഭിക്കും. ഇതോടൊപ്പം സ്പോർട്സ്, ഫർണിച്ചർ തുടങ്ങി മറ്റ് അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് 50 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

സയൻസ്, ടെക്നോളജി ആൻഡ് എൻവയോൺമെന്റ്

- 178. കേരള സ്റ്റേറ്റ് കൗൺസിൽ ഫോർ സയൻസ് ടെക്നോളജി ആൻഡ് എൻവയോൺമെന്റിന് 152 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 60 കോടി രൂപ സി.ഡബ്ല്യു.ആർ.ഡി.എം., കെ.എഫ്.ആർ.ഐ., ജവഹർലാൽ നെഹ്രു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ, മലബാർ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ എന്നിവയ്ക്കുള്ള സഹായമാണ്.
- 179. തോന്നയ്ക്കലുള്ള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജിയിലെ 25000 ചതുരശ്ര അടിയുള്ള ആദ്യ കെട്ടിടം ഈ വർഷം പൂർത്തിയാകുന്നു. 78000 ചതുരശ്ര അടിയുള്ള രണ്ടാമത്തെ കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കുന്നു. 50 കോടി രൂപ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന് വകയിരുത്തുന്നു.

സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസം

- 180. കൊച്ചി ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക സർവകലാശാലയ്ക്ക് 25 കോടി രൂപ, കേരള സാങ്കേതിക സർവകലാശാലയ്ക്ക് 31 കോടി രൂപ, കേരള സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജി മ്യൂസിയത്തിന് 19 കോടി രൂപ, ഐ.എച്ച്.ആർ.ഡി.-ക്ക് 20 കോടി രൂപ എന്നിങ്ങനെയാണ് വകയിരുത്തൽ. തിരുവനന്തപുരം എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജിലെ പ്രത്യേക ഗവേഷണ പ്രോത്സാഹന കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് 5.5 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു.
- 181. എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾക്കായി 43 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ, വിദ്യാഭ്യാസ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനും വ്യവസായ സമ്പർക്കം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള വിവിധങ്ങളായ പദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടി 14 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുന്നു. എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജുകളിൽ വിശേഷവിഷയങ്ങളിൽ ലഘു ഗവേഷണ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കും. ലോകത്തെത്തന്നെ പ്രസിദ്ധമായ വ്യവസായകമ്പനികളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് പിപിപി മാതൃകയിൽ ഓട്ടോമോട്ടീവ് മെക്കാനിക്കോളജി, ഓട്ടോമേഷൻ ടെക്നോളജിസ്, ട്രാൻസ്ലാഷണൽ റിസർച്ച് തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ കോഴ്സുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം നമ്മുടെ സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസത്തെ പുതിയ വിതാനത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തും.
- 182. പോളിടെക്നിക്കുകളുടെ വികസനത്തിന് 44 കോടി രൂപയാണ് നീക്കിവയ്ക്കുന്നത്. പോളിടെക്നിക്കുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഉത്പാദന പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളും ടെക്നിക്കൽ സെന്ററുകളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ലൈബ്രറികൾ, വിവരവിനിമയ സൗകര്യങ്ങൾ, തുടങ്ങി അക്കാദമിക് അന്തരീക്ഷം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് 15 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സംസ്കാരം

- 183. കലാസംസ്കാര മേഖലയ്ക്ക് 2019-20-ലെ ആകെ വകയിരുത്തൽ 157 കോടി രൂപയാണ്. ചലച്ചിത്ര അക്കാദമിക്ക് 11 കോടി രൂപയും കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിലിം ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷന് 8 കോടി രൂപയും സംഗീത നാടക അക്കാദമി, ലളിതകലാ അക്കാദമി എന്നിവയ്ക്ക് 5 കോടി രൂപ വീതവും നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. കാഴ്ചബംഗ്ലാവുകളുടെയും മൃഗശാലകളുടെയും അടങ്കൽ 32 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 20 കോടി രൂപ മ്യൂസിയം, ഗ്യാലറി എന്നിവയുടെ ആധുനീകരണത്തിനായി വിനിയോഗിക്കും. കിഫ്ബി മുഖാന്തരം നടപ്പിലാക്കുമെന്നു കഴിഞ്ഞ ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ജില്ലാ തലത്തിലുള്ള സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പലതും 2019-20-ൽ നിർമ്മാണത്തിലേയ്ക്ക് നീങ്ങും.
- 184. നമ്മുടെ നവോത്ഥാനനായകർക്ക് അവരുടെ ജന്മദേശത്തോ അവരുടെ പ്രവർത്തനസ്ഥലത്തോ ഉചിതമായ സ്മാരകങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള തുകയിൽ നിന്നുൾപ്പെടെ ആവർത്തന ഗ്രാന്റിനുവേണ്ടി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അമ്പലപ്പുഴ തകഴി സ്മാരകത്തിന്റെ നവീകരണത്തിന് 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വൈക്കത്തെ പി.കൃഷ്ണപിള്ള സ്മാരകത്തിന് 1 കോടി രൂപയും കുന്നമ്മാവിലെ ചാവറ കര്യാക്കോസ് ഏലിയാസ് അച്ചന്റെ സ്മാരകം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 50 ലക്ഷം രൂപയും ആറാട്ടുപുഴ വേലായുധപ്പണിക്കരുടെ വീട് സംരക്ഷിക്കാൻ 1 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. കമാരശ്ശേരിയുടെ സ്മരണയ്ക്കുള്ള പി.ആർ.ഡി.എസ്. കോളേജിന്റെ കെട്ടിടം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 1 കോടി രൂപയും അനുവദിക്കുന്നു. കൊച്ചി ലോകധർമ്മി സ്ഥിരം നാടകവേദിക്ക് ഒറ്റത്തവണ ഗ്രാന്റായി 25 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.
- 185. ഡയമണ്ട് ജൂബിലി ഫെലോഷിപ്പിനായി 13 കോടി രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ ലൈബ്രറികളിലെ പത്രശേഖരത്തിന്റെ ഡിജിറ്റലൈസേഷന് ആർക്കൈവ്സിന് 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് ലൈബ്രറി കൗൺസിലിന് 1.20 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ലൈബ്രറിയാർമാരുടെ അലവൻസ് 20 ശതമാനം ഉയർത്തുന്നു.

സ്പോർട്സ്, യുവജനക്ഷേമം

- 186. കായികരംഗത്ത് ഒരു മുൻനിര സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. കായിക സംസ്കാരം ഒരുമയുടെയും കൂട്ടായ്മയുടെയും ആശയങ്ങളാണ് വിളംബരം ചെയ്യുന്നത്. സ്പോർട്സ് മേഖലയ്ക്ക് ഇതിനോടകം 27 പ്രോജക്ടുകൾക്കായി 528.90 കോടി രൂപ കിഫ്ബി അനുവാദം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. തിരുവനന്തപുരം സെന്റ് ജോസഫ് സ്കൂളിന്റെ ഹോസ്റ്റൽ സ്റ്റേഡിയവും കണിച്ചുകളഞ്ഞു ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളിന്റെ സ്റ്റേഡിയവും കന്നമേൽ വോളിബോൾ അക്കാദമിയുടെ കളിസ്ഥലവും, ആനാവൂർ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ സ്റ്റേഡിയവും, നെടുമങ്ങാട് സ്പോർട്സ് സ്റ്റേഡിയവും അനുവദിക്കുന്നു. നമ്മുടെ കായിക പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളിൽ വലിയ ഉന്നമനമുണ്ടാക്കുന്ന കിഫ്ബി സ്റ്റേഡിയം പദ്ധതികൾ 2019-20-ൽ നിർമ്മാണത്തിലേയ്ക്ക് നീങ്ങും.
- 187. 2019-20-ൽ സ്പോർട്സിനുള്ള വകയിരുത്തൽ 117 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 71 കോടി രൂപ സ്പോർട്സ് ഡയറക്ടറേറ്റിനും 41 കോടി രൂപ സ്പോർട്സ് കൗൺസിലിനും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- 188. യുവജനക്ഷേമ ബോർഡിന് 23 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

പൊതുമരാമത്ത്

- 189. കെ.എസ്.ടി.പി. പദ്ധതികൾക്ക് 510 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സെൻട്രൽ റോഡ് ഫണ്ട് ബോർഡിൽനിന്ന് 72 കോടി രൂപ നടപ്പുവർഷം ലഭിക്കും. സ്റ്റേറ്റ് ഹൈവേയ്ക്ക് 70 കോടി രൂപയും മറ്റ് റോഡുകൾക്ക് 132 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. അനുവാദം ലഭ്യമായിട്ടുള്ള മുഴുവൻ റെയിൽ ഓവർ ബ്രിഡ്ജുകളും ഏറ്റെടുക്കുകയാണ്.
- 190. വയനാട്ടുകാരുടെ ദീർഘകാല ഗതാഗത പ്രശ്നത്തിന്റെ കുരുക്കഴിയുകയാണ്. വയനാട് ബന്ദിപ്പൂർ എലവേറ്റഡ് ഹൈവേയ്ക്ക് 450-500 കോടി രൂപ ചെലവുവരുന്നതിൽ പകുതിച്ചെലവ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കും. ചെങ്ങന്നൂർ ബൈപ്പാസ്, ആറ്റിങ്ങൽ നഗരറോഡിന്റെ വീതി കൂട്ടൽ, കൊല്ലത്തെ ബൈപ്പാസിലെ ചെങ്കോട്ട റോഡ് ജംഗ്ഷനിൽ ഫ്ലൈഓവർ എന്നിവ ഏറ്റെടുക്കും.

കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.

191. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.-യുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് ബാങ്കുകളുമായി ധാരണയെത്തി. 1000 കോടി രൂപയാണ് ആദ്യവർഷത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ പുനരുദ്ധാരണ പാക്കേജുകൾക്കുവേണ്ടി മാറ്റി വയ്ക്കുന്നത്. ഇതിനകം 921 കോടി രൂപ പെൻഷൻ, ശമ്പളം, കെ.റ്റി.ഡി.എഫ്.സി. തിരിച്ചടവ്, എന്നീ ഇനങ്ങളിലായി ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനോടൊപ്പം ചെലവ് ചുരുക്കുന്നതിനും വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കൃത്യമായിട്ടുള്ള നടപടികൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. തൊഴിലാളികളും മാനേജ്മെന്റും യോജിച്ച് ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ 2019-20-ൽ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. ഇന്നത്തെ പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയിൽ നിന്ന് കരകയറും. പിന്നീട് സർക്കാർ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. നൽകുന്ന സൗജന്യസേവനങ്ങൾക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയാൽ മതിയാകും. ഈ പാക്കേജ് എത്രമാത്രം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കപ്പെടുമെന്നുള്ളത് സർക്കാർ അവലോകനം ചെയ്തു വരികയാണ്. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. പുനഃസംഘടനയ്ക്ക് 2019-20-ലും 1000 കോടി രൂപ സർക്കാർ സഹായം ലഭ്യമാക്കും.

ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതം

192. ജലഗതാഗത മേഖലയിലെ മൂന്ന് ഏജൻസികളായ സ്റ്റേറ്റ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, കേരള ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ, കോസ്റ്റൽ ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി 131 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പുതിയ ബോട്ടുകൾ വാങ്ങുന്നതിന് 21 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വൈക്കം - തവണക്കടവ് കടത്തിൽ റോ റോ സർവീസ് ഏർപ്പെടുത്തും. ഡീസൽ എഞ്ചിനുകളിൽനിന്ന് സി.എൻ.ജി./ഇലക്ട്രിക് ബോട്ടുകളിലേയ്ക്ക് മാറുന്നതിനുള്ള നടപടി ത്വരിതപ്പെടുത്തും.

193. കേരള ഷിപ്പിംഗ് ആന്റ് ഇൻലാൻഡ് നാവിഗേഷൻ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിന് രാത്രി താമസസൗകര്യത്തോടുകൂടിയുള്ള ഒരു ക്രൂയിംഗ് വെസൽ 40 കോടി രൂപയ്ക്ക് വാങ്ങുന്നു. 1200 ടൺ ശേഷിയുള്ള ബാർജും ഈ വർഷം വാങ്ങുന്നതാണ്. ഹൈക്കോടതിക്ക് സമീപത്തെ ജെട്ടി നവീകരിക്കുന്നതിന് 2.7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

തുറമുഖം

194. തുറമുഖ വകുപ്പിന്റെ ആകെ വകയിരുത്തൽ 98 കോടി രൂപയാണ്. വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. ഒന്നാംഘട്ട നിർമ്മാണത്തിന്റെ 40 ശതമാനം പണികൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് പറയാം. അഴീക്കൽ, ബേപ്പൂർ, കൊല്ലം, വിഴിഞ്ഞം, പൊന്നാനി തുറമുഖങ്ങളിലെ ഷിപ്പിംഗ് ഓപ്പറേഷൻസിന്റെ വിപുലീകരണത്തിന് 48 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. അഴീക്കലിൽ പുതിയതായി ഗ്രീൻഫീൽഡ് ഔട്ടർ പോർട്ട് വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക കമ്പനി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 13 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

വ്യോമഗതാഗതം

195. തിരുവനന്തപുരം എയർപോർട്ടിന് 18 ഏക്കർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. പക്ഷെ, കേന്ദ്രസർക്കാർ എയർപോർട്ടിന് നാം സൗജന്യമായി നൽകിയ ഭൂമി മുഴുവൻ സ്വകാര്യകമ്പനികൾക്കു വിൽക്കാനാണ് തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. വാങ്ങാനുള്ള ആദ്യാവകാശം നമുക്ക് തരണം എന്ന ആവശ്യം അവർ സമ്മതിച്ചിട്ടില്ല. പല കുരുക്കുകളോടെയാണെങ്കിലും ടെൻഡറിൽ പങ്കെടുക്കാൻ നമുക്ക് അനുവാദം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം ഇന്റർനാഷണൽ എയർപോർട്ട് എന്ന കമ്പനി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് ടെൻഡറിൽ പങ്കെടുക്കാനാണ് നാം തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്. ശബരിമല എയർപോർട്ടും ഹെലിപോർട്ടുകളും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സാമ്പത്തിക പഠനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

റെയിൽവേ

196. തലശേരി - മൈസൂർ, നിലമ്പൂർ - നഞ്ചങ്കോട് എന്നീ പുതിയ റെയിൽപാതകൾ കേരള റെയിൽ വെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ പരിഗണനയിലാണ്. കൊച്ചി മെട്രോയുടെ മഹാരാജാസ് കോളേജ് മുതൽ പേട്ട വരെയുള്ള ലൈൻ 2019-20-ൽ പൂർത്തിയാക്കും.

ജലസേചനം

197. ജലസേചന മേഖലയ്ക്ക് 517 കോടി രൂപയാണ് മൊത്തത്തിൽ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നത്. വൻകിട, ഇടത്തരം ജലസേചന പദ്ധതികളിൽ ഇടമലയാർ, മൂവാറ്റുപുഴ പദ്ധതികൾക്ക് 38 കോടി രൂപയും അന്തർസംസ്ഥാന നദീജലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കബനിതടം, ഭവാനിതടം, പമ്പാർതടം എന്നിവിടങ്ങളിലെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്ക് 61 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. പഴക്കംചെന്ന ഡാമുകൾ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിന് ലോകബാങ്കിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ആദ്യഘട്ടമായി ജലസേചന വകുപ്പിന്റെ നാലും വൈദ്യുതി വകുപ്പിന്റെ അഞ്ചും ഡാമുകളാണ് 360 കോടി രൂപ ചെലവിൽ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നത്. കുരിയാർകുറ്റി, കാരപ്പാറ പദ്ധതിയിൽ വരൾച്ച, പ്രളയനിയന്ത്രണത്തിനും കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾക്കുമായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

198. ചിറ്റൂർപുഴ, ചേരാമംഗലം, മൂലത്തറ കനാലുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 21.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ലിസ്റ്റ് ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതികളുടെ നവീകരണത്തിന് 145 കോടി രൂപയും ഭൂഗർഭ ജലവികസനത്തിന് 28 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. മഴനിഴൽ പ്രദേശങ്ങളിലെ ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന് 3 കോടി രൂപ അധികമായി നൽകുന്നു.

കുടിവെള്ളം

199. കുടിവെള്ള മേഖലയുടെ ആകെ അടങ്കൽ 892 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 700 കോടി രൂപ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ വിവിധ പദ്ധതികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ജലനിധിയുടെ രണ്ടാംഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് 117 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 8 ജില്ലകളിലെ 200 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലാണ് ഈ രണ്ടാംഘട്ട ജലനിധി പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുക. ഒന്നാംരണ്ടാംഘട്ട ജലനിധി പദ്ധതിയിൽ നടപ്പിലാക്കിയ കമ്മ്യൂണിറ്റി കുടിവെള്ള വിതരണ പദ്ധതികളുടെ പരിപാലനത്തിനും മറ്റുമായി 55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മഴവെള്ളക്കൊയ്തിന് 20 കോടി രൂപയുണ്ട്.

200. പുതിയ കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾക്ക് 280 കോടി രൂപയുണ്ട്. ദേശീയ ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള പദ്ധതി പ്രകാരം നിർമ്മാണം നടക്കുന്ന 80 എണ്ണം പൂർത്തിയാകേണ്ടതുണ്ട്. ഇവയിൽ 30 എണ്ണത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണത്തിനായി 100 കോടി രൂപ സംസ്ഥാനവിഹിതമായി വകയിരുത്തുന്നു. ഒമ്പത് ലക്ഷം പേർക്കാണ് ഇതിന്റെ പ്രയോജനം ലഭിക്കുക. ജൈക്ക സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന മീനാട്,

കോഴിക്കോട് കുടിവെള്ള വിതരണ പദ്ധതികളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിനായി 75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നെയ്യാറ്റിൻകര കുടിവെള്ള പദ്ധതിയും ഇടുക്കിയിലെ കരുണാപുരം, രാജാക്കാട്, ഉടുമ്പൻചോല കുടിവെള്ള പദ്ധതിയും ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്. വരൾച്ച ദുരിതാശ്വാസത്തിന് 30 കോടി രൂപയും പദ്ധതിയിൽ നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

വനം

201. വനം സംരക്ഷണത്തിന് 208 കോടി രൂപയാണ് 2019-20-ൽ ചെലവഴിക്കുന്നത്. ഇതിൽ 60-ഓളം കോടി രൂപ പ്രകൃതിദത്തമായ വനത്തിന്റെ അതിരുകൾ വേർതിരിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. മനുഷ്യ-മൃഗ സംഘർഷത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്ലീമുകൾക്ക് 24 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ശോഷണം സംഭവിച്ച വനങ്ങളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനും ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും 47 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. സാംഗ്ചുറികൾക്കും നാഷണൽ പാർക്കുകൾക്കും 51 കോടി രൂപ ലഭ്യമാകും. ഇതിൽ 30 കോടി രൂപ കേന്ദ്രധനസഹായമാണ്. പുത്തൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്കിനുള്ള പദ്ധതി കിഫ്ബി അംഗീകരിച്ച് 269.75 കോടി രൂപ അനുവദിച്ച കാര്യം സന്തോഷപൂർവ്വം അറിയിക്കുന്നു. രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടായി കാത്തിരിക്കുന്ന ഒരു സ്വപ്നം യാഥാർത്ഥ്യമാകാൻ പോവുകയാണ്.

തദ്ദേശഭരണം

202. ജനകീയാസൂത്രണത്തെ തുടർന്നുള്ള രണ്ട് പതിറ്റാണ്ടുകളായി കേരളം തുടർച്ചയായി അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനത്താണ്. അന്യാദൃശ്യമായ ധനവിന്യാസമാണ് കേരളത്തിലേത്. കഴിഞ്ഞ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 23.5 ശതമാനമാണ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വകയിരുത്തിയിരുന്നത്. 2019-20-ൽ 24.5 ശതമാനമായി ഈ വിഹിതം ഉയർത്തുന്നു. പ്ലാൻ ഗ്രാന്റ് കഴിഞ്ഞ വർഷം 7000 കോടി രൂപയായിരുന്നത് 7500 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. ഇതിൽ 250 കോടി രൂപ പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ പഞ്ചായത്തുകളിലെ പ്രത്യേക പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. താഴേയ്ക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ള പ്ലാൻ ഗ്രാന്റിൽ 1307 കോടി രൂപ

പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതിക്കും 196 കോടി രൂപ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്കുമാണ്. പ്ലാൻ ഗ്രാന്റിനുപുറമെ 2741 കോടി രൂപ മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റായും 1626 കോടി രൂപ ജനറൽ പർപ്പസ് ഗ്രാന്റായും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വകയിരുത്തുന്നു. അങ്ങനെ മൊത്തം 11867 കോടി രൂപ. ഇതിൽ കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് 1210 കോടി രൂപയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് 1617 കോടി രൂപയും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് 1564 കോടി രൂപയും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് 1090 കോടി രൂപയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് 6384 കോടി രൂപയും ലഭിക്കും.

203. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് ഭിന്നമായി കേരളത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത സ്തീമികളെല്ലാം നടപ്പിലാക്കുന്നത് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയാണ്. കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം ഗ്രാമവികസനത്തിനായുള്ള 5136 കോടി രൂപ ബ്ലോക്ക്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖാന്തരമാണ് ചെലവഴിക്കപ്പെടുക. നഗരവികസനത്തിനായുള്ള 1862 കോടി രൂപ നഗരസഭകൾ വഴിയാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത്. ഇതോടൊപ്പം ലൈഫ് മിഷൻ വഴി 2500 കോടി രൂപയെങ്കിലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി ചെലവഴിക്കപ്പെടും. ഇവയെല്ലാം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ 2019-20-ൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 21000 കോടി രൂപയെങ്കിലും ലഭിക്കും. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തനത് ഫണ്ട് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല എന്നുകൂടി പറയട്ടെ. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി തൊഴിലാളികൾക്ക് ക്ഷേമനിധി രൂപീകരിക്കും. അവർക്ക് ഇപ്പോൾ തന്നെ 25 ദിവസത്തിലേറെ മുമ്പ് വർഷം തുടർച്ചയായി പണി ചെയ്യാൽ സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ അർഹതയുണ്ട്.

204. ഇത്രയും വലിയ തുക ചെലവഴിക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യപ്രാപ്തി സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ഒട്ടേറെ നടപടികൾ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഏറ്റവും അവസാനം 195 എഞ്ചിനീയറിംഗ് പോസ്റ്റുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതുവഴി എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഒരു എഞ്ചിനീയറെങ്കിലും ഉണ്ടാകുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയാണ്. നിരന്തരമായ പരിശീലനങ്ങളും ഇടപെടലുകളുംവഴി ആസൂത്രണം സമയബന്ധിതമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അഞ്ച് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളൊഴികെ ബാക്കിയെല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും അടുത്ത വർഷത്തെ വികസന പദ്ധതികൾക്ക് ഡി.പി.സി.-യുടെ

അംഗീകാരം നേടിക്കഴിഞ്ഞു. നിർവ്വഹണത്തിലും അഭിനന്ദനാർഹമായ പുരോഗതിയാണ്. 2014-15 മുതൽ 2017-18 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ഡിസംബർ 31 വരെയുള്ള പദ്ധതി ചെലവ് വാർഷിക അടങ്കലിന്റെ 30 ശതമാനമാണ് ശരാശരി വന്നിട്ടുള്ളത്. 2018-19-ൽ ഇത് 58 ശതമാനമായി ഉയർന്നു.

- 205. ദൗർബല്യങ്ങൾ മൂഖ്യമായും രണ്ടാണ്. വാർപ്പ് മാതൃകയിലുള്ള ചെറുപദ്ധതികളുടെ ആധിക്യം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. സമഗ്ര പരിപാടികളിലേയ്ക്ക് നീങ്ങുന്നില്ല. രണ്ട്, ജനപങ്കാളിത്തം പ്രതീക്ഷകൾക്ക് അനുസരിച്ച് ഉയരുന്നില്ല. ഇത് ഉദ്യോഗസ്ഥ മേധാവിത്വത്തിന് വഴിതെളിയിക്കും. സുതാര്യമില്ലായ്മയിലേയ്ക്കും അഴിമതിയിലേയ്ക്കും നയിക്കും. പ്രതിവിധിയായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും സന്നദ്ധവിദഗ്ദ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ജില്ലാ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. ജില്ലാ പ്ലാനിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംയുക്ത പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് 40 കോടി രൂപ ഈ വർഷവും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മിഷനുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ജനപങ്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുവഴിയും കുടുംബശ്രീയെയും ഗ്രാമസഭകളെയും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതുവഴി ജനകീയത തിരിച്ചുപിടിക്കാനാകും.
- 206. 'കില' അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ ലോകപ്രശസ്തമായ ഒരു മികവിന്റെ കേന്ദ്രമായി ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് പരിശീലന സംവിധാനങ്ങളെല്ലാം കിലയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. കിലയ്ക്ക് 33 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ ഖരജല മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ പ്രാദേശിക മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് പരിശീലനത്തിനും പരീക്ഷണത്തിനുമായി 2 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.
- 207. കാസർഗോഡ് പാക്കേജിനായി 2019-20-ൽ 91 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ജില്ലാ കളക്ടർ അധ്യക്ഷനായുള്ള ജില്ലാതല സമിതിയാണ് ഈ തുക ചെലവഴിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻഗണനകൾ തീരുമാനിക്കുക.
- 208. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ധനവിന്യാസം സംബന്ധിച്ച് പരിശോധന നടത്തി നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനെ ഉടൻ നിയമിക്കുന്നതാണ്.

ശുചിത്വം

209. ശുചിത്വ പരിപാടികൾക്കായി ശുചിത്വ മിഷൻ ആകെ 260 കോടി രൂപയാണ് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണോപാധികൾക്ക് ഇനിമേൽ 90 ശതമാനം വരെ സബ്സിഡി നൽകാം. നിലവിലുള്ള 50 ശതമാനം സബ്സിഡി അനാകർഷകമായിരുന്നു. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മലിനജല സംസ്കരണോപാധികൾക്ക് 25 ശതമാനം സബ്സിഡി സർക്കാരിനും മറ്റൊരു 25 ശതമാനം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകാൻ കഴിയും.

210. പ്രളയത്തിനുശേഷം ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി 15764 ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ ഇപ്പോൾ 160 ടൺ പ്ലാസ്റ്റിക് സംസ്കരണശേഷിയേ കമ്പനിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള 263 പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ച് ഈ ശേഷിയെ 1000 ടണ്ണായി ഉയർത്തും. നിയമത്തിൽ അനുശാസിക്കുന്നതുപോലെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഏതെങ്കിലും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ എസ്റ്റേറ്റിൽ ഒരു വേസ്റ്റ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് ഫെസിലിറ്റി ഉണ്ടാക്കും. ഇ-വേസ്റ്റ് ട്രീറ്റ്മെന്റിന് ഒരു സംവിധാനം കേരളത്തിലുണ്ടാക്കും. നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ എല്ലാ വിടുകളിലും വളക്കൂഴി നിർമ്മിക്കുന്നത് ഒരു ക്യാമ്പയിനായി ഏറ്റെടുക്കും. സ്വച്ഛ്ഭാരത് സർവ്വേക്ഷൻ മാതൃകയിൽ കേരളത്തിലെ പഞ്ചായത്തുകളെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളെയും ഗ്രേഡ് ചെയ്യുന്നതാണ്. ഇതോടൊപ്പം Wasteology സംരംഭങ്ങൾ സർക്കാർ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

സഹകരണം

211. സഹകരണ മേഖലയുടെ ആകെ അടങ്കൽ 154 കോടി രൂപയാണ്. ക്രെഡിറ്റ് സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായമാണ് ഇതിൽ പ്രധാനം. 46 കോടി രൂപയാണ് ഇതിനായി നീക്കി വച്ചിരിക്കുന്നത്. മാർക്കറ്റിംഗ്, ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. പദ്ധതിക്കായി 31 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടികവിഭാഗ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് 15 കോടി രൂപയും വനിതാ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കും വനിതാഫെഡ്ഡിനുമായി 3 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആധുനീകരണം, വൈവിധ്യവൽക്കരണം, മാതൃകാ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള സഹായം എന്നിവയ്ക്കായി 17 കോടി രൂപയും നീക്കിവച്ചിട്ടുണ്ട്. മാതൃകാ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പ്രോത്സാഹനമായി 6 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എൻ.സി.ഡി.സി. വായ്പയ്ക്കുള്ള സംസ്ഥാനവിഹിതമായി 1.75 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

212. മാതൃകരോഗങ്ങൾക്ക് ചികിത്സ തേടുന്ന സഹകരണസംഘം സഹകാരികൾക്ക് ചികിത്സാസഹായം നൽകുന്നതിനായി ഒരു പുതിയ സ്കീം ആരംഭിക്കുകയാണ്. ഈ സ്കീമിനായി 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതിക്ഷോഭത്തിലും മറ്റും വീടുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ട സഹകാരികൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനും ഇതിൽനിന്നുള്ള പണം ഉപയോഗപ്പെടുത്താം.

213. ഹൗസിംഗ് ബോർഡിന് 55 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഹൗസിംഗ് ബോർഡിന്റെ ഗൃഹശ്രീ പാർപ്പിട പദ്ധതി പ്രകാരം സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് 2 ലക്ഷം രൂപ വീടൊന്നിന് സബ്സിഡിയായി നൽകും. കൊച്ചി നഗരത്തിലെ മരൈൻ ഡ്രൈവിന് സമീപം ഹൗസിംഗ് ബോർഡിന് സ്വന്തമായുള്ള 17.9 ഏക്കർ ഭൂമിയിൽ ഓഫീസ് കൊമേഴ്സ്യൽ ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള കെട്ടിടങ്ങളും സ്റ്റാർ ഹോട്ടലും സർവ്വീസ് അപ്പാർട്ട്മെന്റ്സും അടക്കമുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര പ്രദർശന നഗരി നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്. കലവൂരുള്ള ഹൗസിംഗ് ബോർഡിന്റെ 6.5 ഏക്കർ ഭൂമി ആലപ്പുഴ വികസന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി മാർക്കറ്റ് വിലയ്ക്ക് ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

സിവിൽ സപ്ലൈസ്

214. സിവിൽ സപ്ലൈസിന് 45 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 23 കോടി രൂപ നാഷണൽ ഫുഡ് സെക്യൂരിറ്റി ആക്ട് നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ്. കൗൺസിൽ ഫോർ ഫുഡ് റിസർച്ച് ആൻഡ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ്

215. കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യുടെ സുവർണ്ണ ജൂബിലി വർഷമാണ് 2019. സുവർണ്ണജൂബിലി വർഷത്തിൽ 650 കോടിയുടെ പുതിയ ചിട്ടികളും 200 കോടിയുടെ അറ്റാദായവുമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. 60 പുതിയ ശാഖകൾ ആരംഭിക്കും. കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ടേണോവർ 35000 കോടി രൂപയാണ്. 2019-20-ൽ പ്രവാസി ചിട്ടികളടക്കം ഈ ടേണോവർ 60000 കോടി രൂപയിൽ അധികരിക്കും. കെ.എസ്.എഫ്.ഇ.-യുടെ ഇതര ബിസിനസുകളിലും ജൂബിലി വർഷത്തിൽ വലിയ കുതിച്ചുചാട്ടമാണ് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. 1000 കോടി രൂപയുടെ സ്വർണ്ണപ്പണയ വായ്പ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നു. ജൂബിലി വർഷം കെ.എസ്.എഫ്.ഇ. കെട്ടിലും മട്ടിലും ഉള്ളടക്കത്തിലും പുതിയ ഉയരങ്ങൾ താണ്ടും.

കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ

216. കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷനിൽ ഘടനാപരമായ ഒരു പുനഃക്രമീകരണം നടക്കുകയാണ്. കോർപ്പറേഷൻ അതിന്റെ പലിശ നിരക്ക് ഏതാണ്ട് അഞ്ച് ശതമാനം കണ്ട് കുറച്ച് 9.5 ശതമാനമെന്ന അടിസ്ഥാന നിരക്ക് സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് എത്തിയിട്ടുണ്ട്. വരുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷം 1500 കോടിയുടെ പുതിയ വായ്പകൾ അനുവദിക്കും. ഇതിനായി അധികമായി 500 കോടി രൂപ വിപണയിൽനിന്നും കെ.എഫ്.സി. സമാഹരിക്കും. സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളിൽ ഊർജ്ജക്ഷമത ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക സഹായപദ്ധതിയും, ചികിരി മില്ലുകൾക്ക് വായ്പ നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതിയും 2019-20-ൽ നടപ്പാക്കും. പ്രളയാനന്തര പുനർനിർമ്മാണത്തിനുള്ള വലിയ പരിശ്രമങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. കരാറുകാർക്ക് വായ്പയും ബിൽ ഡിസ്കൗണ്ടിംഗും മറ്റും ഏർപ്പെടുത്തി കെ.എഫ്.സി. കേരളത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണത്തിൽ പങ്കാളികളായി.

നോർക്കയും പ്രവാസവും

217. നോർക്കയുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ മാവേലിക്കരയിലുള്ള അഞ്ചേക്കർ ഭൂമിയിൽ ഒരു മാതൃകാലോക കേരള കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. കേന്ദ്രത്തിന്റെ പശ്ചാത്തല സൗകര്യവികസനത്തിന് നിക്ഷേപം നടത്തുന്ന പ്രവാസി മലയാളികൾക്ക് കേന്ദ്രത്തിന്റെ സേവനങ്ങളിൽ മുൻഗണന നൽകുന്നതാണ്. മാവേലിക്കര കേന്ദ്രത്തിന്റെ അനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂടുതൽ സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഭാവിയിൽ ഇത്തരം ലോക കേരള കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്.

218. എൻ.ആർ.കെ. വെൽഫെയർ ഫണ്ടിന് 9 കോടി രൂപയും തിരിച്ചുവരുന്ന പ്രവാസികളുടെ പുനരധിവാസ പരിപാടികൾക്ക് 15 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

തൊഴിൽ

219. തൊഴിൽ വകുപ്പ് മുഖാന്തരം നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾക്ക് 401 കോടി രൂപയും ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ട്രെയിനിംഗ് വകുപ്പിന് 124 കോടി രൂപയും നാഷണൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് സർവീസിന് 30 കോടി രൂപയുമടക്കം തൊഴിൽ വകുപ്പിന്റെ വകയിരുത്തൽ 563 കോടി രൂപയാണ്.

- 220. അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെ വരുമാനം ഉറപ്പ് പദ്ധതിക്കായി 80 കോടി രൂപയും പ്രസവാനുകൂല്യം അടയ്ക്കുമുള്ള സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പരിപാടികൾക്ക് 5 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു. അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്ക് മാനുഷമായ വാസസ്ഥലം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള അപ്പാ ഘർ പദ്ധതിക്ക് 5 കോടി രൂപ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മോട്ടോർ തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി ബോർഡിന് പുതിയ ആസ്ഥാന മന്ദിരം നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്.
- 221. ഐ.ടി.ഐ.-കളുടെ നവീകരണത്തിന് 45 കോടി രൂപയും കേരള അക്കാദമി ഫോർ സ്കിൽ എക്സലൻസിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള നൈപുണി വികസന പരിപാടികൾക്ക് 39 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

സർക്കാർ ജീവനക്കാർ

- 222. സർക്കാർ ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളപരിഷ്കരണത്തിനുള്ള നടപടികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കും. കുടിശ്ശികയായിട്ടുള്ള രണ്ട് ഗഡു ഡി.എ. ഏപ്രിൽ മാസശമ്പളത്തോടൊപ്പം പണമായി നൽകും. മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസിന് ടെണ്ടർ വിളിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഏതാനും മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഇത് നടപ്പിലാകും. പൊതുജനങ്ങൾ സ്ഥിരമായി സന്ദർശിക്കുന്ന വില്ലേജ്, താലൂക്ക് ഓഫീസുകൾ, കളക്ടറേറ്റുകൾ, സബ് രജിസ്ട്രാർ ഓഫീസുകൾ, ആർ.ടി. ഓഫീസുകൾ തുടങ്ങിയവ കൂടുതൽ പൊതുജനസൗഹൃദപരമാകേണ്ടതുണ്ട്. കുടിവെള്ളം, വിശ്രമത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ, പൊതുജന ശുചിമുറികൾ എന്നിവയെല്ലാം ഏർപ്പെടുത്തണം. സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ സ്ത്രീ സൗഹൃദപരമാകണം. തുടക്കമെന്ന നിലയിൽ കളക്ടറേറ്റുകൾ, ജില്ലാതല ഓഫീസുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഇതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി 50 കോടി രൂപ അധികമായി വകയിരുത്തുന്നു.

ഷേറി

- 223. ഷേറികളിൽ സംയോജിത ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം നടപ്പായതോടെ പ്രവർത്തനം വളരെ മികവുറ്റതായിട്ടുണ്ട്. ഷേറി നവീകരണത്തിന് 21 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. 20 പുതിയ ഷേറി കെട്ടിടങ്ങളുടെ പണി നടന്നുവരുന്നു. 12 എണ്ണങ്ങൾക്കുകൂടി ഈ വർഷം അനുവാദം കൊടുക്കും. 2019-20-ൽ മുഴുവൻ ജീവനക്കാരുടെയും പെൻഷൻകാരുടെയും ശമ്പളവും പെൻഷനും ഷേറി അക്കൗണ്ടുവഴിയാക്കും.

224. ട്രഷറിയിലെ സ്കോംഗ് റൂമുകളാണ് സർക്കാരിന്റെ വക നിധികൾ സൂക്ഷിക്കുന്നത്. ഈ വർഷം ഇതിന്റെ സ്റ്റോക്കെടുക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019-20-ൽ ഇതിന്റെ സ്റ്റോക്കെടുത്ത് കൃത്യമായ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യും. പുരാവസ്തു പ്രാധാന്യമുള്ളവ മ്യൂസിയങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കും.

രജിസ്ട്രേഷൻ

225. ആധാർ രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടികൾ നവീന സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ലളിതവും സുതാര്യവുമാക്കും. ഇതോടെ വകുപ്പ് കൂടുതൽ ജനസൗഹാർദ്ദപരമായി മാറും. ഇ-സ്റ്റാമ്പിംഗ് സംവിധാനം വിപുലീകരിക്കും. വിരലടയാളവും ഫോട്ടോയും ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്ത് ആധാരത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നതാണ്. രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടികൾ കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരിച്ച് ആധാരങ്ങൾ കാലതാമസമില്ലാതെ നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ആധാരങ്ങൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുന്നതിന് ‘ അനുശ്ചര’ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും. സബ് രജിസ്ട്രാർ ഓഫീസുകളിൽ ഇ-പോസ് മെഷീൻ ഏർപ്പെടുത്തുകയും നിരീക്ഷണ ക്യാമറകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.

226. രജിസ്ട്രേഷൻ വകുപ്പിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 15 കോടി രൂപ പഴയ രജിസ്ട്രേഷൻ രേഖകൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുന്നതിനും രജിസ്ട്രേഷൻ ഡാറ്റാബേസ് സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമാണ്. 13 കോടി ഷിറ്റ് രേഖകൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യേണ്ടിവരും. കിഫ്ബി ധനസഹായത്തോടെ രജിസ്ട്രേഷൻ കെട്ടിടങ്ങളുടെ നവീകരണം തുടരും.

മോട്ടോർ വെഹിക്കിൾ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്

227. മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വകുപ്പിന്റെ റോഡ് സേഫ്റ്റി നടപടികൾക്ക് 14 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. വെഹിക്കിൾ-കം ഡ്രൈവർ ടെസ്റ്റിംഗ് സ്റ്റേഷനുകൾക്ക് 6.75 കോടി രൂപയും ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടെ നവീകരണത്തിന് 10.50 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

റവന്യൂ

- 228. ലാന്റ് റവന്യൂ വകുപ്പിന് ആകെ 90 കോടി രൂപ പദ്ധതിയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 40 കോടി രൂപ റവന്യൂ ഓഫീസുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്. 17 കോടി രൂപ ലാന്ഡ് റെക്കോർഡുകൾ ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുന്നതിനും മ്യൂട്ടേഷൻ നടപടികൾ ഓൺലൈനായി ചെയ്യുന്നതിനുമാണ്. റീസർവേ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 15 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.
- 229. നാഷണൽ സർവീസ് സ്കീം, എൻ.സി.സി., സൂട്ട്, സ്റ്റുഡന്റ് പോലീസ് കേഡറ്റ്, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു സിവിൽ ഡിഫൻസ് കോർ രൂപീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സ്റ്റേറ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ റെസ്പോൺസ് ഫോഴ്സിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തും.
- 230. നാഷണൽ സൈക്ലോൺ റിസ്ക് മിറ്റിഗേഷൻ പ്രോജക്ടിൽനിന്ന് സൈക്ലോൺ പ്രതിരോധ പശ്ചാത്തല സൗകര്യനിർമ്മാണത്തിന് കേന്ദ്രവിഹിതമടക്കം 22 കോടി രൂപ ലഭിക്കും.

എക്സൈസ്

- 231. എക്സൈസ് വകുപ്പിന്റെ ആധുനീകരണത്തിന് 17 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 10 കോടി രൂപ ലഹരിവിരുദ്ധ ബോധവൽക്കരണത്തിനും വിമുക്തി ലഹരിവിമുക്ത പരിപാടികൾക്കും വേണ്ടിയാണ്.

സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി

- 232. 2014-15-ൽ 5441.84 കോടി രൂപയായിരുന്ന സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി വിറ്റുവരവ് 2017-18-ൽ 9021.36 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. 2019-20-ൽ ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ വിറ്റുവരമാനം 11863 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിക്കും. ചൂതാട്ട, അന്യസംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറികളുടെ കടന്നുവരവിനെ കർശനമായി തടഞ്ഞും അനഭിലിഷണീയമായ പ്രവണതകളെ ചെറുത്തുമാണ് ഭാഗ്യക്കുറി വിൽപ്പനയിൽ ഈ നേട്ടം കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇടനിലക്കാർവഴി നടത്തുന്ന ഭാഗ്യക്കുറികൾക്ക് ഉയർന്ന നിരക്കിൽ ജി.എസ്.ടി. ഏർപ്പെടുത്താൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ശക്തമായ നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്. ഇതിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട

പ്രതിപക്ഷനേതാവടക്കം അകമഴിഞ്ഞ് സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ശ്രമത്തെ പരാജയപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അന്യസംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി ഏജൻ്റ്മാർ ഇതിനെതിരായി നൽകിയ കേസ് പരാജയപ്പെട്ടു. എന്നാൽ മറ്റു വഴികളിലൂടെ ഈ വിഭിന്ന നിരക്കുകൾ ഏകീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം നടത്തുകയാണ്. യോജിക്കാവുന്ന മറ്റ് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുമായി ചേർന്ന് ജി.എസ്.ടി കൗൺസിലിൽ ഈ നീക്കം ചെറുക്കാൻ ഇപ്പോൾ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ഇനിയും നമുക്ക് കഴിയും. ഇത് പരിശോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മന്ത്രിതല കമ്മിറ്റിയെ രൂപീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പരമാവധി സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പിന്തുണ നേടിക്കൊണ്ട് ഇതിനെ ചെറുക്കാൻ കേരളം ഒന്നിച്ചുനിൽക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ആസൂത്രണബോർഡ്

233. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിൻ്റെ അടങ്കൽ 33 കോടി രൂപയാണ്. ഐ.എം.ജി.യുടേത് 23 കോടി രൂപയും.

കേരള പബ്ലിക് സർവീസ് കമ്മീഷൻ

234. പബ്ലിക് സർവീസ് കമ്മീഷൻ 8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ 3 കോടി രൂപ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് സമ്പ്രദായം ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ്.

നിയമസഭ

235. എം.എൽ.എ.-മാർക്കുള്ള പുതിയ അപ്പാർട്ട്മെന്റിൻ്റെ നിർമ്മാണം യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കും. പരിപൂർണ്ണമായി പേപ്പർ രഹിത ഡിജിറ്റൽ നിയമസഭാ സംവിധാനമായ ഇ-നിയമസഭയ്ക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

പോലീസും വിജിലൻസും

236. പോലീസ്, വിജിലൻസ് വകുപ്പുകളുടെ ആധുനികവത്കരണത്തിന് 193 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിനുപുറമെ, 24 കോടി രൂപ സംസ്ഥാനവിഹിതമടക്കം, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയിൽ 60 കോടി രൂപ ലഭിക്കും.

ജയിൽ

237. ജയിൽ നവീകരണത്തിന് 16 കോടി രൂപയും തടവുകാരുടെ ക്ഷേമത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും വേണ്ടി 10 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.

ഫയർഫോഴ്സ്

238. തീയണയ്ക്കുന്നതിനു മാത്രമല്ല, പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളിൽ നിന്നും മറ്റ് അപകടങ്ങളിൽനിന്നും രക്ഷ നൽകുന്ന വിലപിടിച്ച സേവനം നൽകുന്ന വിഭാഗമായി നമ്മുടെ അഗ്നിശമന സേന വളർന്നിട്ടുണ്ട്. പ്രളയകാലത്ത് ഈ സേവനത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം നാം കണ്ടതാണ്. വർദ്ധിക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് വകുപ്പിന് കൂടുതൽ ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളും സാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങളും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കുക എന്നതാണ് വരുംവർഷത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രവർത്തനം. ഫയർ ആൻഡ് റെസ്ക്യൂ സർവീസിന്റെ ഈ വർഷത്തെ അടങ്കൽ 75 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 70 കോടി രൂപയും ആധുനിക ഉപകരണങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കുന്നതിനാവശ്യം വിനിയോഗിക്കുക.

ജൂഡീഷ്യറി

239. ജൂഡീഷ്യൽ സർവീസിന് 25 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. പ്രോസിക്യൂഷൻ വകുപ്പിന്റെ ആധുനീകരണത്തിന് 1.5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കോടതിക്കെട്ടിടങ്ങളുടെയും ക്വാർട്ടേഴ്സുകളുടെയും നിർമ്മാണത്തിന് 24 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കേന്ദ്രവിഹിതമായി 36 കോടി രൂപയും ലഭിക്കും.

ലീഗൽ മെട്രോളജി

240. ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ലീഗൽ മെട്രോളജിക്ക് 11 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

പ്രിന്റിംഗ് ആൻഡ് സ്റ്റേഷനറി

241. സ്റ്റേഷനറി ആൻഡ് പ്രിന്റിംഗ് വകുപ്പിന് 11 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

ഹരിത കേരളം മിഷൻ

242. ഹരിത കേരളം മിഷന് 7 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഈ തുക ഭരണച്ചെലവിനും പ്രചാരണപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ശുചിത്വം, ജലവിഭവം, കൃഷി, തദ്ദേശഭരണം എന്നീ വകുപ്പുകൾ വഴിയാണ് മിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുക.

ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് പബ്ലിസിറ്റി

243. ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് പബ്ലിസിറ്റിക്ക് 45 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. ഇതിൽ മീഡിയാ അക്കാദമിക്ക് 6 കോടി രൂപ ഗ്രാന്റായി അനുവദിക്കുകയാണ്.

ഇക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്

244. ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് ഓഫ് ഇക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സിന് 2.4 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. കാർഷിക സെൻസസ് അടക്കമുള്ള സർവ്വേകൾക്കുവേണ്ടി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്ന് 58 കോടി രൂപ കൂടി ലഭ്യമാകും.

IV

ധന അവലോകനം

245. നികുതിനയം സർക്കാരിന്റെ പൊതു ധനതന്ത്രം നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സുപ്രധാന ഉപാധിയാണ്. 2006-07/2010-11 കാലത്ത് ചെലവ് ഞെരുക്കാതെ വരുമാനം ഗണ്യമായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് വിജയകരമായി കമ്മി കുറയ്ക്കുന്നതിന് നമുക്ക് കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ 2013-14 മുതൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നികുതി വരുമാന വളർച്ച 10-12 ശതമാനമായി താഴ്ന്നു. ഇത് കമ്മി വർദ്ധിക്കുന്നതിനും സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി രൂക്ഷമാക്കുന്നതിനും ഇടവരുത്തി. അതത് വർഷത്തെ ചെലവ് ഇ-ലാംസിൽ രേഖപ്പെടുത്തി അടുത്ത വർഷത്തേയ്ക്ക് മാറ്റിവയ്ക്കുക, ചെലവ് കുറയ്ക്കുകയോ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകൾക്ക് നൽകുന്ന പണം വിതരണം ചെയ്യാതെ ഷേറിയിൽതന്നെ സൂക്ഷിക്കുക, പബ്ലിക് അക്കൗണ്ടുവഴി കൂടുതൽ വായ്പയെടുക്കുക തുടങ്ങിയ മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബിച്ചാണ് ധനപ്രതിസന്ധിയെ നേരിട്ടത്. ഈ ഗുരുതരമായ സ്ഥിതിവിശേഷത്തെക്കുറിച്ച് ഈ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ധനവളപത്രത്തിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജി.എസ്.ടി. നികുതി വരുമാനം ഗണ്യമായി ഉയർത്തുന്നതിനും അതുവഴി 2006-07-ൽ തുടങ്ങിയ ധനദൃഢീകരണ പാതയിലേയ്ക്ക് സംസ്ഥാനത്തെ തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നതിനും സാധിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് ധനവളപത്രം മുന്നോട്ടു വച്ചത്. എന്നാൽ മൂന്ന് വർഷം പിന്നിട്ടിട്ടും ഈ പ്രതീക്ഷ ഫലവത്തായിട്ടില്ല. നികുതി വരുമാനം ഇപ്പോഴും ഏതാണ്ട് 10 ശതമാനം വീതമാണ് വളരുന്നത്. ചെലവ് 16-17 ശതമാനം വീതവും.

- 246. ഇതിന് പ്രതിവിധിയായി ചെലവ് ചുരുക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നവരുണ്ട്. ഇത് ആത്മഹത്യാപരമായിരിക്കും. കാരണം, കേരള സമ്പദ്ഘടന മുരടിപ്പിന്റെ ശക്തമായ ഭീഷണിയെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയാണ്. കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിലകൾ ഉയരാത്തതുമൂലം റബ്ബർ തുടങ്ങിയ വിളകൾ പ്രതിസന്ധിയിലാണ്. ഗൾഫിലെ തൊഴിൽ നയങ്ങൾമൂലം ആ രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള കുടിയേറ്റത്തിൽ ഇടിവുണ്ടായിരിക്കുകയാണ്. കേരളത്തിൽനിന്നും ജോലി തേടി പോകുന്നവരെക്കാൾ കൂടുതലാണ് ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ട് തിരിച്ചുവരുന്നവർ. ഗൾഫ് പണവരുമാനം കുറയുന്നതിനുള്ള പ്രവണതകൾ പ്രകടിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഉപഭോക്തൃ കമ്പോളത്തെയും റിയൽ എസ്റ്റേറ്റിനെയും ഈ ഭയാശങ്കകൾ ബാധിച്ചു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ സർക്കാർ ചെലവ് വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്ന ധനനയം മുരടിപ്പിന്റെ സാധ്യതകളെ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കി മാറ്റുന്നതിലാണ് പര്യവസാനിക്കുക. എന്നാൽ ചെലവ് ഗണ്യമായി ഉയരുകയും വരുമാനവർദ്ധന പ്രതീക്ഷിച്ച തോതിൽ ഉയരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യം ഇനിമേൽ തുടരാനാവില്ല.
- 247. എന്തുകൊണ്ട് നികുതി വരുമാനം ഉയരുന്നില്ല എന്ന് നാം വിശകലനം ചെയ്യണം. താരതമ്യേന താഴ്ന്ന വിലക്കയറ്റവും രാജ്യത്ത് പൊതുവിലുള്ള സാമ്പത്തികമാന്ദ്യവും കാരണങ്ങളാണ്. പക്ഷെ തമിഴ്നാട്, തെലുങ്കാന, മഹാരാഷ്ട്ര തുടങ്ങിയ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ജി.എസ്.ടി വരുമാനത്തിൽ കേരളത്തേക്കാൾ മികച്ച പ്രകടനം നടത്തുന്നുവെന്നതും യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ചെന്നൈ, മുംബൈ, ഹൈദ്രാബാദ് പോലുള്ള ഭീമൻ മെട്രോപൊളിറ്റൻ സിറ്റികളിലെ ഉപഭോഗം വളരെ ഉയർന്നതാണെങ്കിലും കേരളം തന്നെയാണ് പ്രതിശീർഷ ഉപഭോഗത്തിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനത്ത് നിൽക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ട് കേരളത്തിന് പ്രതീക്ഷിച്ച നേട്ടം കൈവരുന്നില്ല?
- 248. മേൽപ്പറഞ്ഞ സംസ്ഥാനങ്ങളും കേരളവും തമ്മിലുള്ള അടിസ്ഥാന വ്യത്യാസം ആ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഉപഭോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം അവിടെ തന്നെയുള്ള വ്യവസായങ്ങളാണ് എന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് ജി.എസ്.ടി. നികുതി ചോർച്ച കുറവായിരിക്കും. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ ഉപഭോഗത്തിന്റെ മുക്കാൽ പങ്കും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള വ്യവസായശാലകളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. ഫലപ്രദമായ ഇ-വേബില്ലിന്റെ അഭാവത്തിൽ അന്തർസംസ്ഥാന

വ്യാപാരത്തിൽ വലിയ നികുതി ചോർച്ചയുണ്ടാകും. ഇത് കണ്ടുപിടിക്കാൻ ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളില്ല. പകരം മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളുമില്ല. കണക്കുകൾ ഒതുനോക്കി നികുതി വെട്ടിപ്പ് തടയാൻ വാർഷിക റിട്ടേണുകൾപോലും ലഭ്യമല്ല. കിട്ടുന്ന നികുതി വാങ്ങി പെട്ടിയിൽ വച്ച് സ്വസ്ഥരായി ഇരിക്കാനേ ഇന്ന് നികുതി വകുപ്പിന് അധികാരമുള്ളൂ. ഈ സാഹചര്യവും ജി.എസ്.ടി. നികുതി നിരക്കിൽ അടിക്കടി വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നിരക്ക് കുറയ്ക്കലുമാണ് വരുമാനം വർദ്ധിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് കാരണം. ഈ നികുതി ഇളവുകളുടെ നേട്ടം ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ല എന്നത് മറ്റൊരു വസ്തുത.

249. സർ, ചെലവുകൾ വെട്ടിച്ചുരുക്കിക്കൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനനയത്തിൽ ഒരു അടിസ്ഥാന തിരുത്തലും വരുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ക്ഷേമ, വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ തന്നെയാണ് സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നതെന്ന് ബഡ്ജറ്റ് തന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ്. സർ, 2018-19-ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റിനേക്കാൾ 13.88 ശതമാനം ഉയർന്ന ചെലവാണ് ബഡ്ജറ്റ് പ്രഖ്യാപനങ്ങളിലുള്ളത്. അതോടൊപ്പം കൊച്ചി മെട്രോ, വിഴിഞ്ഞം കമ്പനി, സിയാൽ, കിൻഫ്ര തുടങ്ങിയ പൊതുസംരംഭങ്ങൾ വഴിയും കിഫ്ബി പോലുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയും വലിയ തോതിൽ വായ്പയെടുത്ത് മൂലധന നിക്ഷേപം ഉയർത്തി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കിഫ്ബി വഴിയുള്ള നിക്ഷേപം മാത്രം പരിശോധിച്ചാൽ എത്ര വലിയ രൂപാന്തരമാണ് സമ്പദ്ഘടനയ്ക്ക് ഏതാനും വർഷങ്ങൾകൊണ്ട് ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാണ്.

നികുതിപിരിവിൽ 30 ശതമാനം വർദ്ധന

250. ധനപ്രതിസന്ധി ഒഴിവാക്കുന്നതിന് മാത്രമല്ല, കിഫ്ബി വഴിയും മറ്റുമുള്ള വായ്പ വിജയപ്രദമാകണമെങ്കിലും സംസ്ഥാന ബജറ്റ് കൂടുതൽ സന്തുലിതമാകണം. റവന്യൂ കമ്മി കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷത്തെ ശരാശരിയായ 2.21-ൽനിന്നും ഒരു ശതമാനത്തിൽ താഴെയാകണം. ധനകമ്മിയാകട്ടെ കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷത്തെ ശരാശരിയായ 3.61-ൽനിന്നും മൂന്നു ശതമാനമായി കുറയ്ക്കണം. ഇതിനു കഴിയണമെങ്കിൽ 2019-20-ൽ സംസ്ഥാന ജി.എസ്.ടി.

വരുമാനം 30 ശതമാനമെങ്കിലും ഉയരണം. 10 ശതമാനം വളർച്ചയിൽനിന്നും 30 ശതമാനത്തിലേയ്ക്കുള്ള എടുത്തുചാട്ടം അപ്രായോഗികമാണെന്ന് പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ ഈ ലക്ഷ്യം നേടാൻ കഴിയുമെന്ന ഉറച്ചവിശ്വാസമാണ് നികുതി വകുപ്പിനുള്ളത്. അതിന്റെ പിന്നിലെ യുക്തിയും സ്വീകരിക്കാൻ പോകുന്ന നടപടികളും ഞാൻ വിശദീകരിക്കട്ടെ.

251. ജൂലൈ മാസത്തിൽ വാർഷിക റിട്ടേണുകൾ ആദ്യമായി ലഭ്യമാകും. അതോടെ നികുതി കണക്കുകൾ സൂട്ടിനെസ് ചെയ്ത് വ്യാപാരികളുടെ വിൽക്കൽ, വാങ്ങൽ വൗച്ചറുകൾ താരതമ്യപ്പെടുത്തി അനധികൃതമായി ഇൻപുട്ട് ക്രെഡിറ്റ് എടുത്തതും അല്ലെങ്കിൽ വിറ്റുവരുമാനം കുറച്ച് കാണിച്ചതുമെല്ലാം കണ്ടുപിടിക്കാനാകും. അഥവാ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള നികുതി ചോർച്ചയിൽ നല്ലൊരു പങ്ക് തിരിച്ചുപിടിക്കാൻ കഴിയും. ജി.എസ്.ടി കൗൺസിൽ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഓരോ വർഷവും മുൻവർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 14 ശതമാനം വളർച്ച ഉറപ്പു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഉറപ്പുനൽകിയ വരുമാനത്തേക്കാൾ ഏതാണ്ട് 13 ശതമാനം കുറവാണ് നാം ഇപ്പോൾ ജി.എസ്.ടി.-യായി പിരിച്ചെടുക്കുന്നത്. ഈ കുറവ് നികത്തുകയും അതോടൊപ്പം 2019-20-ൽ 14 ശതമാനം വർദ്ധന നേടുകയും ചെയ്താൽ നമ്മൾ നഷ്ടപരിഹാര പരിധിക്ക് മുകളിലെത്തും. അഥവാ 27 ശതമാനം ജി.എസ്.ടി. വർദ്ധിച്ചാൽ വാറ്റ് കുടിശിക പിരിവ് അധികവരുമാനമായി നമുക്ക് ലഭിക്കും. വാറ്റ് കുടിശിക സമാഹരണം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് ആനസ്റ്റിയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ജി.എസ്.ടി.-യിൽ 2018-19-ലെ 22821.6 കോടി രൂപ വരുമാനത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 6189 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ആനസ്റ്റി വഴി 2000 കോടി രൂപയും സമാഹരിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

252. ഇത് യാഥാർത്ഥ്യമാക്കി പുതുക്കിയ കണക്ക് പ്രകാരമുള്ള 1.68 ശതമാനം റവന്യൂകമ്മി 1 ശതമാനമായും ധനകമ്മി 3.06 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 3 ശതമാനമായും കുറയ്ക്കുന്നതിനാണ് ബഡ്ജറ്റ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതിലൂടെ കേരളം വീണ്ടും ധനദൃഢീകരണത്തിന്റെ പാതയിൽ തിരികെയെത്തും. ഇതിനായുള്ള ഒരു ഭഗീരഥ യജ്ഞമാണ് 2019-20 ബഡ്ജറ്റിന്റെ മർമ്മം.

ഭരണപരമായ നടപടികൾ

253. മേൽപ്പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനുവേണ്ടി ജി.എസ്.ടി. ഭരണസംവിധാനത്തിലും പ്രവർത്തനശൈലിയിലും സമൂലമായ ഒരു പൊളിച്ചെഴുത്ത് അനിവാര്യമാണ്.

(a) കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ചരക്ക് സേവന നികുതി വകുപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി ധനമന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ സംസ്ഥാന നികുതി സെക്രട്ടറി, സ്റ്റേറ്റ് ജി.എസ്.ടി.കമ്മീഷണർ, കേന്ദ്ര പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കമ്മീഷണർ, ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് ജി.എസ്.ടി. ഇന്റലിജൻസ് എന്നിവർ അംഗങ്ങളായ കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.

(b) 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ വാർഷിക റിട്ടേണും അനുബന്ധ രേഖകളും 2019 ജൂലൈ മുതലും 2018-19 വാർഷിക റിട്ടേണും അനുബന്ധ രേഖകളും 2019 ഡിസംബർ മാസം മുതലും ലഭ്യമാകും. ഇവയുടെ പരിശോധനകൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കിയാൽ മാത്രമേ നികുതി വരുമാനത്തിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനവ് പ്രതീക്ഷിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. വാർഷിക റിട്ടേൺ സൂട്ടിനിക്ക് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിനെ സജ്ജമാക്കുന്നതിന് തീവ്രപരിശീലന പരിപാടി നടപ്പിലാക്കും.

(c) ജി.എസ്.ടി.ആർ. 2 എ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഇൻവോയ്സ് മാച്ചിംഗിന് ആവശ്യമായ ഒരു ബാക്ക് എൻഡ് മോഡ്യൂൾ സംവിധാനവും മേഖല തിരിച്ചുള്ള ഡാറ്റാ വിശകലനവും അനിവാര്യമാണ്. ബാക്ക് എൻഡ് മോഡ്യൂളുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും ഡാറ്റാ അനലിറ്റിക്സിനും വേണ്ടിയുള്ള സംവിധാനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. ഇതിന് ഒന്നോ രണ്ടോ വർഷത്തേക്ക് പ്രൊഫഷണൽ കൺസൾട്ടന്റുമാരെയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തും.

(d) ജൂൺ 1 മുതൽ ഓട്ടോമാറ്റിക് നമ്പർ പ്ലേറ്റ് റെക്കഗ്നേഷൻ സംവിധാനം (എ.എൻ.പി.ആർ.) വഴി കേരളത്തിലേയ്ക്ക് വരുന്ന എല്ലാ ചരക്കുവാഹനങ്ങളിലും ഇ-വേ ബിൽ പരിശോധന തൽസമയം നടത്തുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി മോട്ടോർവാഹന വകുപ്പുമായി സംയോജിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിലേയ്ക്കുള്ള

പ്രധാന പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ഓട്ടോമാറ്റിക് നമ്പർ പ്ലേറ്റ് റീഡിംഗ് ക്യാമറ വഴി ചരക്കുവാഹനത്തിന്റെ രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ പരിശോധിച്ച് പ്രസ്തുത വാഹനത്തിന് നിയമാനുസൃതമായ ഇ-വേ ബിൽ ഉണ്ടായെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതാണ്. ഇ-വേ ബിൽ ഇല്ലാത്തപക്ഷം ഈ വിവരം തൽസമയം ഇന്റലിജൻസ് സ്റ്റാഫുകൾക്ക് അലർട്ട് സന്ദേശം നൽകുന്നതാണ്. കൂടാതെ, ചരക്കുവാഹനം കടന്നുപോകുമ്പോൾ ‘ ഓൺ - ദ - ഗോ വേബ്രിഡ്ജ്’ സംവിധാനത്തിലൂടെ ചരക്കുകളുടെ തൂക്കവും ഇ-വേ ബില്ലിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ തൂക്കവും പരിശോധനാവിധേയമാക്കുന്നതാണ്. ഈ സംവിധാനം വഴി ശേഖരിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ഡാറ്റാ വിശകലനം നടത്തി തുടർനടപടികൾക്കായി വിനിയോഗിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ, ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗത്തിന് ഓട്ടോമാറ്റിക് നമ്പർ പ്ലേറ്റ് റീഡിംഗ് ക്യാമറ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങളോടുകൂടിയ വാഹനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ജി.എസ്.ടി.എൻ. പോർട്ടലിൽനിന്നും ഇ-വേബിൽ ഡാറ്റ തൽസമയം ലഭ്യമാക്കണമെന്ന് സംസ്ഥാനം ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടും ഇത് ലഭ്യമായിട്ടില്ല. ആയതിനാൽ ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ചരക്കുസേവന നികുതി വകുപ്പിന് 10 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

- (e) സേവനദാതാക്കളിൽ മഹാഭൂരിപക്ഷവും ജി.എസ്.ടി. രജിസ്ട്രേഷനിലേയ്ക്ക് വന്നിട്ടില്ല. ഏറ്റവും നല്ല ഉദാഹരണം ഹോട്ടലുകളാണ്. ഹോട്ടൽ നികുതി 18 മുതൽ 12 വരെ ആയിരുന്നത് 5 ശതമാനമായി ഏകീകരിച്ചു. പക്ഷെ ഇപ്പോഴും 4600-ഓളം ഹോട്ടലുകൾ മാത്രമേ ജി.എസ്.ടി.-യിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ ചെറുകിട സേവനദാതാക്കൾക്കായി 6 ശതമാനം നിരക്കിൽ ഒരു കോമ്പോസിഷൻ രീതി നടപ്പിൽ വരുത്താൻ തീരുമാനിക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ കൂടുതൽ പേരെ നികുതി വലയത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് സമഗ്രമായ സുഗീറ്റ് സർവ്വേ പോലുള്ള പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കും.
- (f) വാറ്റ് ആനസ്സി 2010-ലെപ്പോലെ ഊർജ്ജിതമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ആനസ്സിയുടെ

പശ്ചാത്തലത്തിൽ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ നിർത്തിവച്ചതാണ് 2016-17-ലെ ആനസ്റ്റി പരാജയപ്പെട്ടതിന് ഒരു പ്രധാന കാരണം. ആനസ്റ്റിയോടൊപ്പം റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ ഉൾജ്ജിതമാക്കും.

(g) നികുതി വകുപ്പിനെ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കും. എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് വിഭാഗത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. ഡാറ്റാ വിശകലനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിശോധനാവിധേയമാക്കി വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തേണ്ടി വരുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ചരക്ക് സേവന നികുതി ഉദ്യോഗസ്ഥർ സംയുക്തമായി പരിശോധന നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. നികുതി വെട്ടിപ്പിന് മുഖ്യകാരണമാകുന്ന ഒരു വസ്തുത കുറഞ്ഞ വില കാണിച്ച് ഇൻവോയ്സുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവണതയാണ്. ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ ഇത് തടയേണ്ടത് നികുതി വരുമാന വർദ്ധനവിന് അനിവാര്യമാണ്. വാങ്ങൽ, വിൽപ്പന വിലകൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും വ്യാപാരികൾ ഈടാക്കുന്ന ലാഭ കണക്കുകളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ടോയെന്നും വിൽപ്പനകൾക്ക് ബില്ലുകൾ നൽകുന്നുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിനും ടെസ്റ്റ് പർച്ചേയ്സ് നടത്തേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. നികുതി ചോർച്ച തടയുന്നതിന് ഇന്റലിജൻസ് വിഭാഗം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് സീക്രട്ട് ഫണ്ടായി 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു. എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് വിഭാഗത്തിന് ഇ-വേബിൽ പരിശോധനയ്ക്കും ഓൺലൈൻവഴി നോട്ടീസുകൾ തയ്യാറാക്കി നൽകുന്നതിനും വാഹനത്തിൽ ഘടിപ്പിക്കുന്ന ടാബ്, സ്കാനർ, പ്രിന്റർ എന്നിവ വാങ്ങുന്നതിലേയ്ക്കായി 1 കോടി രൂപ വകയിരുത്തുന്നു.

(h) നികുതി വളർച്ച ഉറപ്പാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി ബിൽ നിർബന്ധമായും ചോദിച്ചു വാങ്ങുകയെന്ന പ്രവണത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അതിന് എല്ലാപേരുടെയും പിന്തുണ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയാണ്. ഇതിന് ആവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണം ചരക്ക് സേവന നികുതി വിതരണക്കാർക്കും ഉപഭോക്താക്കൾക്കും നൽകുകയെന്നത് ബിൽ സംസ്കാരം വളർത്തുന്നതിന് അനിവാര്യമാണ്. ഇതിന് 1 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുന്നു. അനിവാര്യമായ ഏതെങ്കിലും ചരക്കുകളുടെയോ

സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണത്തിന് പ്രത്യേക ബില്ലിംഗ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ നൽകുന്നതിനുവേണ്ട അനുവാദം സംസ്ഥാന ചരക്കു സേവന നികുതി വകുപ്പിന് നൽകുന്നതാണ്. 2019-20 മുതൽ സിനിമാ ഹാളുകളിൽ അംഗീകൃത സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ ഇ-ടിക്കറ്റിംഗ് നിർബന്ധമാക്കും.

- (i) ജി.എസ്.ടി.എൻ. വികസിപ്പിക്കുന്ന അക്കൗണ്ടിംഗ് സോഫ്റ്റ് വെയർ സൗജന്യമായി വ്യാപാരികൾക്ക് നൽകുന്നതാണ്.

ചരക്കുസേവന നികുതി

254. ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിൽ തീരുമാനപ്രകാരം മൂന്ന് സുപ്രധാന മാറ്റങ്ങൾ ഏപ്രിൽ ഒന്നു മുതൽ നടപ്പിലാവുകയാണ്.

- ചരക്കുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന വ്യാപാരികളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പരിധി 20 ലക്ഷം രൂപയിൽ നിന്ന് 40 ലക്ഷം രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു.
- കോമ്പൗണ്ടഡ് നികുതിയുടെ പരിധി ഒന്നരക്കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുന്നു. 40 ലക്ഷം രൂപ മുതൽ ഒന്നരക്കോടി രൂപ വരെ വിറ്റുവരമാനമുള്ളവർ ഇനിമേൽ 1 ശതമാനം നികുതി മാത്രം നൽകിയാൽ മതിയാകും.
- സേവനദാതാക്കൾക്ക് ഇതുവരെ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. 18 ശതമാനം നികുതി ദുർവഹമെന്ന് വ്യാപകമായ വിമർശനവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇനിമേൽ 20 മുതൽ 50 ലക്ഷം രൂപ വരെ വിറ്റുവരമാനമുള്ള സേവനദാതാക്കൾ 6 ശതമാന നിരക്കിൽ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് നികുതി നൽകിയാൽ മതിയാകും.

കേരള പ്രളയസെസ്

255. ഇനിമേൽ പ്രകൃതിദുരന്തം നേരിടുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിലിന്റെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി ദുരന്തനിവാരണ സെസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് അവകാശമുണ്ടാകും. കേരളത്തിന്റെ പുനർ നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടി സംസ്ഥാനത്തിന് അകത്തുള്ള സേവനങ്ങളുടെയും ചരക്കുകളുടെയും വിതരണത്തിന് ഒരു

ശതമാനം സെസ് ചുമത്തുന്നതിന് കൗൺസിൽ അനുവാദം നൽകി. ബജറ്റിന് മുമ്പ് വ്യാപാരികളുമായി നടത്തിയ ചർച്ചയിൽ ആരും ഇതിനെ എതിർത്തില്ലായെന്ന കാര്യം സന്തോഷപൂർവ്വം ഞാൻ സഭയെ അറിയിക്കട്ടെ. സ്വർണ്ണം ഒഴികെ 5 ശതമാനമോ അതിൽ താഴെയോ ഉള്ള സ്റ്റാമ്പിൽപ്പെട്ട ചരക്കുകളുടെമേൽ സെസ് ചുമത്തുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.

256. കോമ്പോസിഷൻ നികുതി സമ്പ്രദായം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചെറുകിട വ്യാപാരികളെയും സെസ് ചുമത്തുന്നതിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അഞ്ചാം പട്ടികയിൽ വരുന്ന സ്വർണ്ണം, വെള്ളി, പ്ലാറ്റിനം ആഭരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചരക്കുകൾക്ക് 0.25 ശതമാനവും ജി.എസ്.ടി. നികുതി നിരക്ക് 12 ശതമാനം, 18 ശതമാനം, 28 ശതമാനം എന്നീ പട്ടികയിൽ വരുന്ന ചരക്കുകളുടെയും എല്ലാത്തരം സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണത്തിന് വിതരണ വിലയിൻമേൽ ഒരു ശതമാനം പ്രളയസെസ് രണ്ട് വർഷക്കാലയളവിലേയ്ക്ക് ചുമത്തുന്നു. നികുതിക്കുമേൽ നികുതി ഒഴിവാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി പ്രളയസെസ് രജിസ്ട്രേഷനുള്ള വ്യാപാരികൾ സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് നടത്തുന്ന ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും അവസാന വിതരണഘട്ടത്തിൽ അതായത് ഉപഭോക്താക്കൾക്കും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്ത വ്യാപാരികൾക്കും നൽകുന്ന വിതരണത്തിന്റെ മൂല്യത്തിനുമുകളിൽ (ബി2 സി) മാത്രമായി നിജപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രതിവർഷം 600 കോടി രൂപ അധികവരുമാനം ഇതിൽനിന്നും ലഭിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

കേരള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി

257. മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി നടപ്പിലായി രണ്ട് വർഷത്തിനുശേഷം അവശേഷിച്ചിരുന്ന കേരള പൊതുവിൽപ്പന നിയമപ്രകാരമുള്ള നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് 2007-08 കാലയളവിൽ അദാലത്ത് നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെ അവശേഷിക്കുന്ന മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി നിയമപ്രകാരമുള്ള നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിച്ചാൽ മാത്രമേ ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ചരക്കു സേവന നികുതി വകുപ്പിനെ സജ്ജീരിക്കാനാകൂ. ഏകദേശം 25000 നികുതി നിർണ്ണയങ്ങളും 60000-ത്തോളം റിട്ടേൺ

സൂട്ടിനിയും ഇനിയും തീർപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ആർബിട്രറിയായുള്ള ഫസ്റ്റ് ജഡ്ജ്മെന്റിന്റെ തീരുമാനത്തിലേക്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പോകും. കൃത്യമായ ഗൈഡ്‌ലൈൻസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും അവർ നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തുന്നത്. അതിനുള്ള ഗൈഡ്‌ലൈൻസ് ഉണ്ടാകും.

- (1) നികുതി വെട്ടിപ്പ് കണ്ടുപിടിച്ച കേസുകളിൽ കുറ്റം കോമ്പൗണ്ട് ചെയ്യുകയോ പെനാൽറ്റി ചുമത്തുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നികുതി വെട്ടിപ്പ് കണ്ടുപിടിച്ച വിറ്റുവരവിന്മേൽ മാത്രം നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ പാറ്റേൺ ഓഫ് സപ്രഷനുള്ള കേസുകളിൽ നികുതി വെട്ടിപ്പ് കണ്ടുപിടിച്ച വിറ്റുവരവിന്റെ 50 ശതമാനംകൂടി ചേർത്ത് നികുതി നിർണ്ണയം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- (2) കെ-വാറിസ് (വാറ്റ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ) പരിശോധന വഴി കണ്ടെത്തിയതും സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് രജിസ്ട്രേഷനുള്ള വ്യാപാരികളിൽനിന്നും നടത്തിയ വാങ്ങലുകളിൽ വ്യത്യസ്തം കണ്ടെത്തുന്ന കേസുകളിൽ അത്തരം വാങ്ങലുകൾ വ്യാപാരി അഡ്മിറ്റ് ചെയ്യുന്നപക്ഷം അതിന് ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റ് ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. ഇതിന്മേലുള്ള വാങ്ങൽ വിലയുടെ 20 ശതമാനം ലാഭം കണക്കാക്കി വിറ്റുവരവ് നിർണ്ണയിച്ച് അസസ്സ്മെന്റ് പൂർത്തിയാക്കാവുന്നതാണ്. അന്തർസംസ്ഥാന വാങ്ങലുകൾ, സംസ്ഥാനത്തിന് അകത്തേയ്ക്കുള്ള സ്റ്റോക്ക് ട്രാൻസ്ഫർ, ഇറക്കുമതികൾ, രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്തവരിൽ നിന്നുള്ള വാങ്ങലുകൾ തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തം കണ്ടുപിടിച്ചാൽ പ്രസ്തുത തുകയിന്മേൽ 25 ശതമാനം ലാഭം കണക്കാക്കി വിൽപ്പന വില കണ്ടെത്തി നികുതി നിർണ്ണയം തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. വിൽപ്പനയോടനുബന്ധിച്ച ടേണോവറിലാണ് വ്യത്യസ്തം കണ്ടെത്തുന്നതെങ്കിൽ പ്രസ്തുത തുകയ്ക്ക് മാത്രം നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തി തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
- (3) ട്രേഡിംഗ്, പ്രോഫിറ്റ് ആൻഡ് ലോസ് അക്കൗണ്ടിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള ഡിസ്കൗണ്ട്, ഇൻസെന്റീവ്, മറ്റ് വരവുകൾ തുടങ്ങിയവ നികുതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ അല്ലെങ്കിൽ അതിന് പ്രത്യേക അസസ്സ്മെന്റ് ആവശ്യമില്ല.

- (4) കോമ്പോസിഷൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള കരാർ പണിക്കാർ/കാറ്ററിംഗ് /ഹോട്ടൽ വ്യാപാരികൾ റിട്ടേണിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള കരാർ തുകയിന്മേൽ വ്യത്യാസം കണ്ടെത്തിയാൽ 25 ശതമാനംകൂട്ടി കോമ്പൗണ്ടഡ് നികുതി നിരക്കിൽ നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്. കോമ്പൗണ്ടിംഗ് റദ്ദാക്കുന്നതല്ല.
- (5) കോമ്പോസിഷൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ജൂവലറികളുടെ വിറ്റുവരവിന്മേൽ വ്യത്യാസം കണ്ടെത്തിയാൽ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് പ്രകാരം അടച്ചിട്ടുള്ള നികുതിക്ക് മാറ്റംവരുത്താതെ കണ്ടുപിടിച്ച വിറ്റുവരവിന് മാത്രമായി പ്രസ്തുത ചരക്കുകളുടെ പട്ടിക പ്രകാരമുള്ള നികുതി നിരക്കിൽ നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്. കോമ്പൗണ്ടിംഗ് റദ്ദാക്കുന്നതല്ല.
- (6) നികുതിയിളവ്/ഒഴിവ് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ഫോമുകൾ സമർപ്പിക്കുവാൻ വിഴ്ച വരുത്തിയ കേസുകളിൽ പ്രസ്തുത വിറ്റുവരവിൽ മാത്രം പട്ടിക പ്രകാരമുള്ള നിരക്കിൻ പ്രകാരം നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്.
- (7) വാർഷിക റിട്ടേൺ, ട്രേഡിംഗ്, പ്രോഫിറ്റ് ആൻഡ് ലോസ് അക്കൗണ്ട്, ആഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് എന്നിവയിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾക്ക് മാത്രമായി നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തിയാൽ മതിയാകുന്നതാണ്.
- (8) റിട്ടേൺ റിവിഷൻ സംബന്ധിച്ച് സമീപകാലത്ത് ഉണ്ടായിട്ടുള്ള കോടതിവിധികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 2017 ജൂൺ 30 വരെയുള്ള വാറ്റ് റിട്ടേണുകൾ തിരുത്തുന്നതിന് 2019 സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ ഒരു അവസരംകൂടി നൽകുന്നതാണ്.
- (9) റിട്ടേണും കണക്കുകളും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വ്യാപാരികൾ സ്വമേധയാ കണ്ടുപിടിച്ച് വകുപ്പിനെ അറിയിക്കുന്ന കേസുകളിൽ വിറ്റുവരവ് വ്യത്യാസത്തിന്മേൽ മാത്രം നികുതി നിർണ്ണയം നടത്തിയാൽ മതിയാകുന്നതാണ്.
- (10) മേൽപ്പറഞ്ഞ മാനദണ്ഡപ്രകാരം തീർപ്പാക്കുന്ന നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾക്ക് ആംനസ്റ്റി പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാവുന്നതും നികുതി നിർണ്ണയ ഉത്തരവ് കൈപ്പറ്റിയ തീയതി മുതൽ 30 ദിവസത്തിനകം ആംനസ്റ്റി പദ്ധതിയിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും 2020 മാർച്ച് 31-നകം തുക അടയ്ക്കേണ്ടതുമാണ്. 2020 മാർച്ച് 31-നകം തീർക്കുന്ന നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾക്കു മാത്രമായിരിക്കും ഈ ആനുകൂല്യം.

കുടിശ്ശിക ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി

- 258. കണക്കുകൾ പ്രകാരം ഏകദേശം 9,957 കോടി രൂപ കുടിശ്ശികയായി നിലനിൽക്കുന്നു. ഇതിൽ 3,000 കോടി രൂപ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ സാധ്യമല്ലായെന്ന് റിക്കവറി അധികാരികൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. മൊത്തം കുടിശ്ശികയുടെ 30 ശതമാനം വിവിധതരം പിഴകളും പലിശയും ചേർന്നുള്ളതാണ്. സമഗ്രമായ ആനസ്സി പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. 2005 മാർച്ച് 31 വരെയുള്ള കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി പ്രകാരമുള്ള കുടിശ്ശികകൾക്കും 2017 ജൂൺ 30 വരെയുള്ള കേരള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി, കേന്ദ്ര വിൽപ്പന നികുതി, ആഡംബര നികുതി, സർചാർജ്ജ് നിയമപ്രകാരമുള്ള കുടിശ്ശികകൾക്കും 2017 മാർച്ച് 31 വരെയുള്ള കേരള കാർഷികദായ നികുതി കുടിശ്ശികയ്ക്കും ഈ പദ്ധതി ബാധകമാണ്. ഈ ആനുകൂല്യം സ്വീകരിക്കുന്നവർ എല്ലാ ഹോറങ്ങിലുമുള്ള അപ്പീലുകളും കേസുകളും പിൻവലിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ കുടിശ്ശികയുള്ള എല്ലാ നികുതി, പിഴ, പലിശ എന്നിവ ഒന്നിച്ചുതീർപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- 259. ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കുന്നവർക്ക് കുടിശ്ശികയ്ക്ക് മുഴുവൻ പലിശയും പിഴയും ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാൻ 2019 സെപ്റ്റംബർ 30-നകം അപേക്ഷ നൽകണം. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള തുക പരമാവധി ആറ് തവണകളായി 2020 മാർച്ച് 31-ന് മുമ്പായി അടച്ചുതീർക്കണം.
- 260. മുമ്പ് പ്രഖ്യാപിച്ച ആനസ്സി പദ്ധതികൾ സ്വീകരിച്ച് അത് പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയാത്തവർക്ക് ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിക്കാവുന്നതും കഴിഞ്ഞ പദ്ധതിയിൽ അടച്ച തുകയ്ക്ക് നികുതിയിന്മേൽ ക്രെഡിറ്റ് ലഭിക്കുന്നതുമാണ്. കൂടാതെ, ഡിമാന്റ് നോട്ടീസ് ലഭിച്ചതിനുശേഷം അടച്ച തുകയ്ക്ക് നികുതിയിന്മേൽ ക്രെഡിറ്റ് ലഭിക്കുന്നതാണ്.
- 261. നികുതി വെട്ടിപ്പ് കോമ്പൗണ്ട് ചെയ്ത അവസരങ്ങളിൽ അടച്ച നികുതി നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന നികുതിയിന്മേൽ ക്രെഡിറ്റ് നൽകുന്നതാണ്.
- 262. ഈ പദ്ധതി സ്വീകരിച്ച് പൂർത്തിയാകുന്ന കേസുകളിൽ റീഫണ്ട് അനുവദനീയമല്ല.

അനുമാന നികുതിദായകരുടെ ആംനസ്തി

263. അനുമാന നികുതിദായകർക്ക് കഴിഞ്ഞ ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ആംനസ്തി തുടരുന്നതാണ്. ആംനസ്തി സ്വീകരിച്ചവർ ടിൻ രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്കണമെന്ന നിബന്ധന ഒഴിവാക്കുന്നു.

വാറ്റ് ട്രിബ്യൂണൽ

264. നിലവിൽ രണ്ട് അംഗങ്ങളുടങ്ങുന്ന ട്രിബ്യൂണൽ ബഞ്ചിന് അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപ വരെ നികുതി / പിഴ ബാധ്യതയുള്ള കേസുകൾ തീർപ്പാക്കാനേ അധികാരമുള്ളൂ. എന്നാൽ ജുഡീഷ്യൽ മെമ്പർ ഉൾപ്പെടുന്ന ബഞ്ചുകളെ ഈ പരിധിയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കാൻ ആവശ്യമായ നിയമഭേദഗതി കൊണ്ടുവരാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

ആഡംബര നികുതി

265. ആഡംബര നികുതി നിയമപ്രകാരം എല്ലാ വർഷവും നികുതി നിർണ്ണയം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഏകദേശം 11,000 നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ ഇനിയും തീർപ്പുകൽപ്പിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ഏകദേശം 5000 നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ അഞ്ച് ലക്ഷത്തിൽ താഴെ വിറ്റുവരവിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നതാണ്. ഈ വിഭാഗത്തിലെ ചെറുകിടക്കാർക്ക് സമാശ്വാസം നൽകുന്നതിലേയ്ക്കായി ഒരു പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. അഞ്ച് ലക്ഷം രൂപ വരെ വിറ്റുവരവുള്ളതും റിട്ടേണുകൾ സമർപ്പിച്ച് പൂർണ്ണ നികുതി അടച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ആഡംബര നികുതിദായകരുടെ നികുതി നിർണ്ണയങ്ങൾ പൂർത്തിയായതായി കണക്കാക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഇത്തരം കേസുകളിൽ പിന്നീട് നികുതി വെട്ടിപ്പ് കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടാൽ നാല് വർഷത്തിനുള്ളിൽ പുനഃപരിശോധന നടത്താൻ ഡെപ്യൂട്ടി കമ്മീഷണർക്ക് അധികാരം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

കേരള മണി ലെൻഡേഴ്സ് നിയമം

266. കേരള മണി ലെൻഡേഴ്സ് നിയമപ്രകാരം പണം കടം കൊടുക്കൽ ബിസിനസ് നടത്തുന്നവർ അമിത പലിശ ഈടാക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നും വ്യാപകമായ പരാതികൾ ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. കേരള പണം കടം കൊടുപ്പ് നിയമപ്രകാരം വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ അവർ നൽകുന്ന വായ്പകൾക്ക് ഈടാക്കുന്ന

പരമാവധി പലിശയുടെ രണ്ട് ശതമാനം അധികം പണം കടം കൊടുപ്പുകാർക്ക് പലിശ ഈടാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ പലിശ ഈടാക്കുന്നത് ഏകീകൃത സ്വഭാവത്തിലല്ല. അവർ സ്വർണ്ണപ്പണയങ്ങൾക്ക് 10 മുതൽ 12 ശതമാനം വരെ ഒരു വർഷത്തേക്ക് പലിശ ഈടാക്കി വരുന്നു. സ്വകാര്യ വായ്പകൾക്ക് 24 ശതമാനം വരെ ഉയരം. അതിനാൽ പണം കടം കൊടുപ്പുകാർ അമിത പലിശ ഈടാക്കുന്നത് നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് നിലവിലെ നിയമ പ്രകാരം ഫലപ്രദമായി തടയാൻ കഴിയുന്നില്ല. അതിനാൽ പലിശ നിരക്കിനെ സംബന്ധിച്ച വ്യക്തത വരുത്തുന്നതിനായി കേരള മണി ലെൻഡേഴ്സ് നിയമപ്രകാരം പണം കടം കൊടുക്കൽ ബിസിനസ് നടത്തുന്നവർക്ക് ചുമത്താവുന്ന പരമാവധി പലിശ നിരക്ക് 18 ശതമാനമായി നിജപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കൂടാതെ, ഈ മേഖലയിൽ ഇടപാടുകൾക്ക് സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി 20,000 രൂപയിൽ കൂടുതൽ വിതരണം ചെയ്യുന്ന തുകകൾ ചെക്കുകൾ മുഖേന മാത്രമേ നൽകാവൂ എന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യും.

കേരള പൊതുവിൽപ്പന നികുതി നിയമം

- 267. സർ, 2005-06 മുതൽ 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലെ വിൽപ്പന നികുതി കുടിശ്ശികയും ആനസ്റ്റി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ നികുതി കുടിശ്ശിക പൂർണ്ണമായും അടച്ച് തീർക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ വർഷത്തേക്ക് ചുമത്തിയിട്ടുള്ള പിഴ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്. ബാർ ഹോട്ടലുകളുടെ നികുതി കുടിശ്ശിക 2019 ജൂൺ മുതൽ 10 തുല്യതവണകളായി അടച്ചുതീർക്കാവുന്നതാണ്.
- 268. സർക്കാർ നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി അടച്ചുപൂട്ടിയ ബാർ ഹോട്ടലുകളിൽ സ്റ്റോക്ക് ഉണ്ടായിരുന്ന മദ്യം എക്സൈസ് വകുപ്പിന്റെ ഉത്തരവുപ്രകാരം കൈമാറ്റം ചെയ്തവർക്ക് പ്രസ്തുത വിറ്റുവരവിന് ടേണോവർ ടാക്സ് ഒഴിവാക്കുന്നു.
- 269. വിദേശമദ്യം വിൽക്കുന്നതിന് ലൈസൻസുള്ള ബാർ ഹോട്ടലുകളുടെ എഫ്.എൽ.3 ലൈസൻസ് റദ്ദാക്കി ബിയർ, വൈൻ മാത്രം വിൽക്കുന്നതിനുള്ള എഫ്.എൽ.11 ലൈസൻസായി മാറ്റിയ സാഹചര്യം പരിഗണിച്ച് കോമ്പോസിഷൻ നികുതി ബാധ്യത കണക്കാക്കുന്നതിന് മുൻ മൂന്ന് വർഷങ്ങളിലെ നികുതി

പരിഗണിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥ ഇവർക്ക് എടുത്തുകളയുന്നു. ഈ ആനുകൂല്യം ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷം മുഴുവൻ എഫ്.എൽ.11 ലൈസൻസ് പ്രകാരം വ്യാപാരം നടത്തുന്നവർക്ക് മാത്രമായിരിക്കും.

270. ജി.എസ്.ടി.-ക്ക് പുറത്തുള്ള ചരക്കുകൾക്ക് ഇ-വേ ബിൽ സമ്പ്രദായം ബാധകമല്ല. ചെക്ക്പോസ്റ്റുകൾ നിർത്തലാക്കിയ സാഹചര്യത്തിൽ ഇവയുടെ ചരക്കുനീക്കം നിരീക്ഷിക്കാനോ രേഖപ്പെടുത്തുവാനോ ഉള്ള സംവിധാനം ഇല്ല. അന്തർസംസ്ഥാന ചരക്കുനീക്കത്തിന്റെ സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി ഓൺലൈൻ സെൽഫ് ഡിക്ലറേഷൻ സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

271. ബിയർ, വൈൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാത്തരം മദ്യങ്ങളുടെയും ആദ്യവിൽപനയിലെ നികുതി 2 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിലൂടെ 180 കോടി രൂപ അധികവരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

വകുപ്പുതല പുനഃസംഘടന

272. കേന്ദ്ര ചരക്കുസേവന നികുതി വകുപ്പിന്റെ കേന്ദ്രനിന്നുസരിച്ച് തുല്യത വരുത്തുന്നതിലേയ്ക്ക് സംസ്ഥാന ചരക്കു സേവന നികുതി വകുപ്പിനെ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ജി.എസ്.ടി.-യിൽ ഇരുവകുപ്പുകളും ഒരേ അധികാരങ്ങളാണ് പ്രയോഗിക്കുന്നതെങ്കിലും തസ്തികകൾ വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. ജി.എസ്.ടി. നിയമം കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി ജി.എസ്.ടി. വകുപ്പിൽ പ്രവൃത്തികളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നികുതി ദാതാവിനുള്ള സേവനം, ഓഡിറ്റ്, അപ്പീൽ, എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് തുടങ്ങിയ വിഭാഗങ്ങൾ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

പശ്ചാത്തലസൗകര്യ വികസനം

273. ആലപ്പുഴ, കണ്ണൂർ എന്നീ ജില്ലാ ആസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചരക്കുസേവന നികുതി സമുച്ചയങ്ങളും എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നീ ജില്ലകളിൽ അഡീഷണൽ കോംപ്ലക്സുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്.

വിനോദ നികുതി

274. ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമുമ്പ് കേരളത്തിൽ വിനോദ നികുതി പിരിച്ചിരുന്നത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായിരുന്നു. ജി.എസ്.ടി. നടപ്പിലാക്കിയതോടനുബന്ധിച്ച് ഇരുട്ട നികുതി

ഒഴിവാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഈ നികുതി പിരിക്കേണ്ടതില്ലായെന്ന് കേരളത്തിൽ നിഷ്കർഷിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ തമിഴ്നാട് പോലുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രണ്ട് നികുതിയും ഒരുമിച്ച് പിരിച്ചിരുന്നു. ജി.എസ്.ടി. കൗൺസിൽ ശുപാർശ പ്രകാരം 28 ശതമാനം ജി.എസ്.ടി. നിരക്ക് 18 ശതമാനമായി കുറയ്ക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സിനിമ ടിക്കറ്റുകളുടെ വിലയുടെ പുറത്ത് 10 ശതമാനം വിനോദ നികുതി ചുമത്തുന്നതിന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

മോട്ടോർ വാഹന നികുതി

- 275. അഞ്ച് വർഷത്തിൽ കൂടുതൽ നികുതി കുടിശ്ശിക വരുത്തിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ നികുതി കുടിശ്ശിക അടയ്ക്കുവാനുള്ള ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി 2016-17 ബജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു. ഈ പദ്ധതി ഈ വർഷവും തുടരുകയാണ്. അഞ്ച് വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ നികുതി കുടിശ്ശികയുള്ള ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ അവസാന അഞ്ചുവർഷത്തെ നികുതിയുടെ 20 ശതമാനവും നോൺ ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങൾ 30 ശതമാനവും അടച്ച് നിയമനടപടികളിൽനിന്നും ഒഴിവാകാവുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല, നിലവിൽ സർവ്വീസ് നടത്താത്തതും പൊട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞതോ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ആയ വാഹനങ്ങൾക്ക് സത്യവാങ്മൂലം നൽകി ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന ബാധ്യതയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യാം. റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ വഴി കുടിശ്ശിക നികുതി അടയ്ക്കുന്ന വാഹന ഉടമകൾക്കും ഈ പദ്ധതി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.
- 276. പുതിയതായി വാങ്ങുന്ന മോട്ടോർ സൈക്കിൾ, മോട്ടോർ കാറുകൾ, സ്വകാര്യ സർവ്വീസ് വാഹനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഒറ്റത്തവണ നികുതിയിൽ ഒരു ശതമാനം വർദ്ധനവ് വരുത്തുന്നു. ഇതുവഴി 200 കോടി രൂപയുടെ അധികവരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.
- 277. കേരളത്തിന്റെ നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണം വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്. ഡീസൽ, പെട്രോൾ വാഹനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മലിനീകരണം ഇതിൽ ഒരു പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്

പരിഹാരമായി ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പുതിയതായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകളുടെ ആദ്യ അഞ്ച് വർഷത്തെ നികുതിയിൽ 50 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നു. ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോറിക്ഷകൾ ഒഴികെയുള്ള മറ്റ് ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോൾ ആദ്യത്തെ അഞ്ച് വർഷത്തെ നികുതിയിൽ 25 ശതമാനം ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നു.

278. കേരള സ്റ്റേറ്റ് റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷന് മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് (25) പ്രകാരം ഫ്ലീറ്റ് ഓണറായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ നികുതിക്ക് പുറമേ 40 ശതമാനം സർചാർജ് അടയ്ക്കുവാൻ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. സർചാർജ്ജ് അടയ്ക്കുന്നതിൽ നിന്നും കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.യെ ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് മോട്ടോർ വാഹന നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് (25) ഭേദഗതി ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

279. ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളുടെ ഫിറ്റ്നസ് ഹാജരാക്കുന്നതിനും നോൺ-ട്രാൻസ്പോർട്ട് വാഹനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ പുതുക്കുന്നതിനുമുള്ള കാലതാമസത്തിന് കേന്ദ്രസർക്കാർ ഏർപ്പെടുത്തിയ അധിക ഫീസ് എടുത്തുകളയാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനുപകരമായി കേരള മോട്ടോർ വാഹന ചട്ടപ്രകാരം പുതിയ ഫീസ് ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

രജിസ്ട്രേഷനും സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടിയും

280. 2018-19-ലെ ബഡ്ജറ്റിൽ 1986 മുതൽ കുടിശ്ശിക ഉണ്ടായിരുന്ന അണ്ടർ വാല്യുവേഷൻ കേസുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിന് ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കൽ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ പദ്ധതി 2020 മാർച്ച് വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുകയാണ്. ഇതിലൂടെ 100 കോടി രൂപയുടെ അധികവരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

281. കേരള മുദ്രപ്പത്ര നിയമത്തിൽ ഇലക്ട്രോണിക് റെക്കോർഡുകൾ, കരാറുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി ചുമത്തുന്നതിന് നിലവിൽ പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥയില്ല. ഇലക്ട്രോണിക് റെക്കോർഡുകളും കരാറുകളും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ മുദ്രവില ചുമത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭേദഗതി കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്.

- 282. പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്കും മറ്റ് സേവനങ്ങൾക്കും കരാർ തുകയുടെ 0.1 ശതമാനമോ പരമാവധി ഒരു ലക്ഷം രൂപയെന്ന നിരക്കിൽ മുദ്രവില ചുമത്തുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രസ്തുത കരാറുകളുടെ അനുബന്ധ കരാറുകൾക്ക് മുദ്രവില ഈടാക്കുമ്പോൾ മുഖ്യകരാറിൽ പറഞ്ഞ തുകയ്ക്കുൾപ്പെടെ മുദ്രവില ചുമത്തേണ്ട സാഹചര്യം ഇപ്പോഴുണ്ട്. ഇത് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി അനുബന്ധ കരാറിൽ പറയുന്ന തുകയ്ക്കു മാത്രം മുദ്രവില ചുമത്തിയാൽ മതിയാകും എന്ന് സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യാം.
- 283. ഭൂമി രജിസ്ട്രേഷൻ ഒഴികെയുള്ള മറ്റു രജിസ്ട്രേഷൻ ഈടാക്കിവരുന്ന വിവിധ നികുതി നിരക്കുകളും സംവിധാനവും ഏകീകരിക്കുകയും ലളിതമാക്കുന്നതുമാണ്. കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പുകളുടെ കാര്യത്തിലും ഇതേ രീതിയിൽ കാലോചിതമായ പരിഷ്കരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
- 284. ആധാരങ്ങൾ സമർപ്പിച്ച് പണയം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോഴുള്ള മുദ്രവില നിലവിലുള്ള 0.5 ശതമാനത്തിൽനിന്നും പരമാവധി 10,000 രൂപയെന്ന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി 0.1 ശതമാനമായി കുറയ്ക്കുന്നു. ഒഴിയുമ്പോഴുള്ള മുദ്രവില പരമാവധി 1000 രൂപയെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ 0.1 ശതമാനമായി നിജപ്പെടുത്തുന്നു.
- 285. ഒരു ബിൽഡർ വസ്തു ഉടമയുമായി ചേർന്ന് വസ്തു ഡെവലപ്പ് ചെയ്ത് വിൽക്കാൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന കരാറുകളുടെ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി 8 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും ഒരു ശതമാനം പരമാവധി 1,000 രൂപയെന്ന നിരക്കിൽ കുറയ്ക്കുന്നു.
- 286. തെറ്റ് തിരുത്ത് ആധാരങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുമ്പോൾ ഫൈൻവാല്യൂ വർദ്ധനവ് കാരണം ഉയർന്ന മുദ്രവില നൽകുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് നേരത്തെ നൽകിയ മുദ്രവില കിഴിച്ച് ബാക്കി മുദ്രവില നൽകിയാൽ മതിയെന്ന് നിയമഭേദഗതി വരുത്തുന്നതാണ്.
- 287. സംസ്ഥാനത്ത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന ലിമിറ്റഡ് ലയബിലിറ്റി പാർട്ണർഷിപ്പ് കരാറുകൾക്ക് മുദ്രവില നിശ്ചയിക്കുവാൻ നിയമഭേദഗതി കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്.
- 288. സംസ്ഥാനത്ത് കമ്പനികളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ ആകർഷകമാക്കുന്നതിനായി മുദ്രവില കുറയ്ക്കുന്നതാണ്.
- 289. കേരളത്തിലെ ഭൂമിയുടെ വിപണി വിലയും സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ന്യായവിലയും തമ്മിലുള്ള അന്തരം കുറച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നതിന് ന്യായവിലയുടെ 10 ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇതിലൂടെ 400 കോടി രൂപ അധികവരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ലാന്റ് റവന്യൂ

290. താമസത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ചുമത്തുന്ന ആഡംബര നികുതി നിരക്ക് പുതുക്കുന്നു. പ്ലാന്റ് ഏരിയ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ ആഡംബര നികുതി ചുമത്തുന്നതാണ്:

- 1. 3000 - 5000 ചതുരശ്രയടി - 4,000 രൂപ
- 2. 5001 - 7500 ചതുരശ്രയടി - 6,000 രൂപ
- 3. 7501 - 10000 ചതുരശ്രയടി - 8,000 രൂപ
- 4. 10000 ചതുരശ്രയടിക്ക് മുകളിൽ - 10,000 രൂപ

ഈ ഇനത്തിൽ 50 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

291. കെട്ടിട നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ച് അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള കംപ്ലീഷൻ പ്ലാൻ/സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള തറ വിസ്തീർണ്ണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കും ഒറ്റത്തവണ കെട്ടിട നികുതിയും ആഡംബര നികുതിയും ചുമത്തുന്നത്. ഇതിന് ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ കേരള കെട്ടിട നികുതി നിയമത്തിലും ചട്ടങ്ങളിലും വരുത്തുന്നതാണ്.

292. റവന്യൂ വകുപ്പിൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റിനും മറ്റും അപേക്ഷിക്കുന്നതിന് 5 രൂപ സ്റ്റാമ്പ് ഒട്ടിക്കണമെന്ന നിബന്ധന എടുത്തുകളയുന്നു.

293. റവന്യൂ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള സേവന നിരക്കുകളിൽ അഞ്ച് ശതമാനം വർദ്ധനവ് വരുത്തുന്നു. റവന്യൂ വകുപ്പിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന അപ്പീൽ / റിവീഷൻ ഫീസ് 10 രൂപയിൽ നിന്നും 50 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.

294. സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സംഘടനകളുടെയും പാട്ടക്കടിശിക ഇനത്തിൽ 1155.31 കോടി രൂപ സർക്കാരിന് ലഭിക്കാനുണ്ട്. നിലവിൽ വാണിജ്യേതര ഭൂമി പാട്ടനിരക്ക് കമ്പോള വിലയുടെ രണ്ട് ശതമാനവും വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള പാട്ടനിരക്ക് അഞ്ച് ശതമാനവുമാണ്. 2016-ലാണ് ഈ നിരക്ക് നിലവിൽവന്നത്. ഇതിനുമുമ്പ് 15 ശതമാനം മുതൽ 20 ശതമാനം വരെയായിരുന്നു വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഭൂമി പാട്ടനിരക്ക്. ഈ

കാലയളവിലെ കുടിശ്ശിക ഈ നിരക്കിലാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. പാട്ടക്കുടിശ്ശിക ഒറ്റത്തവണ തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിക്കുകയാണ്. നിശ്ചിത സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ പാട്ടക്കുടിശ്ശിക നിലവിലുള്ള 2, 5 ശതമാനം നിരക്കിൽ തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം പുതുക്കിയ നിരക്കിൽ പാട്ടത്തുക നിശ്ചിത സമയത്തിനകം അടയ്ക്കാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സംഘടനകളുടെയും പാട്ടം റദ്ദ് ചെയ്ത് ഭൂമി തിരിച്ചെടുക്കുന്നതാണ്. ഈ ഇനത്തിൽ 200 കോടി രൂപ അധിക വരുമാനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

295. ആധാരം രജിസ്ട്രേഷൻ, പോക്കുവരവ് എന്നിവയെ സംയോജിപ്പിച്ച് നടപടിക്രമം ലഭിതമാക്കും.

കേരള കോർട്ട് ഫീസ് ആൻഡ് സ്യൂട്ട്സ് വാല്യുവേഷൻ ആക്ട്

296. ആദായ നികുതി നിയമം 1961-ലെ അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണലിൽ നിന്നുള്ള ഉത്തരവിന്മേൽ ഹൈക്കോടതിയിൽ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള അപ്പീൽ മെമ്മോറാണ്ടത്തിന് നൽകേണ്ട കേരള കോർട്ട് ഫീസ് ആൻഡ് സ്യൂട്ട്സ് വാല്യുവേഷൻ ആക്ട് 1959 പ്രകാരം നൽകേണ്ട കോർട്ട് ഫീസ് വരുമാനം രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയിൽ അധികരിക്കുകയാണെങ്കിൽ പരമാവധി 20,000 രൂപയ്ക്ക് വിധേയമായി ആവശ്യപ്പെട്ട നിവൃത്തിയുടെ 2 ശതമാനമായും മറ്റു സംഗതികളിൽ പരമാവധി രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് വിധേയമായി ആവശ്യപ്പെട്ട നിവൃത്തിയുടെ 5 ശതമാനമായും നിജപ്പെടുത്തുന്നു. ഇത് അനുസരിച്ചുള്ള ഭേദഗതി കേരള കോർട്ട് ഫീസ് ആൻഡ് സ്യൂട്ട്സ് വാല്യുവേഷൻ ആക്ടിൽ വരുത്തുന്നതാണ്.

297. ഇ-സ്റ്റാമ്പ് വിപുലീകരിക്കുകയും കോർട്ട് ഫീ ഉൾപ്പെടെ ഇ-സ്റ്റാമ്പിന്റെ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യും.

സേവനങ്ങൾ

298. വിവിധ വകുപ്പുകൾ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾക്കുള്ള എല്ലാ ചാർജ്ജുകളും ഫീസുകളും 5 ശതമാനം ഉയർത്തുന്നു.

ഉപസംഹാരം

299. സർ, 2018-19-ലെ പുതുക്കിയ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കാം.

2018-19-ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	100006.58
റവന്യൂ ചെലവ്	113033.57
റവന്യൂ കമ്മി	(-) 13026.98
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	(-) 9772.45
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	(-) 887.01
പൊതുകടം (തനി)	19191.16
പൊതുകണക്ക് (തനി)	4058.70
ആകെ കമ്മി	(-) 436.58
വർഷാരംഭ റൊക്ക ബാക്കി	(-) 44.08
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	(-) 480.66

300. 2018-19-ലെ പുതുക്കിയ കണക്കുകൾ പ്രകാരം ബഡ്ജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിനെ അപേക്ഷിച്ച് റവന്യൂ കമ്മി പിടിച്ചുനിർത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ബഡ്ജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റിൽ പറഞ്ഞതിനേക്കാൾ കുറവാണ് റവന്യൂ ചെലവ്. വരുമാനം വേണ്ടത്ര ഉയരാത്തതിന്റെ ഫലമായാണ് ഇത് സംഭവിച്ചത്. ഈ പോരായ്മ നികത്തുന്നതിന് 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം ശ്രമിക്കുന്നതാണ്.

301. 2019-20-ലെ ബഡ്ജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ് ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കട്ടെ.

2019-20-ലെ ബജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ്

(രൂപ കോടിയിൽ)

റവന്യൂ വരവ്	115354.71
റവന്യൂ ചെലവ്	124125.00
റവന്യൂ കമ്മി	(-) 8770.29
മൂലധന ചെലവ് (തനി)	(-) 16226.53
വായ്പകളും മുൻകൂറുകളും (തനി)	(-) 1293.75

പൊതുക്കടം (തനി)	23235.73
പൊതുകണക്ക് (തനി)	3029.70
ആകെ കുമ്മി	(-) 25.14
വർഷാരംഭ റൊക്ക ബാക്കി	(-) 480.66
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	(-) 505.80
ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ച അധികചെലവ്	(-) 1410.63
നികുതി ഇളവുകൾ	(-) 300
അധിക വിഭവസമാഹരണം	1785.00
വർഷാന്ത്യ റൊക്ക ബാക്കി	(-) 431.43

302. 2018-19-ലെ പുതുക്കിയ എസ്റ്റിമേറ്റും 2019-20-ലെ ബഡ്ജറ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റും താരതമ്യപ്പെടുത്താം. 2018-19-നെ അപേക്ഷിച്ച് സർക്കാരിന്റെ മൊത്തം ചെലവുകൾ 13.88 ശതമാനം ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. ഗൾഫ് പണവരുമാനം കുറയുന്നതിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ സമ്പദ്ഘടന മന്ദ്യത്തിലേയ്ക്ക് വഴുതിവിഴാതിരിക്കണമെങ്കിൽ സർക്കാർ ചെലവുകൾ ഗണ്യമായി ഉയർത്തിയേ തീരൂ എന്ന ദർശനമാണ് ഈ തീരുമാനത്തിന് പിന്നിലുള്ളത്. ഈ ബഡ്ജറ്റിലൂടെ മുന്നോട്ടുവച്ച 25 വികസന പദ്ധതികൾ നാടിന്റെ വികസനത്തിൽ ഒരു കുതിപ്പ് സൃഷ്ടിക്കും. പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ മാത്രമല്ല, സാമൂഹ്യസുരക്ഷിതത്വവും അവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. അതേസമയം ഈ വളർച്ച സുസ്ഥിരമാകണമെങ്കിൽ ധനദൃശീകരണ പാതയിലേയ്ക്ക് കേരളം വീണ്ടും പ്രവേശിച്ചേ തീരൂ. ഇതിനുള്ള ദൃഢനിശ്ചയത്തോടു കൂടിയുള്ള ഇടപെടൽ ഈ ബഡ്ജറ്റിലുണ്ട്.

303. സർ, റവന്യൂ ചെലവ് 2019-20-ൽ 9.81 ശതമാനം വർദ്ധിച്ചതായി കാണാം. റവന്യൂ ചെലവിനുണ്ടായ വർദ്ധനയെക്കാൾ ഉയർന്നതാണ് വരുമാനത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന വർദ്ധന. റവന്യൂ വരുമാനത്തിൽ 15.35 ശതമാനം വർദ്ധനവാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. തന്മൂലം സംസ്ഥാനത്തെ റവന്യൂ കുമ്മി 1.68 ശതമാനത്തിൽനിന്ന് 1 ശതമാനമായി താഴും. 15348.13 കോടി രൂപയാണ് റവന്യൂ

വരുമാനത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന വർദ്ധന. ഇതിൽ 1785 കോടി രൂപ മാത്രമാണ് പ്രളയസെസ്സും മറ്റ് ചില നികുതിനിരക്കുകളിലെ വർദ്ധനയുംമൂലം അധികമായി സമാഹരിക്കുന്നത്. ബാക്കി നികുതി വരുമാനം നിലവിലുള്ള നികുതിയുടെ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമായ പിരിവിലൂടെയും ക്ഷിപ്രീക തീർപ്പാക്കലിലൂടെയുമാണ് സമാഹരിക്കുന്നത്.

304. മൂലധനച്ചെലവ് 2018-19-നെ അപേക്ഷിച്ച് 53.3 ശതമാനം ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. മൂലധനച്ചെലവിലെ ഈ കുതിച്ചുചാട്ടം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു സർവ്വകാല റെക്കോർഡാണ്. ഇത് മൊത്തം ചെലവിന്റെ 12.6 ശതമാനമാണ്. ഈ തോത് ഇനിയും നമുക്ക് ഉയർത്തേണ്ടതുണ്ട്. കാരണം മൂലധനച്ചെലവിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് സമ്പദ്ഘടനയുടെ വളർച്ചയുടെ ഗതിവേഗം വർദ്ധിക്കുന്നത്. നവകേരള സൃഷ്ടിക്ക് മൂലധനച്ചെലവ് ഗണ്യമായി ഉയർത്തിയേ തീരൂ. 2018-19-ൽ വായ്പയുടെ 56.03 ശതമാനം റവന്യൂ ചെലവുകൾക്കുവേണ്ടി നാം വിനിയോഗിച്ചു. 2019-20-ൽ ഇത് 33.40 ശതമാനമായി കുറയുന്നു. ഇതും ഗുണപരമായ ഒരു മാറ്റമാണ്.

305. ധനക്കമ്മിയുടെ അനുവദനീയമായ പരിധി 3 ശതമാനമാണെങ്കിലും 2018-19-ൽ പ്രതീക്ഷിത ധനക്കമ്മി 3.06 ശതമാനമാണ്. കേന്ദ്രസർക്കാർ നിരന്തരമായി ധനക്കമ്മി പരിധി ലംഘിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉദാഹരണ നിലപാട് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ന്യായീകരണമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്കിലെ ഫിക്സ്ഡ് ഡെപ്പോസിറ്റ് പലിശനിരക്ക് കുറച്ചത് ഈയൊരു ലക്ഷ്യത്തോടൊണ്.

306. എന്നാൽ ഇന്നത്തെ കേരളത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ വായ്പകൾ പൂർണ്ണമായും മൂലധനച്ചെലവിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥിതിയിലേയ്ക്ക് എത്തുന്നതിന് ഇനിയും വർഷങ്ങൾ പലത് വേണ്ടിവരും. കാരണം, അക്കൗണ്ടിംഗ് രീതിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യച്ചെലവുകൾ മൂലധനനികേഷപമായിട്ടല്ല കണക്കാക്കുന്നത്. പക്ഷേ, നമ്മെ സംബന്ധിച്ചടത്തോളം അവ മാനവവിഭവ വികസനത്തിനുള്ള മൂലധനച്ചെലവുകളാണ്. കേരള വികസനത്തിന്റെ ചാലകശക്തിയായി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇത്തരത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യനികേഷപങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ട് യാത്രീകമായി ധന ഉത്തരവാദിത്ത നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതുപോലെ റവന്യൂ കമ്മി ഇല്ലാതാക്കാനാവില്ല. പക്ഷേ, അത് കുറച്ചുകൊണ്ടുവരണം എന്ന നമ്മുടെ ദൃഢനിശ്ചയം 2019-20-ലെ ബഡ്ജറ്റ് കണക്കുകളിൽ പ്രകടമാണ്.

307. സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക പങ്കിനെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ കാഴ്ചപ്പാട് നിയോലിബറൽ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്. കൂടുതൽ ശക്തമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സർക്കാരാണ് നല്ലത് എന്നുള്ളതാണ് നമ്മുടെ ആദർശം. നമ്മുടെ നാടിന്റെ ത്വരിതഗതിയിലുള്ള വികസനത്തിന് വലിയൊരു തോതിലുള്ള പൊതുമൂലധന നിക്ഷേപം ആവശ്യമാണ്. ഇത് ബഡ്ജറ്റിലൂടെ മാത്രം സാധ്യമല്ല. ഈയൊരു തിരിച്ചറിവാണ് പ്രത്യേക നിക്ഷേപ കമ്പനികളിലൂടെ മൂലധനം സമാഹരിച്ച് പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളിൽ മുതൽമുടക്കുന്നതിനുള്ള തന്ത്രത്തിലേയ്ക്കു നയിച്ചത്. ഈ പരിശ്രമം വിജയത്തിലേയ്ക്കു നീങ്ങുന്ന വർഷമായിരിക്കും 2019-20.

308. സർ, ഇത് നവകേരള സൃഷ്ടിക്കായുള്ള ബഡ്ജറ്റാണ്. നവകേരളത്തിൽ നമ്മുടെ അഭിമാനസാമൂഹ്യനേട്ടങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കണം. സാധാരണക്കാർക്ക് എല്ലാ സംരക്ഷണവും ഉറപ്പുവരുത്തണം. വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യാദി ക്ഷേമ മേഖലകളിലെ ഈ ബഡ്ജറ്റിലെ വകയിരുത്തൽ നോക്കിയാൽ അവ വ്യക്തമാകും. തൊഴിൽ മേഖലകളെ ആധുനീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം പരമ്പരാഗത തൊഴിലുകാരെ സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇതാണ് വികസനത്തിന്റെ ഒരു കാൽ. കേരളം ഒറ്റക്കാലിൽ അല്ല നടക്കാൻ പോകുന്നത്. ആധുനിക വൈജ്ഞാനിക സമൂഹത്തിന്റെ സാധ്യതകൾക്ക് അനുസരിച്ച് നമ്മുടെ അഭ്യസ്തവിദ്യരായ യുവാക്കളുടെ പ്രതീക്ഷകൾക്ക് അനുസൃതമായി ഒരു വൈജ്ഞാനിക തൊഴിൽസമൂഹം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള ദൃഢമായ കാൽവയ്പ്പും വേണം. ഇതിനും തുല്യപ്രാധാന്യം ബഡ്ജറ്റിലുണ്ട്. സർ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം ഒരു പുതിയ കേരള വികസന മാതൃകയിലേയ്ക്കുള്ള പരിവർത്തനത്തിലാണ്. കേരള വികസന മാതൃകയ്ക്ക് വഴിയൊരുക്കിയതിൽ നമ്മുടെ നവോത്ഥാനം വഹിച്ച പങ്ക് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞരെല്ലാം അംഗീകരിക്കുന്നു. കേരള വികസന മാതൃകയുടെ പുതിയ പതിപ്പിന് നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മൂല്യങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കണം, മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകണം. അല്ലാതെ പുരോഗതിയുണ്ടാകില്ല. ഒരു നൂറ്റാണ്ടു മുമ്പ് ആശാൻ പാടിയ ഇന്നും എത്രയോ പ്രസക്തമായ ഈ കവിതാശകലത്തോടെ 2019-20-ലെ ബഡ്ജറ്റ് ഞാൻ ഈ സഭയ്ക്ക് മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്നു. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ അടുത്ത 4 മാസത്തേയ്ക്കുള്ള വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ടും സഭയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്നു.

309. കാലം മാറിപ്പോയി, കേവലമാചാര-
 നൂലുകളെല്ലാം പഴകിപ്പോയി
 കെട്ടിനിർത്താൻ കഴിയാതെ ദുർബല-
 പ്പെട്ട ചരടിൽ ജനത നിൽക്കാ
 മാറ്റുവിൻ ചട്ടങ്ങളെ സ്വയ, മല്ലെങ്കിൽ
 മാറ്റുമതുകളീ നിങ്ങളെത്താൻ
 മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടി മൊഴിതന്നെ സർവ്വദാ
 കാറ്റിരമ്പുനിന്നു കേരളത്തിൽ.

ജയ്ഹിന്ദ്

സർ, 2019-20 മുതൽ 2021-22 വരെയുള്ള സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള മീഡിയം ടോ ഫിസ്കൽ പോളിസി സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും നാലാമത് കേരള പബ്ളിക് എക്സ്പെൻഡിച്ചർ കമ്മിറ്റിയുടെ 2016-17 വർഷത്തെ മൂന്നാമത് റിപ്പോർട്ട് കാലതാമസപരത്രിക സഹിതവും കേരള അടിസ്ഥാന സൗകര്യ നിക്ഷേപനിധി ബോർഡിന്റെ 2017-18-ലെ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ആമ്പൽ റിപ്പോർട്ടും ആമ്പൽ അക്കൗണ്ട്സും ഫിഡലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റും ഞാൻ സഭയുടെ മേശപ്പുറത്തുവയ്ക്കുന്നു.* 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ബഡ്ജറ്റിലേയ്ക്കുള്ള അവസാന ബാച്ച് ഉപധനാഭ്യർത്ഥനകളുടെ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് ഞാൻ മേശപ്പുറത്തുവയ്ക്കുന്നു.*

മി. സ്പീക്കർ: ബഹുമാനപ്പെട്ട ധനകാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി അവതരിപ്പിച്ച ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമപ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ബഡ്ജറ്റിന്റെ വിശദമായ രേഖകളടങ്ങിയ ഡോക്യുമെന്റ്സ് എം.എൽ.എ. ഹോസ്റ്റലിൽ അംഗങ്ങൾക്ക് അവരവരുടെ മുറികളിൽ എത്തിക്കുന്നതാണ്. മാധ്യമപ്രതിനിധികൾക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റ് ഡോക്യുമെന്റ്സ് ടേബിൾ വിഭാഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറിയുടെ മുറിയിൽ (റൂം നമ്പർ 407)-നിന്നും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി പ്രസ് ഗ്യാലറിയിലെ എല്ലാവർക്കും ലഭിക്കും. പ്രസ് ഗ്യാലറിയിൽ സീറ്റിൽ ഇരിക്കുന്നവർക്കാണ് ആദ്യം വിതരണം ചെയ്യേണ്ടത്. അതിനുശേഷം കാത്തുനിൽക്കുന്നവർക്ക് നൽകിയാൽ മതിയാകും. ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ കോപ്പി എല്ലാവർക്കും ലഭ്യമായെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

(ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ പകർപ്പുകൾ വിതരണം ചെയ്യും.)

* ലൈബ്രറിയിൽ വച്ചിട്ടുണ്ട്.

II അറിയിപ്പ്

ചലച്ചിത്ര പ്രദർശനം

മി. സുിക്കർ: കേരളത്തിലെ പ്രളയത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പ്രകൃതി പിക്ചേഴ്സിന്റെ ബാനറിൽ ശ്രീ ജയരാജ് സംവിധാനം ചെയ്ത 'രഘു 2018' എന്ന ചലച്ചിത്രത്തിന്റെ പ്രത്യേക പ്രദർശനം സാമാജികർക്കായി ഇന്ന് ഉച്ചയ്ക്കുശേഷം 3.30-ന് നിയമസഭാ സമുച്ചയത്തിലെ ശങ്കരനാരായണൻ തമ്പി ലോബിയിൽ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഓർഡർ.....ഓർഡർ..... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2019 ഫെബ്രുവരി മാസം 1-ാം തീയതി രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി സഭ രാവിലെ 11.50-ന് പിരിഞ്ഞു.)

അനുബന്ധം

ബഡ്ജറ്റ് പ്രസംഗത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ

PREFACE

Minister for Finance and Coir (Dr. T.M. Thomas Isaac): Sir,

1. In the last year we have survived two disasters. The first one is extreme rainfall and the floods of July-August, which was the heaviest floods witnessed by this generation. The world watched in amazement the unity launched under the leadership of the Chief Minister with precise planning, resource mobilisation and speedy execution under constant vigil and supervision. Everyone, including fish workers, common people, the youth, Non-Resident Indians, and officials had joined hands with the sole aim to confront the disaster. The ensuing urgent rehabilitation activities were successfully implemented in an exemplary manner. Now is the phase of reconstruction. I am presenting the Budget 2019-20 of this State Government, which has undertaken the responsibility of reconstruction, before this house.

2. The vision of Sree Narayana Guru that “ whatever be the religion, attire or language their cast is one” is most relevant at this time. As envisaged by the Guru, the renaissance remoulded Malayalees as the ” human caste. ” Along with modernizing its people, renaissance also attempted reforming the society of Kerala as a whole. That is why Narayana Guru persuaded the great poet Kumaran Asan to start a tile factory. It was to create a healthy and hygienic society that Guru made his disciple C.R.Kesavan Vaidyar to start a soap company. Guru also said that what is required henceforth are schools and industry and not temples. It was in these circumstances that reformers like Ayyankali, Father Chavara, Mannathu Padmanabhan and Makti Thangal embarked on the mission of establishing schools in this context. Such initiatives shall be in our mind while going ahead to create a new Kerala.

3. But later, we saw some vested interests trying to destroy the people's unity, which had evolved to overcome the floods. The vested interest saw the verdict of the Supreme Court on Sabarimala upholding the equality of women to worship as a golden opportunity for communal polarisation. The determined efforts to unleash violence in the streets was an attempt to sabotage all the renaissance values of Kerala. This also became an opportunity for us to reflect on our negligence and weakness in taking forward the values and activities of renaissance. The Supreme Court verdict resulted intense debates based on ideas and struggles. This debate developed into a great surge forward culminating in the pledge to stand steadfast with the values of renaissance.
4. In his poem *Simhanadam*, We cannot forget the lament of the great poet Kumaran Asan while looking at the Kerala of yester years,

*“ Man is an impure thing for man, it
 seems,
 What befalls on earth is
 untouchability, it seems!
 Alas! It's a pity that hell is here
 indeed,
 O Lord Hara! Can there be a land
 similar to this!”*

The renaissance Kerala developed by sweeping away the concepts of purity and impurity. Sir, Kumaran Asan is the poet laureate of 'Kerala's Renaissance'.

5. This is the centenary year of the publication of the poem '*Chinthavishtayaya Sit*', the classic work of Kumaran Asan. In this centenary year of the poem I am paying tribute to Kumaran Asan, the greatest Malayalam writer of the 20th century, the founder visionary of Sree Narayana Dharma Paripalana Yogam, an astute entrepreneur, and a high profile editor.
6. It is in the 100th year of the perennial question being asked by Asan's Sita to Rama, “ *yes, am I a puppet?* ” , that lakhs of women of Kerala flocked to the streets to proclaim that they are not impure. The great wall of defence erected by them proclaimed with boldness that they are not mere puppets.
7. 'Vanitha Mathil' was the declaration that Kerala will continue to be a land radiating the energy of secularism and progressive thoughts. The Vanitha Mathil that upheld the words of Asan's Sita, ‘ *My mind and spirit will never relent* ’ , raised the pride of Malayalees to the skies. In continuation of this, I earnestly hope that this Budget will be contributing towards building an enlightened society in terms of equality and social justice.
8. Sir, a Comprehensive Study Museum on Kerala renaissance will be set up in Thiruvananthapuram. Along the paths where Vanitha Mathil was erected, women artists will create memorial walls to immortalise historical memories. Kerala Lalithakala Academy will take the initiative for this. The required additional fund will be provided when the project is formulated. An amount of Rs.2 crore is being deposited in the Treasury for giving an annual award in the name of Smt. Dakshayani Velayudhan to a woman who works for the empowerment of women and the upliftment of the marginalised people.

Rebuilding and Central Government

9. We are grateful to the Central Armed Forces and the Central Government who joined hands with us to save our people during the floods. But, the subsequent stand of the Center has not been conducive to our recovery from the shocks of the massive floods. The Centre has sanctioned over Rs.3,000 crore only from the National Disaster Relief Fund (NDRF). We could not avail of the assistance offered by friendly nations due to the lack of positive response from the Centre. The Central Government interfered not to get the help offered by friendly nations, but to deny it. The State Ministers were not allowed to approach the Malayalee diaspora for raising the much needed resources. The State's request to enhance the annual borrowing limit to fund reconstruction has not been acceded to. The stand of the Central Government is that, the loans taken from the ADB and the World Bank for reconstruction have within the present sanctioned borrowing limit. This implies that we would not get additional funds to tide over flood damage. The question “ why such cruelty to Keralites?” is resonating in the minds of each Malayalee.
10. The Central Government is not in favor of raising the borrowing limit. Apart from this, the Center is treating the additions in treasury savings bank deposit also as loans and reduce it from the sanctioned borrowing limit. In the months of January, February and March the State had a balance of more than Rs. 6000 crore left in the borrowing limit. Even after 2 month long discussions, the Central Government has cut Rs.1800 crore from our sanctioned borrowing limit. This approach of the Central Government has severely stressed the financial position of the State.

11. As per the Fiscal Responsibility Act, the limit of fiscal deficits for Centre and State is three percent of Gross Domestic Product/Gross State Domestic Product (GDP/GSDP). But when financial disasters like the global recession occurs, needs to be paused to enable nations to come out of recession. Consequent to global recession of 2008, the fiscal deficit widened in all countries. The fiscal deficit of Government of India reached 6.46 percent in 2009-10. The average fiscal deficit, since 2008-09 is 4.76 percent. It is in this context we need to look at the attitude of Central Government in denying the request of Kerala to consider the loans for taken reconstruction outside the normal borrowing limit or raise the borrowing limit itself. We are not demanding this not just for Kerala. The Centre shall be ready to sanction additional amount to all States facing natural calamities on the basis of the funds required for reconstruction. We have raised this demand in the GST Council. The Sub-Committee of Finance Ministers has approved this in principle. But the attitude of Central Government has not changed. The formation of a Government at the Centre which would adopt a broader view towards fiscal needs of the State Governments is not the requirement of Kerala alone, but a pre-requisite for the development of all States.
12. "*Don't give in to stubbornness*", says Asan. The rebuild exercise is moving ahead overcoming the limits imposed. People and institutions within and outside the Country have generously donated to the Chief Minister's Distress Relief Fund. An amount of Rs.3,229 crore has been received so far. It has been ensured that this money will be spent only for activities related to distress relief. The financial assistance received from Central Distress Relief Fund can be utilised only as per the Central norms. But the relief benefits disbursed by us is two to four times higher than that of the Centre. This huge liability is completely met out of the Chief Minister's Distress Relief Fund.

13. An amount of Rs.1,732.70 crore has already been spent from the Disaster Relief Fund. In addition to this, there is a committed expenditure of Rs.395 crore such as payment of remaining installments for construction of houses, the interest of loan given to entrepreneurs and Kudumbashree till March 31. Apart from this, over and above CMDRF Rs.1,000 crore has been allocated to the Public Works Department (PWD) and the Local Self Government Department (LSGD) for the reconstruction and repair of roads.

Livelihood Development Package

14. The flood has destroyed not only the properties but also the livelihood of lakhs of people. Agriculture, handicrafts, small and medium enterprises in the flood affected area were totally destroyed. For two months, it was total stagnation of the labor market. In addition to the loss sustained to property, there has been an estimated income loss of Rs.25,000 crore. The specialty of this Annual Plan is the focus on livelihood development.
15. There are 118 schemes in the Annual Plan encompassing various sectors such as self-employment, wage employment and skill development during 2019-20. Of this, Rs.4,700 crore is earmarked for livelihood development. Among these, most important is Mahathma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme. Ten crore work days will be created in 2018-19. The estimate is that around Rs. 2,500 crore will be disbursed as wages. This is an increase of 65 per cent compared to the previous year. Ten crore working days are targeted in 2019-20 also. Rs. 230 crore is earmarked as the State's share. The outlay for Ayyankali Employment Guarantee Scheme is being raised to Rs.75 crore from Rs.50 crore.

16. The District Credit Plans of this year have been formulated based on the loss sustained to the means of livelihood in the flood. The total outlay of different livelihood rehabilitation loan schemes is Rs.11,000 crore. 60 percent of the loan is for Agriculture Sector and 20 per cent is for Small Scale Industries Sector. An amount of Rs.250 crore has been specially earmarked for the flood affected Panchayats to prepare comprehensive livelihood scheme at the level of local governments. Sir, in 2019-20, we will retrieve our means of livelihood destroyed by the floods. Those who are doubtful can check with the extent of land under Punja cultivation in Kuttanad after the floods.

Rebuild Kerala Initiative

17. The matters dealt with so far relate to compensation and urgent reconstruction works. But the Schemes relating to infrastructure facilities and livelihood are to be implemented with a perspective of long-term reconstruction. Environmental awareness is to be imbibed in our attitude and development works. Along with this, production and construction works have to be based on modern technologies. The slogan is not just rebuild but build back better. The vibrancy and efficiency of intervention shown during the time of floods should be a model for this project also. Participation of people, in a large scale, has to be ensured. The discussion is in progress with agencies including foreign for required resource mobilization for this. These projects will be finalised based on the outcome of these discussions. Rs.1,000 crore has now been earmarked for Rebuild Kerala initiative in the plan.

II

25 Projects for a New Kerala

18. Sir, the total outlay of this Budget is Rs.1.42 lakh crore. Even during the financial crisis, the expected plan outlay for 2019-20 is raised to Rs.39,807 crore from Rs.32,564 crore. There are altogether 1,200 Schemes in the Plan itself. Let me introduce, as a prelude to the Budget, 25 Projects from the Budget that have the potential to deeply influence our future. Each of this will be materialised as joint programs of rebuild scheme, Annual Plan & KIIFB.

(One) Industrial Parks and Corporate Investments

19. The Industrial parks that are being established today in Kerala have two characteristics. First is the amazing leap in the volume of Industrial Parks. Second is the conscious approach to start parks, in connection with large-scale infrastructure investments.
20. Rs.15,600 crore has already been sanctioned from KIIFB for acquiring 6,700 acres of land and for Industrial Parks utilizing the potential of Kannur Airport, a massive chain of Industrial Complex will be created at the outskirts of Kannur Airport. The activities for creating an outer ring road on Parippally - Vengod - Aruvikkara -Vizhinjam route and an allied growth corridor for utilizing the potential of the Vizhinjam Port will begin in 2019-20. This will be a chain of new townships, knowledge hubs and industrial areas. In connection with Cochin Refineries, 600 acres of land belonging to FACT for Petro Chemical Park will be acquired in 2019-20. Another important project is the Cochin-Coimbatore industrial corridor. GCDA is preparing a road map for developing a township Amaravathy model in the eastern outskirts of the city. 150 acres of land of Cost Guard Centre near Azheeckal Port will be acquired for Industrial Park. An amount of Rs.141 crore is being earmarked in the Annual Plan for Industrial Park.

21. An attractive land acquisition package will be formulated, avoiding eviction, giving emphasis to fallow land and decadent plantations, based on the willingness of the land owners. In addition to KIIFB funding, innovative devices like land bonds, land pooling etc. will be utilized.
22. Fifty lakh sq.ft. IT Park has already been created within first 3 years of this Government. Within next two years, one crore sixteen lakh sq.ft. land will be additionally created including the office space being constructed in Smart City. Sir, creating of IT infrastructure we have moved miles ahead in the promises made in our manifesto.
23. Corporate Investments needs to be attracted to the above mentioned industrial parks. The corporate investments of India is not flowing to Kerala. That situation is getting changed. Leading corporates are now coming forward to invest in Kerala.
 - 300 people have already been given employment in Nissan Technopark. 2000 more people will get direct employment on the completion of their nerve center of electrical vehicles.
 - An agreement has been inked by Tores Investment for creating 57 lakh sq.ft. of area in Technopark.
 - HR Block, a multinational company, has already started its operation on an area of forty thousand sq.ft. Now they are providing employment to 550 persons.
 - Space & Aero Centre of Excellence is going to construct a two lakh sq.ft facility that will provide employment to three thousand people. They will be concentrating on Internet of Things, Artificial Intelligence and Virtual reality.
 - Tech Mahindra has taken over a twelve thousand sq.ft. building, with a capacity to give employment to 200 persons.

- 150 persons have got job across six companies in Kozhikode Cyber Park. It is expected that two thousand persons will get direct employment.
- The prominent consulting company, Ernst & Young, based on emerging technology and in the form of managed service, aims to generate around thousand job opportunities.
- An understanding has also been reached with ‘ Teranet’ , a Canadian Company to come to Thiruvananthapuram.
- An agreement has been executed to establish an aerospace incubator called Bizlab, of Airbus Company in Thiruvananthapuram.
- A prominent news media company ‘ Thejas’ , a Singapore based company named ‘ Unity’ dealing in augmented reality, and ‘ Altair’ a computer aided engineering firm is coming to Kochi.
- A joint venture called ‘ Coconicks’ comprising Keltron, KSIDC, UST Global and Axeleron has been formed in collaboration with Intel Corporation. The aim is to move Kerala into a forward moving force in the creation of computer hardware.
- A Meds Park will be established jointly by Sri Chithira Thirunal Institute & KSIDC in Life Science Park costing Rs.230 crore for the manufacture of Medical devices. The construction of this will start in 2019-20.
- We are in consultations with companies such as Fujitsu and Hitachi.

At present, one lakh people are working in IT Parks. This will go up to two lakh during the tenure of this Government itself.

(Two) Start Ups

24. Sir, today's startups are tomorrow's future. The potential of the youth for acquiring fast techno-education skills fast, for starting new ventures and creating new business models utilising the acquired skills has transformed the Startups into strong galvanizing forces for economic growth all over the world. The experience of Chile and Estonia has to become a model for us. The Startups began in 2010 as a precise accelerator programme has succeeded in attracting entrepreneurs all over the world to Chile. An amount of Rs.10 crore is earmarked for formulating such a programme under the leadership of Innovation Zone.
25. Kerala is the top performer in 2018 as per the ranking of the Commerce and Industry Ministry, Government of India. The success in engaging Startups in Government projects, making venture capital available to them on attractive terms, incubation, giving acceleration, organizing summits and conferences for linking Startups with research institutes and markets, have carried us to the forefront. Rs.70 crore is earmarked for youth entrepreneurship development programme of Kerala Startup Mission. Another significant intervention is the young innovators programme of K-Disc. KSIDC is also conducting programmes for encouraging young entrepreneurs. Seed money will be given to young entrepreneurs selected by Young Entrepreneurs' Summit 2019.
26. With the introduction of an integrated Startup complex in Ernakulam on 13 January 2019, the Startup system in Kerala has transformed into the biggest startup ecosystem in India. Here, startups are working together in different fields such as Cancer diagnosis, Charitable Works, Robotics, Augmented Reality, Space Technology and Artificial Intelligence. Rs.10 crore is being earmarked for innovation zone. The Government of India has decided to start a biotech incubation centre in Life Science Park at Thiruvananthapuram. For knowledge city ecosystem in Technocity and the Nano-Space Park in Pallipuram Rs. 1 crore each being allocated.

(Three) Malabar Coffee and Carbon Neutral Wayanad

27. I am putting forward a scheme for doubling the income of people of Wayanad, who are reeling under an agrarian crisis. Nowadays, the coffee bean farmers of Wayanad are getting only ten percent of the retail price of coffee powder. This should be raised to at least 20 percent. The project aims to sell coffee powder of Wayanad, branded as ‘ Malabar’ .
28. There will be intervention at three levels for this. (First), KINFRA mega Food Park amounting to Rs.150 crore with KIIFB funding announced in the first budget will be established in 2019-20. Common processing facilities for coffee will be established here.
29. Second, Coffee plantations will be categorized, taking into account aspects of local agrarian climate and thereby scientific care will be ensured. Based on this categorization tag, the products should be taken to local procurement centres. The responsibility for this will be with agricultural co-operatives and producer companies. Ripened coffee bean will be procured from the farmers. At the time of procurement of coffee bean itself, the price ranging from 25 percent to 100 percent above the market rate will be transferred to the account of the farmers.
30. Thirdly, the coffee bean cultivated in the carbon neutral Wayanad hills, will be the most important speciality of global branding of Malabar Coffee. A project will be formulated in the district for reducing the carbon emission to the maximum possible extent and also to plant enough trees to absorb the remaining carbon gases. Such a system has been formulated in the Panchayat of Meenangadi. Steps will be taken to obtain Carbon Credit from global market by meticulous documentation, including geo-tag, for tree planting. Rs.50 will be given as loan every year for each tree. The loan needs to be repaid only when the trees are cut down. Government will give guarantee for this to the bank.

31. Along with this, schemes will be formulated for other value added agricultural products such as Jackfruit. Wayanad has been selected as special agricultural zone for floriculture. Rs.5 crore is included in the Wayanad Package to rejuvenate pepper farming. Activities for expanding biodiversity and arboriculture will give a fillip to eco-tourism. Trekking trails will be established by ensuring way side eateries and camping grounds. Wayanad is going to prove that a huge leap may be made in the income of people by protecting environment and raising defense against climate change, and this experience will be a model for the whole country.
32. Special attention will be given in the rebuild project to high range areas which bore the brunt of the destruction of the floods. Scrapping of agriculture tax and plantation tax will be a mild relief to this sector. But urgent measures have to be taken to make plantation more profitable. This intervention needs to be undertaken, taking into account the environmental importance of the Western Ghats. How can the income of people be raised by retaining the environmental balance? Wayanad Project is a model for this. Similar projects will be formulated under Rebuild Kerala in other hilly areas including Idukki.

(Four) Kerala Teeming with Coconut Trees

33. Sir, a scheme is announced for increasing the production of coconuts and also for getting 20 percent higher price for coconut. Rs.70 crore is earmarked for this in the plan. Another Rs.100 crore will be made available from co-operative banks local governments and Coir Department.
34. Every year 10 lakh coconut seedlings will be planted under the aegis of Kerala Coconut Council. The possibilities of tissue culture will be utilized for developing good quality coconut seedlings. Scientific care of coconut trees will be ensured on the basis of the project 'Keragramam'. Rs.43 crore is earmarked for 'Keragramam'.

35. This year Keragramam will be linked with Co-operative Banks. Under the aegis of Co-operative Banks, the activities such as climbing of trees and looking after coconut trees in a time bound manner will rest with Kera service societies. The price of the coconut will be transferred online to the bank accounts of the farmers at the time of collecting coconuts from the premises of the house.
36. This aim could be attained only if a system is ensured for not only processing coconuts but also its by products. The Coir Department will provide the co-operative societies which join the scheme, machines for climbing the trees, for peeling of coconuts and for converting husk into coir at a subsidized rate of 90 percent. Coirfed will purchase, coir and coir pith ensuring fair profit. The value added coconut products will be sold either by producer companies of farmers, or by co-operative banks with local branding. Otherwise, arrangements will be made for the sale through Kerafed or Kudumbashree with State branding.

(Five) Integrated Rice Parks and Rubber Parks

37. To attain three lakh hectares of land under paddy cultivation, agriculture needs to be made more profitable. The way for this is to make available the profit of value addition to farmers. Rs.20 crore is earmarked for starting Rice Parks having international standards at three centres such as Palakkad, Thrissur and Alappuzha. The outlay for paddy cultivation is Rs.91 crore.
38. Major share of paddy procured by the State Government will be processed here. Not only rice powder, ready-to-eat products from rice powder and barn oil will also be produced. Value added products of husk and hay and byproducts such as bio manure and feeds for poultry and cattle will also will be produced in these parks.

39. The parks will also function as the incubation centres of startups. Arrangements will be made for agriculture groups pack rice in specific manner. These parks will include vast godowns for storing paddy, rice, rice products, pollution control systems and trade centres. This park will function under the control of a company having the capability for branding and selling the products at national and international level. Even now, paddy farmers are being given paddy support price, which is Rs.7.80 higher than the support price of Central Government. We should be able to increase the support price when parks become a reality. Money can be given timely through co-operative banks.
40. Rs.500 crore is earmarked for the support price of Rubber. Without entering into the value added products of rubber, the present crisis cannot be overcome. For this, a company in the model of CIAL will be registered in 2019-20. KSIDC has prepared detailed documents for this. Land will be acquired and preliminary works will begin this year. 26 percent equity investment will be by the Kerala Government and the balance by private investors. KINFRA has been entrusted with the task of finding 200 acres of land in Kottayam district. Efforts are on to bring a large scale tyre manufacturing as the main investor in this park. There will be common processing facilities in this park for small scale rubber producers. The aim is to create an industrial complex manufacturing items ranging from balloons to tyre.

(Six) New Kuttanad Package

41. Second phase of Kuttanadu Package worth rupees thousand crore is announced. As part of this package, one time cleaning of back waters and other water sources will be undertaken. The plastic and other waste materials will be removed with the participation of people. The height of back waters has considerably increased due to accumulation of silt. The depth of back water will be increased by removing the silt and it will be strengthened by reconstructing outer bunds. Rs.47 crore is earmarked for repair and construction of outer bunds. Kuttanadu Drinking Water Scheme with KIIFB aid of Rs. 250 crore will become a reality in 2019-20.

42. 'Thaneer Mukkom Bund' is to be kept open at least for one year, for cleaning, by letting in salt water. If necessary, environmental impact study and agricultural calendar can be completed and public consensus can be ensured to keep the bund open for one year in 2019-20. An amount of Rs.20 crore is earmarked for compensating the agricultural loss.
43. It is to be ensured that the cleaned Kuttanadu will not be contaminated again. The sewage water from all the towns and villages around it is directly released into the backwaters. This has to be stopped. One time cleaning of streams will be ensured. Septic tank closets and sewage treatment at source will be implemented to ensure that the streamlets remain clean. There is no use in having septic tanks only; there should be facilities for septage treatment. Mobile suckers are daily collecting around three lakh liters of septage from Alappuzha District alone. All this septage eventually accumulates in the backwaters. Permanent septage centers could not be established due to opposition from local people. The solution to this is mobile septage units. Now mobile septage units having 50000 litres capacity have begun functioning on experimental basis. Floating septage units can be installed in house boats also. Septage units shall be commercially oriented ventures. For this 25 percent capital subsidy will be given by Government. Local Governments will have permission to provide additional subsidy. 20 percent subsidy will be given for water sewage treatment units in hotels and auditoriums. The Central Assistance fund of wet land authority will also be utilized for this.
44. Along with this, steps will be taken to deposit fish seeds regularly and thereby to enhance the fish wealth in back waters. An amount of Rs.5 crore is earmarked for pisciculture. Agricultural package devoid of excessive and unscientific use of pesticides and fertilizers will be implemented. Utilising an amount of Rs.16 crore, a new duck breeding farm will be set up in Kuttanad and this will ensure insurance coverage.

45. An amount of Rs.40 crore will be expended in 2019-20 for renovation of Alappuzha-Changanasseri (AC) canal and to increase the depth and width of the leading channel of Thotappally Spillway. Public Works Department is preparing a project for the reconstruction of AC road capable of withstanding flood.
46. Construction of Public buildings in Kuttanadu shall be structures that can survive floods. For example the community halls being constructed in all panchayats of Kuttanad with the support of KSFE could be used as shelters during floods. Elevated cattle protection centres will be constructed for the protection of animals during the floods. The multi storied hospital being constructed in Pulinkunnu with KIIFB assistance will have facility for landing of helicopters. The estimated cost of this is Rs. 150 crore. At least Rs. 500 crore would be utilised for Kuttanad Package in 2019-20, which would include assistance from the Wetland Authority.

(Seven) River rejuvenation and Watershed development

47. Floods have underlined the importance of rivers and the water holding capacity of river basins. The experience of people of Edanad reveals that their area was spared only because Varattar could divert the Pampa flood water to the river basins of Manimala. People' s mission being formed in Kerala under the aegis of Haritha Mission for rejuvenation of rivers, is becoming another Kerala Model. In this regard, we have many existing experiences of rivers like Varattar, Kuttamperoorar, Kolarayar, Meenachalar, Kodoorar, Pallikkalar, Meenatharayar, Kanampuzha, Killiyar, Karippelchal etc. Thus 24 rivers with a length of 1,017 kilometer are getting to be rejuvenated. Rs.25 crore is earmarked for supporting such peoples' initiatives.

48. National Biodiversity Board has offered an amount of Rs.25 crore for Biodiversity Development Project on Varattar river bank. Haritha Mission has taken initiative to formulate comprehensive water shed projects on these river beds. Additional resources will be made available from central agencies like NABARD, for implementing this. This river bed programmes could be transformed into epitome of integrated programme for water management, waste management and horticulture. Small rivers are taken up for rejuvenation at present. We should be able to form, without delay, river bed programmes for Pampa, Periyar and Nila. The formation of a River Basin Authority will give a boost to this.

(Eight) Rehabilitation and Restoration of Coasts

49. Sir, The fisherfolk were Kerala's own army, who rushed to the forefront of disaster to save the lives of their brethren who were trapped in the vortex of flood. A package amounting to Rs.2,000 crore had been earmarked in the Budget of last year for the comprehensive development of the own army of Kerala. This will be expanded into a comprehensive programme in “ Rebuild Kerala” . In 2019-20, over Rs. 1,000 crore will be spent on the development works in the coastal areas.
50. Coastal area will be first prey to climate change. There are more than eighteen thousand houses within fifty meters of the sea. Of these, at least ten thousand houses are to be rehabilitated urgently. Those who are willing to relocate their dwellings will be given rupees ten lakh to buy land and to construct houses beyond two hundred meters from the coast. For others, flats will be constructed for rehabilitation through Life Mission as done in Muttathara. The ownership and possession of the vacated land will remain with them. Such areas will be retained as a bio-defense against sea erosion.

Rehabilitation will be a prominent agenda in 'Re-Build Kerala'. As a part of immediate expenses of rehabilitation, Rs. 100 crore is additionally allotted. Houses will be ensured to all eligible beneficiaries in coastal area from 'Life Mission' .

51. Sanction has already been given for works amounting to Rs.227 crore for the prevention of sea erosion by traditional means like sea wall, pulimuts etc. Experiment for constructing Off Shore Break Water on the sea bed at a distance of 400-500 feet from the shore is going on in Poonthura. If found successful, this scheme will further be expanded. Fund for this will be made available from KIIFB. Along with this, more fishing harbours are inevitable for safe mooring of boats. Priority will be given to complete the construction of already undertaken harbours and their necessary maintenance. For this, an amount of Rs.50 crore is earmarked. Sanction has been given for Parappanangadi harbour from KIIFB. Chethi harbor which has been given administrative sanction will also be undertaken by KIIFB. A new harbour will be constructed at Pozhiyoor. Along with this, an amount of Rs.13 crore is earmarked to make available satellite phones and GPS equipped navigation systems to the fish workers.
52. Rs.103 crore is earmarked for infrastructure facilities and developmental activities. Steps are being taken with the support of KIIFB to renovate 70 fish markets and to set up cold chain network. An amount of Rs.200 crore is earmarked for coastal roads.
53. All the schools in coastal area having the strength of more than 500 students have already been taken up by KIIFB. The renovation of the remaining 71 schools will start this year. Coastal Development Corporation will be the construction agency for it. For the operational expenses of the corporation

Rs.1 crore is allotted from non-Plan account. To collect information on the changing situation in the coastal sea and analyse the same, an additional Rs. 3 crore has been earmarked. The renovation of all the Taluk hospitals in the coastal area will begin this year. Total investment in the coastal area through KIIFB is Rs.900 crore. The coastal area will be given priority while selecting family health centers.

54. An amount of Rs.13 crore is earmarked for coaching and study centres. Special academic and allied programmes will be formulated to uplift the quality of education to the general standard and to set up common study rooms for students in association with local libraries in line with the education project 'Prathibha Theeram'. General Education Department has worked out a scheme for children of fishermen, tribal people and plantation workers. For this scheme Rs.20 crore is earmarked. Additional fund will be from education budget.
55. An amount of Rs.28 crore has been earmarked for lean month relief schemes of fisherfolk and Rs.12 crore for insurance. A subsidised interest free loan scheme will be formulated to set up kiosks and other facilities for fisher women selling fish in Thiruvananthapuram.
56. Financial aid of Rs.10 crore is sanctioned for strengthening the societies of fishermen and Rs.5 crore for yarn twisting unit at Paravoor. Rs.9 crore will be made available to Matsyafed for giving interest free loan to fishermen. In addition to this, steps will be taken to sanction immediate loan amounting to Rs.100 crore to Matsyafed to spend in co-operative sector. Additional fund will be made available from agencies like National Backward Development Corporation and National Minority Development Corporation. Sir, altogether Rs.1,000 crore will be expended from the package for coastal area in 2019-20.

(Nine) Public Sector Industries

57. When this government assumed power, only 8 PSUs out of 40 were making profit. By the end of this financial year, the number of profit making PSUs will rise to 20. The turnover will rise from Rs.2,800 crore to Rs.3,800 crore. The public sector which sustained a loss of Rs.123 crore will make a profit of Rs.160 crore. The State Government will extend wholehearted encouragement to private investors and also will protect the public sector. The public sector undertakings which are working effectively and profitably are also an inspiration to private investors.
58. Out of Rs.527 crore provided for large and medium scale industries in 2019-20, Rs.299 crore is set apart for public sector. The total outlay for public sector undertakings are as follows:
1. Kerala State Drugs and Pharmaceutical - Rs.27 crore
 2. Malabar Spinning and Weaving Mills - Rs.25 crore
 3. Travancore Titanium Products - Rs.24 crore
 4. Keltron - Rs.19 crore
 5. Autocast - Rs.17 crore
 6. Kerala Ceramics - Rs.17 crore
 7. Komalapuram Spinning and Weaving Mills - Rs.13 crore
 8. SIDCO - Rs.11 crore
 9. Keltron Components - Rs.10 crore
 10. Kerala Electrical Allied Engineering Company - Rs.10 crore
 11. Transformers and Electricals, Kerala - Rs.10 crore
 12. Traco Cable Company - Rs.9 crore
 13. United Electrical Industries - Rs.9 crore

14. Steel Industries, Kerala	- Rs.8 crore
15. Trivandrum Spinning Mills	- Rs.7.5 crore
16. Kottayam Mills	- Rs.7 crore
17. Kerala Automobiles Ltd.	- Rs.6 crore
18. Seetharam Textiles	- Rs.5 crore
19. Prabhuram Mill	- Rs.5 crore
20. Steel and Industrial Forgings	- Rs.3.5 crore
21. Iderikod Mills	- Rs.3 crore
22. Kerala State Industrial Enterprises	- Rs.2.5 crore
23. Travancore Cements	- Rs.2 crore
24. Kerala Clay and Ceramics Products	- Rs.2 crore
25. Forest Industries Travancore	- Rs.2 crore
26. Kerala Artisans Development Corporation	- Rs.1 crore
27. Kerala State Mineral Development Corporation	- Rs.50 lakhs
28. Kelpalm	- Rs.50 lakh

Besides this, an amount of Rs.30 crore is set apart as working capital for the public sector.

59. The extension and diversification of Public Sector Undertakings is an important agenda. The Non Beta Lactum Plant of KSDP will become functional in this financial year. The construction of Injectable Factory with an estimated cost of Rs.54 crore has already begun. The construction of Oncology Park will be started in 2019-20. Generic medicines will be produced under the brand name 'Kerala Generic'. When this Government assumed power, the production in this factory was amounting to Rs.24 crore and in 2018-19 it will be increased to Rs. 55 crore. Next year, when the

Injectable Plant is also commissioned, the production capacity will increase to Rs. 300 crore. The main obstacle is lack of working capital. An amount of Rs. 50 crore from the allocation to Medical Service Corporation will be made directly to KSDP as advance.

60. The Titanium factory in Thiruvananthapuram is completing 75 years. An extensive project has been prepared to modernise the factory by converting all the effluence into by-products. The layout for Titanium Metal Complex has been prepared in association with KMML. Meanwhile, steps will be taken to increase the production of titanium sponge and convert it into value added product. Bogie Construction Project of Auto Cast, which was dispensed with in 2010, will be rejuvenated. 'SILK' will be diversified as a competent unit to undertake complex fabrication works. Likewise, specific schemes have been formulated for each industrial firm. The Government has no intention to privatize any existing factory; but ventures will be started in new sectors, joining in collaboration with private entrepreneurs, if necessary. The prevailing joint venture between INTEL and KELTRON is a model for this.

(Ten) Energy Mission

61. The entire power requirement of ' New Kerala' will be ensured. The expected additional power generation from 30 hydro-electric projects under construction is only 11 crore units. At the same time, 130-150 crore unit electricity will be available from the announced 500 Mega Watt rooftop solar plants and 500 Mega Watt floating and terrestrial solar plants. Households have already registered for roof top capacity for 200 megawatts.
62. Funds will be provided from KIIFB to install solar panels on the roof top of government institutions like schools and hospitals. The amount saved from electricity charges is

sufficient to complete the repayment in five years. There is also a plan to setup additional plants in mega projects like Idukki to augment production during peak load hours.

63. The power generated from the alternate sources will be insufficient for our increasing requirement. Kerala's dependence on outside electricity will increase. But there is no loss due to this. It is profitable to purchase electricity from centers producing it at lowest cost. The transmission grids for the smooth transmission of electricity are becoming important.
64. This is the importance of the KIIFB funded Trans Grid 2.0 amounting to Rs.6,375 crore. A renovation scheme known as 'Dhyuti 2020-21' has been started to reduce distribution losses down to 10 percent. Steps are also being taken to reduce transmission losses.
65. Along with this it's decided to actively intervene in demand-management sector. 51 watt can be saved, if a 60 watt filament bulb is replaced by a 9 watt LED bulb. 5 watt can be saved if 14 watt CFL lamp is replaced by 9 watt LED bulb. The mercury pollution can also be avoided. It is estimated that there are around 75 lakh filament bulbs and 8 crore CFL bulbs in the households of Kerala. 50 crore unit of electricity can be saved, if whole of them are replaced by LED bulbs. This reduction occurs during peak load hours. A new power plant with a capacity of 150-200 Mega Watt will have to be constructed, if this much quantity of power is to be generated.
66. KIIFB funding will be ensured to Electricity Board for the bulk purchase of LED bulbs. The collection of old bulbs and supply of LED bulbs at households will be made through Kudumbashree workers, trained at Panchayat level. Safe disposal of the old bulbs will be ensured.

67. The consumer need not pay money in advance for LED bulbs. The cost of CFL bulbs with a life of less than three years is Rs.120. But, LED bulbs which costs Rs.65 has a life of 10 years. Due to the replacement of CFL with LED bulbs, the consumer is benefited and portion of that benefit need be paid as the cost of the LED bulbs along with the electricity bills on instalment basis. The amount will be returned through escrow account to KIIFB within 2 years.
68. Along with this, schemes will be formulated to replace energy in-efficient fans and pump sets. The project will be implemented under the aegis of Panchayats. Peelikode panchayat has created a role model for this. Kerala will see a comprehensive campaign against energy misuse. As part of this, fifty thousand energy conservation classes will be conducted.
69. The total plan outlay for energy sector in 2019-20 is Rs. 1781 crore. Of this, Rs. 476 crore is for transmission and Rs. 563 crore is for generation.

(Eleven) Designed Roads

70. The appearance of the road network in Kerala will be changed by the next two years. In the last three years BM & BC roads for a length of 1601 kilometer and ordinary roads for a length of 2516 kilometer have been constructed as on December 2018. Construction of 6000 kilometer road will also be completed by the next two years. It will be a turning point not only in terms of length but also in the quality of roads.
71. The roads taken over as part of ‘ Rebuild Kerala’ will be designer roads constructed with the latest technology. The post flood reconstruction aims at using modern technology for construction of roads with the requirements such as

transportation, safety, amenities for pedestrians, drainage and long term maintenance, strictly adhering to the standards of Indian Road Congress. The speciality of these designer roads will be modern technologies like full depth reclamation and cold recycling. Use of geo textiles and geo cells will be increased. Technologies such as micro surfacing will be widely utilised. Even though, the initial cost of these roads will be substantially higher, in long term, the maintenance cost will be lower and it will have a longer life as well. Our motto is ' new age-new construction' .

72. An amount of Rs.1,367 crore is earmarked for Public Works Department. In fact, a larger amount has to be spent from the exchequer on this. For example, in the last two years an amount of Rs.2,770 crore has been earmarked to the Public Works Department, whereas the amount spent was Rs.5,388 crore. In spite of this, there are arrears in payments to contractors. This problem could only be resolved when the revenue deficit in the State budget is considerably reduced. The roads, bridges and buildings which were given administrative sanction based on the previous years' budgets, worth Rs.10,000 crore, are in different stages of construction. Apart from this, the public works worth Rs.11,000 crore approved and funded by KIIFB are in various stages of tendering and construction. In addition to this, there will be a share for Public Works Department from ' Rebuild Kerala' . Still the public demand for roads cannot be satisfied. Proposals on construction works around Rs.2,500 crore, including proposals submitted by MLAs have been included in budget by giving 20 percent provision. Token provision has been included in the budget for the remaining proposals.

(Twelve) Kerala to Electric Vehicles

73. In accordance with State Electric Vehicle Policy, steps will be taken to increase the number of electric vehicles to ten lakh by 2022. As part of promotion:
- (One) Private electric vehicles will be given rebate in road tax.
- (Two) An amount of Rs.12 crore is allotted for starting e-mobility promotion fund. This year 10,000 electric autos will be given subsidy from this.
- (Three) The expense of owners can be reduced, if the centres for replacing charged electric batteries are setup in cities. Charging stations will be established with the assistance of private investors based on the specifications of vehicles. Gradually, only electric autos will be newly permitted in major towns.
74. To create a model, KSRTC will switch over to electric buses. The electric buses tried at Pampa - Nilakkal has proved that this change will bring only profit to KSRTC. In the first phase, all the services in Thiruvananthapuram Corporation will be changed to electric buses. With this, Thiruvananthapuram will be the first city in India having all buses e-vehicle. The Water Transport Corporation has started using solar boats.
75. Along with this, factories for the manufacturing of electric vehicles and research facilities will be created in the State. The Kerala Automobiles has started manufacturing electric autos on experimental basis. Discussion has started with Swiss company to manufacture electric buses as a joint venture. When KSRTC turns to electric buses in large scale, the supplier company may be asked to start manufacturing centre in Kerala. And allied industries will be developed.

(Thirteen) West Coast Canal

76. Sir, 2020 will be the year of completion of 585 kilometer of Bekal - Kovalam waterway. The construction of Kovalam - Kollam, Kodungallur - Bekal stretch has been rejuvenated when it has been undertaken by Kerala Waterways and Infrastructure in collaboration with CIAL. An amount of Rs.600 crore has been allocated by KIIFB for land acquisition in connection with the 26 kilometer long canal from Mahi to Valapattanam. Now, works are going on in 10 sectors.
77. Around 240 bridges have to be demolished and re-constructed. An amount of Rs.108 crore has been earmarked in the plan. By 2022, the reconstruction of bridges, land acquisition for the widening of canals and eviction of encroachments will be completed. It will take another three years for the complete renovation of jetties along the waterways and construction of tourism centres. CIAL touch is very much evident in the construction of National Water ways also. Cost of construction could be reduced considerably, which at one stage was expected to be Rs.2500 crore.
78. The completion of West Coast Canal will largely rewrite the state transportation structure. Water transport was the most important mode of freight movement before independence. Today, the role of water transport is marginal. A change in the scenario is essential considering the environment, cost effectiveness of freight movement. It will be a great boost to backwater tourism and Malabar River Cruise Project being formulated.
79. Kochi Integrated Water Transport comprising 16 routes of waterways and spanning 76 kilometer, will be developed and the same will be connected with Kochi Metro and bus terminal. This project is implemented with German assistance.

(Fourteen) North - South Parallel Rail Track

80. The construction of North-South Parallel Rail Track will be started in 2020. Government have agreed the suggestion of a new Greenfield track for medium speed trains. The new North-South rail line will be an independent elevated double line from the existing rail line. The length of the new line will be 515 kilometer, that is 65 kilometer less than the existing line. Trains running at a speed of 180 kilometer can complete the Thiruvananthapuram - Kasaragod journey in four hours. The new elevated rail track will be connected with the existing line in Thiruvananthapuram and Kasaragod only.
81. Kerala Rail Development Corporation, which is a joint venture of Central and State Governments, is implementing this project. The total estimated expenditure is Rs.55,000 crore. Both foreign loans and domestic fund mobilization sources will be utilized for this. The construction can be completed in seven years. The road traffic which increases 10% annually can be eased with this kind of new rail track.

(Fifteen) Kerala Boat League

82. Kerala Boat League was a major tourism project which was adversely affected by the flood. Starting from Nehru Trophy on the second Saturday of August to the President's Cup on November 1, there will be a boat race on every weekend at least in one center. This period will become a new tourism season. Preparations are going on to conduct wide spread advertisements in foreign countries and elsewhere in connection with the new boat season. Steps will also be taken for obtaining UNESCO Cultural Heritage Status for the boat race in Kerala.
83. The nine snake boats which clocked the best time in the previous year's Nehru Trophy boat race would compete in the league. Tender has already been invited for selecting the management institution for Kerala Boat League. How much

of revenue, being collected from advertisement and sponsorships by the event management centre, is shared with government will be the criteria for finalizing the tender. Better prize money can be given to boatmen and boats as the league races are conducted by exploring all commercial possibilities. An amount of Rs.20 crore will be expended from the budget for providing infrastructure facilities.

(Sixteen) Spices Route and Heritage Projects

84. The latest and most extensive project in tourism sector is 'Spices Route'. The intention of this travel project is to connect the ports of Kerala, emerged from very ancient times as part of international spice trade but declined later, are to be connected with the ports of West Asia and Europe. It is similar to the Spices Route in China. This concept has originated from Muziris Heritage Project. Now activities have been started by including Thalassery and Alappuzha in the project. The detailed plan of Thalassery Heritage Project has already been prepared. Ponnani and Thankassery will be included in the project in 2019-20. The construction of Coastal Highway, having cycle track, connecting all the port cities in Kerala with the financial assistance of Rs.6,000 crore from KIIFB will be a big boost for Spices Route.
85. Except for the Maritime Museum, the Muziris Project will be completed in 2020-21. A seminar including foreign countries who are interested to be partners in the Spices Route will be conducted in Kochi during the month of June.
86. Alappuzha will be a model to know how the spices route project will transform our old port cities. The first phase consisting of a dozen heritage museums, canal renovation and restoration, modernisation of factory and port buildings will be completed in 2019-20. It will take one more year for the renovation of roads and bridges, construction of transport hub and completion of remaining museums. The Alappuzha

canal region will be transformed into a showcasing zone of not only ancient buildings but also indistinct cultural heritage. It is expected that at least half of five lakh travellers visiting Kuttanad back waters could be enticed to Alappuzha. It will help for the rejuvenation of the city and also to create employment on a large scale.

(Seventeen) Boards Made of Coir Replacing Wood

87. In the next two years, the coconut fiber production of Kerala will be raised to ten times, coir production to three times and coir produce to two times. As part of this, 400 fiber mills and 5000 automatic spinning machines will be set up by next year. The hundredth mill is going to be inaugurated in Alappuzha in the 3rd week of February. In this sector the low price of Rs.3 to 5 for the coconut pith and small fibre is the fact preventing the giant leap. Whereas, the rate received in Tamil Nadu is Rs.18. Our coconut pith is not fit for export. But micro fibre cannot be used for coir spinning. Coir Industry in Kerala cannot be made competitive without getting new avenues for these two items.
88. It is in this difficult juncture that an invention made by the Wageningen University in the Netherlands becomes relevant. Wageningen University has developed a technology to transform fibre and pith into good boards subjecting them to high pressure. This product could be used instead of wood. An MoU has already been signed with Wageningen University for the transfer of this technology to NCRMA. It is intended to establish a large factory for this purpose in Alappuzha. An amount of Rs.20 crore is earmarked for initial activities. The new technology will enable to increase the price of coconut pith and small fibers considerably and also to make the fiber production profitable. It will rejuvenate coir industry of Kerala.

(Eighteen) Non-Resident Keralite Investment and Protection

89. Loka Kerala Sabha and its continuing activities are a turning point in investment and their welfare and in strengthening the relationship between the NRKs and their native land. Rs.81 crore has been earmarked for various activities. An amount of Rs.25 crore is earmarked for ‘ Santhwanam Project’ to provide financial assistance in emergency situations to non-resident returnees who have income below rupees one lakh. Also an amount of Rs.15 crore is earmarked for providing capital and interest subsidy to non-resident entrepreneurs. An amount of Rs.5 crore each is earmarked for Loka Kerala Sabha and Global Pravasi Festival. Now onwards, NORKA will meet the expense to transport the body of malayalees to home who expired in Gulf countries.
90. NORKA Welfare Board has formulated a Deposit Dividend Scheme in the face of the criticism that the monthly pension of Rs.2,000 given to Non-Resident Keralite is inadequate. As per this Scheme, if Rs.5 lakh or its multiples are invested, after five years, non-residents or their heirs will get a fixed amount as monthly income based on the investment. Interest obtained by investing the deposit amount in institutions like KIIFB will be given as dividend. Providing financial assistance, by merging Welfare Pension with this scheme is also considered.
91. Akin to Deposit Dividend Scheme, KSFE has started Pravasi Chitty to utilise the savings of the Non-residents for the development of the State. The amount being obtained from Pravasi Chitty by way of security, floating money and deposit of bidders will be deposited in KIIFB bonds. Chittals will have the right to suggest, for which KIIFB Construction Projects, their investments have to be utilised. Pravasi Chitties will have a decisive role towards the fund mobilization of KIIFB in 2019-20. Presently the chitty has been started only in the U.A.E. The activities will be extended to other Gulf countries by the month of February. After a few months, it will be possible to join the chit from any country in the world.

(Nineteen) Kerala Bank

92. It may not be an exaggeration to say that the most decisive event of 2019-20 will be the formation of Kerala Bank. After approving the conditions, stipulated by the Reserve Bank of India (RBI), consequent to the deliberations, in principle approval for the formation of Kerala Bank was given by the RBI in the month of October, 2018. It will not be difficult to reach a consensus on the matters suggested by NABARD. The issue of bad debts, amounting to Rs.306 crore, of Marketfed and Rubco, was resolved when the Government repaid it. In this Assembly session, the legal framework for the formation of Kerala Bank will be in place after bringing required amendments in the Co-operative Act. The merger will strictly be in accordance with the Kerala Co-operative Societies Act & Rules.
93. The formation of Kerala Bank will give shape to the largest banking network in Kerala with the integration of State Co-operative Bank, District Co-operative Banks and more than 800 of their branches. Kerala Co-operative Bank will be the first Scheduled Bank in the Co-operative sector in India. It is expected that the deposit strength of the new bank will increase from Rs.57,761 crore to Rs.64,741 crore as it can accept deposits from non-residents as well, unlike the existing co-operative banks. As a result of this, the bank can strongly support new enterprises in agricultural and industrial sectors. Along with this, the bank being an apex body, can provide a protective cover to 1542 Primary Credit Co-operative Societies/Banks. During demonetization we have realized the adverse effects of the absence of such an upper tier with complete banking rights. Most modern banking facilities can be ensured for the customers of Co-operative banks as the mirror accounts of the accounts in Primary Co-operative Societies will be created in Kerala Bank. The role played by local banks in the development of plantations and industries will become evident, if we examine the development history of Kerala. The banks which had organic linkage with our state had been taken over by outsiders. Many had been merged with other banks. This has created a big fiscal gap in the state. Kerala Bank will help in bringing a big leap in development by filling this gap.

(Twenty) Hunger Free Kerala

94. The rank of India in the Global Hunger Index which was 55 in 2014 has dropped to 103 in 2018. Together we need to take up the challenge of transforming Kerala into a hunger free state in India where hunger is on the rise. The scheme which was announced in the previous budget was implemented in Alappuzha on an experimental basis. Without any assistance from Government, food is being provided to around thousand families twice a day in Alappuzha and Cherthala constituencies. We have also the experience of providing food packets for patients and bystanders for the last one year under the leadership of DYFI. It proves that people's collective in each place can provide food to the starving in that locality. This is the model for ' hunger free project' of Kerala. An amount of Rs.20 crore is earmarked for providing food materials at subsidised rate from Civil Supplies Corporation to the voluntary organisations and institutions which become part of this scheme. Production of food kits from prisons will also be increased considerably.

(Twenty one) Women Empowerment and Kudumbashree Branding

95. Even though we have attained notable progress in the condition of women, recent controversies indicate the fact that we are far behind like any other states in the case of gender status. Even in the first budget of this Government, Gender budgeting was announced with the aim of women empowerment. Based on this the consideration for women has improved significantly. During the financial year 2016-17, the total outlay for schemes meant entirely for women was Rs.760 crore which was only 4 percent of the total plan provision. Sir, in 2019-20 budget, the amount is enhanced to Rs.1,420 crore and the plan outlay is enhanced to 6.1 percent. When the special component for women in

general development schemes is also taken into account, the total women share will be 16.85 percent. During 2017-18, it was only 11.5 percent. Kudumbashree is the most important public intervention in women empowerment in terms of either in outlay of funds or abundance of programmes. Government is taking initiative to bring quality changes in the income generating activities in 2019-20.

96. Centralised marketing based on 'brands' is inevitable for the success of decentralised production in micro enterprises. Micro enterprises can only succeed under the umbrella of such a marketing strategy. Kudumbashree is formulating such an extensive strategy as part of developing post-flood livelihood. The following 12 products are selected for this.

- (1) Nutrimix nutritious food
- (2) 'Mari' umbrella
- (3) Subhiksha coconut products
- (4) Sree garments
- (5) Kerala chicken
- (6) Coir Kerala
- (7) Handicraft products
- (8) Categorised honey brands
- (9) Herbal soaps
- (10) Curry powders
- (11) Dried fish
- (12) Tribal products

97. Micro enterprises of these products will function with the base in one or more cluster centres. The cluster centres will take decision on matters like providing training, supplying

raw materials, fixing the product criteria, deciding buying price etc. Civil Supplies, Consumerfed, super markets, private traders along with 200 micro marketing centres of Kudumbashree and Home Shop Network of Kudumbashree will be equipped for marketing. In addition to this, a marketing wing will be formed in Kudumbashree for the above mentioned products under the leadership of a senior marketing executive.

98. Kudumbashree has already proved its service expertise by undertaking various services for Kochi Metro and the Railways. Realising the possibility of this sector, the following five service networks will be started in 2019-20.
- (1) 5000 women geriatric care professionals will be trained and deployed.
 - (2) 100 Take a Break Centres on way side will be undertaken. There will be toilet facilities, rest room and snack counters. In the same model, facilities would be provided in petrol pumps by entering into agreements with petroleum companies.
 - (3) Society of female masons capable of undertaking construction works will be formed in all CDSs.
 - (4) Utility Service Societies capable of undertaking works like electrification, plumbing, repair of domestic utensils will be formed in all CDSs.
 - (5) Event Management Teams will be formed in all CDSs. They will be capable to undertake activities like cooking and serving food for special occasions, erection of shamiyana etc.
 - (6) Kudumbashree local markets will be upgraded to permanent marketing centres. Cooler chambers for leafy vegetables will be the speciality of these institutions.

99. Sustainable employment opportunities for 25000 women getting an income of rupees 400 - 600 will be created by the aforesaid livelihood intervention during 2019-20. A bank loan worth Rs.3500 crore with an interest rate of four percent will be made available to 65000 neighborhood groups in 2019-20. Sir, Rs.285 crore is earmarked for Kudumbashree. Rs.400 crore will be made available from Local Government Institutions. Apart from this, an amount of Rs.315 crore is available from various Centrally Sponsored Schemes. Thus, an amount of Rs.1,000 crore is the budget of Kudumbashree. A rehabilitation scheme will be formulated for women groups, who are debt ridden due to loan taken for animal husbandry and small scale industries. An additional amount of Rs.20 crore is earmarked for this.

(Twenty two) Placement for 10000 Members from Scheduled Communities

100. No other Indian State, at present, provides Development Fund to Scheduled Caste and Scheduled Tribes in proportion to their population. In India such a principle itself has become irrelevant since the Central Government have dispensed with Five Year Plans. But in Kerala 9.81 percent of plan fund for Scheduled Caste Sub Plan and 2.83 percent of Plan Fund for Scheduled Tribe Sub Plan are earmarked in the budget, which is higher than the proportionate share of their population. In this year's Plan, a novel scheme guaranteeing employment in the organised sector for Scheduled Communities is being implemented.
101. The participation of SC/ST is very crucial for the upliftment of the society. There should be conscious effort to increase the role of the marginalised in the development of modern Kerala. The obstacle for this is non-reservation in private

sector. There are several skill development programmes in Kerala. Unlike it, the approach is to provide employment through placement by learning new trends in various employment sectors and reaching agreement with corporates by ensuring skills required for them. This programme for providing employment in modern industrial and service sectors within and outside the nation through customised skill development to ten thousand Scheduled Castes and Scheduled Tribes, is being implemented under the aegis of CREST and IIM Kozhikode. Such a scheme will be formulated for fishermen also.

(Twenty three) Housing for All

102. Life Mission is trying to transform Kerala into a state with housing for all. Out of the 54036 incomplete houses aimed for completion in the first phase activities of Life Mission, 93 percent have been achieved. 184255 beneficiaries, who own land but are homeless, are enlisted for housing assistance in the second phase activities of Life Mission. Among them, housing construction of 79159 beneficiaries in Grama Panchayats is in various stages of completion. All of these will be completed by the middle of March. The fund for this is available through HUDCO loan. The construction of houses started for 21000 beneficiaries, whose cases required more time for examining necessary documents will be completed by the middle of May. Apart from this, around 11200 houses, under construction in urban areas, will be completed in this phase. Their construction will be started in the year 2019-20. An amount of Rs.1,296 crore is earmarked for housing complexes for landless and homeless people, which is the third phase of Life Mission.

(Twenty four) Towards Educational Excellence

103. I am honoured to present before this house, the picture of progress in public education. In the last two years 2.5 lakh students got additionally enrolled in general educational institutions. Of these, 94 percent were students who had obtained T.C from other schools. What additional recognition could be longed for? Mission for the protection of general education should be carried onward.
104. One important aspect that heightened the expectation of the general public was the expansion of amenities in general education sector. An amount of Rs.2,037.91 crore has been sanctioned for this from KIIFB. Rs.170 crore is earmarked for the expansion of infrastructure facilities of schools that had not obtained financial aid from KIIFB. The 'Matching Grant' project meant for aided schools will continue this year also. 45000 class rooms of 8th to 12th standards of 4775 schools have been transformed into high-tech. An amount of Rs.292 crore has already been sanctioned by KIIFB for converting 9941 number of primary/upper primary schools into high-tech. Of Rs.80 crore meant for the expansion of infrastructure facilities of Higher Secondary, a major chunk is earmarked for laboratories and libraries. The Government's stand is to integrate libraries and laboratories of high schools and higher secondary schools. A scheme will be formulated for the repair of school furniture using provision from current year's budget itself. There are certain schools which have no own land or inadequate land. A scheme will be prepared also for purchasing additional land necessary for them too. Post of teachers will be created as per the laid down norms. Sir, till now, 3.656 posts have been created by this Government in the educational sector.

105. In last year's budget, the Master Plan for upgrading academic standards and the activities were discussed in detail. All those schemes will be continued. I would like to mention about two new approaches. The ongoing teacher's training programmes will continue. But, we need to move from the approach of training to the transformation of teachers. In order to achieve this goal, a residential course of two weeks duration for teachers will be initiated. Over the next five years all the teachers will pass through this mould. The second is about vocational training. The experience from National Skill Qualification Frame Work, which was constituted for this purpose, is rather disappointing. But our State cannot avoid this scheme. Our Vocational Higher Secondary Schools cannot be retained in the present manner. Vocational training is required even in Higher Secondary Schools. It is desired to create a Kerala model in this regard. We think about school workshops, being given guidance by the voluntary technical experts from our higher technical institutions and not by hired private institutes. In addition to this, there will be external employment training, pupil centred activities and training of teachers. For all these activities Rs.15 crore is earmarked.
106. One of the main thrust of school education sector is upgrading of academic excellence. Rs.32 crore is set up for this. We have already formulated separate projects for academic excellence in the field of English, Arithmetic and Social Science. A separate training session will be organized under the aegis of this project in order to enable the teachers to impart practical English language skills to the pupils. Rs.10 crore is earmarked for remedial education programme named ' SRADHA' . Special emphasis will be provided in remedial education programme ' SRADHA' for the pupil who are unable to achieve minimum learning level in Arithmetics. Besides, a new learning support programme outside the school has been formulated in backward regions.

107. More importance is given to subsidiary education programmes in this budget. With the co-operation of Artists who are in receipt of Diamond Year Fellowship, Art Centres will be opened in selected schools in all districts, which will be functional in holidays. An amount of Rs.7 crore is set apart for such Arts and Sports Park. Rs.6.5 crore is earmarked for School Youth Festival.

(Twenty Five) Universal Health Security Scheme

108. Comprehensive Health Security Scheme was announced in the previous budget. But it could not be implemented. It is because, consequent to the announcement of Ayushman Bharat Scheme of five lakh rupees in the Central budget, we were waiting for its criteria. When the details of the scheme came out in the month of October, it was like mountain giving birth to a mouse. The premium agreed by the Central Government is Rs.1,250 per person for RSBY in which benefits worth rupees thirty thousand are received. At the same time, premium provided for the scheme of rupees five lakh is only Rs.1,100/-. Moreover, the Central Government will only provide 60 percent of this. It is estimated that for benefits worth rupees five lakh, the premium will be more than rupees eight thousand. Now there are 42 lakh beneficiaries in RSBY scheme. Whereas under Ayushman Bharat, the Central Government provides assistance to 18 lakh families only. The total expense for us is around Rs.800 - 1,000 crore whereas the central assistance is below rupees hundred crore. The situation has placed complete financial burden on the State Government but the whole credit goes to the Centre.
109. There are four components for the Comprehensive Health Security Scheme going to be implemented in Kerala. First is, India's best network of Primary Health Centres. Among

them, 150 hospitals were upgraded to Family Health Centres. In the next stage, 200 more hospitals will be upgraded to this status. All the Primary Health Centres will be upgraded to Family Health Centres step by step. In this manner, Kerala will become a region in which the Astana Global Health Conference Declaration of primary health services will be implemented in full measures. The family health hospitals will have three doctors and proportional para medical staff. OP facility will be available in the afternoon as well. There will also be laboratory and pharmacy. Once this scheme becomes universal, the rush in the secondary and tertiary hospitals will be reduced. Modernisation of these hospitals is the second stage. This will be implemented by equipping all Medical Colleges with Oncology Departments, all District Hospitals with Cardiology Departments, all Taluk Hospitals with Trauma Care Centres and Dialysis facilities. Steps have also been taken to appoint doctors and nurses required for this. Sir, as of now this Government has created 4,217 new posts in the health sector, This intervention aims to enable public health system to handle life style diseases. The Government intends to make the private hospitals in Kerala also to participate in the secondary and tertiary health care services. But these service are to be provided at reasonable rates. A comprehensive health insurance comprising interested private hospitals is the third stage.

110. Members of all the insured families will be provided treatment worth one lakh rupees from the Insurance Company. Expenses above this up to five lakh rupees will be given to the hospitals concerned directly from the Government for designated health procedures of lifestyle diseases like cancer, heart diseases etc. All those insured will have the claim for this. In short, we are combining the

erstwhile RSBY and Karunya Scheme in Kerala. Other schemes under Health Department will also be combined with this. The Government will remit the insurance premium for the 42 lakh families. More than ten lakh employees and pensioners have their own health insurance. There are ten lakh families receiving ESI benefit. Remaining 20 lakh individuals have the right to join this insurance cum assurance scheme by remitting their own premium. Thus this is a universal scheme ensuring health security to all families in Kerala.

111. Sir, we are entering into the tender process of Insurance Scheme. The new scheme will come in to existence by the month of May. The complete revenue from Kerala Lottery will be set apart for this. Sir, eighty percent of the insurance benefits of RSBY Schemes was received by Public Hospitals. Renovations are being carried out in secondary and tertiary sectors for ensuring this standard in ' Karunya Comprehensive Health Insurance Scheme' also.
112. The fourth tier of the Comprehensive Health Insurance Scheme is public intervention. Public participation is essential for disease prevention and for monitoring morbidity. An extensive health force, comprising Sub Centres and associated ASHA workers, should take responsibility for this in each Panchayat and Municipality. This is the crux of the Ardram Mission. The honorarium for Asha workers is enhanced by Rs 500. Disease prevention activities, treatment for diseases and palliative care if treatment becomes ineffective is the view of the Government. Steps will be taken to co-ordinate and strengthen the palliative care network by connecting them with Primary Health Centres.

Kerala Infrastructure Investment Fund Board (KIIFB)

113. The signature of KIIFB can be seen in almost all the projects that are going to transform Kerala. 2019-20 will be the year in which KIIFB approved projects worth Rs.30000 crore are on the functional path. It is estimated that Rs.10000 crore will be required for settling bills.
114. We achieve the goal of making possible the infrastructure development of our state by giving a small portion of future income of Government as grant to KIIFB annually. KIIFB is only securitizing, today, the future cash flow akin to LSGIs availing loan in Life Mission. There are several advantages for this. First one is, without waiting for twenty or twenty five years, essential infrastructure facilities can be created today itself. Those fortunes can be enjoyed by one more generation. Second is, we can guess the cost escalation of construction if it is carried out after ten or twenty years. The rate of interest for the loan availed today is meagre when compared to this cost escalation.
115. Sir, KIIFB has already given sanction for various projects worth Rs.41,326 crore. After detailed examination, approval has been given to 64 percentage of projects announced in 2016-17 budget and to 74 percentage of projects in 2017-18 budget. 48.6 percentage of projects which got administrative sanction have already been tendered. 79 percentage of the tendered projects have been started after entering into contract. I am happy to say that this is a record in the construction of infrastructure facilities in Kerala. KIIFB is making a big leap not only in the construction of roads and bridges but also in the creation of infrastructure facilities in hospitals and schools. KIIFB has given sanction specially for acquiring land worth Rs.13,578 crore in addition to that announced in the budget. Different types of Industrial Parks will be established through this.
116. Sir, at this juncture, I am not going into more details as I have already mentioned the role of KIIFB while explaining 25 Point Programmes.

III

Development Sectors

117. Sir, major portion of the schemes we have discussed till now are integrated programmes. They are the crux of this budget. I am going for a quick presentation by dividing them in to various development sectors. Let me start with Labour Sectors.

Agriculture

118. Sir, An amount of Rs.2,500 crore will be expended in Agricultural sector for rejuvenating agriculture from flood disaster. Of this Rs.770 crore is from plan outlay. An amount of Rs.282 crore will be made available from Centrally Sponsored Schemes. At least Rs.200 crore is expected from externally aided projects. At least Rs.1,000 crore will be set apart for agriculture from the schemes of Local Government Institutions. Thus a total amount of Rs.2,500 crore.
119. An amount of Rs.167 crore is earmarked for crops. The attempt to encourage ragi and chama cultivation in Attappady was a great success. This scheme will be extended.
120. An amount of Rs.71 crore is earmarked for vegetable development. Special financial aid will be provided to best 'A grade' clusters. Block Level Federations will be formed to co-ordinate block level clusters. Professionals from IRMA will be engaged for the effective functioning of vegetable producer companies.
121. Flood has uprooted the nature and destroyed fertility of soil. An amount of Rs.29 crore is earmarked for issuing soil health cards after testing the micro nutrient quality of soil and to adapt remedial measures. An amount of Rs.25 crore is earmarked to make available good quality seeds and seedlings, Rs.45 crore for extension activities and Rs.25 crore for Agro Service Centres.

122. Use of pesticides will be made scientific and will be subjected to strict restrictions. An amount of Rs.10 crore is earmarked for spices like pepper, nutmeg, cardamom, clove, ginger and turmeric. An amount of Rs.6 crore is earmarked for the promotion of fruit tree cultivation and Rs.5 crore for floriculture.
123. An amount of Rs.20 crore is earmarked for implementing State Crop Insurance Scheme and an amount of Rs.7.5 crore is also earmarked for meeting the expenses during emergency situations.
124. An amount of Rs.42 crore is earmarked for strengthening marketing systems. Of this Rs.20 crore is for support price. An amount of Rs.19 crore is earmarked for the promotion of value addition process of agricultural produce. The functioning of Kerala Agro Business Company will commence this year. Besides cold chain, the chain of zero energy cool chambers will also be encouraged.
125. An amount of Rs.120 crore is earmarked for soil and water conservation. Of this Rs.48 crore is for watershed management activities. Kattakkada and Thaliparamba are ideal examples of constituency based Watershed Development Programmes. Special financial assistance will be provided for similar schemes. Rs.5 crore is set apart for strengthening landslide prone areas. Rs.56 crore earmarked from R.I.D.F. to Kerala Land Development Corporation is for the development of Kole fields in Thrissur and Ponnani and also for the Agriculture fields in Palakkad.
126. An amount of Rs.83 crore is earmarked for Kerala Agricultural University.

Animal Husbandry

127. A total amount of Rs.450 crore is set apart for Animal Husbandry sector. Of this Rs.108 crore is for Dairy Development Department. Around Rs.100 crore is earmarked for cross breeding extension activities. An amount of Rs.60 crore is provided for Calf Care Programme. An amount of Rs.29 crore is provided as financial assistance to co-operative societies. An amount of Rs.50 crore is earmarked for dairy promotion and cattle shed development activities on commercial basis. An amount of Rs.27 crore is set apart for Kerala Feeds, Cattle feed subsidy and fodder cultivation. An amount of Rs.75 crore is earmarked for Veterinary University.

Inland Fisheries

128. Inland Fisheries is one of the areas with utmost potential for development. An amount of Rs.109 crore is earmarked for this. There are special programmes for fish conservation in water bodies and for promotion of private aqua culture. For Kakka Co-operative societies an additional Rs.3 crore is provided.
129. An amount of Rs.41 crore is earmarked for Fisheries University.

Cashew

130. Sir, most of the industrial units in this sector, has fallen into debt trap due to loss and are facing revenue recovery and lock out. This crisis is to be overcome immediately. For opening the closed factories in private sector, Government have formulated a package. Most important is restructuring of their debt liabilities. Unfortunately the Reserve Bank and Commercial banks are not supportive. Restructuring is the need of the hour and not one time settlement. I assert that interest of these restructured loans will be borne by the Government for one year. An amount of Rs.25 crore is additionally earmarked for this.

131. Another issue is the unavailability of raw cashew at reasonable price. We should be able to buy raw cashew directly, from the farmers or from institutions in Africa avoiding middle man. Cashew Board has been constituted with this aim. The main hurdle is the lack of adequate working capital. An amount of Rs.30 crore is earmarked for Cashew Board. During this season Cashew Board should be able to provide one lakh ton raw cashew nut not only to the public sector institutions but also to the private sector. For this purpose, a loan of Rs.250 crore from Co-operative Banks will be made available to the Cashew Board under Government Guarantee. Only those institutions which are willing to take raw cashew nut through escrow account will be permitted to avail raw cashew nut on credit. In order to maintain the credibility of the Cashew Board this condition should be strictly adhered to.
132. Along with this Cashew Corporation and CAPEX need to be modernized and their products should be branded and sold. An amount of Rs.19 crore is earmarked for this. Intense steps will be taken to expand domestic cashew cultivation in Kerala. Rs.8 crore including the RKVY fund is earmarked for allied activities.

Coir

133. An amount of Rs.142 crore is earmarked for Coir Industry. In addition to this, an amount of Rs.89 crore will be made available from NCDC loan for restructuring. More than half of the total provision is for mechanization. An amount of Rs.45 crore is set apart as the price fluctuation fund for procuring products at subsidized rate from labourers, who could not be accommodated in the mechanized sector. The land of commercial taxes check posts at Naduppunni and Meenakshipuram will be taken over for coconut pith bracketing.

Handloom

134. School uniform scheme is the most important project implemented for the propping up of the Handloom industry. Through this project full time employment will be generated for all the weavers who are willing to weave school uniform. The expected expenditure for this project is Rs.170 crore. Rs.56 crore is earmarked for Handloom and Power loom sectors. Rs.25 crore is earmarked for eight mills under Tex Fed.

Khadi and Village Industries

135. An amount of Rs.14 crore is earmarked for Khadi Industry. 30 percent of Khadi sold in Kerala is silk. In this backdrop, Rs.50 lakh is earmarked for Khadi Silk Weaving Scheme.

Handicrafts

136. Rs.3.5 crore is set apart for the handicraft development schemes. In order to encourage planting of bamboo, a separate scheme will be launched. Including the Central share, Rs.2 crore will be received.

Information Technology Sector

137. The total outlay for IT sector is Rs.574 crore. Of this, Rs.139 crore is earmarked for Kerala State IT Mission, the nodal agency. Kerala is one of the states in the country having massive IT administrative setups. New models of Akshaya Kendras and FRIENDS, which connected the people of Kerala to e-governance have to be developed. The new projects are the schemes for co-ordinating various government services and also for Aadhar enabled services in an area.

138. An amount of Rs.84 crore is provided to Technopark, Technocity, Technopark (Kollam), Infopark (Kochi, Thrissur and Cherthala). An amount of Rs.10 crore is specifically earmarked for the construction of Ladies Hostel and Fitness Centre at Infopark, Cherthala. An amount of Rs.23 crore is provided to Cyber Park, Kozhikode. An amount of Rs.148 crore is earmarked to KSITL, the government agency for IT Infrastructure facilities. This agency is implementing Kerala Fibre Optic Network Project, connecting all households and Government institutions in Kerala. Another important activity is the Skill Delivery Platform connecting 150 Hi-tech class rooms of engineering colleges for imparting skill training to 50,000 students.
139. ICFOSS has found a significant space in the free software movement. An amount of Rs.6 crore is earmarked for that. An amount of Rs.7 crore is earmarked to C-DIT.

Tourism

140. Successful marketing is the most crucial factor for the success of the tourism sector. The entrepreneurship has succeeded in Kerala under the effective campaign spearheaded by the Government. Our campaign is to be strengthened against the backdrop of setbacks caused by the Nipah outbreak, flood and indiscriminate hartals. Out of Rs.372 crore earmarked for Tourism Sector in 2019-20, Rs.82 crore is set apart for marketing. Based on a clear framework, additional funds for marketing will be allotted later.
141. An amount of Rs.132 crore is earmarked for developing the facilities of tourist centres. New project will be started this year for the development of tourism at Muzhuppilangad. Akkulam Tourist Project is under the consideration of KIIFB. An amount of Rs.12 crore is earmarked for DTPCs. An amount of Rs.8 crore is earmarked for KTDC. KTDC will be given participation in the management of tourism destinations.

142. Another new scheme going to be started this year is Kerala Tourism Entrepreneurship Fund. Financial assistance from this fund will be provided to those educated entrepreneurs who put forward novel ideas, projects or remedial measures. An amount of Rs. 4 crore is earmarked to protect private buildings having tourism potential and also to private entrepreneurs for providing basic infrastructure.

Kerala Development and Innovation Strategy Council (K-DISC)

143. This year, the Council will head a Block Chain Training Programme, which will be one of the largest training programmes in the world itself. Steps will be taken to transform Kerala into a manufacturing hub in this sector by creating Kerala Medical Technology Consortium. Measures will be initiated to infuse 60 new technologies into various departmental activities. Government intends to give stress on new innovation findings intended for the differently abled children. An amount of Rs.20 crore is earmarked for all these activities.

Large Scale Industries

144. An amount of Rs.116 crore is earmarked to KSIDC, the most important industrial promotion agency. The systematic activities being initiated to enhance Kerala's rating in Ease of Doing Business Index have started to yield results. Life Science Park, Light Engineering Industrial Park at Palakkad, Industrial Growth Centers at Kozhikode, Kannur and Cherthala and Hardware Park in Kochi are the main projects. An amount of Rs.87 crore is earmarked for KINFRA. The main parks with which KINFRA is presently involved are the water supply schemes at Palakkad and Kakkanaad; Spices Park at Thodupuzha, Video Park at Kazhakootam, Industrial Park at Kakkancheri & Ottappalam, Petro Chemical Park, Advance Technology Park at Ramanattukara, Defence Park

at Ottapalam and Export Enclave at Kakkanad. Standard Design Factories having more than 4 lakh sq.ft. area are now under construction. An amount of Rs.17 crore is earmarked for the Industrial Park and Export Enclave, which is being set up at Mattannur in connection with Kannur Airport. KINFRA will establish a Modern Marine Park with fish landing centre at Chaliyam in Beypore.

Small Scale Industry

145. In Kerala, 16000 micro, small and medium industrial units requiring an investment of Rs.1,550 crore will be established in 2019-20. 55000 employment opportunities will be created. A total amount of Rs.163 crore is earmarked for small scale industries. Of this, Rs.50 crore is for improving the facilities of Industrial Estates. Construction of Multi Storeyed Industrial Parks is going on at Veli, Shornur, Uzhakalpadam, Punnapra, Puthusseri, Manjeri and Varavoor. The three new schemes, which will be started this year are interest subsidy for land acquisition expenditure, financial assistance for flood related audit, and interest subsidy for them.

Commerce

146. An amount of Rs.15 crore is earmarked for the Department of Commerce. A permanent exhibition marketing complex named Kerala Mart will be constructed. An amount of Rs.10 crore is additionally earmarked for Traders Welfare Fund. Traders organization and Welfare Board have jointly assessed that a total of 12160 traders have suffered losses in the flood. It has been decided to give compensation to 1130 traders, who are members of the Welfare Board, from the Welfare Fund itself. An amount of Rs.20 crore is earmarked for giving compensation to the remaining traders as per the same criteria. Government will bear, for a period of one year, the interest of the loans availed within 31st March by these flood affected traders. Charging of additional court fee,

without limit on big assessments based on best judgement is creating unbearable burden on traders. Hence notification will be issued after fixing a limit to this.

147. Excel Glass in Alappuzha has been closed for the last 10 years. In 2010, KSIDC and KFC had rejuvenated this sick industry by sanctioning loans on liberal terms. However, after reopening in 2011 the factory was shutdown again without repaying even a small part of the loan taken. In this circumstance, the Government financial institutions will take over the movable and immovable properties. Consequent to this, government will give compensation to the retired and other labourers. For this, an amount of Rs.4 crore is earmarked. A new factory will be opened in the same place in 2020-21.

Geriatric Care

148. The population of those above 60 years of age that comes to 13% is growing at a rapid pace. Changes in the family structure and others, have weakened the traditional protection enjoyed by the elders. In this back drop, a new social system have to be created intentionally. Local governments are the most important agency for geriatric care. They are bound to provide 5% of their plan fund i.e. Rs.375 crore for this. If this amount can be utilized with plan and care great changes can be effected in the welfare of the elderly. In two or three wards of all panchayaths, ' Pakal Veedu' will be established. It will function under the supervision of Kudumbashree or voluntary workers. There will be facilities not only for entertainment and relaxation but also for food and treatment. Those ailing elderly persons who are dwelling in houses can be protected through palliative networks. Proportionate to the number of patients, financial assistance can be provided to, from the Geriatric Fund for this. Under the aegis of Kudumbashree 20000 neighbourhood groups for elderly will be started in 2019-20. For each neighbourhood

group Rs.5,000 will be given as grant. Those elderly who are staying alone will be included in the Snehitha Calling Bell Scheme and Kudumbashree workers will visit their homes once in a week. Under the aegis of Kudumbashree, Elder's meet and 'melas' will be conducted in all CDSs. Geriatric councils consisting of pensioners' organizations, Kudumbashree, palliative / health workers will be established in all Local Government Institutions.

149. Apart from the diagnosed diseases, under the Karunya Universal Health Care Scheme more aid to health care will be provided for those who have passed 65 years of age. An amount of Rs.30 crore is earmarked for ' Sayamprabha' and ' Vayomithram' schemes of Social Justice Department. An amount of Rs.10 crore is earmarked for creating geriatric friendly environment in hospitals. Voluntary technical force will be established for utilizing the service of technically expertised retirees in various sectors. Under the aegis of Kudumbashree, labour groups which do not require strenuous physical effort, will be established.
150. Welfare pension is an excellent testimony to LDF Government's commitment to the poor and elderly. Among the 42 lakh people who are getting welfare pension, one fourth of them started to receive the pension for the first time during the period of this Government. Not only the arrears were cleared but the pension amount was also increased to Rs.1,100 from Rs.600. An average amount of Rs.1964.73 crore was expended per year by the former government for welfare pension. The anticipated expenditure during 2018-19 is Rs.7533.72 crore. The central assistance received last financial year is only Rs.150 crore. Sir, all the welfare pensions are increased by Rs.100. Today there is discussion at the national level about basic income scheme. It is a matter of pride to state that Kerala has made this concept a reality through old-age pension schemes.

Protection of the Differently Abled

151. 2018-19 budget, with size of its allocation and also with the characteristics of the programmes, was a milestone for visually impaired, hearing impaired, differently abled and differently intelligent persons. This approach is carried forward. A total amount of Rs.244 crore is set apart for this sector through different departments like Social Justice, Education, Health, Local Government etc. In addition to this, at least Rs.375 crore has to be set apart by the Local Government Institutions as per the norms. An amount of Rs.500 crore is for disability pension. We should be able to expend this outlay of around rupees thousand crore with proper co-ordination and compassion. Thus we are making a great step towards the concept of Kerala that ensures universal security.
152. Kerala is giving priority for the pre-natal health care in pregnancy. As a first step, we are trying to prevent disabilities through preventive measures including MMR vaccine. To diagnose the possible future disabilities and to adopt remedial measures screening is done right from the infancy. An amount of Rs.60 crore has been earmarked through three different programmes such as ‘ Arogya Kiranam’ , ‘ SID’ and ‘ Cochlear Implant’ for related schemes.
153. Special Resource Persons have been appointed to provide help to mild, moderate, differently abled students, studying in normal schools. There are Government special schools for severely differently abled children. In addition to this, there is the scheme of ‘ Autism Park’ on experimental basis in one selected panchayat of all districts by which all the differently abled students are taught either in a special or in a common class irrespective of severity of their disability. An amount of Rs.31 crore has been earmarked for all these schemes.

154. An amount of Rs.35 crore is earmarked for improving the facilities of 71 Buds schools which accommodate majority of the differently abled children in these schools. An amount of Rs.40 crore is additionally provided as financial assistance to 290 special schools run by voluntary organisations and others with the approval of Education Department. Fund for this is to be located from plan outlay of Education Department for other schemes.
155. An amount of Rs.52 crore is earmarked for the schemes for treatment and care of differently abled. The outlay for Mental Health Programmes is enhanced to Rs.59 crore. An amount of Rs.13 crore is earmarked for Barrier Free Kerala and Rs.42 crore is earmarked for providing allowance to helpers and caretakers of the differently abled children, protected in houses. An amount of Rs.13 crore is earmarked for Kerala State Handicapped Person's Welfare Corporation. An amount of Rs.38 crore will be provided as grant to different government and quasi-government institutions for training, research and treatment of differently abled people.
156. An amount of Rs.34.5 crore has already been allocated for Endosulfan Victims in last three budgets. In 2019-20, Rs.20 crore is also allocated.

Transgender

157. We have to complete the task of making the transgender community the natural partners of general public. The confidence and visibility gained by this community over the last few years is a hopeful advancement. The scheme 'Mazhavillu' has been formulated with this aim. 'Mazhavillu' is a scheme which includes several programmes enabling the transsexual persons to merge with the mainstream by means of the schemes such as vocational training, self-employment assistance, habitations in all districts, assistance for surgery based on medical advice, learning assistance, transgender neighbourhood groups and help for preparation for

competitive examinations. Rs.5 crore is earmarked for this. Approval will be given for transgenders to participate in the schemes of Women's Development Corporation. Development Corporations based on communities should make available a specific number of assistance to transgenders every year.

Scheduled Caste Sub Plan

158. The total outlay for the Scheduled Caste Sub Plan is Rs.1,977 crore. Of this, Rs.153 crore has been handed over to Local Government institutions.
159. The total state outlay for Scheduled Caste Sub Plan is Rs.1,649 crore. In addition to this, Rs.260 crore will be available from Centrally Sponsored Schemes. In the state plan, topmost priority is given for housing. An amount of Rs.785 crore has been set apart for this. Next priority is for education. Rs.350 crore from State Plan and Rs.200 crore out of Centrally Sponsored Schemes will be expended for scholarships of students, coaching, training and Model Residential Schools. Rs.100 crore is earmarked for renovation of colonies and another Rs.100 crore is earmarked towards corpus fund. Among the welfare schemes, the most important are the allocation of Rs.70 crore for marriage assistance and Rs.10 crore for 'Valsalya Nidhi'.

Scheduled Tribe Sub Plan

160. The outlay for Scheduled Tribe Sub Plan is Rs.663 crore. In addition to this, Rs.50 crore will be available from Centrally Sponsored Schemes. Here also, the topmost priority is for housing. Rs.226 crore is earmarked for this sector. The next preference is for education for which Rs.128 crore has been earmarked. Rs.60 crore is earmarked for Model Residential Schools. Rs.100 crore is earmarked for comprehensive development of tribal settlement and another allocation of Rs.25 crore each for food and health insurance. There are around thirty thousand acres of land under the farms of the department and agriculture land were handed over by

government to the Scheduled Tribe. In order to increase the agriculture productivity from the above land a comprehensive project in co-operation with Agriculture Department will be formulated. For protection of mental health in Attappadi, Rs 25 lakh has been earmarked for formulating a special programme in collaboration with the expert organisation 'Banyan'.

Welfare of Backward Communities

161. An amount of Rs.114 crore is specially earmarked for backward communities. Of this an amount of Rs.53 crore is for OEC scholarship. An amount of Rs.50 crore including Central share is set apart for backward community scholarship. An amount of Rs.14 crore is earmarked for Backward Classes Development Corporation. An amount of Rs.10 crore is earmarked for Converted Christian Development Corporation. The occupations of Viswakarmas is accepted as traditional occupations. An amount of Rs.10 crore is earmarked as an aid for traditional labours.

Welfare of Forward Communities

162. An amount of Rs.42 crore is earmarked for Kerala State Welfare Corporation for Forward Communities. Of this Rs.17 crore is for scholarships. A new scheme, namely, Sammunnathi Mangalya Sahaya Nidhi will be started.

Welfare of Minorities

163. An amount of Rs.49 crore is earmarked for the welfare of minorities. An amount of Rs.11 crore will also be available from Central Schemes. Of this Rs.10 crore is for educational needs. An amount of Rs.25 crore, including Central Share, is earmarked for multifaceted development programmes in minority concentrated blocks. An amount of Rs.15 crore is earmarked for Minority Welfare Development Corporation. A centre will be established in Calicut University for minority studies. Considering the increase in the number of women going for Haj in recent years, a special block will be constructed for women in Haj house.

Sabarimala

164. Sabarimala is Kerala's largest pilgrim centre. Since Sabarimala is a forest shrine, there are many limitations. The aim of the Government is to create maximum facilities in Thirupathy model, while protecting the environment and ecosystem, for lakhs of pilgrims who visit Sabarimala. KIIFB is implementing projects worth Rs.141.75 crore for providing modern facilities at Sabarimala base camps at Nilakkal, Pamba and important interim shelters. These projects will move to construction stage in 2019-20. The following projects are given financial assistance through KIIFB.

- (1) Sewage treatment plant having a treatment capacity of 10 million litres at Pamba - Rs.39.59 crore.
- (2) Vehicle parking facility at Nilakkal - Rs.4.85 crore
- (3) 'Viripanthal' (resting place) at Nilakkal - Rs.34.1crore
- (4) Midway shelter at Erumeli - Rs.19.49 crore
- (5) 'Viripanthal' at Pamba - Rs.19.49 crore
- (6) Midway shelter at Keezhillam - Rs.19.39 crore
- (7) Vehicle parking facility at Ranni - Rs.4.84 crore

165. For the road works in Sabarimala Rs.89 crore in 2016-17, Rs.140 crore in 2017-18 and Rs.200 crore in 2018-19 were provided. For the long term upgradation works for rest of the roads, Rs. 200 crore has been allotted in 2019-20, taking this to a total of Rs. 629 crore. Apart from this, the State Government has spend Rs.65 crore, and on behalf of local Government Rs.17 crore. An amount of Rs.28 crore is set apart for 2019-20. Thus a total of Rs.739 crore is being spent on facilities in Sabarimala. Unlike the vicious propaganda unleashed by some, the Government does not even appropriate even single paisa from the income of the

Sabarimala Temple. Unfortunately, some politicians masquerading as devotees, are falsely propagating that Government is siphoning off the money of the Sabarimala temple with the aim of destabilising the Devaswom board by dissuading devotees from offering money. Government will not allow the temporary fall in donation resulting from this move to affect the functioning of Devaswom temples. An amount of Rs.100 crore is specially earmarked for Travancore Devaswom Board. Sir, besides this Rs.36 crore is earmarked for Malabar and Cochi Devaswoms in this budget.

Health

166. In this budget the major outlay is provided for health sector, which amounts to Rs.1,406 crore. Apart from this Rs.600 crore will be received from NHM. The Medical Insurance, which we have just discussed is expected to cost around Rs.800 crore. The hospitals that have commenced constructions may require atleast Rs.1,000 crore from KIIFB. Altogether it amounts to Rs.4,000 crore. Thus unprecedented support is given to health sector. Our health sector which is world famous is gearing up to face the challenges of the new era.
167. Rs.788 crore is set apart for 1,280 Public Health Institutions. Rs.232 crore is earmarked for 14 Medical Colleges. In the back drop of recent flood, it is found that the land allotted for Medical College at Wayanad is not suitable. To purchase suitable land and to commence the initial work of the building, money will be made available from KIIFB. Rs.8 crore is earmarked for starting e-Health programme centered at various Medical Colleges.
168. An amount of Rs.35 crore for Malabar Cancer Centre, Rs.20 crore for Health University, Rs.15 crore for Cochin Cancer Research Centre and Rs.3 crore each for Child Development Centre and NIMHANS.

169. A total amount of Rs.48 crore is earmarked for Indian Systems of Medicines. Rs.2 crore is set apart for starting sports medicine facilities in association with District Sports Councils. Rs.50 crore is earmarked for Ayurvedic Medical Education. Rs.7.5 crore is allocated for Laboratory Research Centre with international standard in connection with the works of Patent Cell.
170. An amount of Rs.26 crore is earmarked for Homoeopathy. HOMCO is an important Homoeo Medicine Production Centre. Rs.30.26 crore is the current turn over. It is exporting medicines to overseas as well as to 15 states. The present capacity of the factory is inadequate. In this background, construction of a factory having capacity of Rs.100 crore was started last year. The inauguration of the company will be held in 2019-20. For this Rs.10 crore is set apart.
171. An outlay of Rs.73 crore is earmarked for Regional Cancer Centre. It is expected that the 14 floor new block with an area of 2.75 lakh Sq.ft will be completed in 2020.

General Education

172. Sir, Rs.992 crore, is the total outlay for general education. Rs.695 crore is the allocation for Higher Education and Rs.249 crore for Technical Education. Thus the state plan outlay for 2019-20 is Rs.1,938 crore. The total outlay for education sector including Central share comes to Rs.3,154 crore. In addition to this, an expenditure of atleast Rs.1,000 crore expenditure in education sector is expected from KIIFB. Thus, as in health sector, the educational sector is also expected to put an all time record to the tune of Rs.4,000 crore during the next year.

Higher Education

173. The total outlay for Universities is Rs.1,513 crore.
a. Kerala University	- Rs.29 crore
b. Calicut University	- Rs.25 crore
c. Mahatma Gandhi University	- Rs.27 crore
d. Sri Sankaracharya Sanskrit University	- Rs.17 crore
e. Kannur University	- Rs.25 crore
f. National University of Advanced Legal Studies-	Rs.7 crore
g. Malayalam University	- Rs.9 crore
174. An amount of Rs.17 crore is earmarked for Kerala State Higher Education Council and Rs.10 crore for Kerala Council for Historical Research. Rs.2 crore is earmarked for Centre for Coastal Hereditary Studies. Rs.2 crore is earmarked for K R Narayanan National Institute of Visual Science & Arts and Rs.5 crore for Centre for Continuing Education. For the preliminary work of the Open University Rs. 1 crore is being allocated. The land acquisition process of the Malayalam University will be completed immediately.
175. Even in higher education sector, the thrust is for quality enhancement. Rs.18 crore is earmarked altogether for the schemes which includes, NIT Project assistance of Rs.35,000 meant for promoting research aptitude, FRS Project for encouraging the research among post graduate students, 'FLAIR' - meant for developing the linkage between Academic Innovation and Research, the mentoring programme 'Walk with the Scholar' and Erudite Project for introducing world famous scientists to the campuses. Rs.25 crore is earmarked for improving the required criteria for ensuring NAAC accreditation for all Government Colleges. In these colleges innovative courses will be

encouraged. An amount of Rs.9 crore is earmarked to give scholarships to students not only for academic excellence but also for literature, arts and sports. Rs.5 crore is earmarked to ensure that one class room in every college is equipped with information communication facilities including video conferencing as part of online resources initiative in college education. Rs.7 crore is earmarked for the betterment of laboratories, libraries and furniture. Rs.5 crore is set apart for Government Autonomous Colleges. Lead Colleges will be formed for co-ordinating adjacent educational institutions on cluster basis.

176. Rs.282 crore is earmarked for Additional Skill Acquisition Programme. This project will be implemented with the support of Labour Department and General Education Department. An amount of Rs.250 crore will be made available to Higher Education sector through RUSA project during the current financial year.
177. Rs.300.74 crore renovation project for college buildings with the financial assistance of KIIFB will be started during 2019-20. Along with this, Rs.50 crore is earmarked for providing other allied facilities such as furniture, sports etc.

Science, Technology & Environment

178. Rs.152 crore is earmarked for Kerala State Council for Science and Technology & Environment. Of this, Rs.60 crore is meant for financial assistance to CWRDM, KFRI, Jawaharlal Nehru Tropical Botanical Garden and Malabar Botanical Garden.
179. The first building in Institute of Advanced Virology having an area of 25000 Sq.ft. at Thonnakkal will be completed this year. The construction of second building having an area of 78000 Sq.ft. will commence soon. An amount of Rs.50 crore is earmarked for the Institute.

Technical Education

180. An amount of Rs.25 crore is provided to Cochin University of Science and Technology and Rs.31 crore is provided to Kerala Technological University. An amount of Rs.19 crore is earmarked for Kerala Science and Technology Museum and Rs.20 crore is earmarked for IHRD. An amount of Rs.5.5 crore is set apart for special research promotion centers in College of Engineering, Thiruvananthapuram.
181. An amount of Rs.43 crore is earmarked for various Engineering Colleges. Besides, an amount of Rs.14 crore is set apart for various projects aimed at enhancing quality of education and industrial exposure. Minor research centers in special subjects will be established in Engineering Colleges. Various courses have been started in collaboration with world famous industrial companies under PPP model in Automotive Mechatronics, Automation Technologies, Translational Research etc. All these will raise the quality of our technical education to a new horizon.
182. An amount of Rs.44 crore is earmarked for the development of Polytechnics. Product Training centers and Technical centers will be promoted focusing on Polytechnics. An amount of Rs.15 crore is set apart for improving academic amenities such as libraries, information communication facilities etc.

Culture

183. An amount of Rs.157 crore is earmarked for art and culture sector for the financial year 2019-20. Of this, Rs.11 crore is set apart for Chalachithra Academy, Rs.8 crore for Kerala State Film Development Corporation, Rs.5 crore each for Kerala Sangeetha Nataka Academy and Lalithakala Academy. An amount of Rs.32 crore is the outlay for Museum and Zoos. Of this, an amount of Rs.20 crore will be

utilized for modernization of Museums and Gallery. Many of the District Cultural Centres which were to be established through KIIFB, as proposed in the previous budget, will move towards construction stage in 2019-20.

184. From the plan provision which has been earmarked to construct suitable monuments for our renaissance leaders at their place of birth or place of activity, funds will be provided to all the institutions that have been obtaining recurring grants during the previous years. An amount of Rs.5 crore has been earmarked for the renovation of the monument of Thakazhi at Ambalappuzha. An amount of Rs.1 crore is earmarked for P. Krishna Pillai monument at Vaikom, Rs.50 lakh for the completion of the monument of Fr.Chavara Kuriakose Alias at Koonanmavu and Rs.1 crore for the preservation of Sri. Velayudha Panicker's house at Arattupuzha. An amount of Rs.1 crore is allotted for the completion of PRDS College building in commemoration of Kumaraguru. One time grant of Rs.25 lakh is allotted to Kochi Lokadharmi Permanent Drama Theatre.
185. An amount of Rs.13 crore is set apart for the Diamond Jubilee Fellowship. Rs.2 crore is earmarked to the Archives for the digitalization of the prominent Malayalam Dailies of the earlier era. An amount of Rs.1 crore is earmarked for State Library Council. The allowance of Librarians is enhanced by 20 percent.

Sports, Youth Welfare

186. Kerala is a prominent state in the sports field. Sports culture exhorts the idea of unity and togetherness. KIIFB has already given approval for 27 projects worth Rs.528.90 crore so far for the sports sector. Government intends to accord sanction for a hostel stadium in St. Joseph Higher Secondary School, Thiruvananthapuram, a stadium in Higher Secondary School Kanichukulangara, a playground for Kunnummal Volleyball

Academy, Anavoor Higher Secondary School Stadium and Nedumangad Sports Stadium. The KIIFB projects that will bring about major improvements in our sports infrastructure facilities, will move towards construction in 2019-20.

187. The outlay for sports in 2019-20 is Rs.117 crore. Of this, Rs.71 crore is earmarked for Sports Directorate and Rs.41 crore for Sports Council.
188. An amount of Rs.23 crore is set apart for Youth Welfare Board.

Public Works

189. An amount of Rs.510 crore is earmarked for KSTP projects. An amount of Rs.72 crore will be received from the Central Road Fund Board, this year. Rs.70 crore and Rs.132 crore are provided for State Highways and other roads respectively. All rail over bridges, which have got sanction, will be undertaken.
190. The prolonged transportation problem of the people of Wayanad is going to be disentangled. Half of the expected cost of Rs.450 - 500 crore for Wayanad-Bandipur Elevated Highway will be borne by the State Government. The works of Chengannur bypass, widening of the Attingal City road, and the flyover at the Shencotta Junction in Kollam bypass will be undertaken.

KSRTC

191. An understanding has been reached with the banks for the revival of KSRTC. The State Government had promised an amount of Rs.1,000 crore for the first year as per the revival package. An amount of Rs.921 crore has already been spent on pension, salary, repayment to KTDFC etc. Along with this, concrete measures have been suggested to reduce expenditure and to increase revenue. If employees and the management implement these suggestions in unison, KSRTC

will come out of the prevailing pathetic situation in 2019-20. After that, Government needs to pay only compensation to KSRTC for the free services rendered by them. Government is reviewing the effectiveness with which this package has been implemented. An amount of Rs.1,000 crore will be made available as Government assistance for restructuring KSRTC in 2019-20.

Inland Water Transport

192. An amount of Rs.131 crore is earmarked for the three agencies in the water transport sector viz, State Water Transport Department, Kerala Shipping & Inland Navigation and Coastal Shipping & Inland Navigation. An amount of Rs.21 crore is earmarked for the purchase of new boats. Ro-Ro service will be started in Vaikom-Thavanakkadavu ferry. Steps will be expedited for switching over from diesel engines to CNG/Electric boats.
193. A cruise vessel with overnight stay facility worth Rs.40 crore will be bought for Kerala Shipping and Inland Navigation Corporation. A barge with a capacity of 1200 tone will also be purchased this year. An amount of Rs.2.7 crore is earmarked for renovating the jetty adjacent to the High Court.

Ports

194. The total outlay for the Ports Department is Rs.98 crore. Work of Vizhinjam Port is progressing. Approximately 40 percent of the first phase of construction work has been completed. An amount of Rs.48 crore is earmarked for the expansion of shipping operations in Azheekkal, Beypore, Kollam, Vizhinjam and Ponnani ports. A separate company has been registered for developing a new greenfield outer port in Azheekkal. An amount of Rs.13 crore is earmarked. Rs.10 crore is earmarked for Harbour Engineering Department.

Air Transport

195. Steps towards the acquisition of 18 acres land for Thiruvananthapuram airport is in progress. But the Central Government have decided to sell the land we have given free of cost for the airport, to private companies. The Centre has not yielded to our request to give us the primary right to purchase the same. Even though there are many hurdles, we have been permitted to take part in the tender. We have decided to participate in the tender by registering a company named Thiruvananthapuram International Airport. Technical and financial feasibility studies are being conducted for establishing airport and heliports at Sabarimala.

The Railways

196. New railway lines such as Thalassery-Mysore, Nilambur-Nanjangode are under the consideration of Kerala Rail Development Corporation. The stretch of Kochi Metro line from Maharaja' s College to Pettah will be completed in 2019-20.

Irrigation

197. Total amount earmarked for irrigation sector is Rs.517 crore. Among large and medium scale irrigation projects, an amount of Rs.38 crore is earmarked for Edamalayar and Moovattupuzha Projects and Rs.61 crore for interstate river water projects such as Kabani, Bhavani and Pambar basins. A project for the renovation of old dams is being implemented with the assistance of World Bank. In the first phase, four dams of the Irrigation Department and five dams of the Power Department will be renovated at a cost of Rs.360 crore. An amount of Rs.5 crore is earmarked for drought, flood control and drinking water schemes under Kuriyarkutty and Karappara projects.

198. An amount of Rs.21.5 crore is earmarked for the renovation of Chittur Puzha, Cheramangalam and Moolathara canals. Rs.145 crore is earmarked for the renovation of lift irrigation projects and Rs.28 crore is set apart for ground water development. An amount of Rs.3 crore is additionally provided for resolving water scarcity in rain shadow regions.

Drinking Water

199. The total outlay for drinking water sector is Rs.892 crore. Of this, Rs.700 crore is for various projects of Water Authority. An amount of Rs.117 crore is earmarked for the second phase works of ‘ Jalanidhi’ . The second phase of this project will be implemented in 200 Grama panchayats of 8 districts. An amount of Rs.55 crore is earmarked for the maintenance of Community Drinking Water Distribution Projects implemented under the first and second phase of 'Jalanidhi' project. An amount of Rs.20 crore is set apart for rain water harvesting.
200. An amount of Rs.280 crore is earmarked for new drinking water projects. 80 ongoing projects under National Rural Drinking Water Project, have to be completed. An amount of Rs.100 crore is earmarked as State share for the completion of 30 projects among them. Nine lakh people will be benefited by this. Rs.75 crore is earmarked for the completion of Meenad and Kozhikode drinking water distribution schemes implemented with JICA assistance. Works of Neyyatinkara in Thiruvananthapuram Drinking Water Project, Karunapuram, Rajakkad, Udumbanchola project in Idukki district will be taken up. An amount of Rs.30 crore is also set apart for drought relief in the project.

Forest

201. An amount of Rs.208 crore will be expended in 2019-20 for the conservation of forests. Of this, around Rs.60 crore is for demarcating the boundaries of natural forests and for conserving them. An amount of Rs.24 crore is earmarked for the schemes related to the prevention of man-animal conflicts. Rs.47 crore is provided for the rejuvenation of degraded forests and conservation of biodiversity. An amount of Rs.51 crore will be available to the Sanctuaries and National Parks. Of this, Rs.30 crore is Central financial assistance. I am happy to inform that KIIFB has approved and sanctioned an amount of Rs.269.75 crore for Puthoor Zoological Park Project. A dream that has been on wait for two decades is going to be materialised.

Local Governance

202. Kerala has continuously been enjoying the first place in decentralization for the last two decades following the introduction of people's planning. The financial devolution in the State is unprecedented. During the time of the previous government the outlay for Local Government Institutions was 23.5 percent of the Plan allocation. But in 2019-20 it is raised to 24.5 percent. The plan grant, which was Rs.7,000 crore during the previous year has been enhanced to Rs.7,500 crore. Of this, Rs.250 crore is earmarked for Special Project of the flood affected panchayats. Of the plan grant transferred to Local Governments Rs.1,307 crore is for Scheduled Caste Sub Plan and Rs.196 crore for Scheduled Tribe Sub Plan. In addition to the plan grant, Local Government Institutions will get Rs.2,741 crore as Maintenance Grant and Rs.1,626 crore as General Purpose Grant. Thus the total amount comes to Rs.11,867 crore. From this, Rs.1,210 crore is for Corporations, Rs.1,617 crore for Municipalities, Rs.1,564 crore for District Panchayats, Rs.1,090 crore for Block Panchayats and Rs.6,334 crore for Grama Panchayats.

203. Unlike other States, all the main Centrally Sponsored Schemes are implemented through Local Governments. Allocation for Rural Development amounting to Rs.5,136 crore including Central share will be expended through Block and Grama Panchayats. The allocation of Rs.1,862 crore for Urban Development is expended through Corporations. In addition to this, atleast an amount of Rs.2,500 crore from LIFE Mission will be expended through Local Governments. When all these are taken into account a total of Rs.21,000 crore will be available for Local Governments. It is also pointed out that this allocation does not include the own fund of Local Governments. A Welfare Fund will be formulated for NREGS workers. Those who have worked more than 25 days in a month for three consecutive years are already eligible for Social Security Pension.
204. Government have taken several measures for building up the capacity in order to spend such enormous sums. Now, by creating 195 posts of Engineers, it is ensured that at least one Engineer will be available in all Local Government Institutions. Planning could be made time bound through continuous training and interventions. The next year' s developmental projects of all Local Government Institutions, except five, have already got the approval of DPC. Commendable progress has been made in implementation also. The average plan expenditure during the period of the financial years from 2014-15 to 2017-18 at the end of December came to 30 percent of annual outlay. In 2018-19 it rose to 58 percent.
205. There are two weaknesses. Number excessiveness of small projects in the model of WARP are increasing, but they are not moving into comprehensive programmes. Two, people's participation is not rising to the expectations. This will lead to bureaucratic dominance. It will also lead to lack of

transparency and corruption. As a remedy to this, Resource Centres comprising voluntary experts, in every districts, will be constituted. An amount of Rs.40 crore has been earmarked this year also for taking up the joint projects based on district plan. Acceptance can be regained by increasing people's participation in the functioning of different Missions and strengthening Kudumbashree and Gramasabha.

206. KILA has risen into a world famous centre of excellence in decentralisation. Other training systems related to LSGD have been brought under KILA. Rs.33 crore is earmarked for KILA. Rs.2 crore is additionally earmarked for training and experiments for creating local models for treatment of solid-liquid waste.
207. An amount of Rs.91 crore is earmarked for Kasaragod Package in 2019-20. The priority with which the amount is to be spent will be determined by a district level committee chaired by District Collector.
208. State Finance Commission will be appointed urgently to study and submit recommendations on financial devolution of Local Administrative Institutions.

Hygiene

209. An amount of Rs.260 crore has been earmarked for Suchithwa Mission for sanitation programmes. Henceforth up to 90 percent subsidy can be given to means of waste treatment at source. As mentioned earlier 25 percent subsidy can be given by Government and another 25 percent can be provided by Local Self Government Institutions for the means of waste water treatment.
210. Clean Kerala Company has collected 15,764 tone waste after the flood. At present the company has a processing capacity of 160 ton plastic. This capacity will be increased to 1,000 tones by establishing 263 plants. As envisaged in the Act, waste treatment facility will be established in any one of the

Industrial Estates in all districts. A facility for e-waste treatment will also be established in Kerala. The construction of waste manure pits in every house will be taken up as a campaign. Grama panchayats and Municipalities will be graded in the model of ' Swatcha Bharatha Survekshan' .

Co-operation

211. The total outlay of Co-operation sector is Rs.154 crore. The important component in it is the financial assistance to Credit Co-operative Societies. An amount of Rs.46 crore is earmarked for this. An amount of Rs.31 crore is provided for marketing and RIDF Scheme. An amount of Rs.15 crore is provided for Scheduled Caste Co-operative Societies and Rs.3 crore is set apart for Women Co-operative Societies and Vanithafed. An amount of Rs.17 crore is set apart for modernization of Co-operative Institutions, diversification and for assistance to Model Co-operative Societies. An amount of Rs.6 crore is provided as special encouragement to Model Co-operative Societies. An amount of Rs.1.75 crore is earmarked as state share for NCDC loan.
212. A new scheme is going to be started for the co-operators seeking treatment for fatal diseases. An amount of Rs.5 crore has been earmarked for this scheme. Money from this fund can also be used for giving assistance to those co-operators who lost their houses in natural calamity.
213. An amount of Rs.55 crore is earmarked for Housing Board. As per the ' Grihashree' Scheme of Housing Board, two lakh rupees per house will be provided as subsidy to voluntary organisations. In Marine Drive area of Cochi City, an international exhibition city comprising buildings for office/commercial purposes, star hotels, and service apartment, will be constructed on the 17.9 acres of land owned by the Housing Board. 6.5 acres of land owned by the Housing Board in Kalavoor will be acquired by paying market price for Alappuzha Development programme.

Civil Supplies

214. An amount of Rs.45 crore is earmarked for Civil Supplies. Of this, Rs.23 crore is meant for completing the facilities of National Food Security Act. An amount of Rs.7 crore is earmarked for establishing Council for Food Research and Development.

Kerala State Financial Enterprises

215. 2019 is the golden jubilee year of KSFE. New chits amounting to Rs.650 crore and net profit of Rs.200 crore are the aims in the golden jubilee year. 60 new branches will be started. The present turnover of KSFE is Rs.35,000 crore. In 2019-20, the turnover will exceed Rs.60,000 crore including the Pravasi Chits in 2019-20. A giant leap is also expected in other business ventures of KSFE in the jubilee year. Gold loans worth Rs.1,000 crore is targeted. KSFE will surge to new heights in its form and content in the jubilee year.

Kerala Financial Corporation

216. A structural re-organisation is going on in Kerala Financial Corporation. By reducing the interest rate by five percent, KFC has brought the interest rate to the base rate system of 9.5 percent. In the coming financial year, new loans amounting to Rs.1,500 crore will be granted. For this, KFC will mobilise Rs.500 crore additionally from markets. Special assistance scheme for increasing the energy efficiency of micro, small and medium range enterprises and special scheme for giving loan to fiber mills will be implemented in 2019-20. Considerable efforts are in progress for post flood rebuilding. By providing loans and bill discounting to the contractors, KFC has become a partner in the rebuilding of Kerala.

NORKA and Non Resident

217. A model Global Kerala Centre will be established at Mavelikkara in the five acre land owned by NORKA. Those non-resident Keralites who made investment in the infrastructure development of the centre will be given priority in the services of the Centre. Based on the experience of the Centre at Mavelikkara, more Global Kerala Centres can be established in more places in future.
218. An amount of Rs.9 crore has been earmarked for the NRK welfare fund and Rs.15 crore for the rehabilitation of non-resident returnees.

Labour

219. The provision for Labour Department is Rs.563 crore which includes Rs.401 crore for the various schemes implemented by Labour Department, Rs.124 crore for Industrial Training Department and Rs.30 crore for National Employment Service.
220. An amount of Rs.80 crore is provided for the income guarantee scheme for the labourers of the unorganized sector and an amount of Rs.5 crore is provided for the social security activities including maternity benefits. Rs.5 crore is set apart for the scheme named ' Apna Ghar ' for ensuring a decent dwelling place for guest workers. A new office complex for Motor Workers Welfare Board will be constructed.
221. An amount of Rs.45 crore is provided for the modernization of ITIs and Rs.39 crore is earmarked for the skill development programmes under the aegis of Kerala Academy for Skill Excellence.

Government Employees

222. Steps for the pay revision of Government Employees will be completed in a time bound manner. Arrears of 2 instalments of DA will be disbursed in cash along with the salary for the month of April. Tender has already been invited for the implementation of Medical Insurance Scheme. It will be implemented within a few months. Government offices such as Village office, Taluk office, Collectorate, Sub Registrar office, RT office which are frequently visited by the public have to become more people friendly. Amenities like drinking water, resting place and public toilet are to be setup. Government offices have to be more women friendly. As the first step, these facilities will be setup in Collectorates and the District level offices. For this, an amount of Rs.50 crore is additionally earmarked.

Treasury

223. The functioning of the treasuries have considerably improved with the implementation of Integrated Financial Management System. An amount of Rs.21 crore has been earmarked for treasury renovation. Construction of 20 new treasury buildings are in progress. Sanction for 12 more building will be granted this year. In 2019-20, the salary and pension of all the employees and pensioners will be routed through treasury account.
224. The valuables of Government are kept in the strong rooms of treasuries. It is decided to verify the stock this year. During 2019-20 correct stock registers will be prepared after verifying stocks. Those with archeological importance will be displayed in museums.

Registration

225. Registration of title deeds will be made simple and transparent utilizing modern technology. This would make the department more people friendly. E-Stamping system will be expanded. Finger print and photo will be digitalized and made part of title deed. Steps will be taken to give title deeds in a time bound manner by computerizing registration procedures. ANASWARA, a project for digitalizing documents, will be implemented. E-POS machines and CCTV cameras will be installed in Sub-Registrar Offices.
226. An amount of Rs.25 crore is earmarked for the Registration Department. Of this Rs.15 crore is for digitalizing the old registration documents and also to create a registration database. 13 crore sheets of documents are to be digitalized. The modernization of buildings of the Registration Department will be continued with the financial assistance of KIIFB.

Motor Vehicles Department

227. An amount of Rs.14 crore is earmarked for the road safety initiatives of the Motor Vehicles Department. Rs.6.75 crore is earmarked for vehicle-cum-driver testing Stations and Rs.10.5 crore is earmarked for the renovation of check posts.

Revenue

228. In Plan, an amount of Rs.90 crore has been provided for the Land Revenue Department. Of this Rs.40 crore is for extending the facilities of the revenue offices. An amount of Rs.17 crore is for digitalising land records and to conduct mutation procedures online. An amount of Rs.15 crore is provided for the completion of re-surveys.

229. It is intended to setup a Civil Defence Core in connection with the National Service Scheme, NCC, Scout, Student Police Cadet and voluntary organizations. The State Disaster Response force will be strengthened.
230. Rs.22 crore including the Central share will be obtained from the National Cyclone Risk Mitigation Project for setting up cyclone defence infrastructure.

Excise

231. An amount of Rs.17 crore is provided for the modernization of the Excise Department. Of this, Rs.10 crore is for de-addiction awareness programmes and for 'VIMUKTHI' de-addiction Programme.

State Lottery

232. In 2014-15, the state lottery turnover was Rs.5,441.84 crore which was raised to Rs.9,021.36 crore in 2017-18. In 2019-20 the lottery turnover will raise to Rs.11,863 crore. We have been able to attain this achievement in lottery sale by strictly defending undesirable trends and preventing the entry of other states gambling lotteries. State Government has taken stand to impose GST at a higher rate on lotteries being conducted by middle men. The case filed against this by the agents of other state lotteries have failed. But attempts are going on to unify these different rates by other means. But now we have been able to scuttle this sector by joining hands with other likeminded states. A ministerial sub committee has been formed to enquire into it. Kerala has to stand together to defend this by obtaining support of maximum number of states.

Planning Board

233. The total outlay of State Planning Board is Rs.33 crore. The allocation for IMG is Rs.23 crore.

Kerala Public Service Commission

234. An amount of Rs.8 crore is earmarked for Public Service Commission. Of this, Rs.3 crore is for digitalizing the recruitment system.

Legislative Assembly

235. The construction of new apartments for MLAs will be completed on war-footing. Fund will be provided for e-Assembly which is a complete paperless digital system.

Police and Vigilance

236. An amount of Rs.193 crore is earmarked for the modernization of Police and Vigilance Departments. In addition to this, Rs.60 crore will be obtained in the Centrally Sponsored Scheme including the state share of Rs.24 crore.

Jail

237. Rs.16 crore is earmarked for the renovation of jails and Rs.10 crore is earmarked for the welfare and rehabilitation of prisoners.

Fire Force

238. Our Fire Force has grown into a wing that extends its invaluable rescue services during natural disasters and other accidents, apart from firefighting. The significance of this service has been evident during the floods. For fulfilling the growing responsibilities, modern equipment and technical facilities are to be ensured to the department. The primary activity of the coming year is to achieve these modern facilities. The outlay for Fire and Rescue Services in this year is Rs.75 crore. Of this, Rs.70 crore will be utilized for purchasing modern equipments.

Judiciary

239. An amount of Rs.25 crore is earmarked for Judicial Service. For the modernization of prosecution department Rs.1.5 crore is earmarked. An amount of Rs.24 crore is earmarked for the construction of court complexes and quarters. Rs.36 crore will be obtained as Central share.

Legal Metrology

240. An amount of Rs.11 crore is earmarked for the Department of Legal Metrology.

Printing and Stationery

241. An amount of Rs.11 crore is earmarked for Stationery and Printing Department.

Haritha Keralam Mission

242. An amount of Rs.7 crore is earmarked for Haritha Keralam Mission. This amount is for administrative expenses and promotion activities. The activities of the mission are carried out through Suchitwa Mission, Water Resources, Agriculture, Local Self Government Department.

Information and Publicity

243. An amount of Rs.45 crore is earmarked for Information and Publicity. Of this, Rs.6 crore is given to Media Academy as a grant.

Economics and Statistics

244. An amount of Rs.2.4 crore is earmarked for the Department of Economics and Statistics. An amount of Rs.58 crore will be received from the Central Government for conducting surveys including the agriculture Census.

IV

FISCAL ANALYSIS

245. Tax policy is an important instrument for implementing the general fiscal policy of the Government. During 2006-07/2010-11 reducing the deficit was made possible without compromising spending and increasing the revenue. But from 2013-14 onwards, the growth rate in tax of the State reduced to 10 - 12%. This led to increase in the deficit and aggravated the financial crisis. We faced the financial crisis by the following measures viz. expenditure for the respective years were recorded in 'e-Lams' and deferred for the next year, amounts allotted to department for expenditure were kept in Treasury without distributing the same and taking more loans through public account. This grave situation was detailed in the white paper brought out by this Government. The white paper had put forward the possibility of increased revenues when GST is implemented, thus bringing the State back to the fiscal consolidation measures started in 2006-07. However even after three years the expectation did not materialise. Tax revenue is growing at a rate of 10% only, while expenditure grows at 16% to 17%.
246. Some had argued for reducing the expenditure to tide over the crisis. Such steps would be suicidal, since the Kerala economy is facing increased threat of stagnation. Crops like rubber is facing acute crisis because of the general stagnation in prices of agricultural commodities. Employment policies of gulf countries have affected migration to those countries. The number of persons seeking employment in gulf countries is dwarfed by the number of persons returning from these countries due to job losses. There is a trend of decrease in remittances from gulf countries. This fear factor has gripped consumer market and real estate. In these circumstances, the fiscal policy of curtailing expenditure would end in realizing the possibilities of stagnation. However, this situation of considerable increase in expenditures and depressed revenue growth cannot be continued.

247. We have to analyse why revenue growth is not happening. The general recession across the country and low inflation are the reasons. However, it is a reality that States like Tamil Nadu, Telangana and Maharashtra are performing better than Kerala in case of GST revenue. Consumption in big metropolises like Chennai, Mumbai and Hyderabad is obviously high, but Kerala is ahead in the country in per capita consumption. Then why can't Kerala achieve the expected growth?
248. The difference between the above States and Kerala is that, the basis of consumption of these States is the industries situated in those States. As such, the GST leakage would be less. But 75% of the consumption in Kerala is on account of goods produced in other States. In the absence of an effective e-Way bill system, there would be significant tax loss on interstate trade. Now, there are no check-posts to detect this. Instead, there are no other alternatives also. Even, annual returns are also not available for verification of accounts and detect tax evasion. Now the GST department has no option other than to satisfy themselves with the tax what the dealers have declared. This situation, combined with the frequent reduction in GST rates is the reason why there is no increase in the revenues. Another fact is that, the lowering of GST rates has not benefited the consumer.
249. Sir, it is not intended to bring in any basic rectification in fiscal policy of the State, by cutting down the expenditure. This budget makes it clear that Government is committed to increase development and welfare activities. Sir, this budget envisages 13.88 % increase in the expenditure compared to revised estimates of 2018-19. Further, capital investment is increased by taking loans through public enterprises like Kochi Metro, Vizhinjam Company, CIAL, KINFRA and financial institutions like KIIFB. If the investments through KIIFB alone is analysed, one can get a glimpse of the big transformation envisaged in the economy for the coming years.

30% increase in tax collection

250. Not only for averting the financial crisis but also for the success of loans through KIIFB and others, the budget should be better balanced. Revenue deficit should be brought down from the last five years average of 2.21% to below 1%. With regard to fiscal deficit, it should be brought down from the last five years average of 3.61% to 3%. To achieve this, GST revenue should grow by 30% in 2019-2020. Prima-facie this quantum jump of 30% from the current 10% would be thought as impractical. But the department is of the firm belief that they can achieve this target. Let me explain the rationale and the steps to be taken for this.
251. In the month of July, annual returns would start to come. Then, the tax accounts would be subjected to scrutiny and the sales and purchase vouchers of tax payers will be matched to detect illegal input tax credit claims and deliberate suppression of turnover. It means the big portion of tax loss can be recouped. The GST Council has assured all States, 14% growth rate for each year compared to the previous year. Our GST collection is 13% below this assured revenue. If we fill this gap, and if we achieve a growth rate of 14% in 2019-20, we will be above the compensation limit. In another words, if GST is increased by 27%, VAT arrear collection would be additional revenue for the State. For effective collection of VAT arrears, it is proposed to utilize amnesty scheme. It is expected to garner additional revenue of 6189 crore in GST over and above 22821.6 crores collected during 2018-19. It is targeted to collect Rs. 2000 crore through amnesty.
252. By realising this, as per revised estimate the budget aims to reduce the fiscal deficit from 3.06% to 3% and revenue deficit from 1.68% to 1%. Through this Kerala will return to the path of fiscal consolidation. This herculean task is the core of this budget.

Administrative Measures

253. In order to achieve the above object, major revamp in the GST administrative structure and functionalities is inevitable.
- (a) To co-ordinate the functions of the Centre and State GST departments, a Co-ordination Committee will be formed under the Chairmanship of Finance Minister with Secretary Taxes, State GST Commissioner, Principal Chief Commissioner of Centre and Director General of GST Intelligence.
 - (b) The annual return and connected records of 2017-18 will be available from 2019 July onwards and that of 2018-19 would be available from 2019 December onwards. The verification based on these documents has to be implemented in a time bound manner to expect major boost in tax collection. To equip the department for annual returns scrutiny intensive training programmes will be carried out.
 - (c) Invoice matching based on GSTR-2A requires a robust back end module and sector-wise data analysis. Facilities will be strengthened to develop such back end module and data analytics. For this purpose, services of professional consultants will be utilized for one or two years.
 - (d) From 1st June, 2019 onwards all vehicles entering into the State of Kerala, shall be subjected to real time e-Way bill verification using automatic number plate recognition (ANPR) system. This project will be implemented jointly with Motor Vehicle department. Automatic number plate reader cameras installed at all major entry points in the State, will capture registration number of the goods

vehicles and ensure whether the vehicle has a valid e-Way bill. If the vehicle is seen not accompanied with e-Way bill, real time alert messages would be sent to the squads. Further, when the vehicle passes through 'on-the-go' weigh bridge system, the weight of goods declared in the e-Way bill and the actual weight recorded will be subjected to verification. The data gathered through this system will be analysed for further utilization. Further intelligence wing will also be provided the vehicles equipped with automatic number plate reading cameras and other modern facilities. GSTN portal is not sharing the real time e-Way bill data even though the State had requested the same. Hence, necessary steps will be taken to gather information through GST Council. In order to implement this, Rs. 10 crore is set apart for SGST Department.

- (e) Majority of service providers are yet to take registration under GST. A good example is that of hotels. The prevailing tax rates of 18% to 12% for hotels were reduced to 5%. However, only 4600 hotels are registered in GST. Now, a compounding provision with 6% tax is proposed to be implemented for small service providers. In the circumstances, to bring in more persons into the tax net, comprehensive measures like street surveys will be conducted.
- (f) Like in 2010, arrangements would be made for intensive implementation of amnesty scheme. One of the perceived reasons for the failure of amnesty scheme of 2016-17 was the stoppage of revenue recovery steps. Hence revenue recovery steps would be strengthened along with amnesty scheme.

- (g) The tax department would be restructured. Enforcement wing would be strengthened. Steps would be taken for joint inspection of business places in appropriate circumstances based on data analysis, by Centre and State GST officers. One of the main reasons of evasion of tax is the practice of under valuation in invoices. This has to be effectively tackled for increasing the revenue. Conduct of test purchases are necessary to understand the difference in sale and purchase values, whether it reflects in the accounts of the dealer, and whether they are issuing bills for supply. For plugging tax evasion and to strengthen the intelligence wing, secret fund of Rs. 2 crore is earmarked. For the verification of e-Way bill, and issuing online notices vehicle mounted tabs, scanner and printer will be provided to the enforcement wing. Rs. 1 crore is earmarked for this purpose.
- (h) To boost tax collection, the habit of compulsory insisting of bills is to be encouraged. The suppliers of goods and services and consumers have to be made aware of the necessity of promoting bill culture. For this Rs. 1 crore is allotted. The State GST Department will be empowered to grant orders or instructions relating to using special billing software for the supply of specified goods or services. From 2019-20 onwards, e-Ticketing in approved software will be made compulsory with respect to cinema halls.
- (I) The accounting software developed by GSTN would be provided free of cost to traders.

Goods and Services Tax

254. As per the decision of the GST Council, the following three important changes would be made effective from April, 1st onwards.

- The threshold limit of registration for suppliers in goods will be raised from Rs. 20 lakhs to Rs. 40 lakhs.
- In the case of supply of goods, threshold for composition, will be increased to Rs. 1.50 crores and it will be subject to levy of compounded tax at 1% only.
- Generally, service providers were not allowed compounding facility. It was generally felt that 18% service tax was excessive. Hence-forth, service providers having turnover between Rs. 20 lakhs and Rs. 50 lakhs can pay compounded tax at 6%.

Kerala Flood Cess

255. States facing natural disasters can hence forth levy disaster cess with recommendation of GST council. The GST Council had permitted the State to levy 1% Cess on supply of goods and services for rebuilding Kerala. I am glad to inform this house that in the pre-budget discussion with the trade, nobody had opposed this proposal. Except for gold, it is not intended to levy cess on goods having GST rate of 5% or below.
256. Small dealers who have availed composition tax will be excluded from levy of cess. 0.25% flood cess will be levied on all goods coming under the fifth schedule including gold, silver and platinum ornaments on the value of supply. For supply of goods coming within the GST tax bracket of 12%, 18% and 28% and on all services, one percent flood cess will be imposed on the value of supply. This will be levied for a period of two years. To avoid cascading due to tax on tax, the Kerala Flood Cess will be levied only on the value of intra state supply made within the State by registered dealers, at the last supply point, i.e., to consumers or other unregistered dealers (B to C). Rs.600 crores additional revenue per year is expected through this measure.

Kerala Value Added Tax Act

257. Two years since the implementation of VAT, an adalath was conducted in 2007-08 to complete the pending assessments under KGST Act. Likewise, if only the pending assessments in Value Added Tax Act are completed in time bound manner, the department can be equipped for effective implementation of GST. Around 25000 tax assessments and 60000 return scrutinies are yet to be completed. To complete these assessments in a time bound manner, necessary guidelines are issued.
- (1) In cases where tax evasion has been detected and the offence has been compounded or penalty has been imposed, the assessment shall be done only on the suppressed turnover detected. However, in cases where pattern of suppression has been established, the assessment shall be completed by adding 50% of the suppressed turnover.
 - (2) With respect to unaccounted purchases from registered dealers within the State, detected through KVATIS Scrutiny, input tax credit shall be granted on such purchases provided the dealer admits such purchases. In such cases, assessment shall be completed by adding 20% gross profit on the purchase value. In case of detection of variation in interstate purchases, interstate stock transfers, import and purchases from unregistered dealers, 25% gross profit shall be added to such purchases for arriving at the sale value and assessed to tax. If sales suppression is detected, only the differential turnover shall alone be assessed.
 - (3) Discounts, incentives and other income shown in trading, profit and loss account shall be assessed only if it affects the tax.

- (4) Suppressed turnover of compounded works contractors, hoteliers and caterers shall be assessed at the compounded rate by adding 25% tax of the suppressed turnover. Compounding shall not be cancelled.
- (5) If variation is detected on the turnover of compounded jewellerys, such turnover alone shall be assessed at the schedule rates. Compounding shall not be cancelled.
- (6) Those dealers, who have defaulted in producing the statutory forms for applying concession / exemption, shall be assessed only on such turnover at the schedule rate.
- (7) Assessments on variations in annual return, trading, profit and loss account and audit report, shall be limited only to such variation.
- 8) One more opportunity for return revision relating to the period up to 2017 June shall be granted. This facility will be available up to September 30th, 2019.
- (9) In case of variations between return and books of accounts pointed out voluntarily by the dealer, assessment shall be limited to such turnover only.
- (10) The assessments completed up to 31st March, 2020, according to the guidelines stated above can avail amnesty, provided the dealer opts within 30 days of receipt of the order. However, the amounts under amnesty will have to be paid on or before 31st March, 2020. This facility will be limited only to those assessments which are completed on or before 31st March, 2020.

One time settlement scheme for arrears

258. As per accounts around 9,957 crores of rupees are in arrears. From this around 3000 crores of rupees has been reported by recovery authorities as non-collectable. 30% of the total arrears pertain to various penalties and interest. A comprehensive amnesty scheme is announced. This amnesty scheme will be applicable to arrears relating to the period up to March 31st, 2005 for Kerala General Sales Tax Act; arrears relating to the period up to June 30th, 2017 under Kerala Value Added Tax Act, Kerala Tax on Luxuries Act and Kerala Surcharge on Taxes Act, Central Sales Tax Act; and arrears relating to the period up to March 31st, 2017 under Kerala Agricultural Income Tax Act. The assesses who wish to avail the option shall withdraw all appeals and cases pending before all forums. All arrears relating to tax, penalty and interest pertaining to a financial year shall be settled together.
259. Those who opt the scheme shall pay the principal amount only. Full interest and penalty shall stand waived. Those who wish to opt this scheme, shall file their option on or before 30th Sept., 2019. The amounts as per this scheme shall be paid in a maximum of six instalments on or before 31st March, 2020.
260. Those who have opted for amnesty schemes earlier, but could not settle the arrears, can also opt under this scheme. Amounts if any paid during the earlier schemes, will be given credit in tax under this scheme. Further, amounts paid after the receipt of demand notice will be given credit under tax as per this scheme.
261. Amount paid as tax while compounding the offence, will be given credit as tax under this scheme.
262. No refund shall be allowed to the arrears settled under this scheme.

Amnesty scheme for presumptive tax dealers

263. The amnesty scheme declared in the last budget would continue. The condition that the dealers would have to take TIN registration for settling the case under amnesty, will be dispensed with.

VAT tribunal

264. Presently, tribunal benches consisting of two members have the powers to decide on cases having tax effect / penalty up to Rs. 5 lakhs. Amendments will be made in the Act to stipulate that this monetary limit will not be applicable if one of the member is a judicial member.

Kerala Tax on Luxuries Act

265. As per Luxury Tax Act, assessments for an year is compulsory. Around 11000 assessments are pending to be completed. In this, around 5000 tax assessments relates to turnover below Rs. 5 lakhs. To give relief the small tax payers in this sector, a scheme is announced. The assessments of assesseees whose turnover for an year is up to Rs. 5 lakhs and who have filed the annual return and paid tax accordingly, will be deemed to be completed. Necessary provisions will also be made to re-open such cases by Deputy Commissioner when tax evasion is detected subsequently, within a period of four years.

The Kerala Money Lenders Act, 1958

266. Several complaints are received from public regarding the realisation of exorbitant interest by money lenders for the loans. The Kerala Money Lenders Act, 1958, permit money lender to charge interest on any loan at a rate exceeding 2% above the maximum rate of interest charged by commercial banks on loans granted by them. But there is no uniformity for realisation the interest by commercial banks. Commercial banks charge 10% to 12% per annum on gold loans disbursed by them. For personal loans it may go up to 24%. As a

result, the effective regulation of interest charged by money lenders cannot be monitored. Therefore, to bring in clarity to the provision, it is decided that the maximum rate of interest chargeable by a money lender is fixed at 18%. Further, in order to ensure transparency in money lending business, I like to insist disbursal of loan amount of Rs. 20,000 or above only through cheques.

The Kerala General Sales Tax Act

267. Sir, an amnesty for the tax arrears under General Sales Tax Act for the demands relating to the assessment year 2005-06 to 2017-18 is also declared. If the arrears for an assessment year is completely paid, entire penalty shall be waived. The arrears relating to bar hotels can be paid in 10 equal monthly instalments starting from June 2019.
268. Turnover tax will be exempted on the transfer of stock of foreign liquor, based on the orders of Excise Department, during the closure of bar as per the Government policy.
269. Considering the circumstances in which the FL-3 licences used for selling foreign liquor was cancelled and was converted to FL-11 licences for selling beer and wine only, the stipulation that for payment of compounded tax, the tax paid for previous three years should be considered is dispensed with in these cases. This facility will be available only for such FL-11 licensees who had done business for a full year.
270. As the check posts are abolished, the interstate movement of goods coming outside the GST could not be monitored properly as these commodities are excluded from the purview of e-Way bill. Therefore in order to track the interstate movement of these goods, an online system of self declaration shall be introduced to ensure the genuineness of movement of goods coming outside GST.
271. The tax rate on the first sale of all kinds of foreign liquor including beer and wine will be increased by 2%. An additional revenue of Rs. 180 crores is expected.

Re-organization of the Department

272. State GST Department will be reorganized to bring in parity with the cadres of Central GST Department. Eventhough both the Departments are exercising same powers under GST they are designated separately and this is to be resolved for effective administration of GST. The SGST Department is to be restructured to have clear verticals for various assignments namely Tax Payer Services, Enforcement, Audit, Appeal, etc.

Infrastructure development

273. Tax complexes will be constructed at district head quarters of Alappuzha and Kannur and additional complexes will be constructed at Ernakulam and Kozhikode districts.

Entertainment Tax

274. In pre-GST era, local bodies collected entertainment tax in State. When GST was implemented, as part of dispensing with double taxation, it was instructed that local bodies need not collect this tax. But in States like Tamil Nadu, both taxes were collected. As per the recommendation of GST Council, the GST rate of cinema tickets was brought down to 18% from 28%. As such, the local bodies will be permitted to levy 10% entertainment tax on cinema tickets.

Motor Vehicle Tax

275. One time settlement scheme announced in the Budget for 2016-17 for vehicle owners who have arrears of tax for five years or more will continue this year also. As per this scheme both Transport Vehicles and Non-Transport Vehicles can escape from further legal procedures by remitting 20% and 30% respectively of last five years tax. In addition to this the registered owners whose vehicles where either transferred or are in a dilapidated condition can escape from further tax

liability by submitting an affidavit. Those who are paying tax arrears by revenue recovery procedures can also avail this facility.

276. The onetime tax on new motor cycles, motor cars and private service vehicles used for private purpose will be increased by 1%. Rs. 200 crores additional revenue is expected from this measure.
277. Atmospheric pollution increasing in urban areas of Kerala. The pollution from diesel and petrol vehicles contributes to this. In order to resolve this it is propose to encourage the registration of electric vehicles. 50% concession on tax for five years will be granted to newly registered e-Rickshaws. For other electric vehicles, 25% concession on tax for five years will be granted.
278. As per Section 25 of the Motor Vehicle Taxation Acts, Kerala State Road Transport Corporation considered as a fleet owners. Fleet owners have to pay 40% surcharge in addition to normal tax. Sec. 25 of the Motor Vehicle Taxation Act will be amended to exclude KSRTC from remitting surcharge.
279. The additional fee levied by Central Government for the delay in producing fitness of transport vehicles and renewal of registration of non-transport vehicle will be done away with and in lieu of this, new fees will be levied as per Motor Vehicle Rules.

Registration and Stamp Duty

280. During 2018-19, the onetime settlement scheme was announced for the settlement of all pending under valuation cases from the year 1986. This scheme will be extended up to March, 2020 and an additional revenue of Rs. 100 crores is expected to yield from this.

281. There is no provision in the Kerala Stamp Act to charge stamp duty for electronic records and electronic agreements. Hence, necessary amendments shall be brought in to levy stamp duty for the same.
282. Public works contracts or other service level agreements are being levied a stamp duty at the rate of 0.1% with a maximum ceiling of Rs. 1 lakh. But while calculating stamp duty for the supplementary contracts, original value as per the principal contract is being considered for levying stamp duty. In order to avoid this anomaly, the value of the supplementary contract alone will be considered for levying stamp duty.
283. Tax rates for registration other than property registration will be unified and the system will be made simple. This will be introduced for court fee stamp also.
284. Stamp duty for agreements relating to deposit of title deeds will be reduced from 0.50% to 0.10% with a maximum ceiling of Rs. 10,000 and stamp duty for release deeds for such mortgages shall be reduced to 0.10% with an upper limit of Rs. 1,000.
285. Stamp duty for agreements for the purpose of land development between the landlord and builder will be reduced to 1% from 8%, with an upper limit of Rs. 1,000.
286. If a rectification deed would cause increase in fair value of the property transfer, then the amount of duty on such instruments shall be the duty chargeable less the duty already paid in respect of such previous instruments. Necessary amendments will be made to this effect in the Kerala Stamp Act.
287. Necessary amendments will be brought into Kerala Stamp Act for levying stamp duty for limited liability partnership agreements.

288. In order to attract company registration in the State, the stamp duty will be rationalised.
289. In order to reduce price variation between the market value and fair value of the land in Kerala, the existing fair value will be increased by 10%. An additional revenue of Rs. 400 crore is expected.

Land revenue

290. The luxury tax rate for residential buildings will be revised. The following luxury tax will be levied on the basis of plinth area.
(i)	3000 to 5000 sq. ft.	-	Rs.4,000
(ii)	5001 to 7500 sq. ft.	-	Rs.6,000
(iii)	7501 to 10000 sq. ft.	-	Rs.8,000
(iv)	Above 10000 sq. ft.	-	Rs.10,000

An additional revenue of Rs. 50 crores is expected.

291. One time building tax and luxury tax will be levied on finished buildings, based on the plinth area recorded in the completion/plan certificate submitted with the Local Self Government. Necessary amendments would be made in Kerala Building Tax Act and Rules for this purpose.
292. The requirement of affixing five rupee court fee stamp on applications and petitions before revenue department is dispensed with.
293. The fee for various services under Revenue Department would be increased by 5%. The appeal/revision fees for Revenue Department will be increased from Rs. 10 to Rs. 20.
294. Land lease rent arrears due from various organisations and institutions come around Rs. 1155.31 crores. Present lease

rent rate is 5% for commercial leases and 2% for non commercial leases. The rate came in to effect on 2016. Prior to that rent for commercial leases was 15 to 20 per cent. Lease rent arrear demands are raised based on the higher rates. A onetime settlement scheme is declared to settle these dues. The defaulters can settle the dues by the remitting the arrears in the reduced existing rates of 2% and 5% within a specified time frame, failing which stringent steps shall be taken to revert the land to Government. Rs. 200 crores revenue is expected from this measure.

295. By converging registration of deeds and mutation, the procedures to this effect will be simplified.

Kerala Court Fees and Suit Valuation Act

296. The court fee as per the Kerala Court Fees and Suit Valuation Act, 1959 to be paid on the appeal memorandum from an order of appellate tribunal to High Court under Income Tax Act, 1961 is fixed as follows. In case where income exceeds Rs.2 lakhs, as 2% of the relief sought for subject to a maximum of Rs.20,000 and in other cases 5% of the relief sought for subject to a maximum of Rs.2 lakhs. Necessary amendments would be made in the Kerala Court Fees and Suit Valuation Act for this purpose.
297. e-Stamping will be expanded and court fees will be included within the ambit of e-Stamping.

Services

298. All charges and fees for services provided by various departments will be increased by 5%.

Conclusion

299. Sir, Let me present the summary of the Revised Budget Estimate for the year 2018-19.

Revised Estimate for 2018-19*(Rs. in crore)*

Revenue Receipts	100006.58
Revenue Expenditure	113033.57
Revenue Deficit	(-) 13026.98
Capital Expenditure (Net)	(-) 9772.45
Loans & Advances (Net)	(-) 887.01
Public Debt (Net)	19191.16
Public Account (Net)	4058.70
Overall Deficit	(-) 436.58
Opening balance at the beginning of the year	(-) 44.08
Closing balance at the end of the year	(-) 480.66

300. As per the Revised Estimate of 2018-19, it has been able to contain the Revenue Deficit. The Revenue Expenditure is less than Budget Estimate since the Revenue Receipts has not risen to the expected level. Steps will be taken to rectify the defects in 2019-20.

301. Let me present Budget Estimate 2019-20.

Budget Estimate for 2019-20*(Rs. in crore)*

Revenue Receipts	115354.71
Revenue Expenditure	124125.00
Revenue Deficit	(-) 8770.29
Capital Expenditure (Net)	(-) 16226.53
Loans & Advances (Net)	(-) 1293.75

Public Debt (Net)	23235.73
Public Account (Net)	3029.70
Overall Deficit	(-) 25.14
Opening balance at the beginning of the year	(-) 480.66
Closing balance at the end of the year	(-) 505.80
Additional Expenditure announced	(-) 1410.63
Tax Relaxation	(-) 300
Additional resource mobilisation	1785.00
Cumulative Deficit at the end of the year	(-) 431.43

302. Let us compare the Revised Estimate for 2018-19 and Budget Estimate for 2019-20. The total expenditure of the Government has increased to 13.88 percent in relation to 2018-19 Revised Estimate. The vision of this Government behind this decision is that the government expenditure needs to be increased to prevent the economy from falling into recession in the context of income from gulf countries getting decreased. The 25 projects put forth in the budget will create a quantum jump in the development of the State. This ensures not only infrastructure facilities but also social security of the state. At the same time, in order to sustain the growth, Kerala needs to enter again on the fiscal consolidation path. Determined intervention in this regard could be seen in this budget.
303. Sir, it could be seen that the Revenue Expenditure in 2019-20 Budget Estimate has increased to 9.81 percent. The increase in receipt is more than that of increase in Revenue Expenditure. It is aimed at an increase of 15.35 percent Revenue Receipt. As a result, Revenue Deficit will come down to 1 percent from 1.68 percent. The increase in

Revenue Receipts is Rs.15,348.13 crore. But, of this, only Rs.1,785 crore is collected additionally from flood cess and as a result of increase in some other tax rates. The balance revenue will be mobilized by means of effective collection of existing taxes and settlement of dues.

304. The Capital Expenditure has increased by 53.3 percent compared to 2018-19. The quantum leap in Capital Expenditure is an all-time record in the history of the State. This expenditure is 12.6 percent of gross expenditure. This rate needs to be raised further. The rise in growth rate of economy is dependent on Capital Expenditure. Capital Expenditure needs to be increased considerably for building a new Kerala. In 2018-19 we have expended 56.03 percent of loan for revenue expenditure. This will come down to 33.40 percent in 2019-20. This too is a qualitative change.
305. Even though the permissible limit of fiscal deficit is 3%, the expected fiscal deficit for 2019-20 is 3.06 percent. The fact that Centre is continuously violating the fiscal limits, will not be used as a justification for adopting a lackadaisical attitude in this regard. The interest rate for Treasury Fixed Deposits has been reduced with this aim.
306. It will take far more years, in the prevailing conditions in Kerala, to reach the stage, where loan could completely be used for Capital Expenditure. As per the accounting system, education and health expenditure are not regarded as Capital investments, but for us these are expenditures for development of human resources. Such social investments have worked as galvanizing force for the development of Kerala. So, as mechanically enshrined in Fiscal Responsibility Act, we cannot eliminate fiscal deficit. But our determination to bring it down, is perceptible in the Budget of 2019-20.

307. Our perception about Government's economic role is entirely different from neoliberal perception. Our vision is a government which functions strongly and in a better manner. For the accelerated growth of our State, a massive public capital investment is necessary. This cannot be achieved through budget alone. This realization leads to a strategy for mobilization of capital for investing into infrastructure facilities through special investment companies. This endeavor will see success in the year 2019-20.
308. Sir, This is a Budget for creating a new Kerala. We need to protect our proud social achievements in the New Kerala. This government will ensure the protection of common people. This is evident from the allocation for education, health and social sector. The traditional labour sectors will be modernized and traditional labourers will be protected. This is one leg of the development. Kerala is not going to walk on a single leg. A determined stride is to be made to create a knowledge based labour society exploring the possibilities of modern knowledge based society and in accordance with the aspiration of the educated youth. Equal importance is given to this too in the Budget. Sir, our State is on the path of transforming itself into a New Kerala Development Model. Social scientists concede the role of renaissance in paving the way for Kerala Development Model. The new edition of Kerala Development Model needs to hold fast to renaissance values. It needs to be taken forward. Otherwise, there will not be any progress. I am presenting the Budget of 2019-20 before the auspicious house with the ever relevant poetic utterance made by Kumaran Asan a century ago. Sir, I am presenting the vote on account for the next four months of the financial year 2019-20 before this auspicious house for approval.

309. ‘ *Time has run out;
Ceremonial threads that bind
Have worn out.
Weak strands of tradition
Can no longer hold,
Reform, change the rules!
Else they shall change you
Roaring winds resound the same
All the time
Now in Kerala.*

JAI HIND
